

การปฏิรูปกฎหมาย ปฏิรูปเพื่อ
SME และเศรษฐกิจไทย

“การปฏิรูปกฎหมาย
ปฏิรูปเพื่อ SME และเศรษฐกิจไทย”

“การปฏิรูปกฎหมาย ปฏิรูปเพื่อ SME และเศรษฐกิจไทย”

- ISBN : ๙๗๘-๖๑๖-๙๒๒๑๗-๖-๐
- พิมพ์ครั้งที่ ๑ : เมษายน ๒๕๕๘
- จำนวนพิมพ์ : ๑,๐๐๐ เล่ม
- ที่ปรึกษา : ศ.ดร.คณิต ณ นคร, ศ.ดร.กำชัย จงจักรพันธ์
นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ
- บรรณาธิการ : ดร.ลัดดาวัลย์ ตันตวิทยาพิทักษ์,
ศยามล ไกรยูรวงศ์
- กองบรรณาธิการ : ชัยรินทร์ ธรรมอมรพงศ์, พัชรวัลย์ มังคละศิริ
สุปราณี ชวัญจันทิก, ปองพล ประยงค์
คงฤทธิ์ สงวนศักดิ์, กัญญาวรรณ สมบัติศิริ,
ธันยนันท์ กมลสิริวิทย์
- ผู้จัดพิมพ์ : สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
เลขที่ ๙๙ อาคารซอฟต์แวร์ปาร์ค ชั้น ๑๕
ถนนแจ้งวัฒนะ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ๑๑๑๒๐
โทรศัพท์ ๐๒ ๕๐๒ ๖๐๐๐ ต่อ ๘๘๘๕ (ชั้น ๑๕ ส่วน
สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)
โทรศัพท์ ๐๒ ๕๐๒ ๖๐๐๐ ต่อ ๘๐๐๐ (ชั้น ๑๙ ส่วน
คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)
โทรสาร ๐๒ ๕๐๒ ๖๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๔, ๘๒๗๗
Email : info@lrct.go.th
- ปกและรูปเล่ม : ณรงค์ฤทธิ์ สมศรี, สุนันทา ไหมดี,
เอกวิทย์ เตระดิษฐ์
- พิมพ์ที่ : บริษัท มาตา การพิมพ์ จำกัด
๗๗/๒๖๑ หมู่ ๔ ต.บางคูวัด
อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี ๑๑๑๑๐
โทร./โทรสาร ๐๒ ๙๒๓ ๕๗๒๕, ๐๘๙ ๗๗๕ ๙๘๙๒

คำนำ

หากมนุษย์พึงมีศีลธรรมเป็นที่ยึดเหนี่ยวควบคุมพฤติกรรมในตน สังคมพึงมีกฎหมายเป็นกลไกในการกำหนดพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกัน เพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข เป็นธรรมเมื่อกฎหมายเป็นศีลธรรมของสังคม การจัดทำกฎหมายการตรากฎหมาย หรือกระบวนการนิติบัญญัติ จึงจำเป็นที่ต้องได้รับการยอมรับเพื่อให้เกิดการยึดถือปฏิบัติ กระบวนการจัดทำ แก้ไข ปรับปรุง หรือขั้นตอนการตรากฎหมาย มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเข้าถึงได้ง่าย และที่สำคัญคือการมีส่วนร่วมในกระบวนการนิติบัญญัติของประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ได้รับผลกระทบจากกฎหมาย และเมื่อกฎหมายถูกประกาศให้มีผลบังคับใช้ ประชาชนสามารถเข้าถึงกฎหมายและได้รับผลของกฎหมายตามกระบวนการยุติธรรมที่พึงเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรม และทั่วถึง

โดยทั่วไป กฎหมายประกอบด้วยมาตรฐานต่าง ๆ ที่เป็นกฎเกณฑ์ (rule) และที่มิได้มีลักษณะเป็นกฎเกณฑ์ (non-rule standards) ด้วย เช่น บรรดา “หลักการ” (เช่น หลักสิทธิมนุษยชน หลักนิติธรรม เป็นต้น) และ “นโยบาย” (ได้แก่ มาตรฐานที่กำหนดจุดมุ่งหมายและ

หนทางที่นำไปสู่การปฏิบัติและการบรรลุผล อีกทั้งเป็นแนวทางพัฒนาสังคมเศรษฐกิจ และการเมืองของสังคม) กฎหมายจึงไม่เป็นเพียงกลไกในการระงับข้อพิพาท แต่ยังเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาในเชิงระบบและโครงสร้างเพื่อการสรรค์สร้างสังคมอีกด้วย

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (คปก.) เป็นองค์กรอิสระที่จัดตั้งขึ้นตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๘๑ (๓) ที่กำหนดให้รัฐต้องจัดทำกฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกฎหมายที่ดำเนินการเป็นอิสระ เพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายของประเทศ รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ บนหลักการพื้นฐานที่สำคัญขององค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์วิจัย และการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนรวมทั้งการสนับสนุนการร่างกฎหมายของประชาชน

นัยนี้ การปฏิรูปกฎหมาย หมายถึง การดำเนินการใด ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายให้เกิดความเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าจะเป็นในด้านการปฏิบัติการตามกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย การวินิจฉัยกฎหมาย การร่างกฎหมาย การปรับปรุงและพัฒนากฎหมายทั้งระบบ โดยให้คำนึงถึงหลักในการดำเนินการดังนี้ (๑) หลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (๒) หลักความเป็นอิสระ (๓) หลักนิติธรรม และหลักธรรมาภิบาล (๔) หลักการดำเนินการบนพื้นฐานขององค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาและการวิจัย (๕) หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (๖) หลักความคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน (๗) หลักความสอดคล้องและทันต่อสถานการณ์ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของประเทศและอารยประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่จะเป็นองค์การวิชาการที่สนับสนุนงานตามภารกิจของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย โดยมีภาคประชาชนเป็นศูนย์กลางในการปฏิรูปกฎหมาย ที่ยึดหลักสิทธิมนุษยชน ความเป็นสากล นิติธรรม และธรรมาธิปไตย ตั้งเจตนารมณ์มุ่งมั่นให้ประชาชนเข้าถึงกฎหมายได้ง่าย ทั้งในแง่การเป็นหุ้นส่วนในการบัญญัติกฎหมาย การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดความเป็นธรรม ให้กฎหมายมิใช่เพียงกฎข้อบังคับ แต่เป็นเครื่องกำหนดหมายพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับตนเองและผู้อื่นด้วยใจที่เที่ยงธรรม และบังเกิดความยุติธรรมในกระบวนการที่ทำให้กฎหมายเป็นกฎหมายของประชาชน

ในหนังสือเล่มนี้ ชี้ให้เห็นถึงการปฏิรูปกฎหมายที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาที่เกิดจากโครงสร้างการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมเปิดโอกาสและพื้นที่ให้ผู้ประกอบการขนาดกลาง ขนาดย่อม สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น ขณะเดียวกันมีหลักประกันว่าจะไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากสัญญาที่ไม่เป็นธรรม เป็นการเปิดมิติของการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ให้พื้นที่แก่ผู้ประกอบการ SME ได้ใช้ศักยภาพและภูมิปัญญาในการสร้างสรรค์ผลงานที่จะมีผลโดยตรงต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวม.

ดร.ลัดดาวัลย์ ตันติวิทยาพิทักษ์

เลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

สารบัญ

ความเป็นมา	๗
บทความ	
- การปฏิรูปกฎหมาย... มิใช่เพียงแค่มีกฎหมาย ศึกษากรณีกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ	๑๓
-ทำไมต้องมีโทษอาญาจำคุก ในกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ	๓๔
ผลงาน	
- รายงานสรุป การดำเนินงานในการผลักดันกฎหมายหลัก ประกันทางธุรกิจของคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและ พัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๔	๔๔
- สรุปการทำงานคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและ พัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ	๗๐
- ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. .. (ฉบับ คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)	๑๔๕
- คำสั่งคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย	๑๔๕
- รายงานสรุป การดำเนินงานวางรากฐานระบบข้อมูล ข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย	๑๙๒
งานที่อยู่ระหว่างดำเนินการ	
- ร่างกฎหมายลำดับรอง ๒ ฉบับ	๒๐๑
- Draft Commercial Collateral Act B.E.	๒๒๔

ความเป็นมา
ในการปฏิรูปกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ
และการวางรากฐาน
การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

พระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วยกรรมการทั้งประเภทที่ทำงานเต็มเวลา* กับกรรมการประเภทที่ทำงานบางเวลาหรือไม่เต็มเวลา ในฐานะกรรมการปฏิรูปกฎหมายประเภทที่มีได้ทำงานเต็มเวลาคนหนึ่ง ซึ่งรับมอบหมายให้ดูแลกฎหมายเศรษฐกิจ และการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายนั้น

ในระยะแรกของการเริ่มงานปฏิรูปกฎหมาย มีความตั้งใจว่าจะปฏิรูปกฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ เหตุผลเพราะประเทศไทยยังไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่สำคัญจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศอีกมาก ทั้งกฎหมายการค้าระหว่างประเทศภาคเอกชนและภาคมหาชน ซึ่งส่งผลให้นิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศมีความไม่ชัดเจนแน่นอน ขาดความเป็นมาตรฐานสากลและทำให้ไม่มีโอกาสในการพัฒนาทางกฎหมายอย่างต่อเนื่อง เมื่อกฎหมายไม่พัฒนา ไม่ทันสมัย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งกฎหมายตามไม่ทันต่อการพัฒนาเปลี่ยนแปลงของการค้าระหว่างประเทศ ก็ทำให้การค้าระหว่างประเทศเกิดอุปสรรคและไม่อาจพัฒนาได้มากเท่าที่ควร ทั้งที่การค้าระหว่างประเทศเป็นหนึ่งในห้าเครื่องจักรขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ แต่ครั้งเมื่อได้ศึกษาข้อมูล รับฟังความคิดเห็นของภาคธุรกิจและภาควิชาการที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้เห็นว่า แม้เรื่องโครงสร้างพื้น

*พระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้แยกกรรมการปฏิรูปกฎหมายออกเป็น ๒ ประเภทคือ กรรมการปฏิรูปกฎหมายประเภททำงานเต็มเวลา กับกรรมการปฏิรูปกฎหมายประเภทบางเวลาหรือไม่เต็มเวลา ซึ่งกรรมการทั้ง ๒ ประเภท มีหน้าที่ ความรับผิดชอบและสิทธิประโยชน์แตกต่างกัน รายละเอียดโปรดดู พระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๑

ฐานทางกฎหมายสำหรับการค้าระหว่างประเทศจะมีความสำคัญ แต่ในแง่ของความจำเป็นเร่งด่วนและผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ ในภาพรวมนั้น การพัฒนาและปรับปรุงระบบกฎหมายหลักประกัน มีความสำคัญอยู่ในลำดับที่เร่งด่วนกว่า จึงทำให้การปฏิรูปกฎหมาย เศรษฐกิจของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย เริ่มต้นที่การปฏิรูปกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ และในโอกาสที่คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายครบรอบการทำงาน ๔ ปี ก็นับเป็นโอกาสอันดีที่สามารถนำเรียนได้ว่า การปฏิรูปกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจในส่วนสำคัญส่วนหนึ่งได้สำเร็จเสร็จสิ้นแล้ว ณ วันที่หนังสือเล่มนี้ตีพิมพ์เผยแพร่ กล่าวคือ ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ได้ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในวาระแรก วาระรับหลักการ อยู่ในระหว่างการแปรญัตติในวาระที่ ๒ และเป็นที่ยืนยันได้ว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้คงจะผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายในอีกไม่นานนัก

ส่วนการวางรากฐานในเรื่องข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น ได้ตระหนักดีถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อันมีเจตนารมณ์ที่ต้องการให้หน่วยงานของรัฐทำงานด้วยความเปิดเผย โปร่งใส ตรวจสอบได้ และยังเป็นโอกาสเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐในอีกทางหนึ่งด้วย และเนื่องจากคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายเป็นองค์กรที่เกิดขึ้นใหม่ จึงได้วางรากฐานในเรื่องนี้ ตั้งแต่การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ การจัดระบบข้อมูลการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ โดยที่สำคัญนอกเหนือจากการดำเนินการให้มีระบบข้อมูลข่าวสารตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดไว้ คือ ข้อมูลข่าวสารราชการทั้งหลาย ในส่วนของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายจะเป็นข้อมูลสาธารณะที่เปิด

เผยให้แก่ประชาชนทุกคนได้เข้ามาศึกษา ค้นคว้า ใช้อ้างอิงได้อย่างกว้างขวางแล้ว คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายยังมีนโยบายให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารมากกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยผู้ต้องการข้อมูลไม่จำเป็นต้องมายื่นคำร้องขอข้อมูล ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิรูปกฎหมายทั้งหมด เมื่อได้รับรองถูกต้องโดยคณะกรรมการแต่ละชุดที่เกี่ยวข้องแล้ว จะเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายเป็นการทั่วไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลเป็นอย่างดี

ในโอกาสที่สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายริเริ่มจัดพิมพ์หนังสือ “การปฏิรูปกฎหมาย .. ปฏิรูปเพื่อ SME และเศรษฐกิจไทย” เนื่องในโอกาสการทำงานครบรอบ ๔ ปีของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายชุดแรก นอกจากหนังสือนี้จะได้แสดงผลงาน การดำเนินงานปฏิรูปกฎหมายที่ผ่านมาให้สาธารณชนได้รับทราบแล้ว เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่การทำความเข้าใจการปฏิรูปกฎหมาย จึงขอให้มีผลงานวิชาการอันเป็นรากฐานสำคัญในการปฏิรูปกฎหมายด้วย จึงได้เขียนบทความ ๒ เรื่อง ที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่านต่อไป ในท้ายที่สุดนี้ ความสำเร็จในการปฏิรูปกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจคงจะเกิดขึ้นไม่ได้ หากไม่มีการริเริ่มทำงานในเรื่องนี้มาก่อนหน้าแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ และตลอดมา อาทิโดยกระทรวงยุติธรรม กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รัฐสภา คณะกรรมการอิสระว่าด้วยการส่งเสริมหลักนิติธรรมแห่งชาติ สมาคมธนาคารไทย สภาหอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เนติบัณฑิตยสภา นักกฎหมาย นัก

วิชาการ สถาบันการเงิน ผู้ประกอบการ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน และ
ยังไม่มีทางเดินหน้าปฏิรูปมาจนถึงวันนี้ได้หากไม่ได้รับการสนับสนุน
จากคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายอีก ๑๐ ท่าน และที่สำคัญคือคณะ
กรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ
คณะทำงานผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มย่อย คณะอนุกรรมการพิจารณากฎหมาย
ลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ คณะกรรมการ
บรรณาธิการกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจเป็นภาษาต่างประเทศ
รวมตลอดถึงเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
ทุกคนที่ได้ร่วมกันทำงานอย่างเข้มแข็งจริงจังมาโดยตลอด นอกจากนี้
ความสำเร็จในการวางรากฐานการเปิดเผยข้อมูลของคณะกรรมการ
ปฏิรูปกฎหมายก็คงเป็นไปได้เช่นกันหากไม่มีคณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ที่
ได้ร่วมกันทุ่มเททำงานจัดระบบและวางรากฐานการเปิดเผยข้อมูล
ข่าวสาร กระผมในฐานะกรรมการปฏิรูปกฎหมายขอขอบพระคุณ
หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ รวมตลอดถึงกรรมการปฏิรูปกฎหมายอีก ๑๐
ท่าน กรรมการทั้ง ๕ คณะ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการ
ปฏิรูปกฎหมายทุกคน ไว้ ณ โอกาสนี้ อีกครั้งหนึ่ง

ศาสตราจารย์ ดร.กำชัย จงจักรพันธ์
ประธานคณะกรรมการปรับปรุง
และพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ
อดีตประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร
สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (ประเภทบางเวลา)

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

การปฏิรูปกฎหมาย... มิใช่เพียงแค่มีกฎหมาย ศึกษากรณี กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ

ศาสตราจารย์ดร. กำชัย จงจักรพันธ์^๑

^๑น.บ. (เกียรตินิยมอันดับสอง) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เนติบัณฑิตไทย LL.M
in International Business Law (with Merit) University College London,
University of London, Ph.D King's College, University of London

รองประธานกรรมการมูลนิธิ Pearl S. Buck (ประเทศไทย) กรรมการ
มูลนิธิสุทธิ ฒ นคร กรรมการอิสระว่าด้วยการส่งเสริมหลักนิติธรรมแห่งชาติ
กรรมการปฏิรูปกฎหมาย (ประเภทบางเวลา) และศาสตราจารย์ประจำคณะ
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทนำ

กฎหมายมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคม ประเทศชาติและประชาชนกฎหมายผูกพันและเกี่ยวโยงกับอำนาจอธิปไตยทั้งสามอย่าง ไกล่ชิด อำนาจนิติบัญญัติเป็นอำนาจโดยตรงในการออกกฎหมาย อำนาจบริหารก็เกี่ยวพันกับกฎหมาย เพราะผู้มีอำนาจ ผู้ใช้อำนาจรัฐ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งหลายมีอำนาจและสามารถใช้อำนาจได้ เพียงเท่าที่กฎหมายให้อำนาจไว้ อำนาจตุลาการ หรืออำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททั้งหลาย ศาล ผู้พิพากษาและตุลาการ ก็ต้องวินิจฉัย ชี้ถูกชี้ผิดไปตามข้อเท็จจริงและตัวบทกฎหมาย

ในการปฏิรูปสังคม ปฏิรูปประเทศ แม้จะมีความหมายกว้างขวางกว่าการปฏิรูปกฎหมายอย่างมาก แต่ในที่สุดการปฏิรูปประเทศ ในหลายเรื่องหลายมิติ อาจจำเป็นต้องปฏิรูปกฎหมายไปพร้อม ๆ กัน^๑ กฎหมายจึงเป็นกลไกหรือเครื่องมือหนึ่งที่สำคัญอย่างมากในรัฐสมัยใหม่หรือในประเทศที่เจริญแล้ว แต่ล้าพียงแค่การมีกฎหมาย มิใช่คำตอบสุดท้าย หรือมีใช้ยาวิเศษที่จะบันดาลได้ทุกเรื่อง และยิ่งไปกว่านั้น หากตรวจกฎหมายออกมาไม่ดี^๒ ก็อาจกลายเป็นยาที่ใช้ไม่ได้ผล หรือถึงขนาดกลายเป็นยาที่ให้ผลร้ายหรือผลกระทบในทางลบเสียด้วยซ้ำ

^๑อย่างไรก็ตาม มีหลายกรณีที่ไม่มีความจำเป็นต้องออกกฎหมายหรือใช้กฎหมาย เป็นเครื่องมือในการปฏิรูปประเทศแต่อย่างใด กฎหมายที่มีอยู่แล้วหรือเพียงแต่การเอาจริงเอาจังในการบริหารงาน ในการทำงาน ก็สามารถแก้ไขปัญหาของสังคมของประเทศในบางเรื่องได้แล้ว ในกรณีดังกล่าวจึงไม่มีความจำเป็นต้องตรากฎหมายแต่อย่างใด

^๒หมายถึงกฎหมายที่มีเจตนารมณ์หรือวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ไม่ถูกต้อง ไม่มีประสิทธิภาพ หรือบทบัญญัติของกฎหมายไม่ชัดเจน ไม่ถูกต้อง ขัดแย้งกันเอง ไม่ทันสมัย ไม่สามารถรองรับต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ไม่สามารถปฏิบัติได้ หรือไม่เป็นธรรม เป็นต้น

กฎหมาย: เครื่องมือสำคัญสำหรับประเทศที่เจริญแล้ว

กฎหมายคืออะไรนั้น สามารถให้คำอธิบายได้หลากหลายแล้ว แต่มุมมองที่แตกต่างกันไป^๑ ในแง่มุมหนึ่งกฎหมายเป็นกติกาที่ทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขอาทิ กฎหมายอาญาบัญญัติห้ามไม่ให้ทำร้ายร่างกายคนอื่น ไม่ให้ลักทรัพย์ ไม่ให้ใส่ความหรือด่าทอกัน^๒ ไม่ใช้กำลังแกแค้นกันเอง กฎหมายจราจรทางบกบัญญัติห้ามขับรถฝ่าไฟแดง ให้ขับรถชิดซ้าย^๓ ไม่ขับรถไปพูดโทรศัพท์ไปโดยไม่มีอุปกรณ์ช่วยฟัง^๔ ฯลฯ กฎหมายเหล่านี้ช่วยทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข หากปราศจากกฎหมายเหล่านี้แล้วความวุ่นวายโกลาหล ความไม่สงบเรียบร้อยจะเกิดขึ้นและนำไปสู่ความวุ่นวายของสังคมได้ในที่สุด

ในอีกมุมหนึ่ง กฎหมายมีขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพพื้นฐานของประชาชน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งประชาชนย่อมได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย อาทิ รัฐธรรมนูญ^๕ ได้บัญญัติรองรับและคุ้มครองให้บุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การจับ การคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สิน ในการประกอบ

^๑โปรดดู อาทิเช่น ธานินทร์ ภัยวิเชียร, *กฎหมายกับความยุติธรรม*, (สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, ๒๕๔๗) หน้า ๑, ๙, ๑๐, ประสิทธิ์ ไชวีกุล และสิริกัญญา ไชวีกุล, *สุภาษิตกฎหมาย* สำนักพิมพ์นิติธรรม, ๒๕๕๓, หน้า ๑๑, ๑๓, ๒๒, พิเชษฐ เมลาณานท์และทีมิวจัย, “ตุลาการภิวัตน์ คลื่น ๓ ลูก” หน้าที่ของกฎหมายในสังคม” *วารสารกฎหมายใหม่* ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๙๑ มกราคม ๒๕๕๑ หน้า ๔๔-๔๙, ปรีดี เกษมทรัพย์, *กฎหมายแพ่ง : หลักทั่วไป*, พิมพ์ครั้งที่ ๕, ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, ๒๕๒๖, หน้า ๑๓ - ๑๕

^๒ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕ มาตรา ๓๒๖ มาตรา ๓๓๔ มาตรา ๓๙๓

^๓พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๒๒ (๒) มาตรา ๓๓

^๔พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๓ (๙)

^๕โปรดดูรายละเอียดใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๒-๖๙. เป็นต้น

อาชีพ ในการแสดงความคิดเห็น บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ ประชาชนย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนา ฯลฯ พระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้รัฐคุ้มครองข้อมูล ข่าวสารส่วนบุคคลของประชาชน จะเปิดเผยเผยแพร่โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลไม่ได้” ฯลฯ

ในอีกบริบทหนึ่ง กฎหมายเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการบริหาร ประเทศเพื่อทำให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า มีประสิทธิภาพ มีระบบต่าง ๆ ที่ดี^{๑๐} เช่นกฎหมายรัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เพื่อป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต^{๑๑} บัญญัติให้มีศาลปกครองแยกต่างหากจาก ศาลยุติธรรม^{๑๒} เพื่อให้ระบบการอำนวยความยุติธรรมทางปกครองมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น บัญญัติให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ก.ก.ต.) ขึ้น

“อย่างไรก็ตาม สิทธิเสรีภาพบางประการของประชาชนอาจถูกจำกัดโดยกฎหมาย ได้ แต่ทั้งนี้ต้องเพื่อประโยชน์ของสาธารณะและต้องพอสมควรแก่กรณี

^{๑๐}ส่วนในความเป็นจริงกฎหมายนั้นจะก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้า ความมี ประสิทธิภาพ หรือมีระบบต่าง ๆ ที่ดีหรือไม่ ก็อยู่ที่ผู้ร่างกฎหมายและผู้มีอำนาจ ในการตรากฎหมายนั้นมีประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถ ความ ละเอียดรอบคอบ และการทุ่มเทรับผิดชอบในงานของตนเองมากน้อยเพียงใด ได้ ทำงานโดยยึดการสำรวจ ศึกษา ค้นคว้า วิจัยทางวิชาการ และหลักการรับฟัง ความคิดเห็นและมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมากน้อยเพียงใด

^{๑๑}รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๔๖ ถึงมาตรา ๒๕๐, พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ.๒๕๕๐

^{๑๒}รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๒๓ ถึงมาตรา ๒๒๗ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๑๓}รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๒๙ - ๒๔๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐

มาโดยเฉพาะ^{๑๓} โดยเชื่อว่าจะทำให้ได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดีและรัฐบาลที่ดี บัญญัติให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งและสรรหาผสมกัน^{๑๔} โดยเชื่อว่าจะทำให้ระบบการควบคุมตรวจสอบและการออกกฎหมายดีขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น หรือกฎหมายภาษีอากร กำหนดให้ผู้มีรายได้มีหน้าที่ต้องเสียภาษี ผู้ใดมีรายได้มากก็ต้องเสียภาษีมากกว่าผู้มีรายได้น้อย ในบางกรณีแม้จะมีรายได้แต่ก็ให้ยกเว้นหรือลดหย่อนไม่ต้องเสียภาษีเพราะรัฐต้องการกระตุ้นให้มีกิจกรรมในเรื่องนั้น ๆ ให้มากขึ้น อาทิรัฐกำหนดให้ผู้ที่เลี้ยงดูบิดามารดาได้รับหักค่าลดหย่อนเพื่อสนับสนุนส่งเสริมผู้ที่กตัญญูกตเวทีต่อบิดามารดา^{๑๕} หรือกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจมีขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการขนาดกลาง ขนาดย่อมสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ดีขึ้น ช่วยทำให้ประเทศไทยโดยรวมมีความสามารถในการแข่งขันดีขึ้น อันเป็นการส่งเสริมสนับสนุนเศรษฐกิจของประเทศทางหนึ่ง^{๑๖} ฯลฯ

ไม่ว่าจะพิจารณาในแง่ที่ว่ากฎหมายเป็นกติกากาที่ช่วยทำให้คนในสังคมได้อยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข กฎหมายเป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพพื้นฐานของประชาชน หรือกฎหมายเป็นเครื่องมือที่ทำให้ประเทศมีประสิทธิภาพมีความเจริญก้าวหน้า แต่จุดมุ่งหมายในที่สุดของกฎหมายก็ต้องอยู่บนหลักของความถูกต้องและ

^{๑๓}รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๑๔}ประมวลรัษฎากร มาตรา ๔๗ (๑) (ญ)

^{๑๕}รายละเอียดโปรดดู กำชัย จงจักรพันธ์, เรื่องนำรู้เกี่ยวกับกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ ๒) (จัดพิมพ์โดยคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย, ๒๕๕๗) หน้า ๒-๔.

ความเป็นธรรม

กฎหมายต้องถูกต้องและเป็นธรรม

กฎหมาย ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ประเทศดีขึ้น สงบสุขขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น ต้องเป็นกฎหมายที่ถูกต้องและเป็นธรรม ถูกต้องหมายความว่า เจตนารมณ์หรือวัตถุประสงค์ของกฎหมายต้องวางอยู่บนหลักการและเหตุผลที่ถูกต้อง เนื้อหาสาระหรือบทบัญญัติของกฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเหตุผล ไม่ขัดแย้งกันเอง ถูกต้องตามหลักวิชา สามารถปฏิบัติได้และสามารถรองรับต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจการเมืองและวัฒนธรรม ฯลฯ นอกจากนี้กฎหมายต้องนำไปสู่ความเป็นธรรม ความเป็นธรรม คือความยุติธรรมความชอบธรรม และความชอบด้วยเหตุผล^{๑๓} หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความเป็นธรรมคือสิ่งที่บุคคลซึ่งมีเหตุมีผลและมีความรู้สึกผิดชอบเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม^{๑๔}

หากกฎหมายไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน ไม่อาจปฏิบัติได้ หรือไม่เป็นธรรม ก็อาจทำให้กฎหมายนั้นไม่ได้รับการยอมรับ ไม่มีการนำไปใช้ใน

^{๑๓}พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ หน้า ๙๑๐. หรือ “เป็นธรรม” คือถูกต้อง พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หน้า ๗๕๓.

^{๑๔}ธานีทร์ กรัยวิเชียร, *กฎหมายกับความยุติธรรม*, (สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, ๒๕๔๗) หน้า ๕.

^{๑๕}ยกตัวอย่างในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวกับหลักประกัน ที่ผ่านมาได้มีความพยายามมาโดยตลอดที่จะแก้ไขปัญหาหลักประกันที่มีอยู่อย่างจำกัดในระบบกฎหมายไทย โดยทำให้ทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจบางประเภทสามารถนำมาเป็นหลักประกันตามกฎหมายจำนองได้ แม้ทรัพย์สินดังกล่าวจะไม่ใช่อสังหาริมทรัพย์ แต่ความตั้งใจดังกล่าวยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควรอาทิ พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเพิ่มบทบัญญัติมาตรา ๑๗/๑ กำหนดให้รถยนต์ที่จดทะเบียนแล้ว รถพ่วง รถดถนน และรถแทรกเตอร์ที่จดทะเบียนแล้วให้เป็นทรัพย์สินประเภทที่จำนองเป็นประกันหนี้ได้ตามกฎหมาย และให้สันนิษฐาน

ทางปฏิบัติ หรือถึงขนาดก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบ^{๑๔}

ผู้ที่มีอำนาจในการตรากฎหมายจึงเป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่และมีความรับผิดชอบในกฎหมายที่ตราออกมา และรวมถึงรัฐบาล หน่วยงานของรัฐที่เสนอกฎหมาย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กรรมการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงตลอดถึงผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่ชี้แจงและมีส่วนร่วมในการตรากฎหมายด้วย

การปฏิรูปกฎหมาย .. ปฏิรูปอะไร อย่างไร?

การปฏิรูปกฎหมาย หมายความว่า “การดำเนินการใด ๆ เพื่อปรับปรุง

ไว้ก่อนว่าผู้มีชื่อเป็นเจ้าของในทะเบียนรถยนต์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวประกาศใช้เป็นกฎหมายมาหลายปีแล้ว แต่ในปัจจุบัน (๒๐ มีนาคม ๒๕๕๔) ยังไม่มีกฎหมายลำดับรองออกมาใช้บังคับเพื่อให้สามารถนำรถยนต์มาจดทะเบียนจำหน่ายได้ ทั้งนี้เพราะเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีความเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้มีปัญหาทางกฎหมายและปัญหาทางปฏิบัติ จึงยังไม่มีกรออกกฎกระทรวงออกมารับการจำหน่ายรถยนต์ ซึ่งมีผลทำให้กฎหมายรถยนต์ดังกล่าว ยังใช้ไม่ได้ในทางปฏิบัติ รายละเอียดโปรดดูบันทึกความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายเรื่อง การผลักดันกฎกระทรวงให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายรถยนต์หน้า ๑-๑๓.

ตามพระราชบัญญัติการจดทะเบียนการค้าสงฆ์หรือสงฆ์เพื่อพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งประกาศใช้เป็นกฎหมายมานาน แต่เนื่องจากมีข้อจำกัดบางประการทำให้มีการใช้กฎหมายฉบับนี้ไม่มากเท่าที่ควร ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ มีการจดทะเบียนการค้าสงฆ์หรือสงฆ์เพื่อพาณิชย์กรรมฉบับนี้เพียง ๑๖ รายเท่านั้น โปรดดู กรมที่ดิน, “หนังสือที่ มท ๐๕๐๕.๔/๔๗๗๔ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ที่ข้อมูลเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติการค้าสงฆ์หรือสงฆ์เพื่อพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๔๒.” ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔. นอกจากนี้สามารถศึกษาข้อจำกัดของพระราชบัญญัติการจดทะเบียนการค้าสงฆ์หรือสงฆ์เพื่อพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้จาก ปาริชาต สวารัฐ, “ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการค้าสงฆ์หรือสงฆ์เพื่อพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม: ศึกษาเฉพาะกรณีการนำสิทธิการเช่าไปจำหน่าย เป็นหลักประกันในการชำระหนี้” (วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๓), หน้า ๑๖๐-๑๖๔. เป็นต้น

และพัฒนางกฎหมายให้เกิดความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน...”^{๓๐} การปฏิรูปกฎหมายสามารถกระทำได้ในหลายลักษณะรวมถึงการปฏิรูปกฎหมายรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด หรือกฎหมายลำดับรองอื่น ๆ ด้วย การปฏิรูปกฎหมายต้องพิจารณาในหลากหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นมิติของการบังคับใช้กฎหมาย การวินิจฉัยหรือการตีความกฎหมาย หรือแม้กระทั่งในการศึกษากฎหมายก็สามารถทำได้ ฯลฯ ดังนั้นการปฏิรูปกฎหมายจึงต้องดำเนินการให้ครบถ้วน ครอบคลุม ในกรณีของกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ นอกจากตัวพระราชบัญญัติซึ่งเป็นกฎหมายหลักแล้ว จึงต้องให้ความสำคัญกับกฎหมายลำดับรองตามที่พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจกำหนดไว้ซึ่งมีกว่า ๑๖ ฉบับ ตลอดจนการให้ความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมการศึกษา วิจัย ค้นคว้ากฎหมายหลักประกันทางธุรกิจเพื่อให้การตีความกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายด้วย^{๓๑}

แม้กฎหมายถูกต้องและเป็นธรรมแล้ว ก็ไม่ใช่ยาวิเศษที่รักษาโรคได้ทันที

โดยทั่วไปบุคคลมักเข้าใจว่า เมื่อสามารถผลักดันร่างกฎหมายอาทิพระราชบัญญัติฉบับใดฉบับหนึ่งจนผ่านการพิจารณาของรัฐสภาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นกฎหมายใช้บังคับแล้วก็หมายถึงการปฏิรูปกฎหมายเรื่องนั้น ๆ ฉบับนั้น ๆ ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว ผู้เขียนเห็นว่า การตรากฎหมายที่ออกมาใช้บังคับเป็นความสำเร็จใน

^{๓๐}มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๓

^{๓๑}ผู้เขียนเห็นว่า ยังต้องรวมถึงการแปลกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้งาน เผยแพร่ศึกษา และค้นคว้าต่อไป

ระดับหนึ่งที่สำคัญ แต่ลำพังเพียงการมีตัวบทกฎหมายออกมาเป็นพระราชบัญญัติฉบับหนึ่งดังกล่าว ไม่ใช่ความสำเร็จทั้งหมดตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนั้น ๆ เพราะกฎหมายเป็นเพียงเครื่องมือหรือองค์ประกอบหนึ่งเท่านั้น ลำพังแต่เพียงมีกฎหมายไม่สามารถทำให้สังคมเกิดความปกติสุข มีประสิทธิภาพ หรือมีความเป็นธรรมในทันที การมีกฎหมายเป็นเพียงจุดเริ่มต้นหนึ่งที่สำคัญแต่ยังต้องมีเครื่องมือมีการดำเนินงานขององค์การต่าง ๆ ซึ่งต้องมีการประสานงาน การร่วมมือกันทำงานอีกมากมาย จึงจะทำให้สิ่งที่กฎหมายประสงค์ให้เกิดขึ้น สามารถเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง

พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจก่อให้เกิดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการเปิดกว้างขึ้นอย่างมากและก่อให้เกิดอาชีพหรือวิชาชีพใหม่

แต่เดิมกฎหมายไทยมีหลักประกันด้วยทรัพย์สินอยู่เพียงสองชนิดคือ จำนองและจำนำ ซึ่งถึงแม้จะมีประโยชน์แต่ก็มีข้อจำกัดคือทรัพย์สินที่จะนำมาจำนองได้โดยหลักแล้วต้องเป็นอสังหาริมทรัพย์ เท่านั้น ส่วนจำนำแม้จะเป็นสังหาริมทรัพย์ใด ๆ ก็ได้ แต่ก็ต้องส่งมอบทรัพย์สินที่จำนำนั้นให้แก่ผู้รับจำนำ จึงทำให้ทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจมากมายหลายชนิด อาทิ สินค้าคงคลัง ไม่ว่าจะเป็ นวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าหรือสินค้าสำเร็จที่รอการจำหน่าย ทรัพย์สินทางปัญญาประเภทต่าง ๆ สิทธิเรียกร้องอีกมากมาย ฯลฯ ไม่สามารถนำมาเป็นหลักประกันทางกฎหมายได้^{๒๑}

กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจมีเจตนารมณ์ที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างสมบูรณ์และครอบคลุม โดยการเปิดกว้างให้ทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจทั้งหลายสามารถนำมาเป็นหลักประกันได้ และ

ไม่ติดขัดกับหลักการสำคัญในเรื่องจำนองและจำนำ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นหลักประกันใหม่ที่มิใช่จำนองและจำนำแต่เป็นกฎหมายหลักประกันที่ไม่เคยมีในระบบกฎหมายไทย^{๒๓}

บนข้อสมมุติฐานว่าพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ได้ถูกออกแบบไว้ถูกต้องและเป็นธรรมแล้ว กฎหมายฉบับนี้ก็จะเปิดโอกาสให้คู่สัญญาคือฝ่ายที่ต้องการเงินทุนและฝ่ายที่ต้องการให้เงินทุนสามารถทำสัญญาระหว่างกันได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น และยังทำให้เกิดอาชีพหรือวิชาชีพใหม่เกิดขึ้นด้วย อาทิ ผู้ประเมินราคาหลักทรัพย์^{๒๔} โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประเมินราคาทรัพย์สิน

^{๒๓}ที่ผ่านมา ฝ่ายนิติบัญญัติได้พยายามแก้ไขข้อขัดข้องในเรื่องนี้มาหลายครั้ง แต่เป็นการแก้ไขข้อขัดข้องในลักษณะเฉพาะเรื่อง เฉพาะทรัพย์สินแต่ละชนิดแต่ละประเภท เช่น ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้ตราพระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. ๒๕๐๔ กำหนดให้ เครื่องจักร ซึ่งแม้จะเป็นสิ่งหามทรัพย์โดยสภาพ แต่ให้สามารถจำนองได้ หรือในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้ตราพระราชบัญญัติการจำนองเรือและบริมสิทธิทางทะเล พ.ศ. ๒๕๓๗ เพื่อให้สามารถนำเรือซึ่งเป็นสิ่งหามทรัพย์มาจำนองได้ หรือในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ตราพระราชบัญญัติการจดทะเบียนการเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือในปี ๒๕๕๐ ได้ตราพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งจะสังเกตได้ว่า เป็นการแก้ไขปัญหาโดยมุ่งพิจารณาเฉพาะทรัพย์สินประเภทใดประเภทหนึ่งเท่านั้น อันเป็นการแก้ไขเฉพาะเรื่องไม่สามารถครอบคลุมทรัพย์สินอื่น ๆ ที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจทั้งหลายที่มีอยู่อย่างหลากหลายได้

^{๒๔}กฎหมายใหม่ดังกล่าวนี้ หรือที่เรียกว่ากฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ เป็นกฎหมายที่มีต้นแบบหรือแนวความคิดมาจากหลักกฎหมายอังกฤษเรื่อง Floating Charge และกฎหมาย Uniform Commercial Code Article 9 Secured Transaction ของประเทศสหรัฐอเมริกา

^{๒๕}อันที่จริง ในปัจจุบันมีบริษัทที่รับดำเนินการประเมินราคาทรัพย์สินอยู่แล้วพอสมควร แต่เนื่องจากกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ จะทำให้ทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจอีกมากมายสามารถนำมาเป็นหลักประกันได้ จึงมีผลทำให้เกิดการขยายตัวในอาชีพนี้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินราคาทรัพย์สินทางปัญญา

“กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ตกลงร่วมมือกับ ๔ สถาบันคือ สถาบันการเงิน สมาคมประเมินราคาอิสระไทย สมาคมผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย และอาจารย์จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดทำร่าง “แนวทางและหลักเกณฑ์ การประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา” เพื่อให้สถาบันการเงินหรือผู้ประเมิน ราคาภาคเอกชนนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมูลค่าตลาดของทรัพย์สินทาง ปัญญาที่จะขอรับการสนับสนุนทางการเงินจากแหล่งเงินทุน โดยแนวทางและ หลักเกณฑ์นี้เหมาะสำหรับทรัพย์สินทางปัญญาที่ต้องการเงินทุนไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท เป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่อยู่ในความรับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ของกรม ทรัพย์สินทางปัญญา เป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่สามารถแปลงเป็นทุนได้ และ เป็นทรัพย์สินที่ไม่มีตัวตนที่สามารถบันทึกบัญชีได้ตามมาตรฐานบัญชีฉบับที่ ๕๑ (ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖) รายละเอียดโปรดดู สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรม ซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ฝ่ายมาตรการส่งเสริม, โครงการการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับการประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญาด้านซอฟต์แวร์ “แนวทางและ หลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญาด้านซอฟต์แวร์เบื้องต้น” พิมพ์ ครั้งที่ ๑, กันยายน ๒๕๕๗, หน้า ๓๐.

“ผู้บังคับหลักประกันจะเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบังคับหลัก ประกันที่เป็น “กิจการ” เพราะผู้บังคับหลักประกันจะมีอำนาจหน้าที่มากตาม สมควรและโดยเหตุนี้กฎหมายจึงกำหนดคุณสมบัติของผู้บังคับหลักประกันไว้ค่อนข้างเข้มงวด เพื่อให้มั่นใจได้ว่านอกจากจะมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการบังคับหลักประกันแล้ว ยังต้องมีความเป็นอิสระและความ เป็นกลางที่จะสามารถทำให้คู่สัญญาและสาธารณชนมั่นใจได้ว่าจะได้รับความ เป็นธรรมจากผู้บังคับหลักประกันด้วย และเพื่อให้มั่นใจมากขึ้นนอกจากผู้บังคับ หลักประกันจะได้รับการเลือกจากคู่สัญญาแล้ว กฎหมายยังได้กำหนดให้การเป็น ผู้บังคับหลักประกันต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานทะเบียนด้วย ซึ่งกระทรวง พาณิชยเป็นผู้กำกับดูแลการออกใบอนุญาต และยังมีบทบัญญัติเปิดช่องให้คู่ สัญญาสามารถร้องคัดค้านผู้บังคับหลักประกันได้ หากมีเหตุต่าง ๆ ตามที่กฎหมาย กำหนดไว้ และในขั้นที่สุดยังได้กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้บังคับหลักประกันที่ กระทำการโดยทุจริตไว้ด้วย

“การประมูลโดยเปิดเผย คือการประมูลขายทรัพย์สินโดยเปิดเผยเพื่อมุ่งหมายให้ มีการแข่งขันสู้ราคากันอย่างเป็นธรรม อันมีลักษณะทำนองเดียวกับการขายทอด ตลาดนั่นเอง ในกรณีที่คู่สัญญาตกลงยินยอมร่วมกันให้มีการขายทรัพย์สินที่เป็น หลักประกัน กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจจึงไม่กำหนดบังคับให้ต้องมีการขาย ทอดตลาดโดยเจ้าพนักงานบังคับคดี แต่เปิดโอกาสให้มีการประมูลขายโดยเปิดเผย ซึ่งอาจจะดำเนินการโดยภาคเอกชนก็ได้ อย่างไรก็ตามภายใต้พระราชบัญญัติ ควบคุมการขายทอดตลาดและการค้าของเก่า พ.ศ. ๒๕๗๕ ผู้ที่จะทำการประมูล โดยเปิดเผยเป็นวิชาชีพควบคุมที่ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงาน และต้องดำเนินการไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ ภายใต้การกำกับดูแล

ทางปัญญา^{๕๔} ผู้บังคับหลักประกัน^{๕๖} ผู้ประมุขโดยเปิดเผย^{๕๗} เป็นต้น แต่หากคู่สัญญาคือผู้ประกอบการและสถาบันการเงินต่างไม่ต้องการขอสินเชื่อและให้สินเชื่อกันโดยใช้หลักประกันทางธุรกิจเป็นหลักประกัน พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจก็ย่อมไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างใด เพราะกฎหมายไม่สามารถบังคับให้คู่สัญญาทำสัญญากันได้ แต่ถ้าหากคู่สัญญาต้องการใช้ประโยชน์จากกฎหมายฉบับนี้แต่ภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องไม่เตรียมตัว ไม่ปรับตัว หรือไม่ดำเนินการต่าง ๆ ที่ควรต้องทำ กฎหมายฉบับนี้ก็คงจะไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือบรรลุวัตถุประสงค์ไม่เต็มที่ดังที่ควรจะเป็น

ผู้ประกอบการและสถาบันการเงิน: ประสงค์จะใช้ประโยชน์จากกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจหรือไม่?

ปัญหาที่ว่าผู้ประกอบการและสถาบันการเงินไม่ประสงค์จะใช้หลักประกันทางธุรกิจในระหว่างกันนั้น คงมีไม่มาก เพราะผู้ประกอบการโดยเฉพาะรายเล็กรายย่อยที่ไม่มีอสังหาริมทรัพย์อันจะนำไปจำนองเป็นหลักประกันหนี้เงินกู้ได้ ต่างก็ประสบกับปัญหาไม่สามารถ

โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โปรดดูรายละเอียดใน พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและการค้าของเก่า พ.ศ. ๒๔๗๔

อนึ่งในปัจจุบัน มีการประมูลขายทรัพย์สินโดยเปิดเผยอยู่บ้างแล้ว อาทิ การประมูลขายทรัพย์สินโดย บริษัท สหการประมูล จำกัด (มหาชน) บริษัท คริสตี้ส์ อ็อกชั่น (ประเทศไทย) จำกัด

^{๕๔}ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมอีกจำนวนมากที่ยังขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้ และเป็นสาเหตุทำให้มีผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งต้องหันไปพึ่งพานายทุนเงินกู้นอกระบบ อันทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา โปรดดูสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, รายงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี ๒๕๕๖ (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, ๒๕๕๖) หน้า ๔-๒๐.

เข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้มาโดยตลอด^{๓๘} เมื่อโอกาสเปิดให้จึงเห็น
ได้โดยสภาพว่าผู้ประกอบการคงจะต้องการและสามารถขอสินเชื่อจาก
สถาบันการเงินได้มากขึ้นและด้วยต้นทุนที่ต่ำลง^{๓๙} ในส่วนของสถาบัน
การเงินนั้น ปรากฏชัดเจนว่าสมาคมธนาคารไทยและธนาคารสมาชิก
ต่างให้ความสำคัญกับกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจอย่างมาก โดย
ถือเป็นกฎหมายในลำดับแรก ๆ ที่สมาคมธนาคารไทยต้องการผลักดัน

^{๓๘} นายกสมาคมส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย
ได้มีหนังสือถึงหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติเพื่อให้ผลักดันร่างพระราช
บัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ... ที่ยกร่างโดยคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
โดยเห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (หนังสือ
สมาคมส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย ที่ ATSM E
๐๐๒๒/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗) และยังได้มีหนังสือถึงสมาชิก
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ รวม ๒๓ คน เพื่อขอให้ผลักดันร่างพระราชบัญญัติหลัก
ประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ... ให้เป็นกฎหมายมีผลบังคับใช้ต่อไป (หนังสือที่ AST-
SME ๐๐๒๖/๒๕๕๗-๐๑๔๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗) นอกจากนี้สภา
หอการค้าแห่งประเทศไทยและสภาอุตสาหกรรมไทย ร่วมกับสมาคมธนาคาร
ไทย ในนามของคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.) ได้มีหนังสือจาก
ประธานคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน
(กกร.) ถึงหัวหน้าฝ่ายกฎหมายและกระบวนกรยุติธรรม คสช. เพื่อขอให้ผลักดัน
ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ... ซึ่งยกร่างโดยคณะกรรมการ
ปฏิรูปกฎหมายโดยเร่งด่วนต่อไปเช่นกัน (หนังสือคณะกรรมการร่วมสภาหอการค้า
แห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย ที่ กกร.
๑๖๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗)

^{๓๙} ไปรอดู หนังสือประธานคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย คณะกรรมการร่วมภาค
เอกชน ๓ สถาบัน (กกร.) เพ็งอ้าง, และนอกจากนี้ไปรอดู (ร่าง) รายงานการ
ประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ ครั้งที่
๑-๒๕๕๗ วันพุธที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เวลา ๑๔.๐๐ น. ณ ห้องประชุมศูนย์
ปฏิบัติการกองทัพบก (ศปก.ทบ.) ชั้น ๕ อาคาร ๑ กองบัญชาการกองทัพบก ซึ่ง
มีหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นประธานที่ประชุม และมีประธาน
สมาคมธนาคารไทย พร้อมด้วยประธานกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
และประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ร่วมเป็นกรรมการประชุมด้วย ได้
ข้อเสนอในส่วนของกฎหมายที่มีระดับความสำคัญสูงและเร่งด่วนที่สุด ได้แก่ร่าง
พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ...

ให้เป็นกฎหมาย^{๓๐} เพราะแม้แต่ในขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจอันจะทำให้สถาบันการเงินเป็นเจ้าของที่มีประกันตามกฎหมาย สถาบันการเงินหลายแห่งบางครั้งได้ยินยอมให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการไปโดยรับเอาทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ^{๓๑} มาเป็นหลักประกันโดยที่ไม่มีผลเป็นหลักประกันอย่างแท้จริงอยู่แล้ว

อำนาจต่อรองที่ไม่เท่าเทียมกัน: บทบาทของสถาบันการเงิน

ประเด็นสำคัญอันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการใช้เครื่องมือหลักประกันทางธุรกิจใหม่ประการหนึ่งก็คือความสมดุลและเป็นธรรมในการทำสัญญาสินเชื่อและสัญญาหลักประกันทางธุรกิจระหว่างคู่สัญญา

สถาบันการเงินผู้ให้กู้โดยสภาพย่อมมีอำนาจในการเจรจาต่อรองสูงกว่าผู้ประกอบการธุรกิจอันเป็นผู้กู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ประกอบการรายย่อย ดังนั้นเมื่อมีการนำกฎหมายไปใช้ จึงย่อมมีความกังวลว่าสถาบันการเงินจะเอาเปรียบโดยเขียนข้อสัญญาต่าง ๆ อย่างไม่เป็นธรรม^{๓๒} ความกังวลนี้ หากพิจารณาจากบทบัญญัติของกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ ก็จะได้เห็นว่าผู้ร่างกฎหมายได้พยายามสร้างความสมดุลและเป็นธรรมระหว่างคู่สัญญา แต่เนื่องจากกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจโดยสภาพเป็นกฎหมายส่วนแบ่งและพาณิชย์ที่ย่อมตกอยู่ภายใต้หลักเสรีภาพในการทำสัญญา และโดยหลักการดังกล่าวคู่สัญญาจึงสามารถทำความตกลงระหว่างกันได้ แต่หากข้อตกลงใดมีความไม่เป็นธรรม ระบบกฎหมายไทยได้วางมาตรการในการคุ้มครองผู้ที่มีอำนาจในการต่อรองน้อยกว่าไว้ในระดับหนึ่งแล้ว^{๓๓} และนอกจากนี้หน่วยงานของรัฐ อาทิธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่ง

เป็นผู้กำกับดูแลสถาบันการเงินยังสามารถกำกับดูแลให้เกิดความเป็นธรรมในการทำสัญญาระหว่างคู่สัญญาหรือกระทรวงพาณิชย์ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลผู้บังคับหลักประกันตามกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจยังสามารถกำกับดูแลให้เกิดความเป็นธรรมตามอำนาจหน้าที่ได้ในระดับหนึ่งอีกด้วย

อย่างไรก็ตามเพื่อให้นิติสัมพันธ์ระหว่างคู่สัญญามีความสมดุลและเป็นธรรม นอกจากการมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายและหน่วยงานของรัฐดังที่กล่าวมาแล้ว ผู้เขียนเห็นว่าสถาบันการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาคมธนาคารไทยควรมีบทบาทอย่างเป็นทางการทำให้สังคม สาธารณชนและผู้ประกอบการคลายความวิตกกังวลใน

“เช่น รับเอาข่าวในโถงดังหรือในโรงสีมาเป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อ ทั้งๆ ที่สัญญารับข่าวในโถงดังหรือโรงสีมาเป็นหลักประกันนี้เป็นเพียงสัญญาระหว่างกันซึ่งก่อให้เกิดบุคลลสิทธิระหว่างคู่สัญญาเท่านั้น มิได้มีผลทำให้เจ้าหน้าที่ผู้รับหลักประกันเป็นเจ้าหน้าที่มีประกันตามกฎหมายแต่อย่างใด

“ในกระบวนการยกร่างและผลักดันกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ ตลอดระยะเวลาเกือบ ๔ ปี จะพบว่าสาธารณชนมีความเป็นห่วงกังวลเกี่ยวกับเรื่องความเป็นธรรมระหว่างคู่สัญญาอย่างมาก เนื่องจากมีอำนาจการต่อรองที่ไม่เท่าเทียมกันอย่างมากระหว่างคู่สัญญา

คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายจึงได้ระมัดระวังและให้ความสำคัญกับประเด็นนี้เป็นอย่างมากในการปรับปรุงพัฒนายกร่างกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ เพื่อให้มั่นใจว่ามีบทบัญญัติที่สร้างสมดุลและความเป็นธรรมระหว่างคู่สัญญา และมีบทบัญญัติที่คุ้มครองผู้ประกอบการซึ่งเป็นลูกหนี้อย่างเพียงพอรายละเอียดโปรดดู กำชัย จงจักรพันธ์. เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ ๒) จัดพิมพ์โดยคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๗. หน้า ๕๖-๖๐.

“อาทิ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา๑๕๐ พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้น ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าหากยังไม่ครอบคลุมหรือเพียงพอ ก็อยู่ในวิสัยที่จะเพิ่มเติมหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายนี้และกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

เรื่องนี้ อาทิ ด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทำสัญญาสินเชื่อและสัญญาหลักประกันทางธุรกิจซึ่งในบางเรื่องธนาคารก็มีการปฏิบัติอยู่แล้ว และบางเรื่องก็อยู่ในวิสัยที่จะกำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติที่ดีขึ้นได้

ธนาคารแห่งประเทศไทย : บทบาทของผู้กำกับดูแล (Regulator)

ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานของรัฐอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญ สนับสนุนและผลักดันกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจมาอย่างต่อเนื่องโดยตลอด เพราะความสำเร็จของการใช้บังคับกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจย่อมมีผลโดยตรงต่อความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศ

ในฐานะผู้กำกับดูแลสถาบันการเงิน นอกจากการกำหนดหรือปรับปรุง กฎ ระเบียบ หรือประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับหลักประกันทางธุรกิจตามกฎหมายฉบับนี้ อาทิ ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยในเรื่องหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน^{๓๔}แล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยยังมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับบริการทางการเงินแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือช่วยกำกับดูแลสอดส่องให้นิติสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการเงินกับผู้ประกอบการมีความสมดุลและความเป็นธรรม อันจะช่วยทำให้เครื่องมือใหม่ตามกฎหมายนี้สามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ^{๓๕}

^{๓๔}อาจมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงเพิ่มเติมประกาศ สนส. ที่ ๓๐/๒๕๕๐ เรื่องหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลักประกันทางธุรกิจใหม่ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ รวมตลอดถึงประกาศบางเรื่องที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ผู้ประกอบการและสมาคมSME

แม้กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจจะเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถนำทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจที่หลากหลายของตนมาเป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินในระบบได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น แต่ตราบไคที่การประกอบกิจการของผู้ประกอบการรายย่อยยังไม่มีมาตรฐาน ไม่ว่าจะในเรื่องระบบบัญชีการเงิน บัญชีทรัพย์สิน และ

“อาทิ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน มาตรา ๓๙ ในการกำกับดูแลสถาบันการเงิน

มาตรา ๓๙ “เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภค ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจประกาศกำหนดให้สถาบันการเงินประเภทหนึ่งประเภทใดถือปฏิบัติในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การรับฝากเงิน การรับเงินจากประชาชน การกู้ยืมเงิน การลงทุน การให้สินเชื่อ การก่อภาระผูกพัน และการประกอบธุรกิจอื่นที่สถาบันการเงินนั้นดำเนินการได้

(๒) การทำนิติกรรมหรือสัญญากับประชาชน ผู้บริโภคหรือลูกค้ารายย่อยในการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน ซึ่งมีทุนทรัพย์หรือมูลค่าตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ไม่ว่าจะเป็นในเนื้อหาสาระ วิธีการคำนวณผลประโยชน์ หรือแบบสัญญา

(๓) การทำสัญญาค้ำประกันด้วยบุคคล โดยให้มีการระบวงเงินของต้นเงินในสัญญา หรือมิให้มีการทำข้อตกลงให้ผู้ค้ำประกันทำสัญญาค้ำประกันแบบไม่จำกัดจำนวน

ในกรณีที่เป็นการค้าประกันหนี้อื่นจะต้องชำระ ณ เวลาที่มีกำหนดแน่นอน และสถาบันการเงินยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ขึ้นต้น แต่ไม่สามารถจะตกลงกันได้ภายในเวลาหกเดือน ให้สถาบันการเงินแจ้งให้ผู้ค้ำประกันทราบ

(๔) ข้อที่ต้องปฏิบัติหากนิติกรรมหรือสัญญาที่ทำขึ้นนั้นให้สิทธิแก่สถาบันการเงินที่จะเปลี่ยนแปลงสัญญาได้ฝ่ายเดียว

(๕) การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการเงิน”

หรืออาศัยช่องทางของศูนย์คุ้มครองผู้บริโภคทางการเงิน ซึ่งเป็นหน่วยงานในธนาคารแห่งประเทศไทยในการรับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

อื่น ๆ ฯลฯ ย่อมเป็นอุปสรรคไม่มากนักต่อการวิเคราะห์สินเชื่อของสถาบันการเงิน อันอาจเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการได้ ผู้ประกอบการโดยเฉพาะรายย่อยดังกล่าวจึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงมาตรฐานในการประกอบกิจการของตนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ควรจะเป็น

อนึ่ง นอกจากผู้ประกอบการและสาธารณชนจะต้องการให้สถาบันการเงินมีความสุจริตและมีความเป็นธรรมในการทำสัญญาสินเชื่อและสัญญาหลักประกันทางธุรกิจแล้ว สถาบันการเงินและสาธารณชนก็ต้องการให้ผู้ประกอบการผู้ขอสินเชื่อมีความสุจริตและมีความเป็นธรรมในการปฏิบัติตามสัญญาสินเชื่อและสัญญาหลักประกันทางธุรกิจเช่นเดียวกัน โดยล้าพังกฎหมายไม่สามารถทำให้คู่สัญญาทำธุรกิจต่อกันตามหลักความสุจริตและความเป็นธรรมได้^{๓๖} ธรรมชาติของผู้ประกอบการไม่ว่าจะเป็นสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการจึงต้องเกิดขึ้นจากผู้ประกอบการและสถาบันการเงินเอง สมคมของผู้ประกอบวิชาชีพต่าง ๆ สามารถมีบทบาทในการกำกับดูแลตรวจสอบกันเอง คัดกรองสมาชิกที่สุจริต เพื่อขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินได้ การกำกับดูแลกันเองที่น่าเชื่อถือและมีมาตรฐานเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการทำให้ผู้ประกอบการโดยเฉพาะรายเล็กรายย่อยสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ดีขึ้น

^{๓๖}อย่างไรก็ตาม กฎหมายสามารถดำเนินการเอาผิดกับบุคคลที่ทุจริตได้ และกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจได้ออกแบบไว้ให้เอาผิดกับผู้ที่ทุจริต ตามหมวด ๔ บทกำหนดโทษ มาตรา ๘๔-๘๕.

หน่วยงานของรัฐ : กลไกสำคัญแห่งความสำเร็จ

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็นหน่วยงานของรัฐ^{๓๓} ที่เป็นหลักและถือว่าเป็นศูนย์กลางในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างระบบจดทะเบียนที่จะต้องเปิดโอกาสให้คู่สัญญาสามารถจดทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจได้ทั่วประเทศ ประชาชนและผู้ประกอบการสามารถตรวจสอบข้อมูลที่จดทะเบียนไว้ได้โดยสะดวกและรวดเร็ว นอกจากนี้ระบบจดทะเบียนดังกล่าวจะต้องเชื่อมโยงกับระบบทะเบียนทั้งหลายที่มีอยู่ในประเทศไทยทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแลของกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์เอง หรือทะเบียนสิทธิที่เกี่ยวข้องกับที่ดินที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย ฯลฯ^{๓๔}

ในการบรรลุภารกิจดังกล่าวได้มีความจำเป็นต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณและอัตรากำลังคนเพื่อปฏิบัติการที่สำคัญนี้ให้ลุล่วง จึงเป็นหน้าที่สำคัญของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

^{๓๓}กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานของรัฐอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่โดยตรงในการออกกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ อาทิ ตามมาตรา ๗, ๘, ๒๔, ๒๖

^{๓๔}นอกจากนี้ กระทรวงพาณิชย์ยังเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการออกกฎหมายลำดับรองอีกหลายฉบับ อาทิ ตามมาตรา ๑๔, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๔ และ ๗๑ และยังมีหน้าที่สำคัญในการดูแลและวางหลักเกณฑ์เรื่องผู้บังคับหลักประกัน ซึ่งเป็นวิชาชีพใหม่ที่สำคัญอย่างยิ่งในกรณีที่น่ากิจการมาเป็นหลักประกันทางธุรกิจ ตามกฎหมายฉบับนี้

ศาลยุติธรรม : พูร์จับข้อพิพาทและสร้างความเป็นธรรม

กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ ซึ่งเป็นกฎหมายธุรกิจที่นอกจากมุ่งหมายให้คู่สัญญาสามารถมีนิติสัมพันธ์ต่อกันได้โดยสะดวกและด้วยความสมดุลและความเป็นธรรมแล้ว ยังต้องการความรวดเร็วในกรณีที่มีความจำเป็นต้องบังคับคดีด้วย เพราะเป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปแล้วว่า “ความล่าช้า คือความอยุติธรรม”(Justice delayed is justice denied.) อย่างหนึ่ง

ดังนั้น ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องให้ศาลเป็นผู้ระงับข้อพิพาท กฎหมายฉบับนี้จึงออกแบบให้กระบวนการพิจารณาในศาลเป็นไปโดยรวดเร็ว ซึ่งความรวดเร็วนี้จะเป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นลูกหนี้ที่ไม่ต้องรับภาระดอกเบี้ยนาน เจ้าหนี้ที่ไม่ต้องเป็นปัญหามีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ยาวนาน และต่อศาลเองที่ทำให้คดีเสร็จสิ้นไปด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม โดยเหตุนี้กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจจึงออกแบบให้คู่กรณีที่ไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษาหรือคำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นสามารถอุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์กลางและให้คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์กลางเป็นที่สุด

ศาลอุทธรณ์ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐเช่นเดียวกัน จึงมีภาระหน้าที่ที่ต้องเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องต่อไป รวมถึงการสร้างระบบบันทึกและเผยแพร่คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ซึ่งเป็นที่สุด เพื่อให้เป็นบรรทัดฐานหรือเป็นแนวคำพิพากษาที่ศาลชั้นต้นหรือประชาชนทั่วไปสามารถค้นคว้า อ้างอิงได้ต่อไป

การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย

กฎหมายลำดับรอง และอื่น ๆ

ในท้ายที่สุด เพื่อให้กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ เป็นเครื่องมือสำคัญในการทำให้ผู้ประกอบการไทยสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ดีขึ้น ทำให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขันในทางเศรษฐกิจได้ดีขึ้น การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ การจัดทำสื่อการเรียนรู้การให้การศึกษาแก่ประชาชนแก่ผู้ประกอบการตลอดจนสถาบันการเงินเกี่ยวกับกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจและกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นภารกิจที่สำคัญ ที่ขาดเสียมิได้เพื่อให้ทุกฝ่ายเรียนรู้ เข้าใจ และสามารถนำกฎหมายนี้ไปใช้ได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายต่อไป

บทสรุป

กฎหมายซึ่งมีหลักการหรือเจตนารมณ์ที่ดี และมีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์เมื่อตราออกมาเป็นกฎหมายแล้ว จะใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพจริงจะต้องมีกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง และต้องมีการสนับสนุนร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์หรือเจตนารมณ์ของการมีกฎหมายฉบับนั้น ๆ จากกรณีศึกษากฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ ลำพังเพียงมีกฎหมายออกมาใช้บังคับ มีบทบัญญัติที่เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพแล้วก็ยังไม่เพียงพอ ยังต้องการการทำงานของคู่สัญญา หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งการประสานงาน ร่วมมือกันในระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชนอีกมาก เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้

ทำไมต้องมีโทษอาญาจำคุก ในกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ?

ศาสตราจารย์.ดร. กำชัย จงจักรพันธ์
กรรมการปฏิรูปกฎหมาย*

*ประธานคณะกรรมการปรับปรุง และพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ อดีตประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (ประเภทบางเวลา)

บทนำ

โดยหลักการแล้วร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.^๑ เป็นกฎหมายส่วนแพ่งที่กำหนดนิติสัมพันธ์ กำหนดสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบระหว่างผู้รับหลักประกันกับผู้ให้หลักประกันเช่นเดียวกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยค้ำประกัน จำนอง และจำนำ^๒ ดังนั้นจึงมีผู้เห็นว่าโดยหลักแล้วหากไม่จำเป็นไม่ควรมองมีบทกำหนดโทษในทางอาญาเป็นการเฉพาะในพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ^๓ เนื่องจากหากมีกรณีที่คุณสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่

^๑หมายถึงร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ... ฉบับคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ พุทธศักราช ๒๕๕๖ คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ซึ่งได้นำเอาร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจฯ ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ตรวจพิจารณาเสร็จ เรื่องที่ ๔๙๓/๒๕๓๓ มาพิจารณาปรับปรุง ซึ่งผู้เขียนขอชื่นชมและขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่มีส่วนในการยกร่างและผลักดันร่างกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ ไว้ ณ ที่นี้อีกครั้งหนึ่ง

^๒ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๑๑ ค้ำประกัน มาตรา ๖๔๐ ถึงมาตรา ๗๐๑ ลักษณะ ๑๒ จำนอง มาตรา ๗๐๒ ถึงมาตรา ๗๔๖ ลักษณะ ๑๓ จำนำ มาตรา ๗๔๗ ถึงมาตรา ๗๖๙

^๓โปรดดู รายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๖ วันพุธที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖ หน้า ๕-๙. และรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๖ วันพุธที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ หน้า ๖. และบันทึกสรุปประเด็นข้อสังเกตจากการรับฟังความคิดเห็น เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ... วันพุธที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ กรุงเทพมหานคร วันพุธที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ กรุงเทพมหานคร วันพุธที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและวันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หน้า ๒๒-๒๓. และบันทึกสรุปประเด็นข้อสังเกตจากการรับฟังความคิดเห็น เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ... วันพุธที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ธนาคารแห่งประเทศไทย หน้า ๕-๖ เป็นต้น รายละเอียดโปรดดู <http://www.lrc.go.th/th/?p=9456>

ปฏิบัติตามกฎหมาย และเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งก็สามารถใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายในทางแพ่งได้ตามหลักทั่วไปอยู่แล้ว นอกจากนี้ในกรณีที่ลูกหนี้ผู้ให้หลักประกันกระทำการอันเป็นการโกงเจ้าหนี้ เช่น เอาไปเสีย หรือทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์อันตนจำนำไว้ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าหนี้ผู้รับจำนำ ก็ต้องระวางโทษจำคุกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๙^๕ หรือ กระทำการยักยอก ซ่อนเร้น หรือโอนไปซึ่งทรัพย์สินให้แก่บุคคลอื่นเพื่อมิให้เจ้าหนี้ของตนได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน อันทำให้เจ้าหนี้ผู้รับหลักประกันเสียหาย เสียประโยชน์ ก็จะมีโทษทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๐^๖ อยู่แล้ว นอกจากนี้ยังมีความผิดฐานฉ้อโกง^๗ และความผิดอาญาฐานอื่นๆ ซึ่งมีบทกำหนดความผิดและโทษไว้เป็นการทั่วไปอยู่ในประมวลกฎหมายอาญา และสามารถนำมาปรับใช้ได้อยู่แล้ว การมีบทกำหนดความผิดและโทษในทางอาญาโดยเฉพาะโทษจำคุกเป็นการ

“ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๙ บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดเอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์อันตนจำนำไว้แก่ผู้อื่น ถ้าได้กระทำให้ให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับจำนำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ”

“ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๐ บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดเพื่อมิให้เจ้าหนี้ของตน หรือของผู้อื่นได้รับชำระ หนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ซึ่งได้ใช้หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาล ให้ชำระหนี้ ย้ายไปเสีย ซ่อนเร้นหรือโอนไปให้ผู้อื่นซึ่งทรัพย์ใดก็ดี แก่ถึงให้ตนเองเป็นหนี้จำนวนใดอันไม่เป็นความจริงก็ตี ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ”

“ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๑ บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สามทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ ผู้ นั้นกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ”

เฉพาะอยู่ในกฎหมายส่วนแพ่งจึงไม่มีความจำเป็นและไม่ถูกต้องตามหลักการ และอาจส่งผลทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเกิดความกังวลหรือเกรงกลัวไม่กล้าใช้กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจได้

บทความนี้มุ่งหมายที่จะอธิบายถึงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีการกำหนดโทษอาญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งโทษจำคุกไว้ในร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ ซึ่งมีเหตุผลหลายประการดังนี้^๔

กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจเป็นเรื่องใหม่และมีลักษณะพิเศษ

เนื่องจากกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจเป็นเรื่องใหม่ ที่มีหลักการและแนวความคิดใหม่ ไม่เหมือนการประกันด้วยทรัพย์สินเรื่องจำนองและจำนำตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่นักกฎหมาย นักธุรกิจและประชาชนทั่วไปคุ้นเคยมาช้านาน^๕ กล่าวคือในเรื่องจำนำทรัพย์สินที่นำมาเป็นหลักประกันหรือนำมาจำนำต้องส่งมอบให้แก่เจ้าหนี้ผู้รับหลักประกันยึดถือไว้^๖ แต่ทรัพย์สินที่นำมาเป็นหลักประกัน

^๔โปรดสังเกตว่า บทกำหนดความผิดและโทษทางอาญาในร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ... นี้มีมาตั้งแต่ชั้นร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (เรื่องเสรีจที่ ๔๙๓-๔๙๔/๒๕๕๓) ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในชั้นการพิจารณาโดยคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ และคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ได้กำหนดนิตินโยบายยืนยันตามร่างกฎหมายเดิมโดยมีเหตุผลต่าง ๆ สนับสนุนและได้มีการปรับปรุงแก้ไขในสาระสำคัญ คือกำหนดให้ความผิดอาญามีโทษจำคุกในทุกกรณีจะต้องกระทำโดยมีเจตนาพิเศษคือโดยทุจริตเท่านั้น

^๕อย่างน้อยที่สุดประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยจำนองและจำนำ ในบรรพ ๓ ได้ประกาศใช้มาตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๑

^๖คู่สัญญาจำนำจะตกลงให้บุคคลภายนอกเป็นผู้เก็บรักษาทรัพย์สินที่จำนำไว้ก็ได้ ทั้งนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๔๙ บัญญัติไว้ แต่จะให้ผู้จำนำครอบครองยึดถือทรัพย์สินไว้ไม่ได้ หากฝ่าฝืน สัญญาจำนำจะบังคับ เพราะขาดลักษณะของจำนำโปรดดู อาทิ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๐/๒๕๐๒

ตามกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจยังสามารถอยู่ในความครอบครองของลูกหนี้ผู้ให้หลักประกัน โดยทั่วไปลูกหนี้ผู้ให้หลักประกันสามารถครอบครองหรือนำทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันออกใช้สอย ใช้ประโยชน์ จำหน่าย จ่ายโอน ฯลฯ ได้ตามปกติซึ่งแตกต่างจากการจำนำ ส่วนในเรื่องจำนอง ทรัพย์สินที่จะนำมาจำนองได้โดยหลักทั่วไปต้องเป็นอสังหาริมทรัพย์เท่านั้น^{๑๑} แต่ทรัพย์สินที่นำมาเป็นหลักประกันตามกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจจะรวมถึงทรัพย์สินทั้งหลายทั้งปวง ไม่ว่าจะเป็นสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ ทรัพย์สินที่จับต้องได้ตามปกติหรือที่จับต้องไม่ได้ อาทิ ทรัพย์สินทางปัญญา ฯลฯ นอกจากนี้กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจยังกำหนดให้สามารถนำ “กิจการ” มาเป็นหลักประกันได้ จึงมีผู้บังคับหลักประกันซึ่งเป็นวิชาชีพที่สำคัญเกิดขึ้นใหม่ ไม่เคยมีในระบบกฎหมายไทยมาก่อน ฯลฯ เป็นต้น และเหตุที่เป็นหลักการใหม่ แนวความคิดใหม่นี้เอง ประมวลกฎหมายอาญาซึ่งบัญญัติไว้มานานกว่า ๖๐ ปีแล้ว^{๑๒} จึงไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดและโทษของผู้บังคับหลักประกัน หรือกรณีตามมาตรา ๓๔๙ เรื่องโจทเจ้าหนี้ ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติไว้เฉพาะกรณีเรื่องโจทเจ้าหนี้จำนำเท่านั้น ไม่ครอบคลุมถึงเจ้าหนี้ตามกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ^{๑๓} ด้วย นอกจากนี้ยังไม่มีบทบัญญัติกำหนดความผิดและโทษ

^{๑๑}ยกเว้น สังหาริมทรัพย์บางชนิดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ อาทิ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๐๓ หรือตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. ๒๕๐๔ ฯลฯ เป็นต้น

^{๑๒}ซึ่งประกาศใช้มาตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๐

^{๑๓}โดยเฉพะอย่างยิ่ง ศาลฎีกาได้พิพากษายืนยันการตีความโดยเคร่งครัดเช่นนี้ไว้เป็นแนวบรรทัดฐานว่า กรณีจะเป็นความผิดฐานโจทเจ้าหนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๙ ได้ ต้องเป็นกรณีเรื่องจำนำ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เท่านั้น หากไม่ใช่เรื่องจำนำตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ก็ไม่ครบองค์ประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๙ รายละเอียดโปรดดู อาทิ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๐/๒๕๐๒ ที่ ๕๕๙๐/๒๕๓๖ ที่ ๑๓๖๓/๒๕๕๐ และ ที่ ๒๔๔๔/๒๕๕๐

ของกรรมการผู้จัดการซึ่งเป็นผู้กระทำการทั้งปวงอันเป็นความผิดของนิติบุคคลตามกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ^{๑๔} และอื่น ๆ^{๑๕} ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นต้องมีบทบัญญัติกำหนดความผิดและโทษทางอาญาเพิ่มเติมไว้ให้ครอบคลุมในพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจนี้โดยเฉพาะ

สภาพของหลักประกันตามกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจมีความมั่นคงปลอดภัยน้อยกว่าจำนอง จำนำ

กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ เป็นกฎหมายที่มีแนวความคิดมาจากกฎหมาย Floating Charge ของประเทศอังกฤษและ Secured Transaction ของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่โดยหลักการแล้วอนุญาตให้ผู้ให้หลักประกันสามารถครอบครองยึดถือ และใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินที่นำมาเป็นหลักประกันได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าพิจารณาในมุมมองของผู้ให้หลักประกันจะเป็นประโยชน์และยึดหยุ่นกับผู้ให้หลักประกันอย่างมากที่จะสามารถใช้สอยทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้อย่างเต็มที่ ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันบางประเภทจึงอาจมีการเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ตลอดเวลา ผู้ให้หลักประกันสามารถนำทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันออกใช้สอย ใช้ประโยชน์ จำหน่าย จ่ายโอนได้ตามปกติ และโดยเหตุนี้จึงเป็นช่องทางและโอกาสที่สะดวก หากผู้ให้หลักประกันจะฉ้อฉลโกงเจ้าหนี้ ยักย้ายถ่ายเทหรือนำทรัพย์สินหลักประกันหนีหายไปได้อย่างง่าย เพราะทรัพย์สินนั้นอยู่กับลูกหนี้ผู้ให้หลักประกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมาย

^{๑๔}อาทิ กรณีตามพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ มาตรา ๙๔ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ไม่ปรากฏอยู่ในประมวลกฎหมายอาญา

^{๑๕}อาทิ กรณีตามพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ มาตรา ๘๖,๘๗ เป็นต้น

จำนอง และจำนำ^{๑๑} ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้รับหลักประกันทางธุรกิจมีความมั่นใจในการใช้กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ จึงเห็นควรป้องกันปริมลภูหนที่คิดทุจริตไว้โดยการกำหนดให้มีบทบัญญัติความผิดและมีโทษทางอาญาเป็นการเฉพาะไว้ในกฎหมายฉบับนี้

ความไม่เหมาะสมในการนำประมวลกฎหมายอาญามาใช้

แม้บทบัญญัติหลายมาตราในประมวลกฎหมายอาญาจะยังสามารถปรับใช้บังคับแก่กรณีตามกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจได้ แต่โดยเหตุที่ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติไว้มาแล้ว บทบัญญัติบางเรื่องที่สามารถใช้ได้กับกรณีตามกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ ก็อาจมีความไม่เหมาะสม อาทิ มาตรา ๓๕๐ เรื่องโกงเจ้าหน้าที่ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดเพื่อบริการให้เจ้าหน้าที่ของตนหรือของผู้อื่นได้รับชำระ หนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ซึ่งได้ใช้หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาล ให้ชำระหนี้ ย้ายไปเสีย ซ่อนเร้นหรือโอนไปให้ผู้อื่นซึ่งทรัพย์ใดก็ดี แก่งให้ตนเองเป็นหนี้จำนวนใดอันไม่เป็นความจริงก็ดี ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๐ ดังกล่าวกำหนดองค์ประกอบความผิดไว้ประการหนึ่งว่า ...ได้ใช้หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องทาง

^{๑๑}ตามกฎหมายจำนำ ทรัพย์สินที่นำมาเป็นหลักประกันจะอยู่ในความครอบครองยึดถือโดยเจ้าหน้าที่ หรือแม้ในกรณีที่ถูกคดียกนอกรับผู้เก็บรักษาทรัพย์จำนำ ลูกหนี้ผู้จำนำก็ควรมีโอกาสหรือมีโอกาสน้อยกว่าที่จะยกย้ายถ่ายเทหรือนำทรัพย์จำนำไปเสีย และตามกฎหมายจำนอง แม้ลูกหนี้จำนองจะยังสามารถยึดถือครอบครองทรัพย์สินที่จำนองอยู่ แต่โดยสภาพของทรัพย์สินจำนองที่โดยทั่วไปคือที่ดิน อาคาร บ้านเรือนอันติดตรึงตราอยู่กับที่ดิน อันเป็นสิ่งอสังหาริมทรัพย์และเป็นทรัพย์ที่มีทะเบียนแสดงกรรมสิทธิ์ การจำนองต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยสภาพจึงเป็นหลักประกันที่มั่นคงสำหรับเจ้าหน้าที่มากกว่าหลักประกันทางธุรกิจ ซึ่งมีสภาพเป็นหลักประกันลอย (Floating Charge)

ศาลให้ชำระหนี้ ... ซึ่งองค์ประกอบความผิดนี้ทำให้การกระทำความผิดของผู้ให้หลักประกันในหลายกรณีซึ่งได้มีเจตนากระทำผิดโดยโจทก์ เจ้าหนี้ตั้งแต่ต้นโดยทำสัญญากู้และรับเงินกู้ไปแล้ววันรุ่งขึ้นก็โอนทรัพย์สินไปให้แก่ผู้อื่นเสียหมดสิ้น กรณีเช่นนี้ จะไม่สามารถเอาผิดลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๕๐^{๙๙} และบางกรณีก็ยังไม่ถึงขั้นตอนที่เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิหรือจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาล เป็นต้น จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติในเรื่องนี้ โดยกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจได้นำเอาองค์ประกอบความผิดฐานโจทก์เจ้าหนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๕๐ ไปปรับปรุงและบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ^{๑๐๐} หรือกรณีเรื่องโทษปรับ ตามประมวลกฎหมายอาญาเรื่องโจทก์เจ้าหนี้มีระวางโทษปรับเพียงไม่เกินสี่พันบาท ซึ่งไม่เหมาะสมอย่างยิ่งกับสถานการณ์ปัจจุบัน กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจจึงปรับปรุงโทษปรับเป็นไม่เกินห้าแสนบาท เป็นต้น

^{๙๙}คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๐๐๕๔/๒๕๐๗ ได้วินิจฉัยไว้ว่า “ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๐ นั้น เจ้าหนี้จะต้องใช้สิทธิทางศาลให้ชำระหนี้แล้วอย่างหนึ่ง หรือว่าจะใช้สิทธิทางศาลให้ลูกหนี้ชำระหนี้อีกอย่างหนึ่ง เป็นองค์ประกอบอยู่ด้วย ฉะนั้น เมื่อเจ้าหนี้ยังไม่ได้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่ง หรือการที่เจ้าหนี้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีอาญาก็เพียงพอให้ลูกหนี้หาประกันมาให้เจ้าหนี้เป็นที่พอใจแล้วจะไม่เอาเรื่องแก่ลูกหนี้ อันเป็นการแสดงว่าเจ้าหนี้ยังจะไม่ใช้สิทธิทางศาลเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้แล้ว การที่ลูกหนี้โอนที่ดินให้ผู้อื่นไป จึงยังไม่ผิดฐานโจทก์เจ้าหนี้” และโปรดดูคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๐๐๕๔/๒๕๒๗ ที่ ๕๐๗๕/๒๕๔๗ และทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาคความผิดและลหุโทษ พิมพ์ครั้งที่ ๔ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, ๒๕๕๐) หน้า ๓๕๔.

^{๑๐๐}โปรดดูร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ... มาตรา ๔๘

กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจเป็นเครื่องมือใหม่ที่มี ความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจเป็นเครื่องมือใหม่ในทางกฎหมายที่มีความประสงค์ในการแก้ไขปัญหาการเข้าถึงแหล่งทุนของผู้ประกอบการโดยเฉพาะรายเล็ก รายย่อย อันจะเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม เจตนาารมณ์ของกฎหมายจึงต้องการให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ไม่เพียงแต่เจ้าหน้าที่ผู้รับหลักประกันเท่านั้นที่ต้องมีความมั่นใจในการใช้กฎหมายนี้ แต่ยังรวมถึงลูกหนี้ ผู้บังคับหลักประกัน บุคคลภายนอกผู้ให้หลักประกัน ธนาคารแห่งประเทศไทย หน่วยงานของรัฐ นักกฎหมาย นักธุรกิจ ประชาชน ต้องเกิดความเชื่อมั่นในระบบหลักประกันที่สร้างขึ้นใหม่ด้วย จึงต้องปรามไว้ด้วยการกำหนดโทษทางอาญาสำหรับการกระทำของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ไม่ใช่เฉพาะผู้ให้หลักประกันเท่านั้น แต่รวมถึงผู้รับหลักประกัน ผู้บังคับหลักประกัน ที่กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจได้กำหนดให้มีหน้าที่ต่าง ๆ หลายประการ หากบุคคลต่าง ๆ ดังกล่าวฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย ก็จะมีโทษกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ^{๑๑} และเพื่อให้เห็น

^{๑๑}อาทิ ความผิดและโทษของผู้รับหลักประกัน ตามมาตรา ๘๔, ๘๕, ๘๙, ๙๒ หรือความผิดและโทษสำหรับผู้บังคับหลักประกัน ตามมาตรา ๙๓, ๙๓

^{๑๒}ตามหลักกฎหมายอาญานั้น หากไม่มีการบัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นความผิดอันยอมความได้ ความผิดดังกล่าวย่อมถือเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน โปรดดู คณิต ณ นคร กฎหมายอาญาภาคทั่วไป (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, ๒๕๕๑) หน้า ๑๔๐.

พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจมิได้กำหนดให้ความผิดใดตามพระราชบัญญัตินี้สามารถยอมความได้ ความผิดที่มีบทกำหนดโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจทุกฐานความผิดจึงถือเป็นความผิดอาญาแผ่นดินหรือความผิดที่ไม่อาจยอมความได้ อีกทั้ง ความผิดที่มีบทกำหนดโทษทางอาญาตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจจะมีการบัญญัติคำว่า “โดยทุจริต” ไว้ทุกฐานความผิด

ได้ชัดเจนว่าเป็นกฎหมายที่มุ่งประโยชน์สาธารณะ ความผิดและโทษตามกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจนี้จึงเป็นความผิดเอาญาแผ่นดิน ไม่สามารถยอมความได้^{๓๐}

โทษจำคุกที่บัญญัติไว้จำกัดเฉพาะผู้รับหลักประกัน

ผู้ให้หลักประกันและผู้บังคับหลักประกันที่ทุจริตเท่านั้น

โทษอาญาโดยเฉพาะอย่างยิ่งโทษจำคุกที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจนี้ ใช้บังคับกับบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงในสัญญาหลักประกันทางธุรกิจเท่านั้น กล่าวคือผู้ให้หลักประกัน ผู้รับหลักประกัน และผู้บังคับหลักประกัน และมีโทษอาญาจำคุกเฉพาะกรณีที่ผู้กระทำความผิดนั้นมีเจตนาพิเศษ คือทุจริตเท่านั้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง หากเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อหรือไม่มีเจตนาพิเศษแล้วจะไม่เป็นความผิดอาญาถึงขนาดที่มีโทษจำคุก^{๓๑} ดังนั้นผู้ประกอบการที่สุจริตจึงไม่มีความกังวลและจะไม่ได้รับผลกระทบจากการกำหนดโทษอาญาตามพระราชบัญญัตินี้แต่อย่างใด

การกำหนดโทษอาญาตามกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจไม่ขัดแย้งกับมาตรฐานสากล

ตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR)) ข้อ ๑๑ กำหนดไว้ว่า “บุคคลจะถูกจำคุกเพียงเพราะ

^{๓๐}ตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ... ของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายนี้ไม่มีบทบัญญัติมาตราใดที่กำหนดให้มีโทษจำคุกจากการกระทำโดยประมาท จึงเป็นการบัญญัติความผิดและโทษอาญาจำคุกไว้แต่เพียงเท่าที่จำเป็นแล้ว

เหตุว่าไม่สามารถปฏิบัติการชำระหนี้ตามสัญญาได้”^{๖๖} ประเทศไทย
ได้เข้าเป็นภาคีตามกติการะหว่างประเทศนี้ด้วย^{๖๗}

หลักการตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและ
สิทธิทางการเมืองข้อนี้ เป็นหลักการที่ถูกต้องเพราะการผิดสัญญาไม่
สามารถชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ได้เป็นเพียงการไม่ปฏิบัติตามนิติสัมพันธ์
ทางแพ่งพาณิชย์ที่กฎหมายส่วนแพ่งและพาณิชย์ได้กำหนดวิธีการ
เยียวยาให้แก่เจ้าหนี้ไว้แล้ว จึงไม่อาจนำโทษทางอาญามาใช้^{๖๘}

ร่างกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจได้บัญญัติไว้สอดคล้อง
กับข้อ ๑๑ แห่งกติการะหว่างประเทศนี้ กล่าวคือลูกหนี้หรือผู้ให้หลัก
ประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจที่ผิดนัด ผิดสัญญาไม่สามารถ
ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ได้ จะไม่มีทางได้รับโทษอาญาแต่อย่างใด หรือ
กล่าวอีกนัยหนึ่งตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ ไม่มี
บทบัญญัติมาตราใดกำหนดให้ลูกหนี้ที่ล่าช้าเพียงแต่ผิดนัดผิดสัญญาไม่
ชำระหนี้ต้องมีโทษจำคุก ในทางตรงกันข้าม ร่างกฎหมายได้บัญญัติไว้
ชัดเจนว่า เฉพาะลูกหนี้ ผู้ให้หลักประกัน และรวมถึงผู้รับหลักประกัน
ผู้บังคับหลักประกัน ที่มีเจตนาทุจริต เท่านั้น ที่อาจมีโทษอาญาจำคุก
หากได้กระทำการครบองค์ประกอบความผิดที่กฎหมายกำหนดไว้

^{๖๖}ICCPR Article 11 “No one shall be imprisoned merely on the ground of inability to fulfill a contractual obligation.”

^{๖๗}ประเทศไทยได้ภาคยานุวัติ (Accession) เข้าเป็นภาคีกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๓๙ โดยไม่ได้ตั้งข้อสงวนแต่อย่างใด และมีผลใช้บังคับกับประเทศไทยเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๐

^{๖๘}โปรดดู Spotlight Debt Part 3: The imprisonment of civil debtors. No. 4 2010 26 May 2010 Law Team Library & Research Service Central Enquiry Desk: 618 4701/4702 p.2 at www.oireachtas.ie/.../Debt_Part_3_the_imprisonment_of_civil_debtors.

การรับฟังความคิดเห็น

ตามหลักกฎหมาย^{๓๔} และตามหลักการทำงานปฏิรูปกฎหมายของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย นอกจากปฏิรูปกฎหมายโดยยึดหลักองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าวิจัยแล้วคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ ในคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ยังได้ยึดหลักการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และได้จัดให้มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ อย่างกว้างขวางและหลากหลายถึง ๑๗ ครั้ง^{๓๕} ผลสรุปจากการ

^{๓๔}พระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๔ บัญญัติไว้ว่า “เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ การปฏิรูปกฎหมายหมายถึงการดำเนินการใด ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายให้เกิดความเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าจะเป็นในด้านการปฏิบัติการตามกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย การวินิจฉัยกฎหมาย การร่างกฎหมาย หรือการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายทั้งระบบ โดยให้คำนึงถึงหลักในการดำเนินการดังนี้

- (๑) หลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๒) หลักความเป็นอิสระ
- (๓) หลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาล
- (๔) หลักการดำเนินการบนพื้นฐานขององค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาและการวิจัย
- (๕) หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- (๖) หลักความคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน
- (๗) หลักความสอดคล้องและทันต่อสถานการณ์ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของประเทศและอารยประเทศ.

^{๓๕}อาจกล่าวได้ว่า เป็นพระราชบัญญัติฉบับแรกที่มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมากที่สุดเท่าที่เคยปรากฏมา รายละเอียดของการสัมมนาแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นทั้งหมด ๑๗ ครั้ง โปรดดูรายละเอียดใน <http://www.lrc.go.th/th/?p=9456>

รับฟังความคิดเห็นมีทั้งผู้ที่เห็นว่ามีควมจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายบัญญัติ
ความผิดและโทษอาญาไว้ในกฎหมายฉบับนี้และผู้ที่ไม่ควรมีโทษ
อาญาบัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับนี้ ในส่วนที่เห็นว่ามีโทษอาญา
นั้น แยกเป็นต้องการให้ใช้โทษปรับทางปกครองสูงๆ แทนหรือโทษทาง
อาญามีได้เฉพาะบางเรื่องจริงๆที่ไม่ซ้ำซ้อนกับประมวลกฎหมายอาญา
เท่านั้น หรือจะต้องเป็นกรณีที่มีเจตนาไม่ดีหรือเจตนาทุจริต^{๓๗} ซึ่งคณะ
กรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทาง
ธุรกิจได้พิจารณารับฟังความคิดเห็นและได้นำมาปรับปรุงร่างกฎหมาย
ให้เกิดความชัดเจนขึ้นแล้ว^{๓๘}

“บันทึกสรุปประเด็นข้อสังเกตจากการรับฟังความคิดเห็น เรื่อง ร่างพระราช
บัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ... วันพุธที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ โรงแรมมิรา
เคิล แกรนด์ กรุงเทพมหานคร วันพุธที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ โรงแรมมิราเคิล แกร
นด์ กรุงเทพมหานคร วันพุธที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยและวันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ หน้า ๒๒-๒๓. บันทึกสรุปประเด็นข้อสังเกตจากการสัมมนารับฟัง
ความคิดเห็น เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ... วันอังคารที่
๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
วันที่ศุกร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ ศาลแพ่ง วันอังคารที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๖
ณ สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายวันพุธที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖ ณ สภา
ทนายความ วันพฤหัสบดีที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและ
การค้าระหว่างประเทศ หน้า ๒๐.และบันทึกสรุปประเด็นข้อสังเกตจากการรับฟัง
ความคิดเห็น เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ... วันพุธที่ ๒๒
พฤษภาคม ๒๕๕๖ ธนาครแห่งประเทศไทยหน้า ๕-๖ เป็นต้น

“อนึ่ง ผู้เขียนตระหนักดีว่า การพัฒนากฎหมายหรือการปรับปรุงกฎหมายนั้น ไม่
สามารถยืนอยู่บนผลสรุปการรับฟังความคิดเห็นที่ผู้เข้าร่วมได้แสดงออกแต่เพียง
อย่างเดียว ต้องพิจารณาเหตุผล และปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายประการประกอบ
ด้วย อย่างไรก็ตาม ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องก็เป็นส่วนหนึ่งที่สามารถรับ
ฟังได้เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาให้กฎหมายมีความสมบูรณ์ ครบถ้วน มี
ประสิทธิภาพและมีความเป็นธรรมมากที่สุด ต่อไป

กฎหมายในส่วนแพ่งพาณิชย์อื่น ๆ อีกหลายฉบับ มีบทบัญญัติกำหนดโทษทางอาญา

ในปัจจุบัน มีกฎหมายส่วนแพ่งและพาณิชย์ที่กำหนดความผิดและโทษอาญาไว้มากมาย อาทิ พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติการดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญา พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติทรัพย์สินเพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒ พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นต้น ซึ่งเป็นเรื่องเหตุผลและความจำเป็นในการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ และความจำเป็นเฉพาะเรื่องของกฎหมายแต่ละฉบับ

บทสรุป

โดยเหตุที่ประมวลกฎหมายอาญา อันเป็นบทบัญญัติทั่วไปที่กำหนดความผิดและโทษทางอาญาไว้ ได้บัญญัติมานานกว่า ๖๐ ปีแล้ว แม้จะมีการแก้ไขปรับปรุงเป็นระยะ แต่ก็มักจะเป็นการแก้ไขเฉพาะจุดเฉพาะเรื่อง ไม่ได้มุ่งหมายแก้ไขปรับปรุงโดยภาพรวม ประมวลกฎหมายอาญาจึงยังขาดบทบัญญัติที่สามารถครอบคลุมการกระทำ ความผิดและโทษในเรื่องใหม่ ๆ ที่เกิดและมีขึ้นตลอดเวลาได้ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่กฎหมายส่วนแพ่งในระยะหลัง ๆ รวมทั้งร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจมีความจำเป็นต้องบัญญัติความผิดและโทษอาญาไปพร้อมกันด้วย เพราะหากจะรอให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายอาญาทั้งระบบเสียทีเดียวก็จะต้องใช้เวลาอีกนาน ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาต่อความเชื่อมั่นในการใช้บังคับกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจได้ จึงจำเป็นต้องตราบทกำหนดโทษอาญาไว้ในร่างกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ

การดำเนินงานในการผลักดันกฎหมาย
หลักประกันทางธุรกิจของคณะกรรมการ
พิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่า
ด้วยหลักประกันทางธุรกิจ

๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ได้มอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจรับผิดชอบปฏิรูปกฎหมายเศรษฐกิจ โดยเฉพาะกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ รายละเอียดทราบแล้วนั้น บัดนี้การดำเนินการยกร่างกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจได้เสร็จสิ้นไปเบื้องต้นแล้ว และถือได้ว่ามีความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงขอเรียนสรุปการดำเนินงานที่ผ่านมาและที่มีแผนจะดำเนินการต่อไปให้คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายรับทราบ ดังนี้

๑. การดำเนินการศึกษาค้นคว้าวิจัย
๒. การรับฟังความคิดเห็น
๓. การประชุมคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ
๔. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง
๕. การจัดทำคำแปลกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจเป็นภาษาต่างประเทศ
๖. การผลักดันกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ
๗. การทำงานปฏิรูปกฎหมายอย่างต่อเนื่องและครบถ้วน

๑. การดำเนินการศึกษาค้นคว้าวิจัย

เพื่อให้เป็นไปตามหลักการทำงานการปฏิรูปกฎหมาย เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ จึงได้ดำเนินการค้นคว้าวิจัย ดังนี้

๑.๑ การศึกษาวิจัยฉบับย่อเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (นางวัลยา แก้วรุ่งเรือง)

คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วย

หลักประกันทางธุรกิจ พิจารณาเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. เป็นกฎหมายที่สำคัญและจำเป็นต่อประเทศไทย ทั้งยังเป็นการสร้างระบบหลักประกันรูปแบบใหม่ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการศึกษา ทบทวน หลักการ แนวคิด ปัญหาอุปสรรคในการใช้กฎหมาย ความเหมาะสมและความชัดเจนของร่างกฎหมาย เพื่อใช้สำหรับปรับปรุงและพัฒนากฎหมายให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ในการศึกษาวิจัยดังกล่าวใช้วิธีการศึกษาวิจัยเอกสาร เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ประเด็นทางกฎหมายของร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ซึ่งในการศึกษาวิจัยดังกล่าวได้มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.

โดยภาพรวมและรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย รวมถึงมีการจัดทำวิเคราะห์และข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ในด้านต่างๆ ตามที่ผู้วิจัยมีความรู้และประสบการณ์

๑.๒ การดำเนินการศึกษา รวบรวมและวิเคราะห์เพื่อจัดทำตารางเปรียบเทียบกฎหมายในส่วนของ UNIFORM COMMERCIAL CODE ใน Article 9 ของประเทศสหรัฐอเมริกา (นางสาวเปรมมิศา ทนุเรืองงาม)

คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ พิจารณาเห็นว่า ในการผลักดันและการยกร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ส่วนใหญ่ผู้ยกร่างได้รับอิทธิพลแนวคิดมาจากประเทศอังกฤษ และประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีกฎหมายที่มีส่วนสำคัญในหลายส่วน ได้แก่ หลักการในเรื่อง Floating Charge ของประเทศอังกฤษ, Uniform Commercial Code หรือที่เรียกโดยย่อว่า UCC ใน Article 9 และของคณะกรรมการ

สหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ หรือ United Nations Commission on International Trade Law หรือเรียกโดยย่อว่า UNCITRAL ซึ่งได้จัดทำคู่มือแนะนำแนวทางการร่างกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องหลักประกันทางธุรกิจ หรือ UNCITRAL Legislative Guide on Secured Transactions เป็นต้น

ดังนั้นเพื่อให้เกิดการศึกษา วิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจเกิดประโยชน์สูงสุด และเพื่อให้เกิดความชัดเจนและแน่นอนในทางวิชาการเพิ่มมากยิ่งขึ้น คณะกรรมการฯ จึงได้ให้ผู้เชี่ยวชาญในการแปลเอกสารเกี่ยวกับกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาตาม Uniform Commercial Code ใน Article 9 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักประกันทางธุรกิจ รวมถึงจัดทำตารางเปรียบเทียบกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาตาม Uniform Commercial Code ใน Article 9 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักประกันทางธุรกิจ กับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (ฉบับคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)

๑.๓ การวิจัยกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ (บมจ.กรงไทย)

คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ พิจารณาเห็นว่า ในการศึกษา วิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจให้เกิดประโยชน์สูงสุด จำเป็นต้องมีการวิจัย ในการศึกษา ค้นคว้า รวบรวมแนวคิดหลักกฎหมายและข้อกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องหลักประกันลอย (Floating Charge) จากกฎหมาย คำพิพากษา ตำรา และบทความที่เกี่ยวข้อง อาทิ Company Act 2006, Insolvency Act 1986, Enterprise Act 2002, คำพิพากษาของศาลอังกฤษต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง, ตำราภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบทความทางวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังมีการนำที่สิ่งได้จากการศึกษา ค้นคว้า ข้างต้น

มาศึกษา วิเคราะห์ และเปรียบเทียบแนวคิด หลักกฎหมายและข้อกฎหมายเรื่องหลักประกันลอย (Floating Charge) ในกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) และพระราชบัญญัติต่างๆที่เกี่ยวข้องของประเทศอังกฤษกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. โดยทำเปรียบเทียบตารางเป็นภาษาไทย รวมถึงจัดทำความเห็นทางกฎหมายและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงร่างดังกล่าวด้วย

๒. การรับฟังความคิดเห็น

เพื่อให้เป็นไปตามหลักการทำงานปฏิรูปกฎหมาย คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ ได้ดำเนินการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ศึกษา วิเคราะห์ วิจาร์ณ แสดงความเห็นและเสนอแนะร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ในด้านต่างๆ เพื่อระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ในทุกภาคส่วน อันจะเป็นข้อมูลในการทำการศึกษา วิเคราะห์ ปรับปรุง และพัฒนาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้มีความสมบูรณ์ที่สุดต่อไป โดยคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. อย่างต่อเนื่องมาจำนวนทั้งสิ้น ๑๗ ครั้ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง	วันที่จัด / สถานที่จัด	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม (ไม่รวม กกท./เจ้าหน้าที่)
๑.	การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.	วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ สถานที่จัด : โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชัน เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ	ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนจากสถาบันการศึกษานักวิชาการ ผู้แทนสภาหอการค้าไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย NGOs ผู้บริโภค SMEs แลตัวแทนภาคเอกชนอื่นๆ	๑๗๕
๒.	การประชุมรับฟังความคิดเห็น กลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.	วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ สถานที่จัด : ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชัน เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ	เจ้าหน้าที่ธนาคาร สถาบันการเงิน และบริษัทประกันภัย นักวิชาการ ผู้ประกอบการ นักธุรกิจ ประชาชน	๑๙๐
๓.	การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.	วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ สถานที่จัด : คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ	นักวิชาการ อาจารย์คณะนิติศาสตร์ คณะพาณิชย์ศาสตร์และ การบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๔๖

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง	วันที่จัด / สถานที่จัด	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม (ไม่รวม คกก./เจ้าหน้าที่)
๔.	การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.	วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ สถานที่จัด : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์	นักวิชาการ อาจารย์คณะนิติศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และผู้พิพากษาศาลฎีกา	๔๐
๕.	การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.	วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕สถานที่จัด : สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	นักวิชาการ อาจารย์มหาวิทยาลัย นักศึกษา ผู้พิพากษา อัยการ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักประกันทางธุรกิจจากภาคส่วนต่างๆ	๕๐
๖.	การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.	วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕สถานที่จัด : ศาลแพ่ง ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพมหานคร	ผู้พิพากษาศาลแพ่ง	๒๐
๗.	การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus	วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ สถานที่จัด : ห้อง	ภาคประชาสังคม กลุ่มคุ้มครองผู้บริโภค กลุ่มลูก	๒๐

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง	วันที่จัด / สถานที่จัด	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม (ไม่รวม กกก./เจ้าหน้าที่)
	Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.	ประชุมสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ชั้น ๑๙	หนี้ และเครือข่าย NGO	
๘.	การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.	วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖ สถานที่จัด : สภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์	ทนายความ สภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์ ทนายความทั่วไป และที่ปรึกษา กฎหมาย	๗๔
๙.	การประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพรบ.หลักประกันทางธุรกิจพ.ศ. กับทรัพย์สินทางปัญญา	วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๖ สถานที่จัด : ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ	ผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา	๔๔
๑๐.	การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.	วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖ สถานที่จัด : โรงแรมเรือนแพ รอยัล ปาร์ค อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก	ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนจากสถาบันการศึกษานักวิชาการสถาบันทางการเงิน ผู้ประกอบการ นักธุรกิจ ประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก	๖๕

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง	วันที่จัด / สถานที่จัด	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม (ไม่รวม กกท./เจ้าหน้าที่)
๑๑.	การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.	วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖ สถานที่จัด : โรงแรมโมฆะ อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น	ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนจากสถาบันการศึกษา นักวิชาการ สถาบันทางการเงิน หอการค้า จังหวัดขอนแก่น	๕๕
๑๒.	การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.	วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖ สถานที่จัด : อาคาร ๓ ชั้น ๘ ธนาคารแห่งประเทศไทย	ผู้บริหารธนาคารแห่งประเทศไทย และพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย สายกำกับสถาบันการเงิน สายนโยบาย สถาบันการเงิน ฝ่ายกฎหมายและคดี และพนักงานที่สนใจ	๗๑
๑๓.	การเสวนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. โดยนักกฎหมายหลักประกัน	วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖ สถานที่จัด : ห้องประชุม LOB 2501 อาคารใหม่ ชั้น ๕ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	นักวิชาการ นักศึกษา คณะจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักประกันทางธุรกิจจากภาคส่วนต่างๆ	๗๓

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง	วันที่จัด / สถานที่จัด	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม (ไม่รวม กก./เจ้าหน้าที่)
๑๔.	การเสวนาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.	วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ สถานที่จัด : ห้องบรรยายที่พัฒนา คัดร์ ชั้น ๔ อาคารเนติบัณฑิตยสภา	เนติบัณฑิต ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักประกันทางธุรกิจจากภาคส่วนต่างๆ	๔๔
๑๕.	การเสวนาเรื่อง “กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ ช่วยผู้ประกอบการได้จริงหรือ”	วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ สถานที่จัด : ห้องประชุมจิตติ ติง ศักดิ์ทิพย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำพระจันทร์	นักวิชาการ นักศึกษา อาจารย์ สาขาวิชากฎหมาย การค้าระหว่างประเทศ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักประกันทางธุรกิจ	๓๔
๑๖.	การเสวนาเรื่อง “กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ จะช่วยให้ไทยเข้มแข็งทางเศรษฐกิจจริงหรือ?” และ “การรับฟังความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงร่างกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ”	วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗ สถานที่จัด : ห้องประชุมคณะกรรมาธิการ หมายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒	ผู้ประกอบการ สถาบันการเงิน ผู้บริหารภาครัฐ ผู้บริหารภาคเอกชน ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักประกันทางธุรกิจ และประชาชนผู้สนใจทั่วไป	๓๓๐

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง	วันที่จัด / สถานที่จัด	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม (ไม่รวม กกก./เจ้าหน้าที่)
๐๗.	การสัมมนาเรื่อง “เตรียมพร้อม... รองรับกฎหมายหลัก ประกันทางธุรกิจ”	วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๔ สถานที่จัด : ห้อง สัมมนา ๓๐๔๐๔ ชั้น ๔ สำนักงาน ปลัดกระทรวง พาณิชย์	เจ้าหน้าที่กระทรวง พาณิชย์ และ ผู้ บริหารภาคเอกชน ประชาชนผู้สนใจ	๒๔๓

ทั้งนี้ คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ ยังมีแผนการดำเนินงานในการรับฟังความคิดเห็นอย่างต่อเนื่องต่อไป

๓. การประชุมคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ

๓.๑ การบริหารการประชุม

เพื่อให้เป็นไปตามหลักการดำเนินงานปฏิรูปกฎหมายที่ดี ซึ่งต้องมีบุคลากรที่ต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการทำงานปฏิรูปกฎหมาย และมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจที่คณะกรรมการฯ ได้รับมอบหมายให้ปฏิรูป แต่ในระยะเริ่มแรกของการปฏิรูปกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายยังไม่มีความพร้อมทั้งในแง่บุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาของกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ และไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับวิธีการทำงาน วิธีการประชุม ภาระหน้าที่ของฝ่ายเลขานุการ

ฯลฯ คณะกรรมการฯ จึงได้ประสานงานกับเลขาธิการคณะกรรมการ
ปฏิรูปกฎหมายให้ดำเนินการจัดจ้างนายชาคริต สิทธิเวช ซึ่งเป็นอดีต
นักกฎหมายกฤษฎีกา มีประสบการณ์ทำงานในฐานะผู้ช่วยเลขานุการ
เลขานุการในคณะกรรมการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่ง
มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการทำงาน วิธีการประชุม และมีพื้นฐาน
ความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจตามสมควร ทำ
หน้าที่เป็นเลขานุการที่ประชุม เพื่อให้เป็นตัวอย่างวิธีการทำงานการ
ประชุม และภารกิจของฝ่ายเลขานุการ^๑

๓.๒ การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมของฝ่ายเลขานุการ

นอกเหนือจากองค์ความรู้ในด้านต่างๆ ที่คณะกรรมการ
พิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ ได้
ทำการศึกษามาอย่างต่อเนื่องแล้ว คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุง
และพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจยังได้มอบให้ฝ่าย
เลขานุการของคณะกรรมการยังได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพิ่ม
เติม เพื่อสนับสนุนให้การปรับปรุงและพัฒนาร่างพระราชบัญญัติ
หลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ของคณะกรรมการฯ เป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพ และมีข้อมูลครบถ้วนในทุกด้าน โดยประกอบไปด้วยเรื่อง
ต่างๆ ดังนี้^๒

๑. ศึกษานियมคำว่า “สถาบันการเงิน” ของพระราชบัญญัติ
ธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ว่า (๑) (๒) และ (๓) สถาบันการ

^๑นายชาคริต สิทธิเวช

^๒นอกจากการมาประชุมและการปฏิบัติงานเป็นเลขานุการแล้วยังมีหน้าที่ในการ
จัดทำบันทึกของเลขานุการของคณะกรรมการฯ ประกอบด้วยรายงานการศึกษา
ค้นคว้าและเอกสารทางวิชาการต่างๆ เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยหลักประกันทาง
ธุรกิจ พร้อมทั้งความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างกฎหมายดังกล่าวด้วย
เป็นต้น

เงินประเภทใดบ้างที่อยู่ในนิยาม โดยเฉพาะธนาคารสาขาต่างประเทศ ธนาคารที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารออมสิน ฯลฯ ให้ทำตารางเปรียบเทียบ

๒. ศึกษาคดีที่ธนาคารไทยพาณิชย์หรือสถาบันการเงินฟองหน้ทางการค้าโดยการบังคับคดีทรัพย์สินทางปัญญา

๓. ศึกษาเรื่องอัตราค่าธรรมเนียมของกรมที่ดิน

๔. ศึกษาเรื่องสัญญาควบคุมที่ดินและการคุ้มครองผู้บริโภคควบคุม

๕. ศึกษาหลักเกณฑ์ของบทบัญญัติในเรื่องจำนองและจำนำในกรณีการมีบุริมสิทธิครอบคลุมไปถึงดอกผลทั้งที่เป็นดอกผลโดยธรรมชาติและดอกผลโดยนิตินัย

๖. ศึกษาขั้นตอนของกฎหมายที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับ เช่นกรณีการฟ้องคดีล้มละลายหรือคดีฟื้นฟูกิจการ จะมีหลักเกณฑ์อย่างไรหากทรัพย์สินอยู่ภายใต้หลักประกันทางธุรกิจ

๗. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับหลัก oating charge ของประเทศอังกฤษ และ secured transaction Article 9 ของ Uniform Commercial Code (UCC) ของสหรัฐอเมริกา และคู่มือมาตรฐานของ The UNCITRAL Legislative Guide on Secured Transactions

๘. ศึกษาในกลุ่ม ASEAN มีประเทศใดบ้างที่มีกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ นอกเหนือจากประเทศสิงคโปร์ และมาเลเซีย

๙. ศึกษาเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจเดิมกับร่างกฎหมายที่คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจเสนอแก้ไข

๑๐. ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับสิทธิเรียกร้องที่มีตราสารคืออะไร ผล

แตกต่างกับสิทธิเรียกร้องที่ไม่มีตราสารอย่างไร

๑๑. ศึกษาการประเมินราคาทรัพย์สิน โดยเฉพาะเรื่องการประเมินราคาทรัพย์สินทางปัญญา

๑๒. ศึกษาเรื่องสิทธิยืมหน่วง

๑๓. ศึกษาหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดชั้นและกันเงินสำรองตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

๑๔. ศึกษารูปแบบการจดทะเบียนเรือไทยตามพระราชบัญญัติการจดทะเบียนเรือและบุริมสิทธิทางทะเล

๑๕. ศึกษาการเสียภาษีกรณีโอนกิจการ ควบกิจการ และเลิกกิจการ

๑๖. ศึกษานิยามเกี่ยวกับสินค้าคงคลัง

๑๗. ศึกษาระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี

๑๘. ศึกษาเรื่องทรัพย์สินและทรัพย์สินทางปัญญา

๑๙. ศึกษาแนวคิดใหม่ในการนำทรัพย์สินมาเป็นหลักประกันทางธุรกิจ

๒๐. ศึกษาเปรียบเทียบโทษตามประมวลกฎหมายอาญาและร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ

๒๑. ศึกษาความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา

๒๒. ศึกษา Model law on secured transaction ของ UN-CITRAL

๒๓. ศึกษาเรื่องมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทจำกัด และบริษัทมหาชนจำกัด

๒๔. ศึกษาเรื่องการขายทอดตลาดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

๔. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

เพื่อให้การปฏิรูปกฎหมายมีประสิทธิภาพและมีความสมบูรณ์ คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ ได้มีนโยบายให้จัดทำกฎหมายลำดับรอง เพื่อเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจคู่ขนานไปพร้อมกัน เพื่อมารองรับในทางปฏิบัติอันจะทำให้กฎหมายใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็วและความเป็นธรรม ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ เนื่องจากในร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ยังมีกฎหมายในชั้นกฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ ฯลฯ ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายลำดับรองอีกมาก^๑ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมในการร่างกฎหมายลำดับรอง ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายลำดับรองในส่วนของความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเพื่อรองรับการทำงานของผู้บังคับหลักประกัน ซึ่งเป็นงานใหม่ในประเทศไทย ซึ่งในปัจจุบันคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจโดยความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการร่างกฎหมายลำดับรอง ๒ ฉบับ คือ ๑) ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุบังคับหลักประกันที่เป็นกิจการ พ.ศ. และ ๒) ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจและการให้ประชาชนตรวจดูข้อมูล ซึ่งดำเนินการเสร็จแล้วและอยู่ระหว่างเตรียมการจัดสัมมนา

^๑กฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ประกอบด้วยกฎหมายลำดับรองตามมาตราต่าง ๆ ดังนี้ มาตรา ๗, ๘, ๑๔, ๑๕, ๑๙, ๒๐, ๒๔, ๒๖, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๔ และ ๗๐

รับฟังความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์และนำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายพิจารณาต่อไป รวมถึงการร่างกฎหมายลำดับรองฉบับอื่น ๆ

๕. การแปลร่างกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจเป็นภาษาต่างประเทศ

เพื่อให้มีร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. เป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ชาวต่างชาติและผู้ที่สนใจได้ศึกษาค้นคว้าอ้างอิงและใช้ประโยชน์ ตลอดจนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในการเผยแพร่เพื่อนานาชาติได้รับทราบความก้าวหน้าของประเทศไทยในการมีกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจและนำไปสู่การปรับสถานะความสามารถในการแข่งขันได้ของประเทศ และลำดับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประเทศไทย จึงได้ดำเนินการให้มีการแปลกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งคาดว่าจะเสร็จสมบูรณ์ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘

๖. การผลักดันกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ

เนื่องจากพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๓ มิได้มีบทบัญญัติให้อำนาจแก่คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายในการเสนอกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาได้ ดังนั้นคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจจึงได้ดำเนินการผลักดันกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย รวมถึงวิธีการจัดการสัมมนา การเสวนา การอภิปราย ตลอดจนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น พบปะพูดคุยกับหน่วยงาน องค์กร บุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกักฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อให้หน่วยงาน องค์กร บุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเหล่านั้นได้แลกเปลี่ยนข้อมูล ความเห็น และ

ทำให้เกิดความเข้าใจ และเห็นประโยชน์ของกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจที่จะมีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ และเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนและร่วมกันผลักดันกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจให้มีผลเป็นกฎหมายใช้บังคับต่อไป ซึ่งหน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ที่มีการประสานงาน รับฟังความคิดเห็น พบปะแลกเปลี่ยนข้อมูลและความเห็นต่าง ๆ ได้แก่

(๑) ธนาคารแห่งประเทศไทย

(๒) สมาคมธนาคารไทย

(๓) สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(๔) สมาหอการค้าไทย

(๕) สมาคมส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย

(๖) สมาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๗) กระทรวงยุติธรรม

(๘) กระทรวงพาณิชย์

(๙) กระทรวงการคลัง

(๑๐) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑๑) ศาลยุติธรรม

(๑๒) สถาบันการศึกษาต่าง ๆ และนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยเอกชนหลายแห่ง เนติบัณฑิตยสภา ฯลฯ เป็นต้น

(๑๓) ผู้ประกอบการ นักธุรกิจ

(๑๔) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สื่อมวลชน

ฯลฯ

หน่วยงาน องค์กร บุคคลต่าง ๆ ที่ได้มีการร่วมสัมมนา เสวนา

อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ต่างเห็นด้วยในหลักการ และความ
จำเป็นของการมีกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจทั้งสิ้น และหน่วยงาน
หลัก ๆ อันได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ กระทรวง
ยุติธรรม ธนาคารแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย สมาคม
ส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย สภา
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้แสดงเจตนาสนับสนุน ผลักดัน
กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจอย่างเป็นทางการต่าง ๆ อาทิ
สมาคมส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย
ได้มีหนังสือโดยตรงถึงหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (ค.ส.ช.)
ขอความสนับสนุนผลักดันกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ ได้มีหนังสือ
ถึงสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวน ๒๓ ท่าน เพื่อผลักดันให้
มีการพิจารณาร่างกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจในสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติโดยเร็ว ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยผู้ว่าการธนาคารแห่ง
ประเทศไทยและผู้บริหารระดับสูงได้แสดงความสนับสนุนผ่านสื่อสาร
มวลชนอย่างกว้างขวาง รวมถึงการเป็นวิทยากรในการสัมมนาเรื่องดัง
กล่าว สมาคมธนาคารไทยได้ผลักดันและขอความสนับสนุนผ่านเวที
ต่าง ๆ ฯลฯ (รายละเอียดบางส่วนปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อม
นี้)

คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วย
หลักประกันทางธุรกิจเห็นว่าภารกิจของคณะกรรมการฯ ได้สำเร็จลุล่วง
ไปในส่วนสำคัญแล้ว โดยเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ รัฐบาลโดย
กระทรวงการคลังได้เสนอร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ
พ.ศ. เข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในวาระที่ ๑
วาระรับหลักการ และได้ผ่านวาระที่ ๑ เรียบร้อยแล้ว ณ ขณะนี้ (วัน
ที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๘) ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.
.... กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาในวาระที่ ๒ ซึ่งคาดว่าจะผ่านสภา

นิติบัญญัติแห่งชาติ และมีผลประกาศบังคับใช้เป็นกฎหมายได้ในปี ๒๕๕๔ นี้

ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. เข้าสู่สภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้น กระทรวงการคลังชี้แจงสรุปได้ว่า ร่างกฎหมายฉบับนี้ริเริ่มโดยกระทรวงยุติธรรม ในช่วงแรกกระทรวงยุติธรรมได้เสนอไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกามีการแก้ไขปรับปรุงร่างดังกล่าว ต่อมาในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย กระทรวงการคลังเข้าไปร่วมเป็นกรรมการพิจารณาด้วย ร่างกฎหมายฉบับนี้ส่วนใหญ่จึงมีความสอดคล้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย^๕ สภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยคณะกรรมการวิชาการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้กรุณาประสานติดต่อและมีมติเห็นสมควรเรียนเชิญศาสตราจารย์ ดร.กำชัย จงจักรพันธ์ เข้าร่วมเป็นกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ในสัดส่วนของบุคคลภายนอกโดยให้ถือเป็นผู้แทนคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายด้วย^๖ ซึ่งนับว่าเป็นความสำเร็จในระดับหนึ่งที่ดีถือว่าเป็นผลงานของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายที่ได้รับการยอมรับอย่างชัดเจนจากหน่วยงานของรัฐและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

^๕สรุปการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. .. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (แก้ไขมาตรา ๓๐๕) ในการประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๔ วังอังกูรที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๖-๓๐๘ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ หน้า ๓.

^๖สรุปการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. .. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (แก้ไขมาตรา ๓๐๕) ในการประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๔ วังอังกูรที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๖-๓๐๘ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ หน้า ๖.

๗. การทำงานปฏิรูปกฎหมายอย่างต่อเนื่องและครบถ้วน

คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจมีความเห็นว่าภารกิจของการปฏิรูปกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจยังไม่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ แม้ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. จะมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายในอีกไม่นาน คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจเห็นว่า กฎหมายเป็นเพียงเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งเท่านั้น ลำพังแต่การมีกฎหมายคือพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจนั้นยังมิได้เป็นหลักประกันร้อยเปอร์เซ็นต์หรือคำตอบสุดท้ายว่าการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการโดยเฉพาะอย่างยิ่ง SME จะดีขึ้นทันทีทันใด ยังมีได้เป็นคำตอบสุดท้ายว่าประเทศไทยจะมีสถานะความสามารถในการแข่งขันได้ทางเศรษฐกิจดีขึ้นทันที การปฏิรูปกฎหมายที่ถูกต้องจึงยังไม่สิ้นสุดเพียงแค่มีกฎหมายคือพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจดังกล่าว คณะกรรมการฯจึงมีแผนงานที่จะดำเนินการต่อไปเพื่อให้การปฏิรูปกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจมีความชัดเจนครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นธรรม สามารถปฏิบัติได้ เพื่อให้มั่นใจได้ว่ากฎหมายหลักประกันทางธุรกิจจะสามารถบังคับใช้เป็นกฎหมายและสามารถใช้แก้ไขปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการและเป็นประโยชน์อื่น ๆ ตามที่ได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจจึงยังคงดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ต่อเนื่อง อาทิ

๑. ติดตามความคืบหน้าและความก้าวหน้าของการแปรรูปนิติร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. และร่วมแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพื่อให้กฎหมายมีความชัดเจน ถูกต้อง ไม่ยาวเยิ่นเย้อโดยไม่มีความจำเป็น ที่สำคัญมีความเป็นธรรม คุ่มครองลูกหนี้และผู้ให้หลักประกันอย่างสมดุลเพียงพอ ผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ

ตามกฎหมายสามารถปฏิบัติได้โดยไม่มีปัญหาอุปสรรค

๒. จัดทำกฎหมายลำดับรองฉบับอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องมีตามกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ โดยประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการคลังให้เสร็จสมบูรณ์ เพื่อให้กฎหมายลำดับรองสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ

๓. จัดสัมมนาและรับฟังความคิดเห็น เพื่อช่วยในการพัฒนาปรับปรุงกฎหมายลำดับรอง

๔. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจของประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศในกลุ่ม AEC อย่างต่อเนื่อง เพื่อศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕. จัดทำคำแปลกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจเป็นภาษาอังกฤษให้เสร็จสิ้น และจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อสาธารณชนและระดับระหว่างประเทศต่อไป

๖. จัดทำคำอธิบายกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเรียนรู้กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

๗. การเผยแพร่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจแก่ประชาชนและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการ SME และสถาบันการเงินที่จะใช้ประโยชน์จากกฎหมายฉบับนี้ต่อไป

๘. ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างและพัฒนาเกณฑ์ หลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ หรืออาชีพใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ อาทิ ผู้บังคับหลักประกัน เอกชนผู้ดำเนินการประมูลขายทรัพย์สินโดยเปิดเผย ผู้ประเมินราคาทรัพย์สิน ฯลฯ เพื่อให้กฎหมาย หลักเกณฑ์ กติกา

แนวทางและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม
ต่อทุกฝ่าย

๙. ประสานงาน สนับสนุน ส่งเสริมหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องในการทำให้กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจสามารถใช้เป็น
เครื่องมือในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็น
ธรรม ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ศาสตราจารย์ ดร.กำชัย จงจักรพันธ์)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย
ว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ
กรรมการปฏิรูปกฎหมาย
๒๑ มีนาคม ๒๕๕๘

สรุปการทำงานคณะกรรมการพิจารณา
ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลัก
ประกันทางธุรกิจ

สรุปการทำงานคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและ
พัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ

ลำดับ ที่	กิจกรรม	การดำเนินการ
๑.	การประชุมคณะกรรมการ พิจารณาปรับปรุงและ พัฒนากฎหมายว่าด้วยหลัก ประกันทางธุรกิจ	<p>ปี ๒๕๕๕ รวม ๑๔ ครั้ง</p> <p>๑) ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ ๒) ๔ เมษายน ๒๕๕๕ ๓) ๑๔ เมษายน ๒๕๕๕ ๔) ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ๕) ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ๖) ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ ๗) ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ ๘) ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ๙) ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ๑๐) ๕ กันยายน ๒๕๕๕ ๑๑) ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ ๑๒) ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ๑๓) ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ๑๔) ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕</p> <p>ปี ๒๕๕๖ รวม ๑๕ ครั้ง</p> <p>๑) ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖ ๒) ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ๓) ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ๔) ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๖ ๕) ๓ เมษายน ๒๕๕๖ ๖) ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖</p>

ลำดับ ที่	กิจกรรม	การดำเนินการ
		<p>๗) ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖</p> <p>๘) ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖</p> <p>***จัดทำร่างกฎหมายและเอกสารสรุปประวัติความเป็นมา เหตุผลความจำเป็น สาระสำคัญ ประโยชน์ ความคิดเห็นต่างๆ กฎหมายต่างประเทศต่างๆ รวม ๕๒๙ หน้า เพื่อให้คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายพิจารณาเป็นครั้งแรกในเดือนพฤษภาคม และมิถุนายน ๒๕๕๖</p> <p>๙) ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖</p> <p>๑๐) ๗ สิงหาคม ๒๕๕๖</p> <p>๑๑) ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖</p> <p>๑๒) ๔ กันยายน ๒๕๕๖</p> <p>๑๓) ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖</p> <p>๑๔) ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖</p> <p>๑๕) ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖</p> <p>*** มีการพิจารณาตอบคำถามและเสนอให้คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายพิจารณาในเดือน ธันวาคม ๒๕๕๖</p> <p>ปี ๒๕๕๗</p> <p>*** ช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๗ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๗ ฝ่ายเลขานุการดำเนินการเข้าพบกรรมการปฏิรูปกฎหมายเพื่อรับทราบความเห็นและแนวทางการปรับปรุงแก้ไข จนปรับปรุงแก้ไขเสร็จสิ้นในเดือน มีนาคม ๒๕๕๗</p>

ลำดับ ที่	กิจกรรม	การดำเนินการ
		<p>***คู่ขนานกัน ในเดือนมกราคม ๒๕๕๗ ถึงกุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ดำเนินการเตรียมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ ในรูปแบบการจัดทำหนังสือเพื่อเผยแพร่ไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการ และผู้สนใจต่างๆ</p> <p>สำหรับการประชุม ถึงปัจจุบันมี การประชุมรวม ๗ ครั้ง</p> <p>๑) ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗ ๒) ๒ เมษายน ๒๕๕๗ ๓) ๒๑ เมษายน ๒๕๕๗ ๔) ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ๕) ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ๖) ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๗</p> <p>**** ในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๗ หลังจากปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติฯ ตามคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายแล้ว มีการเสนอให้คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายพิจารณา ซึ่งคณะก็ได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๗ วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๗ ๗) ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗</p>

ลำดับ ที่	กิจกรรม	การดำเนินการ
๒.	การประชุมปรึกษาหารือ ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มย่อย	<p>เป็นการประชุมควบคู่ไปกับการประชุมหลัก โดยมุ่งเน้นการทบทวนบทบัญญัติและศึกษาเพิ่มเติมและแก้ไขเพิ่มเติมในบางประเด็นตามที่ได้รับมอบหมาย และการตรวจทานแก้ไขร่างฯ ทั้งฉบับเพื่อให้ร่างฯ มีความสมบูรณ์</p> <p>ประชุมทั้งสิ้น ๑๑ ครั้ง (๔ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึง ๑๔ เมษายน ๒๕๕๖)</p> <p>๑) ๔ มีนาคม ๒๕๕๖ ๒) ๗ มีนาคม ๒๕๕๖ ๓) ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๖ ๔) ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๖ ๕) ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖ ๖) ๓ เมษายน ๒๕๕๖ ๗) ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖ ๘) ๑๑ เมษายน ๒๕๕๖ ๙) ๑๒ เมษายน ๒๕๕๖ ๑๐) ๑๗ เมษายน ๒๕๕๖ ๑๑) ๑๔ เมษายน ๒๕๕๖</p>
๓.	การรับฟังความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ	<p>รวม ๑๖ ครั้ง</p> <p>๑) ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ณ โรงแรมมิราเคิล หลักสี่</p>

ลำดับ ที่	กิจกรรม	การดำเนินการ
		๒) ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ ณ โรงแรมมิราเคิล หลักสี่ ๓) ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ ณ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ๔) ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ ๕) ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช ๖) ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ ศาลแพ่ง รัชดาภิเษก ๗) ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ณ สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูป กฎหมาย ๘) ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖ ณ เนติ บัณฑิตยสภา ๙) ๗ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ ศาล ทรัพย์สินทางปัญญา ๑๐) ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเรือนแพ จังหวัด พิษณุโลก ๑๑) ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖ ณ โรงแรม ไผ่ชะ จังหวัดขอนแก่น ๑๒) ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ณ

ลำดับ ที่	กิจกรรม	การดำเนินการ
		<p>ธนาคารแห่งประเทศไทย</p> <p>๑๓) ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ณ คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง</p> <p>๑๔) ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ณ เนติบัณฑิตยสภา</p> <p>๑๕) ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์</p> <p>๑๖) ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการหมายเลข ๓๐๖ - ๓๐๘ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒</p> <p>๑๗) ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องสัมมนา ๓๐๔๐๔ ชั้น ๔ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์</p>
๔.	งานวิจัย	<p>ปี ๒๕๕๕ มี ๑ เรื่อง ได้แก่ การศึกษาวิจัยฉบับย่อเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (นางวัลยา แก้วรุ่งเรือง)</p> <p>ปี ๒๕๕๖ มี ๒ เรื่อง ได้แก่</p> <p>๑) แนวคิด และสาระสำคัญของกฎหมายหลักประกัน UCC Article 9 Secured Transaction ของสหรัฐอเมริกา</p>

ลำดับ ที่	กิจกรรม	การดำเนินการ
		<p>เปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ ปี ๒๕๕๖ (งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท)</p> <p>๒) แนวคิดและสาระสำคัญของกฎหมายหลักประกันลอย Floating Charge ของอังกฤษ และเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ (งบประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ บาท)</p>
๕.	การเผยแพร่ความรู้	<p>๑) การจัดพิมพ์หนังสือ “เรื่องน่ารู้ เกี่ยวกับกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ” ครั้งที่ ๑ เพื่อเผยแพร่ จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม (มกราคม ๒๕๕๗)</p> <p>๒) การจัดพิมพ์หนังสือ “เรื่องน่ารู้ เกี่ยวกับกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ” ครั้งที่ ๒ โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาให้มีความทันสมัยและครบถ้วนมากยิ่งขึ้น เพื่อเผยแพร่ จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม (พฤษภาคม ๒๕๕๗)</p>
๖.	การประชุมสัมมนาอื่นๆ	<p>๑) การประชุมเตรียมความพร้อมคณะทำงานที่ ๖ คณะกรรมาธิการสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ ณ กระทรวงการต่าง</p>

ลำดับ ที่	กิจกรรม	การดำเนินการ
		ประเทศ ๒) การประชุมคณะ กรรมการสิทธิการสหประชาชาติว่า ด้วยกฎหมายการค้าระหว่าง ประเทศ ณ สำนักงาน สหประชาชาติ

การรับฟังความคิดเห็น

คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจได้ดำเนินการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ศึกษา วิเคราะห์ วิจาร์ณ แสดงความเห็นและเสนอแนะร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ในด้านต่างๆเพื่อระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ในทุกภาคส่วน อันจะเป็นข้อมูลในการทำการศึกษา วิเคราะห์ ปรับปรุง และพัฒนาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้มีความสมบูรณ์ที่สุดต่อไป

คณะกรรมการฯ ขอสรุปผลการดำเนินการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. จำนวนทั้งสิ้น ๑๗ ครั้ง ประกอบด้วย หัวข้อการจัด กลุ่มเป้าหมาย จำนวนผู้เข้าร่วม จำนวนความเห็นที่ได้จากทั้งผู้เข้าร่วม วิทยากร และความคิดเห็นจากแบบสอบถาม รวมไปถึงค่าใช้จ่ายในการจัดการรับฟังความคิดเห็น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ครั้งที่ ๑ การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.

- **วันที่จัด :** วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ เวลา ๘.๓๐ น.
- **สถานที่จัด :** ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชันชั้นเซตหลักสี่ กรุงเทพฯ
- **กลุ่มเป้าหมาย :** ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนจากสถาบันการศึกษา นักวิชาการ ผู้แทนสภาหอการค้าไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย NGOs ผู้บริโภค SMEs และตัวแทนภาคเอกชนอื่นๆ
- **จำนวนผู้เข้าร่วม :** ๑๗๕ คน(ไม่รวมกรรมการและเจ้าหน้าที่)
- **จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น :** ๙๙ ความคิดเห็น (แบ่งเป็น จากวิทยากร ๒๑ ความคิดเห็น ผู้เข้าร่วม ๒๒ ความคิดเห็น และ แบบสอบถาม ๕๖ ความคิดเห็น)
- **งบประมาณในการจัด :** ๑๒๓,๕๖๖บาท

ครั้งที่ ๒ การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.

- **วันที่จัด :** วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ เวลา ๘.๓๐ น.
- **สถานที่จัด :** ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชันเซตหลักสี่ กรุงเทพฯ
- **กลุ่มเป้าหมาย :** เจ้าหน้าที่ธนาคาร สถาบันการเงินและบริษัทประกันภัย นักวิชาการ ผู้ประกอบการ นักธุรกิจ ประชาชน
- **จำนวนผู้เข้าร่วม :** ๑๙๑ คน(ไม่รวมกรรมการและเจ้าหน้าที่)
- **จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น :** ๘๒ ความคิดเห็น (แบ่งเป็นจากวิทยากร ๑๕ ความคิดเห็น ผู้เข้าร่วม ๑๗ ความคิดเห็น และแบบสอบถาม ๕๐ ความคิดเห็น)
- **งบประมาณในการจัด :** ๒๒,๘๑๖บาท

****หมายเหตุ สมาคมธนาคารไทยเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเรื่องอาหารและเอกสารประกอบ**

ครั้งที่ ๓ การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.

- **วันที่จัด :** วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ เวลา ๘.๓๐ น.
- **สถานที่จัด :** คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ
- **กลุ่มเป้าหมาย :** นักวิชาการ อาจารย์คณะนิติศาสตร์คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- **จำนวนผู้เข้าร่วม :** ๔๖ คน(ไม่รวมกรรมการและเจ้าหน้าที่)
- **จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น :** ๖๔ ความคิดเห็น (แบ่งเป็นจากวิทยากร ๒๐ ความคิดเห็น ผู้เข้าร่วม ๒๕ ความคิดเห็น และแบบสอบถาม ๑๙ ความคิดเห็น)
- **งบประมาณในการจัด :** ๓๘,๐๗๔บาท

ครั้งที่ ๔ การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.

- วันที่จัด : วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เวลา ๘.๓๐ น.
- สถานที่จัด : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์
- กลุ่มเป้าหมาย : นักวิชาการ อาจารย์คณะนิติศาสตร์ คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และผู้พิพากษาศาลฎีกา
- จำนวนผู้เข้าร่วม : ๔๑ คน (ไม่รวมกรรมการและเจ้าหน้าที่)
- จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น : ๔๒ ความคิดเห็น (แบ่งเป็น จากวิทยากร ๑๖ ความคิดเห็น ผู้เข้าร่วม ๓๗ ความคิดเห็น และ แบบสอบถาม ๒๙ ความคิดเห็น)
- งบประมาณในการจัด : ๒๖,๔๗๖บาท

ครั้งที่ ๕ การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.

- วันที่จัด : วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๘.๓๐ น.
- สถานที่จัด : สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- กลุ่มเป้าหมาย : นักวิชาการ อาจารย์มหาวิทยาลัย นักศึกษา ผู้พิพากษา อัยการ ผู้เชี่ยวชาญและ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักประกันทางธุรกิจจากภาคส่วนต่างๆ
- จำนวนผู้เข้าร่วม : ๕๐ คน(ไม่รวมกรรมการและเจ้าหน้าที่)
- จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น : ๕๔ ความคิดเห็น (แบ่งเป็นจากวิทยากร ๑๒ ความคิดเห็น ผู้เข้าร่วม ๔๒ ความคิดเห็น)
- งบประมาณในการจัด : ๒๗,๖๗๗บาท

ครั้งที่ ๖ การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group)
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.

- วันที่จัด : วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๘.๓๐ น.
- สถานที่จัด : ศาลแพ่ง ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพมหานคร
- กลุ่มเป้าหมาย : ผู้พิพากษาศาลแพ่ง
- จำนวนผู้เข้าร่วม : ๒๐ คน (ไม่รวมกรรมการและเจ้าหน้าที่)
- จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น : ๕๙ ความคิดเห็น (แบ่งเป็นจากวิทยากร ๒๓ ความคิดเห็น ผู้เข้าร่วม ๓๒ ความคิดเห็น และแบบสอบถาม ๔ ความคิดเห็น)
- งบประมาณในการจัด : ๒๖,๕๖๔บาท

ครั้งที่ ๗ การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.

- **วันที่จัด :** วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ เวลา ๙.๓๐ น.
- **สถานที่จัด :** ห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ชั้น ๑๙
- **กลุ่มเป้าหมาย :** ภาคประชาสังคมกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภค กลุ่มลูกหนี้ และเครือข่าย NGO
- **จำนวนผู้เข้าร่วม :** ๒๐ คน (ไม่รวมกรรมการและเจ้าหน้าที่)
- **จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น :** ๕๐ ความคิดเห็น (แบ่งเป็น จากวิทยากร ๒๙ ความคิดเห็น ผู้เข้าร่วม ๑๖ ความคิดเห็น และ แบบสอบถาม ๕ ความคิดเห็น)
- **งบประมาณในการจัด :** ๒๕,๔๘๒ บาท

ครั้งที่ ๔ การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.

- **วันที่จัด :** วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖ เวลา ๘.๓๐ น.
- **สถานที่จัด :** สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์
- **กลุ่มเป้าหมาย :** ทนายความสภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์ ทนายความทั่วไป และที่ปรึกษากฎหมาย
- **จำนวนผู้เข้าร่วม :** ๗๔ คน (ไม่รวมกรรมการและเจ้าหน้าที่)
- **จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น :** ๔๙ ความคิดเห็น (แบ่งเป็น จากวิทยากร ๙ ความคิดเห็น ผู้เข้าร่วม ๑๗ ความคิดเห็น และ แบบสอบถาม ๒๓ ความคิดเห็น)
- **งบประมาณในการจัด :** ๔๒,๖๘๖ บาท

**ครั้งที่ ๙ การประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพร.หลักประกัน
ทางธุรกิจพ.ศ. กับทรัพย์สินทางปัญญา**

- **วันที่จัด :** วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๖ เวลา ๘.๓๐ น.
- **สถานที่จัด :** ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ
- **กลุ่มเป้าหมาย :** ผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบศาลทรัพย์สินทาง
ปัญญาและการค้าระหว่าง ประเทศข้าราชการและเจ้าหน้าที่กรม
ทรัพย์สินทางปัญญา
- **จำนวนผู้เข้าร่วม :** ๔๔ คน(ไม่รวมกรรมการและเจ้าหน้าที่)
- **จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น :** ๔๑ ความคิดเห็น (แบ่งเป็น
จากวิทยากร ๒๒ ความคิดเห็น ผู้เข้าร่วม ๑๐ ความคิดเห็น และ
แบบสอบถาม ๙ ความคิดเห็น)
- **งบประมาณในการจัด :** ๓๗,๖๐๘ บาท

ครั้งที่ ๑๐ การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.

- วันที่จัด : วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖ เวลา ๘.๓๐ น.
- สถานที่จัด : โรงแรมเรือนแพ รอยัลปาร์ค อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
- กลุ่มเป้าหมาย : ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนจากสถาบันการศึกษา นักวิชาการสถาบันทางการเงิน ผู้ประกอบการ นักธุรกิจ ประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก
- จำนวนผู้เข้าร่วม : ๖๕ คน(ไม่รวมกรรมการและเจ้าหน้าที่)
- จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น : ๖๘ ความคิดเห็น (แบ่งเป็นจากวิทยากร ๓๓ ความคิดเห็น ผู้เข้าร่วม ๑๒ ความคิดเห็น และแบบสอบถาม ๒๓ ความคิดเห็น)
- งบประมาณในการจัด : ๑๒๓,๓๕๖บาท

ครั้งที่ ๑๑ การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.

- วันที่จัด : วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖ เวลา ๘.๓๐ น.
- สถานที่จัด : โรงแรมโซฮะ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
- กลุ่มเป้าหมาย : ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนจากสถาบันการศึกษา นักวิชาการสถาบันทางการเงิน หอการค้าจังหวัดขอนแก่น ผู้พิพากษา ผู้ประกอบการ นักธุรกิจประชาชนในจังหวัดขอนแก่น
- จำนวนผู้เข้าร่วม : ๕๕ คน(ไม่รวมกรรมการและเจ้าหน้าที่)
- จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น : ๕๒ ความคิดเห็น (แบ่งเป็นจากวิทยากร ๘ ความคิดเห็น ผู้เข้าร่วม ๑๒ ความคิดเห็น และแบบสอบถาม ๓๒ ความคิดเห็น)
- งบประมาณในการจัด : ๑๐๗,๐๗๑บาท

ครั้งที่ ๑๒ การประชุมรับฟังความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.

- **วันที่จัด :** วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เวลา ๘.๓๐ น.
- **สถานที่จัด :** อาคาร ๓ ชั้น ๘ ธนาคารแห่งประเทศไทย
- **กลุ่มเป้าหมาย :** ผู้บริหารธนาคารแห่งประเทศไทย และพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย สังกัดกับสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ฝ่ายกฎหมายและคดี และพนักงานที่สนใจ จำนวน ๘๐ ท่าน
- **จำนวนผู้เข้าร่วม :** ๗๑ คน (ไม่รวมกรรมการและเจ้าหน้าที่)
- **จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น :** ๙๔ ความคิดเห็น (แบ่งเป็นจากวิทยากร ๔๔ ความคิดเห็น ผู้เข้าร่วม ๑๗ ความคิดเห็น และแบบสอบถาม ๒๙ ความคิดเห็น)
- **งบประมาณในการจัด :** ๑๘,๐๐๐บาท

****หมายเหตุ สมาคมธนาคารไทยเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเรื่องอาหารและเอกสารประกอบ**

**ครั้งที่ ๑๓ การเสวนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติหลัก
ประกันทางธุรกิจ พ.ศ. โดยนักกฎหมายหลักประกัน**

- **วันที่จัด :** วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เวลา ๘.๓๐ น.
- **สถานที่จัด :** ห้องประชุมLOB ๒๕๐๑ อาคารใหม่ชั้น ๕ คณะ
นิติศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- **กลุ่มเป้าหมาย :** นักวิชาการ นักศึกษา คณาจารย์คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้เชี่ยวชาญและด้านหลักประกันทางธุรกิจ
จากภาคส่วนต่างๆ ประมาณ ๓๐ คน
- **จำนวนผู้เข้าร่วม :** ๗๓ คน(ไม่รวมกรรมการและเจ้าหน้าที่)
- **จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น :** ๙๔ ความคิดเห็น (แบ่งเป็นจาก
วิทยากร ๗๔ ความคิดเห็น ผู้เข้าร่วม ๒๕ ความคิดเห็น และ
แบบสอบถาม ๓๒ ความคิดเห็น)
- **งบประมาณในการจัด :** ๔๗,๐๓๖บาท

ครั้งที่ ๑๔ การเสวนาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.

- **วันที่จัด :** วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เวลา ๘.๓๐ น.
- **สถานที่จัด :** ห้องบรรยายรพีพัฒนศักดิ์ ชั้น ๔ อาคารเนติบัณฑิตยสภา
- **กลุ่มเป้าหมาย :** เนติบัณฑิต ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักประกันทางธุรกิจจากภาคส่วนต่างๆ ประมาณ ๘๐ คน
- **จำนวนผู้เข้าร่วม :** ๔๔ คน (ไม่รวมกรรมการและเจ้าหน้าที่)
- **จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น :** ๗๔ ความคิดเห็น (แบ่งเป็นจากวิทยากร ๓๔ ความคิดเห็น ผู้เข้าร่วม ๔ ความคิดเห็น และแบบสอบถาม ๓๖ ความคิดเห็น)
- **งบประมาณในการจัด :** ๔๔,๙๖๐ บาท

ครั้งที่ ๑๕ การเสวนาเรื่อง “กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจช่วยผู้ประกอบการได้จริงหรือ”

- **วันที่จัด :** วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เวลา ๘.๓๐ น.
- **สถานที่จัด :** ห้องประชุมจิตติ ดิงศภัทย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์
- **กลุ่มเป้าหมาย :** นักวิชาการ นักศึกษา อาจารย์สาขาวิชากฎหมาย การค้าระหว่างประเทศ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักประกันทางธุรกิจ ประมาณ ๒๐-๓๐ คน
- **จำนวนผู้เข้าร่วม :** ๓๔ คน (ไม่รวมกรรมการและเจ้าหน้าที่)
- **จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น :** ๗๐ ความคิดเห็น (แบ่งเป็น จากวิทยากร ๒๓ ความคิดเห็น ผู้เข้าร่วม ๓๒ ความคิดเห็น และ แบบสอบถาม ๑๕ ความคิดเห็น)
- **งบประมาณในการจัด :** ๒๕,๘๒๕ บาท

****หมายเหตุ คณะนิติศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์ เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายใน ส่วนของวิทยากร**

ครั้งที่ ๑๖ การเสวนาเรื่อง “กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจจะช่วยให้ไทยเข้มแข็งทางเศรษฐกิจจริงหรือ และการรับฟังความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงร่างกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ”

- **วันที่จัด :** วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เวลา ๘.๓๐ น.
- **สถานที่จัด :** ณ ห้องประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน หมายเลข ๓๐๖ – ๓๐๘ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒
- **กลุ่มเป้าหมาย :** อดีตสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ อดีตสมาชิกวุฒิสภา นิติกรสำนักงานวุฒิสภา ผู้แทนจากสมาคมธนาคารไทย และหน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย ธนาคารแห่งประเทศไทย สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประมาณ ๒๐๐ คน
- **จำนวนผู้เข้าร่วม :** ๓๐๐ คน (ไม่รวมกรรมการและเจ้าหน้าที่)

ครั้งที่ ๑๗ การสัมมนาเรื่อง “เตรียมพร้อม...รองรับกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ”

- **วันที่จัด :** วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๔
- **สถานที่จัด :** ห้องสัมมนา ๓๐๔๐๔ ชั้น ๔ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
- **กลุ่มเป้าหมาย :** เจ้าหน้าที่กระทรวงพาณิชย์และผู้บริหารภาคเอกชน ประชาชนผู้สนใจ
- **จำนวนผู้เข้าร่วม :** ๒๔๓ คน (ไม่รวมกรรมการและเจ้าหน้าที่)

ไฟล์สุดท้าย

Post Today
Circulation: 320,000
Ad Rate: 800

Section: First Section/ก11/เงิน

วันที่: ชุด ๑ กรกฎาคม 2557

ปีที่: 12 ฉบับที่: 4171

หน้า: A11(ซ้ายซ้าย)

Col.Inch: 24.83 Ad Value: 22,098.70 PRValue (๙3): 66,296.10

คลิก: ๒17-๙1

หัวข้อข่าว: สปท.หนุนออกกฎหมายหลักประกัน

ธปท.หนุนออกกฎหมายหลักประกัน

โดย ชัยวัฒน์ สปท.หนุนกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ ซึ่งเอสเอ็มอีได้ประโยชน์มากที่สุด เหตุเจ้าหนี้มั่นใจจ่ายคืน นางสาธิต วิภาต ผู้ช่วยผู้ว่าการ ตามกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย (สปท.) เปิดแนวฯ การผลักดันกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ร่วมกับภาคเอกชน สถาบันการเงิน และ สปท. ถือเป็นประโยชน์ต่อการเข้าถึงสินเชื่อของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะเอสเอ็มอีค่อนข้างได้ประโยชน์จากกฎหมายนี้ เนื่องจากถ้าใช้เงินกู้สิ่งบางอย่างก็เปรียบเทียบกับมูลค่าหลักประกันไปแล้ว การจะขอสินเชื่อในธนาคารสภาพคล่องหรือเงินหมุนเวียนในธุรกิจจะเป็นเรื่องยาก

“ที่สำคัญ จะช่วยให้เอสเอ็มอีที่เจอ

ปัญหาตอนนี้ คือ ไม่มีกระแสเงินสด และใช้หลักประกันเพื่อวงเงินครบคืนแล้วแต่อาจจะหาตลาดไม่ได้เต็ม และต้องการสิ่งอื่นเพิ่ม แต่ไม่มีหลักทรัพย์สินคู่ประกันแบบเดียวกัน แต่สามารถนำหลักประกันใหม่หลายประเภทที่เพิ่มขึ้นเมื่อไร ก็จะทำให้สภาพคล่องสินเชื่อเพิ่มขึ้นได้เท่านั้น ครบนี้ก็จะมีโอกาสมากขึ้น ที่จะทำให้เอสเอ็มอีเข้าถึงสินเชื่อได้มากขึ้น เพราะใช้หลักประกันหลายประเภทขึ้น ขณะเดียวกันแบงก์จะได้พิจารณาปล่อยสินเชื่อได้มากขึ้นด้วย” นางสาธิต กล่าว

นางสาธิต กล่าวว่า คสช.ค่อนข้างให้ความสำคัญกับร่างกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ ซึ่งได้เชิญภาคธนาคารไทยเข้าหารือด้วย ได้มีการทบทวนเรื่องนี้เป็นเรื่องเร่งด่วนส่วนที่ความเร่งด่วนเป็น

การ กระทรวงการคลังก็เคยรับลูกจนเสร็จ และนำร่างขึ้นที่ปรึกษาทางกฎหมาย มีการรับความคิดเห็น แต่ที่ผ่านมายุคครึ่งเวลาได้มีการพิจารณากฎหมายนี้เป็นต้องจะยังไม่ รัฐสภาสมัยนี้ต้องเป็นไปอยู่ที่ต้องไม่ภาคเอกชนจึงล่าช้า คสช.ให้ผลักดันออกมาให้ได้ เพราะกระทบเห็นว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ

“ขั้นตอนกฎหมายฉบับนี้ค่อนข้างช้า เพราะค่อนข้างพิถีพิถันคิดเห็นถึงสิ่งถึงเจ้าหน้าที่ ส่วนฝ่ายธุรกิจ เอสเอ็มอีไม่มีปัญหา แต่มีฝ่ายกรมบังคับคดีของอัยการอยู่ที่ถ้ากฎหมายไม่มีปัญหา ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ต้องยึดหลักประกัน หากเป็นสิทธิบังคับทางกฎหมายจะยึดกันอย่างไร เพราะมันเกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิบัติ” นางสาธิต กล่าว ๘

มติชน

Subscription
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,200

Section: First Section/เศรษฐกิจ
วันที่: พฤหัสบดี 10 กรกฎาคม 2557
ปีที่: 37 ฉบับที่: 13269 หน้า: 9(หน้า)
Cat.No: 36.28 Ad Value: 94,420 PRValue (x3): 183,260 ศิลป: 3สี
หัวข้อข่าว: รัฐ-เอกชนจับมือกันหนุน.หลักประกันธุรกิจช่วยเอสเอ็มอีเข้าถึงแหล่งทุนง่ายขึ้น

รัฐ-เอกชนจับมือค้ำหนุน.หลักประกัน

●ช่วยเอสเอ็มอีเข้าถึงแหล่งทุนง่ายขึ้น

รัฐ-เอกชนประสานเสียงผลักดัน กม.หลักประกันธุรกิจช่วยเอสเอ็มอีเข้าถึงแหล่งทุนได้ง่าย สอดรับนโยบายวาระแห่งชาติ มั่นใจหากสำเร็จจีดีพีเอสเอ็มอีจะเพิ่มสูงถึง 50%

นายถวิล จงกิตพันธ์ กรรมการปฏิรูปกฎหมาย กล่าวในการเสวนาเรื่อง "กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจจะช่วยให้เอสเอ็มอีเข้าถึงแหล่งทุนได้อย่างไร" ที่อาคารรัฐสภา 2 ว่า อนาคตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (เอสเอ็มอี) พลิกโฉมใหม่ได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับความสำเร็จของกฎหมายประกันสินเชื่อในภาคส่วนเอสเอ็มอี เพื่อออกกฎหมายเป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (เอสเอ็มอี) กว่า 27 ล้านราย ให้เข้าถึงแหล่งทุนได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับนโยบายของ คณะรัฐมนตรีที่ผลักดันเอสเอ็มอีเป็นวาระแห่งชาติ

นายถวิล กล่าวว่า กฎหมายดังกล่าวกำหนดให้ธุรกิจเอสเอ็มอีมีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมากขึ้น เนื่องจากสาระสำคัญของร่างกฎหมายนี้มุ่งช่วยเหลือผู้ประกอบการรายย่อยในการเงินได้ทั้งที่เป็นคนกับบริษัทเอสเอ็มอี จนเห็นตัวอย่างโครงการให้สินเชื่อแก่บริษัทมหาชนและชาวต่างชาติในการช่วยคืนเงิน

นายประสาธน์ ไร่หวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี (สป.) กล่าวว่า เอสเอ็มอีที่ยังไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนมีสัดส่วน 40% ของจีดีพี หรือมีมูลค่า 3.9 ล้านล้านบาท ที่เอสเอ็มอีเข้าถึงแหล่งทุนได้บ้าง เพราะเคยมีการตั้งกลไกประสานกับธนาคารและภาคีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนวัตกรรมแห่งชาติได้ประสานงานกับธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงพาณิชย์เพื่อออกกฎหมายให้เอสเอ็มอีมีการเข้าถึงแหล่งทุนได้ง่ายขึ้น

การผลักดันให้อาณาเขตการค้าเงินในต่างประเทศง่ายขึ้น โดยกฎหมายดังกล่าวต้องเป็นแบบที่ดูแลอย่างไร้รอยต่อ มีระบบบัญชีที่เฝ้าตรวจสอบเพื่อสร้างความโปร่งใสในการปล่อยสินเชื่อ

นายอนุศักดิ์ หวังเจริญ ประธานสมาคมธนาคารไทย กล่าวว่า กฎหมายดังกล่าวถือเป็นโครงสร้างพื้นฐานในการช่วยเหลือ

เอสเอ็มอีไทย ช่วยเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน

นายปรเมธี วิมลศิริ รองเลขาธิการสำนักงานกฤษฎีกา

และส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (สศท) กล่าวว่า ผลการวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงสินเชื่อของเอสเอ็มอีไทยพบว่าลดลงมาอยู่ที่ระดับ 71 และมีปัญหาไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้เพิ่มขึ้น ดังนั้น การออกกฎหมายจึงเป็นเรื่องเร่งด่วน

นางเตี๊ยมณี พ่วงเศ็ด นาคกมลคณบดีคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (จตุมาท) กล่าวว่า กฎหมายหลักประกันธุรกิจจะช่วยก่อให้เกิดความเข้มแข็งมากขึ้น จึงฝากหวังว่าร่างกฎหมายฉบับนี้ จะช่วยให้เอสเอ็มอีได้เข้าถึงแหล่งเงิน หากภาครัฐจริงจังเชื่อว่าจะทำให้สัดส่วนจีดีพีของเอสเอ็มอีเพิ่มขึ้นถึง 50%

ถวิล จงกิตพันธ์

รหัสข่าว: 6-146710020127

หน้า: 1/1

ฉบับนี้เผยแพร่ฟรี

043

**ประกาศ
ธุรกิจ**
Practical Trading
Value: 110,000
Ad Rate: 1,300

Section: First Section/หน้า
วันที่: จันทร์ 14 - พุธ 16 กรกฎาคม 2557
ปีที่: 37 ฉบับที่: 4644 หน้า: 1 (กลาง), 2
Col.Inch: 110.49 Ad Value: 143,837 PPR Value (x3): 430,811
หัวข้อข่าว: กม.หลักประกันทางธุรกิจ กฎจดทะเบียนเสริมแกร่ง ‘เอสเอ็มอี’ **คลิก: 111**

**กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ
จดทะเบียนเสริมแกร่ง “เอสเอ็มอี” u.2**

**กม.หลักประกันทางธุรกิจ
กฎหมายจดทะเบียนเสริมแกร่ง ‘เอสเอ็มอี’**

- กม.ฉบับนี้ครอบคลุมถึงเป็น “หลักประกัน”**
1. การเช่า
 2. สิทธิในอสังหาริมทรัพย์
 3. สิทธิในรถยนต์และยานพาหนะ
 4. สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา
 5. สิทธิในสิทธิบัตร
 6. สิทธิในสิทธิบัตรการประดิษฐ์

ประโยชน์ของกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ

1. ผู้ประกอบกิจการขอสินเชื่อได้ง่ายขึ้น
2. ธนาคารมีความเสี่ยงลดลง
3. ธนาคารสามารถประเมินมูลค่าสินทรัพย์ได้
4. ผู้ประกอบกิจการขอสินเชื่อได้ง่ายขึ้น
5. ผู้ประกอบการประเมินความเสี่ยงได้มากขึ้น

ทั้งจากที่กระทรวงพาณิชย์ (คสมช.) ประกาศ
เข้ามาทำหน้าที่บริหารประเทศ หรือของกรมปฏิรูป
กระทรวงการคลังให้ยื่น “ร่างกฎหมายหลักประกันทาง
ธุรกิจ” เข้าเป็นหนึ่งไม่รวมกับพระราชบัญญัติ
เป็นช่องทางช่วยให้ธุรกิจต่าง ๆ รวมถึงเอสเอ็มอีมีความเข้มแข็ง
และสามารถเข้าถึงแหล่งทุนมากขึ้น

ล่าสุดคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (คปก.) จัดเสวนาเรื่อง
กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจจะช่วยให้ไทยเข้มแข็งจากเศรษฐกิจ
จริงหรือ? หลังร่าง พ.ร.บ.หลักประกันทางธุรกิจค้างและรอเข้า
สภา หลายฝ่ายที่เชื่อว่าเรื่องนี้มีค่าความหวังว่า คสมช.จะใช้อำนาจ
หลักประกันทางธุรกิจฉบับนี้ก่อนฉบับใหม่ไปใช้ในเร็ววัน

ยี่ภรณ์จำศักดิ์ “จำนำ-จำนอง”
“ค.ส.ก.ฯ” “จ.กร.ท.บ.” ประธานกรรมการพิจารณาหุ้นกู้
และพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจกล่าวว่า เรื่อง
หลักประกันทางธุรกิจถูกผลักดันเข้ามาหลายครั้งหลายครา
กว่า 20 ปีแล้ว กระทรวงฉบับนี้ พ.ร.บ.หลักประกันทาง

ธุรกิจฉบับปัจจุบันที่ผ่านการรับฟังความคิดเห็นมากกว่า 16 เวที
ระบบหลักประกันทางธุรกิจเป็นระบบกฎหมายใหม่และมีความ
สำคัญสำหรับประเทศไทย เพราะปัจจุบันระบบการประกันการ
ชำระหนี้ด้วยทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มี
เพียง 2 รูปแบบ คือ การจำนอง และการจำนำ

โดยทั้ง 2 รูปแบบต้องมีข้อจำกัดกล่าวคือ “การจำนอง”
ผู้จำนองต้องนำทรัพย์สินมาให้ผู้รับจำนองซึ่งเป็นประกันการ
ชำระหนี้ และกฎหมายยังกำหนดว่าต้องเป็นของสิทธิส่วนตัวและ
สิ่งอื่นที่ทรัพย์สินจะเปลี่ยนแปลงประเภทเท่านั้น ขณะที่ “การจำนำ”
ทำได้เฉพาะสิ่งทรัพย์สินที่แน่นอน และต้องส่งมอบให้ผู้รับจำนำ
สิ่งนั้น จึงต้องมีการชำระระบบหลักประกันใหม่เพื่อให้ผู้ประกอบ
ธุรกิจสามารถนำทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจมาใช้เป็น
หลักประกัน โดยไม่จำเป็นต้องส่งมอบการครอบครองทรัพย์สินนั้น
ให้แก่ผู้รับประกัน และยังใช้ทรัพย์สินนั้นไปประกอบธุรกิจต่อไปไม่ได้

โดย ร่าง พ.ร.บ.หลักประกันทางธุรกิจจะระบุ ว่า สัญญาหลัก
ประกันทางธุรกิจจะมีสถานะเป็นการเงิน หรือบุคคลอื่นตามกำหนด

ประชาชาติ ธุรกิจ

Prachachat Tuzing
Created On: 120.000
Ad Rate: 1.500

Section: First Section/บทนำ

วันที่: จันทร์ 14 - ชุด 18 กรกฎาคม 2557

ปีที่: 37

ฉบับที่: 4644

Col.Inch: 110.49M Value: 143,837

หน้า: 1(กลาง), 2

PRValue (x3): 430,911

หัวข้อข่าว: กม.หลักประกันทางธุรกิจ กฎงดออกใหม่เสริมแกร่ง 'เอสเอ็มอี'

ฉบับ: 511

ในกฎกระทรวงเป็นผู้หลักประกัน และมีนายทะเบียนที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์รับผิดชอบ

ส่วนหลักประกัน ได้แก่ กิจการ, สิทธิเรียกร้อง, สิทธิกับทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ เช่น เครื่องจักร สินค้าคงคลัง หรือ วัตถุประสงค์ใช้ในการผลิตสินค้า, อสังหาริมทรัพย์ ในกรณีเป็นผู้ประกอบธุรกิจอสังหาริมทรัพย์โดยตรง, หรือสิทธิทางปัญญา และทรัพย์สินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เพิ่มหลักประกัน เพิ่มช่องทางกู้เงิน

"ทรัพย์สิน พระเคดส์" นายถาวรพลสังเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย (เอสเอ็มอี) กล่าวว่า กฎหมายนี้จะมีบทบาทช่วยให้ผู้ประกอบการธุรกิจเอสเอ็มอีเข้มแข็ง เพราะหลักประกันนั้น ๆ เพราะเปิดให้เอสเอ็มอีที่มีนวัตกรรมความคิดสร้างสรรค์ สามารถจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญานำมาเป็นหลักประกัน หรือนำวัตถุประสงค์ สินค้าคงคลังมาใช้เป็นหลักประกันเสริมขึ้นชื่อ เพื่อเพิ่มสภาพคล่องในกิจการ โดยกฎหมายนี้เน้นความหวังของเอสเอ็มอี

ขณะที่ "ศร.ประสาร วิมลศิริ" รองเลขาธิการสำนักพัฒนาคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) กล่าวถึงรายงานของธนาคารโลกที่เผยแพร่ว่า แม้ภาพรวมขีดความสามารถการแข่งขันของไทยจะอยู่ที่อันดับที่ 18 แต่ในภาพการเข้าถึงสินเชื่อของเอสเอ็มอียังอยู่ที่อันดับที่ 70 และในภาพรวมอยู่หลาย ๆ ครั้ง เวลาพูดถึงมาตรการช่วยเหลือเอสเอ็มอีก็จะมิได้เรื่องเดิม ๆ เช่น ภาษีเงินได้ลดหย่อนค่าผ่านระบบของธนาคารรัฐ ดังนั้น กฎหมายนี้เป็นสิ่งใหม่ เป็นก้าวที่สำคัญของการพัฒนาเอสเอ็มอี เป็นบวกครบถ้วนกฎหมายที่ลดความเหลื่อมล้ำให้แก่ผู้ประกอบการ

อุปท-สมาคมแบงก์ทุนเดิมที่

ท่าที "ศร.ประสาร โสภรัตน์ภักฐ์" ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) กล่าวว่า ปัจจุบันเอสเอ็มอีที่สร้างรายได้กว่า 3.9 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็น 40% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (จีดีพี) มีผู้ประกอบการ 2.7-2.9 ล้านราย จำนวนรวมทั้ง 11 ล้านคน แต่เอสเอ็มอีกว่า 2 ล้านรายยังจำไม่ได้สินเชื่อของสถาบันการเงิน ซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 2 ด้าน คือ เรื่องค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ หรือ ค่าใช้จ่ายของธนาคารพาณิชย์ และอีกปัจจัยคือความเสี่ยงทางเครดิต

"ที่สมาคมแบงก์เอทว่า ถ้าวางเงินกู้ต่ำกว่า 3 แสนบาท ก็ไม่พิจารณาเพราะต้นทุนไม่คุ้ม ส่วนความเสี่ยงทางเครดิต ต้องยอมรับว่าเอสเอ็มอีบางส่วนยังมีระบบบัญชีที่ไม่ได้มาตรฐาน"

หากมีกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ ก็จะช่วยให้เอสเอ็มอีหลักประกันมีองค์ความรู้ความเสี่ยง เป็นเรื่องเป็นอาชญากรรมที่ให้แก่แก่นักเงินมากขึ้น อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ต้องคิดคือจากนี้คือหลักประกันมีราคา "สินทรัพย์" ซึ่งหากกฎหมายฉบับนี้ออกบังคับใช้ ธปท.ก็ต้องพิจารณาปรับเกณฑ์ความเสี่ยงของแบงก์ เพื่อให้สามารถคิดมูลค่าสินทรัพย์ตามหลักกฎหมายใหม่ได้ชัดเจนด้วย

"แบงก์ไม่ได้อยากได้หลักประกัน แต่เขาอยากได้ลูกหนี้ที่ชำระหนี้ได้จึงเงินต้นและดอกเบี้ยคืน กฎหมายนี้ก็จะทำให้แบงก์ยังยอมรับแบงก์มองในความเสี่งอีกชั้นหนึ่ง" ศร.ประสารกล่าว

ส่วน "บุญทิพย์ หวังเจริญ" ประธานสมาคมธนาคารไทย กล่าวว่า กฎหมายนี้จะช่วยส่งเสริมการค้าสู่กรม และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ อีกทั้งยังช่วยขยายตลาดการค้าธุรกรรมที่ครอบคลุมผู้ประกอบการที่จดทะเบียน การซื้อขายลูกหนี้การค้าก็จะมีประโยชน์กว่ายอดต้นทุนการคิดดอกเบี้ยของแบงก์ด้วย

"กฎหมายใหม่นี้จะเปิดช่องทางที่ทุนหนึ่งเพิ่มเพื่อมาช่วยความแข็งแกร่งเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจไทย" ย้ำต้องเป็นธรรมกับลูกหนี้-เจ้าหนี้

ขณะที่มุมมองของนักกฎหมาย "สุรชัย เต็มบุญเลิศสุข" อดีตรองประธานวุฒิสภา ให้ความเห็นว่า กฎหมายฉบับใหม่เป็นเครื่องมือใหม่ช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าถึงแหล่งทุน และยังมีคุ้มครองสถาบันการเงินไว้ในหลายส่วน เช่น กำหนดให้หลักประกันเป็นทรัพย์สินที่สามารถยึดได้โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการฟ้องร้องที่ศาล หรือการให้สถาบันการเงินเป็นผู้รับผิดชอบหลักประกันได้เอง

"จุดความหวังของกฎหมายฉบับนี้ คือให้มีความรวดเร็ว เจ้าหนี้ได้ทราบชำระหนี้เร็ว แต่ที่สำคัญคือ ผู้ใช้กฎหมายนี้ซึ่งคือสถาบันการเงินต้องมีความเป็นธรรม เพราะกฎหมายคือออกมาคุ้มครองความไม่เป็นธรรมกับทั้งเจ้าหนี้และลูกหนี้ที่มีแล้ว" สุรชัยกล่าว

อย่างไรก็ตาม มีความเห็นจากผู้เข้าร่วมฟังเสวนาจากการธนาคารชี้ว่า กฎหมายนี้อาจจากเอสเอ็มอีได้ใช้ประโยชน์แล้ว ในเรื่องของธุรกิจรายใหญ่ได้ใช้เช่นกัน เช่น ในกรณีที่มีเจ้าหนี้ใช้สิทธิเรียกร้อง สิทธิที่จะได้รับชำระหนี้และสิทธิอื่น ๆ เป็นหลักประกันในสัญญา บริษัทสามารถถอนสิทธิเรียกร้องให้แบงก์เจ้าหนี้ได้ เช่น บริษัทที่สร้างเขื่อน สร้างทางด่วน หรือทำไปรษณีย์ได้จนหมดต่าง ๆ ก็สามารถเข้ามาใช้ประโยชน์จากกฎหมายฉบับนี้ได้ หรือแม้แต่ "เงินฝาก" ซึ่งกฎหมายปัจจุบันไม่อนุญาตให้เป็นหลักประกัน แต่กฎหมายใหม่จะเปิดให้ใช้ได้ เป็นต้น

ขณะเดียวกัน หลักประกันที่เป็นสินค้าคงคลัง วัตถุประสงค์ที่เป็นการผลิตสินค้านั้น แบงก์ยึดไม่ได้ แต่กฎหมายก็ระบุเพื่อป้องกันความเสี่ยงเพื่อให้สถาบันการเงินไม่เลือกทางหนึ่ง เช่น กำหนดให้ผู้ถือหลักประกันจะนำทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันไปจำนำต่อเจ้าหนี้คนอื่นไม่ได้ มิฉะนั้น การจำนำดังกล่าวจะเป็นโมฆะ หรือกรณีหลักประกันสูญหายหรือเสื่อมราคาลง ลูกหนี้ ผู้ถือหลักประกันก็ต้องรับผิดชอบความเสี่ยงหากรวม เว้นแต่ความเสี่ยงขายหนี้ไม่ได้เกิดจากลูกหนี้เอง เป็นต้น

ไฟลด์ทูเดย์ <small>Print Today Circulation: 320,000 Ad Rate: 1,500</small>	Section: ธุรกิจ-ตลาด/ธุรกิจเอสเอ็มอี วันที่: 11 ฉบับที่: 3940 Col.Inch: 35.77 Ad Value: 53,655 หัวข้อข่าว: จี้ออกกฎหมายช่วยเหลือเอสเอ็มอี สมาคมธนาคารไทยเร่งพรบ.หลักประกันฯ	หน้า: B13(ล่าง) PRValue (x3): 180,965 ฟิลิป: ซีอี
	วันที่: 20 พฤศจิกายน 2558 ฉบับที่: 3940 หน้า: B13(ล่าง) PRValue (x3): 180,965 ฟิลิป: ซีอี	

จี้ออกกฎหมายช่วยเหลือเอสเอ็มอี

สมาคมธนาคารไทยเร่งพรบ.หลักประกันฯ เสริมสภาพคล่องรายย่อยเข้าถึงเงินทุน

ไฟลด์ทูเดย์ สมาคมธนาคารไทย จี้ออกกฎหมายหลักประกันสินเชื่อรายย่อยช่วยเหลือเอสเอ็มอีเข้าถึงเงินทุน

นายวิรัช ภูมิเศรษฐ์ ประธานกรรมการสมาคมธนาคารไทย เปิดเผยว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการออกกฎหมายช่วยเหลือเอสเอ็มอีผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม หรือเอสเอ็มอี ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนต่างๆ ได้ยังคงล่าช้ากว่าที่ผ่านมาจนถึงขณะนี้ พบว่าปัญหาหลักในการขยายกิจการของเอสเอ็มอีไทยคือ ราคาสภาพคล่องจากกระแสเงินสดที่หมุนเวียนในกิจการ เพราะไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้

อย่างไรก็ดี ขณะนี้ได้มีร่างพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) หลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ที่อยู่ในกระบวนการปฏิรูป ภายใต้คณะกรรมการปฏิรูป ประชดอต สมก จตุสัทธรรมแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) ทอการค้าไทย เป็นต้น ซึ่งมีเป้าหมายแล้วเสร็จ คาดว่าจะสามารถเสนอไปยัง บ.รมย์ศักดิ์ ขึ้นวาระ นายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติเห็นชอบในคณะรัฐมนตรี (ครม.) และเสนอไปยังสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาเป็นลำดับต่อไปภายในปีนี้

สำหรับกฎหมายฉบับดังกล่าวจะเป็น

ศ.ดร.วิรัช ภูมิเศรษฐ์

เครื่องมือสำคัญที่จะเข้ามาช่วยเหลือผู้ประกอบการเอสเอ็มอีไทยจำนวนมากในปัจจุบันให้สามารถตัดสินใจได้อย่างค่อนข้างมั่นใจ ที่ส่วนใหญ่มีปัญหากำลาคือไม่มีสินทรัพย์มาค้ำประกันการขอสินเชื่อ โดยกฎหมายฉบับนี้จะอนุญาตให้ผู้ประกอบการสามารถนำเอสเอ็มอีหรือทรัพย์สินที่มีมูลค่า หรือเครื่องจักร เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันนำมาค้ำประกันสินเชื่อของเจ้าของธุรกิจได้เอง โดยอัตโนมัติ

“ในอดีตหากเจ้าของกิจการขอสินเชื่อเพื่อขยายธุรกิจ ก็จะต้องเอาวัตถุสิ่งของ เครื่องจักรมาค้ำประกันกับทางธนาคาร ผู้ปล่อยสินเชื่อเช่นกัน ก็มักจะเจอปัญหาคิดดอกเบี้ยจากการที่ธนาคารจำเป็นต้องมีสิทธิในสินทรัพย์หรือวัตถุสิ่งของ และไม่สามารถนำออกมาทำธุรกิจได้” นายวิรัช กล่าว

อย่างไรก็ตาม ร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าว ได้เริ่มออกตั้งแต่เดือน 10 ปีที่ผ่านมา แต่ยังไม่สามารถประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ ซึ่งมองว่าทำให้เสียโอกาสทางธุรกิจ โดยเฉพาะการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อขยายกิจการของผู้ประกอบการธุรกิจไทย โดยเฉพาะเอสเอ็มอีต่างๆ ในประเทศที่พัฒนาแล้ว รวมถึงใน 2-3 ประเทศในแถบเอเชียที่นำกฎหมายลักษณะดังกล่าวมาใช้เพื่อขยายตัวทางเศรษฐกิจประเทศ เป็นต้น ■

บันทึกความเห็นและข้อเสนอแนะ
เรื่อง แผนการให้มีกฎหมายว่าด้วยหลัก
ประกันทางธุรกิจ

๑. ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อแก้ไขข้อจำกัดในเรื่องระบบกฎหมายหลักประกันในประเทศไทย การนำทรัพย์สินมาเป็นหลักประกันไม่ใช่สิ่งใหม่สำหรับประเทศไทย โดยในระบบกฎหมายของไทยได้มีการนำระบบทรัพย์สินมาใช้เป็นหลักประกันมานานแล้วได้แก่การจำนองและการจำนำ อย่างไรก็ตาม การจำนองและจำนำยังมีปัญหาและข้อจำกัด กล่าวคือ กรณีการจำนอง แม้ผู้จำนองไม่จำเป็นต้องส่งมอบทรัพย์สินที่จำนองให้แก่ผู้รับจำนองอย่างเช่นกรณีการจำนำก็ตาม แต่กฎหมายได้จำกัดประเภทของทรัพย์สินที่จะนำมาจำนองไว้อย่างจำกัด โดยให้จำนองได้เฉพาะ อสังหาริมทรัพย์ หรือสังหาริมทรัพย์บางประเภทเท่านั้น ทำให้ผู้ประกอบการที่จะหาแหล่งเงินทุนไม่สามารถนำทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจมาจำนองเป็นหลักประกันได้ ทั้ง ๆ ที่ทรัพย์สินนั้นอาจมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง เช่น สิทธิการเช่าพื้นที่ประกอบธุรกิจ หรือทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น ส่วนในกรณีการจำนำ กฎหมายให้นำเฉพาะสังหาริมทรัพย์เท่านั้นที่ลูกหนี้สามารถนำมาเป็นหลักประกันได้ และต้องส่งมอบทรัพย์สินที่จำนำให้แก่ผู้รับจำนำ ซึ่งถ้าหากทรัพย์สินที่นำมาจำนำนั้น เป็นทรัพย์สินที่เป็นเครื่องมือในการประกอบธุรกิจของผู้จำนำ ก็จะมีผลให้ผู้จำนำไม่สามารถนำทรัพย์สินดังกล่าวมาสร้างรายได้เพื่อนำไปชำระหนี้แก่ผู้รับจำนำได้ ข้อจำกัดดังกล่าวข้างต้นปิดกั้นโอกาสทางธุรกิจในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบของผู้ประกอบธุรกิจและประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่เกิดแหล่งเงินทุนนอกระบบในสังคมซึ่งสร้างปัญหาให้แก่ผู้กู้ยืมเงินและเกิดปัญหาในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมอีกด้วย

การพัฒนากฎหมายหลักประกันทางธุรกิจดังกล่าวเริ่มต้นขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ภายหลังจาก

การประสพวิกฤตเศรษฐกิจที่เราารู้จักกันดีในนาม “วิกฤตต้มยำกุ้ง” ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้มีการพิจารณาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของกระทรวงและกรมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคณะกรรมการกฤษฎีกา แต่กระนั้นก็ตาม จนถึงในปัจจุบันร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ยังมิได้มีการนำเสนอเพื่อเข้าสู่กระบวนการนิติบัญญัติอย่างจริงจัง

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงได้นำร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ตรวจพิจารณาเสร็จ เรื่องที่ ๔๙๓/๒๕๕๓ มาพิจารณาปรับปรุงเป็นหลัก โดยได้ปรับปรุงเพื่อให้มีความยืดหยุ่น และให้ความสำคัญต่อการตกลงกันของคู่สัญญามากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีการปรับปรุงถ้อยคำในหลายประการเพื่อให้มีถ้อยคำที่กระชับและลดความสับสนที่อาจเกิดขึ้น การปรับปรุงร่างกฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจจึงมีความสำคัญ เพราะจะเป็นการเพิ่มโอกาสให้ผู้ประกอบธุรกิจและประชาชนโดยทั่วไปสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้สะดวกยิ่งขึ้น เพิ่มความมั่นใจให้แก่ผู้ให้สินเชื่อ และเป็นการขจัดแหล่งเงินทุนนอกระบบ

๒. การดำเนินการ

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ได้ดำเนินการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความวิชาการ วิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์กฎหมายภายในประเทศ และกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งคำพิพากษาศาลฎีกา และดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากผู้แทนทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ ข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าทั้งในและต่างประเทศ

๒.๑.๑ ข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าในประเทศ

๒.๑.๑.๑ วิทยานิพนธ์ เรื่อง “หลักประกันหนี้ด้วย ทรัพย์สินแบบ Floating Charge” โดย คุณวิทยา จิฎกาจณ์ คณะ นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๗

๒.๑.๑.๒ วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาหลักประกัน ตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.” โดย คุณ รชต จำปาทอง คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๔

๒.๑.๑.๓ วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการบังคับหลัก ประกันที่เป็นกิจการตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. : ศึกษาเฉพาะกรณีกิจการที่เป็นหลักประกันล้มละลาย” โดย คุณพีรพร เรื่องรองปัญญา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตย์ พ.ศ. ๒๕๔๔

๒.๑.๑.๔ หนังสือเรื่อง “กฎหมายประกันด้วยบุคคล และทรัพย์สิน คำประกัน จำนอง จำน่า” โดยรองศาสตราจารย์ปิติกุล จิ ระมงคลพาณิชย์ สำนักพิมพ์วิญญูชน พ.ศ. ๒๕๕๒

๒.๑.๑.๕ หนังสือ “คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์เรียงมาตราว่าด้วย คำประกัน จำนอง จำน่า เก็บของ ในคลังสินค้า บรรพ ๓ มาตรา ๖๔๐ – ๗๙๖” โดยรองศาสตราจารย์ สุดา วิสสุตพิชญ์ และอาจารย์ภารวีร์ กษิตินันท์ พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๖ โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอน มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์

๒.๑.๑.๖ หนังสือ “คำอธิบายกฎหมายลักษณะ ตัวเงิน” โดยรองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พิมพ์ครั้งที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๗

๒.๑.๒ ข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าของต่างประเทศ

๒.๑.๒.๑ คำแปล Uniform Commercial Code

Article 9 (UCC Article 9) และตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. โดยนายมนตรี ศิลปมหาบัณฑิต เสนอคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

๒.๑.๒.๒ รายงานการศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบแนวคิด หลักกฎหมายและข้อกฎหมายเรื่องหลักประกันแบบลอยหรือไม่เฉพาะเจาะจง (Floating Charge) กับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. โดยบริษัท กรุงเทพกฎหมาย จำกัด เสนอคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

๒.๒ จัดตั้งคณะทำงานชุดเล็กเพื่อพิจารณาปรับปรุงถ้อยคำต่าง ๆ ของร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. เพื่อให้เกิดความชัดเจน

๒.๓ จัดตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณากฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. เพื่อจัดทำร่างประกาศและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) ร่างประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจและการให้ประชาชนตรวจดูข้อมูล

๒) ร่างแบบคำขอจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ

๓) ร่างกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม พ.ศ.

๔) ร่างแบบคำขอข้อมูลจดทะเบียน/แก้ไขรายการหรือยกเลิกการจดทะเบียน และการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับรายการจด

ทะเบียนและข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้บังคับหลักประกัน

๕) ร่างสัญญาหลักประกันทางธุรกิจตามแบบที่แนบท้ายประกาศ

๖) ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุบังคับหลักประกันที่เป็นกิจการ พ.ศ.

๒.๔ ข้อมูลที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายได้จัดเวทีรับฟังความคิดเห็น เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ทั้งหมด ๑๖ ครั้ง ทั้งในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดขอนแก่น โดยผู้เข้าร่วมประกอบไปด้วยผู้แทนจากหน่วยงานรัฐและเอกชน เช่น สภานายความ ศาลแพ่ง ศาลทรัพย์สินทางปัญญา ธนาคารแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยต่าง ๆ สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยสรุปผลจากการรับฟังความคิดเห็นในประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

๑) ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก หรือที่เรียกว่า “SMEs” สาเหตุที่ผู้ประกอบการไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มีหลายสาเหตุ สาเหตุหนึ่งที่สำคัญ คือ ระบบกฎหมายไทยยังไม่ทันสมัยเพียงพอ เนื่องจากระบบกฎหมายไทยที่เกี่ยวกับหลักประกันด้วยทรัพย์สินมีเพียง ๒ ชนิด คือ การจำนำ และ การจำนอง ซึ่งระบบดังกล่าวได้ถูกสร้างไว้นานมากกว่า ๔๐ ปีแล้ว จึงไม่สอดคล้องกับความทันสมัยและความเปลี่ยนแปลงของโลก จึงทำให้ทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจอีกหลายอย่างไม่สามารถนำมาเป็นหลักประกันได้ เนื่องจากมีข้อจำกัดภายใต้ระบบกฎหมายดังกล่าว

ผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนใหญ่มีความเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้จะมี ส่วนช่วยแก้ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการขนาด กลางและขนาดเล็ก (SMEs) โดยกฎหมายฉบับนี้จะช่วยส่งเสริมในการ เข้าถึงแหล่งเงินทุนดังกล่าวได้

๒) ปัญหาการบังคับหลักประกันที่เป็นกิจการ ซึ่งผู้เข้าร่วม สัมมนามีความห่วงใยในเรื่องบุคคลที่เข้ามาเป็นผู้บังคับหลักประกัน คุณสมบัติของผู้บังคับหลักประกัน การไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้บังคับ หลักประกัน และความเป็นธรรมที่ลูกหนี้หรือผู้ให้หลักประกันจะได้รับ

ดังนั้น ผู้บังคับหลักประกันจึงต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีความ รู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์เฉพาะด้านอย่างสูงสุด จึงได้เพิ่ม เต็มเรื่องคุณสมบัติเกี่ยวกับผู้บังคับหลักประกันในร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ให้มีมาตรฐานที่เข้มข้นมากยิ่งขึ้นทั้งในเรื่องคุณสมบัติ ลักษณะที่ ต้องห้าม และต้องมีประสบการณ์ในการทำงานในด้านต่าง ๆ มาไม่ น้อยกว่า ๑๐ ปี ตลอดถึงผู้บังคับหลักประกันต้องมีความเป็นกลาง มี อิสระ และมีความชอบธรรม

นอกจากนี้ คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายยังได้เสนอให้ต้องมี แนวทางเพื่อรองรับวิชาชีพในด้านผู้บังคับหลักประกัน โดยเสนอว่าภาค รัฐควรส่งเสริมให้มีการเปิดสถาบันอบรมผู้บังคับหลักประกัน เนื่องจาก วิชาชีพผู้บังคับหลักประกันจะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญโดยเฉพาะ อย่างยิ่งในเรื่องการตรวจสอบและการประเมินราคาทรัพย์สิน ตลอดถึง ความรู้และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ของผู้บังคับหลักประกัน

๓) ปัญหาการนำทรัพย์สินทางปัญญามาเป็นหลักประกัน จะมีวิธีในการประเมินหรือตีราคาทรัพย์สินทางปัญญาอย่างไร และจะ บังคับหลักประกันที่เป็นทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างไร

ประการแรก ต้องยอมรับว่าการที่กฎหมายกำหนดให้สามารถ นำทรัพย์สินทางปัญญามาเป็นหลักประกันทางธุรกิจได้นั้น จะเป็นการ

เพิ่มช่องทางของผู้ประกอบการในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมากยิ่งขึ้น ประกอบกับทรัพย์สินทางปัญญาหลายประเภทมีมูลค่าสูงมาก การนำทรัพย์สินทางปัญญามาเป็นหลักประกันทางธุรกิจได้ย่อมส่งผลดีในระบบเศรษฐกิจ

ประการที่สอง วิธีการประเมินหรือตีราคาทรัพย์สินทางปัญญานั้น ปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีว่าการประเมินมูลค่าทรัพย์สินกลายเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นในส่วนงานภาครัฐหรือภาคเอกชน ตลอดถึงสถาบันการเงินและประชาชนโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของสินเชื่อของสถาบันการเงิน ดังนั้นทางธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้เข้ามามีบทบาทในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินมูลค่าทรัพย์สินของสถาบันการเงินไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ในปัจจุบันยังมีสมาคมวิชาชีพทำหน้าที่ดูแลสมาชิกซึ่งเป็นบริษัทประเมินมูลค่าทรัพย์สิน โดยสมาคมวิชาชีพสองแห่งที่มีบทบาทสำคัญ ได้แก่ สมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย (VAT) ซึ่งก่อตั้งโดยกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทยและสมาคมนักประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์ (TVA) ซึ่งก่อตั้งโดยบริษัทประเมินมูลค่าทรัพย์สิน รวมถึงยังมีมูลนิธิประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับการประเมินค่าทรัพย์สินและอสังหาริมทรัพย์แก่สังคม สาธารณชน ผู้ประเมินค่าทรัพย์สิน และ นักวิชาชีพอื่นอีกด้วย

สำหรับประเภทของทรัพย์สินที่บริษัทประเมินมูลค่าทรัพย์สินในปัจจุบันสามารถทำการประเมินได้ มีหลายประเภทด้วยกัน เช่น การประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา การประเมินอสังหาริมทรัพย์ การประเมินมูลค่าเครื่องจักรและสังหาริมทรัพย์อื่นๆ การประเมินมูลค่าความนิยม การประเมินสิทธิการเช่า เป็นต้น ดังนั้น จะเห็นได้ว่าปัจจุบันประเทศไทยมีองค์กรที่ทำการประเมินมูลค่าทรัพย์สินอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งยังมีหน่วยงานที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการกำหนด

หลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าทรัพย์สินรวมถึงการกำหนดมาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือสมาคมวิชาชีพ นอกจากนี้ในปัจจุบันบริษัทประเมินมูลค่าทรัพย์สินยังสามารถทำการประเมินทรัพย์สินได้หลายประเภท มีใช้เฉพาะแต่เพียงทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์เท่านั้น

ประการสุดท้าย คือ การบังคับหลักประกันที่เป็นทรัพย์สินทางปัญญา โดยหลักถือว่าทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทรัพย์สินประเภทหนึ่ง ซึ่งต้องนำทรัพย์สินทางปัญญานั้นออกจำหน่ายเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ อย่างไรก็ตาม ทรัพย์สินทางปัญญายังมีความเสี่ยงในเรื่องของมูลค่าที่มีความไม่แน่นอน และอาจจะมีปัญหาในการบังคับคดีได้ จึงควรมีการศึกษาแนวทางเกี่ยวกับการบังคับหลักประกันที่เป็นทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มเติมต่อไปในอนาคต

๔) ปัญหาการบังคับหลักประกันที่เป็นทรัพย์สินโดยให้ทรัพย์สินหลุดเป็นสิทธิกับผู้รับหลักประกัน

เพื่อเป็นการคุ้มครองลูกหนี้ผู้ให้หลักประกันมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ ไม่ให้ผู้รับหลักประกันบังคับหลักประกันโดยให้ทรัพย์สินหลุดเป็นสิทธิได้โดยง่ายโดยต้องให้ลูกหนี้มีหนี้ค้ำชำระเท่ากับต้นเงินหรือมูลค่าทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน จึงได้ปรับปรุงจากที่ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (ฉบับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา) จากถ้อยคำที่เขียนว่า “ห้ามมิให้ผู้รับหลักประกันบังคับหลักประกันโดยให้ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิเว้นแต่ลูกหนี้ค้ำชำระหนี้อันเป็นต้นเงินมากกว่าร้อยละหกสิบและไม่มีหลักประกันรายอื่นหรือจำนองหรือบุริมสิทธิอื่นอันจดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน” เป็น “ห้ามมิให้ผู้รับหลักประกันบังคับหลักประกันโดยให้ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิ เว้นแต่ลูกหนี้ค้ำชำระหนี้อันเป็นต้นเงินเท่ากับหรือมากกว่ามูลค่าทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

และลูกหนี้ได้ขาดส่งดอกเบี้ยมาแล้วเป็นเวลาถึงห้าปี โดยไม่มีหลักประกันรายอื่นหรือบุริมสิทธิอื่นอันจดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน” เพื่อให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๒๙

๕) ปัญหาเกี่ยวกับสัญญาหลักประกันทางธุรกิจควรจะมีสัญญาที่เป็นมาตรฐานและมีหน่วยงานรัฐเข้ามาช่วยกำกับดูแล

เนื่องจากทรัพย์สินที่จะนำมาเป็นหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจได้นั้นมีหลายประเภทหลายชนิด ทั้งที่เคลื่อนที่ได้และเคลื่อนที่ไม่ได้ ทั้งที่มีรูปร่างและไม่มีรูปร่าง การจะสร้างสัญญาสำเร็จรูปหรือแบบสัญญามาตรฐานของสัญญาหลักประกันทางธุรกิจโดยสภาพไม่ใช่เรื่องง่าย แต่สัญญาจะเกิดขึ้นและพัฒนาปรับเปลี่ยนไปตามลำดับ อย่างไรก็ตามอย่างไรก็ดี สัญญาสำเร็จรูปหรือสัญญามาตรฐานจะมีประโยชน์ในแง่ของความสะดวก รวดเร็ว และหากสัญญาหลักประกันทางธุรกิจอยู่ภายใต้การกำกับและควบคุมโดยหน่วยงานรัฐแล้ว จะสามารถสร้างความมั่นใจได้มากยิ่งขึ้นว่าสัญญาสำเร็จรูปนั้นจะถูกต้องและเป็นธรรม

ดังนั้น คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายจึงได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้มีรูปแบบของสัญญามาตรฐานและให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ควบคุมแบบของสัญญาเพื่อไม่ให้เกิดการทำสัญญาที่เอารัดเอาเปรียบฝ่ายลูกหนี้

๖) ปัญหาที่เกี่ยวกับระบบการจดทะเบียนหรือจัดแจ้งสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ

กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจถูกออกแบบมาเพื่อแก้ปัญหาในทางธุรกิจโดยต้องการเปิดกว้างให้ใช้ทรัพย์สินประเภทต่าง ๆ สามารถนำมาเป็นหลักประกันเพื่อให้ธุรกิจสามารถนำทรัพย์สินที่นำมาใช้เป็นหลัก

ประกันสามารถนำไปดำเนินธุรกิจของตนต่อไปได้ ซึ่งระบบทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจนี้เป็นระบบการจดทะเบียน โดยถือว่าเมื่อได้จดทะเบียนต่อนายทะเบียนเพื่อให้บุคคลทั่วไปทราบเท่านั้น แต่ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ใช้คำว่า “จดทะเบียน” โดยต้องมีการดำเนินการจัดตั้งศูนย์รับจดทะเบียนหรือจดทะเบียนขึ้นมา เรียกว่า “สำนักงานทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจ” ในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพื่อรองรับตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ซึ่งทางคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณากฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. เพื่อดำเนินการร่างกฎหมายลำดับรองในส่วนที่เกี่ยวกับการจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ

๗) ปัญหาโทษทางอาญา ซึ่งฝ่ายเจ้าหนี้หรือผู้รับหลักประกันทางธุรกิจจะใช้เป็นเครื่องมือในการต่อรองกับฝ่ายลูกหนี้หรือผู้ให้หลักประกันทางธุรกิจ

กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจนั้นจะต้องการความสุจริตของลูกหนี้ที่สูงกว่ากรณีจำนำ เพราะทรัพย์สินยังอยู่ในความครอบครองของลูกหนี้ หากพิจารณาเจตนารมณ์ของกฎหมายจำนำจะเห็นว่า แม้เจ้าหนี้จะมีทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ในความครอบครอง กฎหมายยังกำหนดโทษทางอาญาไว้ในกรณีที่ลูกหนี้ไม่สุจริต ดังนั้นแม้จะใช้ทรัพย์สินเป็นหลักประกันตามร่างกฎหมายฉบับนี้ แต่เจ้าหนี้ไม่มีทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ในความครอบครอง กฎหมายจึงควรจะกำหนดโทษไว้ให้สูงกว่าปกติ นอกจากนี้ เรื่องหลักประกันทางธุรกิจเป็นเรื่องใหม่ และทรัพย์สินยังอยู่ในความครอบครองของลูกหนี้ การกำหนดโทษก็เพื่อเป็นการปรามไม่ให้ลูกหนี้กระทำการใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าหนี้ อีกทั้งบทกำหนดโทษตามร่างพระราชบัญญัตินี้สูงกว่าการโกงเจ้าหนี้ธรรมดา การมีบทกำหนดโทษเพื่อที่จะคุ้มครองระบบทะเบียนหลัก

ประกันและควบคุมคู่สัญญาที่เกี่ยวข้อง

๘) ปัญหาของระบบกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ จะซับซ้อนหรือกระทบต่อระบบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องจำนำและจำนองหรือไม่

กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจเป็นกฎหมายที่เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และเป็นเพียงเครื่องมือใหม่ที่เสริมเพิ่มขึ้นมา นอกเหนือจากระบบจำนำ และระบบจำนอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ได้เกิดการซับซ้อนหรือกระทบต่อระบบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องจำนำและจำนองแต่ประการใด

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายได้นำความเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงและพัฒนาร่างกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจ และแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. เพื่อจัดทำร่างประกาศและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ในการเสริมให้กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓. ความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายได้พัฒนาร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.... โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ร่างกฎหมายมีความยืดหยุ่น และให้ความสำคัญต่อการตกลงกันของคู่สัญญามากยิ่งขึ้น ซึ่งมีสาระสำคัญที่แบ่งออกได้เป็น ๕ หัวข้อ ดังนี้

๑. การก่อให้เกิดสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ (สัญญาหลักประกัน)
๒. สิทธิและหน้าที่ของคู่สัญญาตามสัญญาหลักประกัน
๓. การบังคับหลักประกัน

๔. ความระงับสิ้นไปแห่งสัญญาหลักประกัน

๕. บทกำหนดโทษ

๑. การก่อให้เกิดสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ

ลักษณะของสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ รูปแบบของสัญญา ประเภทและลักษณะของทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกัน และวิธีการจดทะเบียน สาระสำคัญ มีดังนี้

๑.๑ ความหมาย

คำนิยามของสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ กำหนดให้สัญญาหลักประกันทางธุรกิจ คือสัญญาซึ่งคู่สัญญาฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า ผู้ให้หลักประกัน เอาทรัพย์สินตราไว้แก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า ผู้รับหลักประกัน เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ โดยไม่ส่งมอบทรัพย์สินนั้นแก่ผู้รับหลักประกัน และผู้ให้หลักประกันอาจเอาทรัพย์สินของตนตราไว้เพื่อประกันการชำระหนี้อันบุคคลอื่นต้องชำระก็ได้ นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีรูปแบบของสัญญาหลักประกันทางธุรกิจโดยให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ข้อสัญญาหลักประกันทางธุรกิจต้องไม่มีลักษณะที่ทำให้ผู้ให้หลักประกันเสียเปรียบเกินควรหรือไม่เป็นธรรมต่อผู้ให้หลักประกัน โดยอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม

แม้ว่าสัญญาหลักประกันเป็นสัญญาประเภทหนึ่งที่ตกอยู่ภายใต้หลักทั่วไปว่าด้วยสัญญา กล่าวคือคู่สัญญาย่อมมีอิสระในการตกลงข้อสัญญาต่างๆ เว้นแต่จะเป็นกรณีที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน แต่หากมีรูปแบบสัญญามาตรฐานที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยไม่มีลักษณะที่ทำให้ผู้ให้หลักประกันเสียเปรียบเกินควรหรือไม่เป็นธรรมต่อผู้ให้หลักประกันภายใต้กฎหมายว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็น

ธรรม ก็จะเป็นมาตรการป้องกันในระดับต้นน้ำที่จะไม่ให้ผู้ให้หลักประกัน ถูกเอารัดเอาเปรียบจากอำนาจต่อรองที่ไม่เท่าเทียมกัน เนื่องจากในบางกรณีผู้ให้หลักประกันซึ่งเป็นผู้ขอสินเชื่ออาจจะเป็นเพียงผู้ประกอบการ ขนาดกลางและขนาดย่อม ดังนั้น การที่รัฐเข้ามาช่วยดูแลในส่วนของ สัญญามาตรฐานก็จะช่วยบรรเทาปัญหาดังกล่าวได้

๑.๒ คู่สัญญา

สัญญาหลักประกันจะประกอบด้วยผู้ให้หลักประกันฝ่ายหนึ่งและผู้รับหลักประกันฝ่ายหนึ่ง โดยผู้ให้หลักประกันจะเป็นบุคคล ธรรมดาหรือนิติบุคคล ทั้งนี้ กฎหมายกำหนดว่าผู้ให้หลักประกัน อาจเอาทรัพย์สินของตนตราไว้เพื่อประกันการชำระหนี้ที่บุคคลอื่น ต้องชำระก็ได้ ในส่วนของผู้รับหลักประกันต้องเป็นสถาบันการเงิน หรือบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ เพื่อจำกัดผู้รับหลัก ประกันเฉพาะผู้ประกอบการในด้านการให้สินเชื่อเป็นธุรกิจหลักเท่านั้น เนื่องจากบุคคลเหล่านี้มีความรู้ความชำนาญเพียงพอที่จะรองรับระบบ หลักประกันในระบบใหม่ในช่วงเวลาเริ่มต้นแห่งการใช้กฎหมายได้

๑.๓ ทรัพย์สินที่สามารถนำมาเป็นหลักประกันได้

ร่างพระราชบัญญัติฯได้กำหนดประเภทของทรัพย์สินที่จะนำ มาตราไว้เป็นหลักประกันตามสัญญาหลักประกันไว้ ๖ ประเภท ดังนี้

(๑) กิจการ ได้แก่ ทรัพย์สินที่ผู้ให้หลักประกันใช้ในการ ประกอบธุรกิจและสิทธิต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจนั้นที่ ผู้ให้หลักประกันนำมาใช้ประกันการชำระหนี้ ซึ่งผู้ให้หลักประกันอาจ โอนบรรดาทรัพย์สินและสิทธิต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนั้นให้แก่บุคคลอื่นใน ลักษณะที่ผู้รับโอนสามารถประกอบธุรกิจดังกล่าวต่อไปได้ทันที

(๒) สิทธิเรียกร้อง ได้แก่ สิทธิที่จะได้รับชำระหนี้ และสิทธิอื่นๆ แต่ไม่รวมถึงสิทธิที่มีตราสาร ร่างพระราชบัญญัติฯนี้กำหนดค่านิยม ของสิทธิเรียกร้องไว้เป็นพิเศษแยกต่างหากจากแนวความคิดทั่วไปว่า

ด้วยสิทธิเรียกร้อง โดยให้สิทธิเรียกร้องรวมไปถึงสิทธิใด ๆ แต่ไม่รวมไปถึงสิทธิที่มีตราสาร เช่น สิทธิตามตั๋วเงิน เป็นต้น ทั้งนี้ เหตุผลที่ไม่นำสิทธิที่มีตราสารมารวมไว้เพราะสิทธิเหล่านั้นมีกฎหมายกำหนดวิธีการขั้นตอนในการก่อให้เกิดหลักประกันไว้เป็นพิเศษอยู่แล้ว

(๓) สัจหาธิมทรัพยที่ผู้ให้หลักประกันใช้ในการประกอบธุรกิจ เช่น เครื่องจักร สินค้าคงคลัง หรือวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้า เป็นต้น แต่หากทรัพยสินใดที่ผู้ให้หลักประกันใช้ในการประกอบธุรกิจ ผู้ให้หลักประกันยอมนำสัจหาธิมทรัพยนั้นมาเป็นประกันได้ทั้งสิ้น

(๔) อสังหาธิมทรัพยในกรณีที่ผู้ให้หลักประกันประกอบธุรกิจ อสังหาธิมทรัพยโดยตรง

(๕) ทรัพยสินทางปัญญา

(๖) ทรัพยสินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ให้หลักประกันอาจนำทรัพยสินที่ตนมีสิทธิอยู่ในปัจจุบันหรือที่จะได้มาในอนาคตก็ได้ การนำทรัพยสินที่จะได้มาในอนาคตมาเป็นหลักประกัน ทรัพยสินนั้นต้องเป็นทรัพยสินที่จะได้มาในอนาคตตามสัญญาหรือนิติสัมพันธ์ใดๆเท่านั้น และผู้ให้หลักประกันจะมีสิทธิในทรัพยสินที่นำมาเป็นหลักประกันเมื่อผู้ให้หลักประกันได้มาซึ่งทรัพยสินนั้น นอกจากนี้ ทรัพยสินที่ผู้ให้หลักประกันจะนำมาเป็นหลักประกันนั้น แม้จะเป็นทรัพยสินที่ตกอยู่ภายใต้เงื่อนไขบางอย่างก็สามารถนำทรัพยสินนั้นมาเป็นหลักประกันได้ เพียงแต่สิทธิของผู้รับหลักประกันย่อมต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขเช่นนั้น

๑.๔ แบบของสัญญาหลักประกัน

สัญญาหลักประกันนั้นต้องทำเป็นหนังสือมีฉันทกลงเป็นโมฆะ หากเป็นการนำกิจการมาเป็นหลักประกัน จะต้องมีการละเอียดระบุนเกี่ยวกับผู้บังคับหลักประกันพร้อมหนังสือยินยอมของผู้บังคับหลักประกัน นอกจากนี้สัญญาหลักประกันจะต้องกระทำเป็นหนังสือแล้ว

หากจะให้สัญญาหลักประกันมีผลใช้ยันต่อบุคคลภายนอกได้ จะต้องมีการจดทะเบียนต่อเจ้าพนักงานทะเบียนตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๒ ของร่างพระราชบัญญัติฯ

การจดทะเบียนนั้นถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะหากไม่มีการจดทะเบียนแล้ว แม้สัญญาหลักประกันจะมีความสมบูรณ์ แต่จะใช้บังคับเป็นที่เสียหายแก่สิทธิของบุคคลภายนอกไม่ได้ จึงถือเสมือนเป็นข้อบังคับของกฎหมายเพื่อให้สิทธิตามสัญญาหลักประกันนั้นมีความสมบูรณ์ และจะทำให้ผู้รับหลักประกันมีสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันโดยไม่ต้องคำนึงว่าทรัพย์สินหลักประกันนั้นจะได้โอนไปยังบุคคลภายนอกแล้วหรือไม่ เหตุที่กฎหมายกำหนดให้ใช้ยันบุคคลภายนอกได้ต่อเมื่อจดทะเบียนต่อเจ้าพนักงานทะเบียนก็ด้วยเหตุผลที่ว่า ทรัพย์สินที่จะนำมาเป็นหลักประกันส่วนใหญ่เป็นสังหาริมทรัพย์ หรือทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจนั้นเป็นทรัพย์สินที่สามารถหมุนเวียนเปลี่ยนมือได้ตลอดเวลา และผู้ให้หลักประกันไม่จำเป็นต้องส่งมอบทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้รับหลักประกัน เพื่อคุ้มครองบุคคลภายนอก จึงต้องกำหนดให้มีการจดทะเบียนเพื่อให้บุคคลภายนอกสามารถตรวจสอบในเบื้องต้นจากทะเบียนหลักประกันได้ว่าการนำทรัพย์สินมาใช้เป็นหลักประกันตามร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่

๑.๕ วิธีการจดทะเบียน

๑.๕.๑ เจ้าพนักงานทะเบียน

(๑) กำหนดให้มีสำนักงานทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจทำหน้าที่ในการรับจดทะเบียน รวมถึงตลอดจนการเปลี่ยนแปลงแก้ไข และให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นเจ้าพนักงานทะเบียน

(๒) กำหนดให้อำนาจอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจค้ามีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการรับจดทะเบียน และวิธีปฏิบัติอื่น ๆ อันเกี่ยว

กับการจดทะเบียน

(๓) กำหนดอำนาจเจ้าพนักงานทะเบียนให้มีอำนาจในการจดแก้ไข หรือยกเลิก หรือไม่รับจดทะเบียนได้

(๔) กำหนดให้เจ้าพนักงานทะเบียนเมื่อรับจดทะเบียนแล้ว มีหน้าที่ต้องแจ้งไปยังนายทะเบียนและเจ้าหน้าที่อื่นกรณีทรัพย์สินที่นำมาเป็นหลักประกันเป็นทรัพย์สินมีทะเบียน

๑.๕.๒ ผู้ดำเนินการขอจดทะเบียน

ร่างพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่ต้องดำเนินการจดทะเบียนในกรณีต่างๆ ไว้ โดยอาจแบ่งแยกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

(๑) กรณีผู้รับหลักประกันมีหน้าที่ดำเนินการจดทะเบียน

(๑.๑) กรณีการก่อตั้งสัญญาหลักประกัน

(๑.๒) กรณีการตกลงกันขอแก้ไขรายการจดทะเบียน

(๑.๓) กรณีมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเปลี่ยนแปลงไปจากที่จดทะเบียนไว้จนอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับหลักประกัน หรือการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดทรัพย์สินที่นำเอาทรัพย์สินหลักประกันไปรวมกับทรัพย์สินของบุคคลอื่น

(๑.๔) กรณีมีการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันในการบังคับหลักประกันหรือเมื่อทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับหลักประกัน

(๑.๕) กรณีได้ทรัพย์สินอื่นมาแทนที่ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกัน

(๒) กรณีผู้ให้หลักประกันมีหน้าที่ดำเนินการจดทะเบียน เมื่อหนี้ที่เป็นประกันระงับสิ้นไป หรือมีการตกลงกันเป็นหนังสือยกเลิกสัญญาหลักประกัน หรือเมื่อมีการไถ่ถอนทรัพย์สินอันเป็นหลักประกัน

๑.๕.๓ รายการจดทะเบียน

การจดทะเบียนจะต้องระบุรายละเอียดต่างๆ ในรายการจดทะเบียนตามกำหนดไว้ เช่น วันเดือนปี และเวลาที่จดทะเบียน เป็นต้น

ถ้าทรัพย์สินที่นำมาเป็นหลักประกันนั้นเป็น “กิจการ” จะต้องนำส่งหนังสือยินยอมของผู้รับใบอนุญาตที่จะมาเป็นผู้บังคับหลักประกัน และต้องยื่นหนังสือยินยอมของผู้ให้อุญาติที่ยินยอมให้ใช้สิทธิต่างๆ ในการประกอบกิจการด้วย หากสัญญาที่กำหนดไว้

๑.๕.๔ ผลของการจดทะเบียน

(๑) เมื่อจดทะเบียนแล้ว สิทธิในหลักประกันนั้น ใช้ยื่นต่อบุคคลภายนอกได้และผู้รับหลักประกันมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันก่อนเจ้าหนี้อื่น ไม่ว่าสิทธิในทรัพย์สินจะได้โอนไปยังบุคคลภายนอกแล้วหรือไม่ แต่หากเป็นกรณีมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของทรัพย์สินภายหลังจากจดทะเบียนไปแล้ว หากไม่จดทะเบียนการเปลี่ยนแปลงนั้น จะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริตไม่ได้

(๒) เมื่อจดทะเบียนแล้ว ผู้รับหลักประกันมีสถานะเป็นเจ้าหนี้มีประกันตามกฎหมายล้มละลาย

๒. สิทธิและหน้าที่ของคู่สัญญาตามสัญญาหลักประกัน

๒.๑ สิทธิและหน้าที่ของผู้ให้หลักประกัน

๒.๑.๑ สิทธิของผู้ให้หลักประกัน

(๑) ผู้ให้หลักประกันมีสิทธิครอบครอง ใช้สอย แลกเปลี่ยน จำหน่าย จ่ายโอนและจำนองทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน ใช้ในการผลิต นำไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น ใช้ไปสิ้นไปในกรณีที่ครอบครองเพื่อการใช้สิ้นเปลือง และได้ดอกผลของทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน เว้นแต่จะตกลงเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ เนื่องจากกฎหมายต้องการจะแก้ไขข้อจำกัดใน

ระบบหลักประกันปัจจุบันที่จะต้องส่งมอบสิ่งทรมิตรพิทักษ์ให้แก่ผู้รับหลักประกัน จึงถือเป็นหลักการที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม หลักการเช่นว่านี้ ยังเปิดโอกาสให้มีการตกลงกันเป็นอย่างอื่น เพื่อให้คู่กรณีสามารถตกลงไปตามความเหมาะสมแก่กรณีได้

นอกจากนี้การครอบครองใช้สอยไม่รวมไปถึงการนำทรัพย์สินไปจำหน่ายเป็นหลักประกัน เนื่องจากในร่างพระราชบัญญัติ กำหนดห้ามมิให้ผู้ให้หลักประกันนำทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันไปจำหน่ายได้อีก หากฝ่าฝืนการกระทำนั้นย่อมเป็นโมฆะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่เจ้าหนี้ผู้รับหลักประกันว่าสิ่งทรมิตรพิทักษ์ที่อยู่ภายใต้สัญญาหลักประกันจะไม่สามารถนำไปใช้เป็นประกันหนี้อื่นในรูปแบบจำหน่ายได้อีก

(๒) กำหนดสิทธิของผู้ให้หลักประกันที่จะตรวจสอบจำนวนหนี้จากผู้รับหลักประกัน โดยหากมีความประสงค์ดังกล่าว ผู้ให้หลักประกันจะต้องมีหนังสือไปยังผู้รับหลักประกันโดยระบุจำนวนหนี้ที่ยังมิได้ชำระแก่ผู้รับหลักประกัน อันเป็นหนี้ที่มีประกันตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้ผู้รับหลักประกันรับรองความถูกต้อง และผู้รับหลักประกันต้องมีหนังสือตอบยืนยันหรือระบุจำนวนหนี้ที่เห็นว่าถูกต้องไปยังผู้ให้หลักประกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว หากไม่ดำเนินการภายในระยะเวลา ผู้รับหลักประกันต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ให้หลักประกัน

การขอให้รับรองยอดหนี้ดังกล่าว ผู้ให้หลักประกันมีสิทธิที่จะดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เว้นแต่การใช้สิทธิดังกล่าวได้กระทำภายในระยะเวลาหกเดือนนับแต่วันที่หนังสือไปยังผู้รับหลักประกันครั้งก่อน ในกรณีนี้ผู้ให้หลักประกันต้องชำระค่าใช้จ่ายแก่ผู้รับหลักประกันในแต่ละครั้งตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) กำหนดให้ผู้ให้หลักประกันมีสิทธิไถ่ถอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันในเวลาใด ๆ ก็ได้ก่อนมีการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลัก

ประกันหรือก่อนที่ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับหลักประกัน โดยชำระหนี้ตามจำนวนหนี้ที่ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นหลักประกัน รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการสงวนรักษาทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตามสมควร และค่าธรรมเนียมหรือค่าฤชาธรรมเนียมอันเกิดจากการบังคับหลักประกัน เนื่องจากในบางกรณีผู้ให้หลักประกันมิใช่ลูกหนี้ จึงเปิดโอกาสให้ผู้ให้หลักประกันซึ่งไม่ประสงค์จะสูญเสียทรัพย์สินไปจากการบังคับหลักประกันอาจไถ่ถอนทรัพย์สินนั้นได้

(๔) กำหนดให้ผู้ให้หลักประกันมีสิทธิได้รับหนังสือยกเลิกการจดทะเบียนจากผู้รับหลักประกัน เมื่อหนี้ที่ประกันระงับสิ้นไปหรือเมื่อคู่สัญญาตกลงกันเป็นหนังสือให้ยกเลิกสัญญาหลักประกันทางธุรกิจหรือเมื่อมีการไถ่ถอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน หากผู้รับหลักประกันไม่ออกหนังสือดังกล่าวให้ จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ให้หลักประกันหากเกิดความเสียหายแก่ผู้ให้หลักประกัน

๒.๑.๒ หน้าที่ของผู้ให้หลักประกัน

(๑) กำหนดให้ผู้ให้หลักประกันต้องใช้ความระมัดระวังและใช้ฝีมือเพื่อสงวนรักษาทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเสมือนเช่นวิญญูชนจะต้องใช้ในการประกอบกิจการและอาชีพเช่นนั้น และต้องบำรุงรักษา รวมทั้งซ่อมแซมทรัพย์สินนั้นด้วย ถ้ามิได้ใช้ความระมัดระวังเช่นนั้น และมีความเสียหายเกิดขึ้น ผู้ให้หลักประกันจะต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายในกรณีทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันสูญหายหรือเสื่อมราคาลง เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าความเสียหายดังกล่าวมิได้เกิดขึ้นจากเหตุที่ตนต้องรับผิดชอบ

(๒) ผู้ให้หลักประกันต้องจัดทำบัญชีทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตามวิธีการปฏิบัติทางการค้าหรือตามที่คู่สัญญาได้ตกลงกัน ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อให้ผู้รับหลักประกันสามารถตรวจสอบและควบคุมการเคลื่อนไหว

ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันได้

(๓) กำหนดหน้าที่ให้ผู้ให้หลักประกันต้องยอมให้ผู้รับหลักประกันหรือตัวแทนเข้าตรวจดูทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันและบัญชีทรัพย์สินเป็นครั้งคราวในเวลาและระยะเวลาอันสมควร โดยผู้รับหลักประกันต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ให้หลักประกันทราบโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือวิธีการอื่นที่แสดงว่าผู้ให้หลักประกันได้รับหนังสือแล้วก่อนเข้าดำเนินการไม่น้อยกว่าสามวัน

การเข้าตรวจดูทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันและบัญชีทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งจะต้องกระทำต่อหน้าผู้ให้หลักประกันหรือผู้ซึ่งผู้ให้หลักประกันมอบหมาย และผู้ให้หลักประกันต้องอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับหลักประกันตามสมควร

๒.๒ สิทธิและหน้าที่ของผู้รับหลักประกัน

๒.๒.๑ สิทธิของผู้รับหลักประกัน

(๑) ผู้รับหลักประกันมีสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันก่อนเจ้าหนี้สามัญไม่ว่าสิทธิในทรัพย์สินจะโอนไปยังบุคคลภายนอกแล้วหรือไม่

(๒) กำหนดให้ผู้รับหลักประกันมีสิทธิเหนือทรัพย์สินที่รวมเข้ากันในกรณีที่มีการนำทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันรวมเข้ากับทรัพย์สินของบุคคลอื่นจนเป็นส่วนควบหรือแบ่งแยกไม่ได้ โดยสิทธิของผู้รับหลักประกันจะมีตามส่วนของค่าแห่งทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันของตนในเวลาที่ทรัพย์สินรวมเข้ากันทรัพย์สินนั้น

(๓) กำหนดให้ผู้รับหลักประกันมีสิทธิเหนือทรัพย์สินที่ได้มาแทนที่ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกัน ถ้าผู้ให้หลักประกันได้ทรัพย์สินมาจากการจำหน่ายจ่ายโอน แลกเปลี่ยน หรือได้มาแทนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหรือที่มีทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันรวมอยู่ด้วย รวมทั้งค่าสินไหมทดแทนที่ได้มาเนื่องจากทรัพย์สินดังกล่าวสูญหายหรือเสียหาย

ให้ถือว่าทรัพย์สินที่ได้มานั้นเป็นหลักประกันด้วย

อย่างไรก็ตาม ผู้รับหลักประกันมีหน้าที่ต้องจดทะเบียนสิทธิในหลักประกันเหนือทรัพย์สินนั้น และในกรณีที่ทรัพย์สินที่ดังกล่าวเป็นสิทธิเรียกร้อง ผู้รับหลักประกันจะยกสิทธิดังกล่าวขึ้นเป็นข้อต่อสู้ลูกหนี้แห่งสิทธิได้ต่อเมื่อได้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังลูกหนี้แห่งสิทธินั้นด้วยแล้ว

การได้ทรัพย์สินมาแทนสิทธิเรียกร้อง กำหนดไว้เป็นกรณีพิเศษ กล่าวคือ ถ้าสิทธิเรียกร้องที่เป็นหลักประกันถึงกำหนดชำระ ให้ถือว่าทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งสิทธินั้นเป็นหลักประกันแทนสิทธิที่เป็นหลักประกัน และให้ลูกหนี้แห่งสิทธินำทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งสิทธินั้นไปชำระหนี้ให้แก่ผู้ให้หลักประกัน เว้นแต่จะตกลงกันเป็นอย่างอื่น

(๔) กำหนดกรณีที่ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหรือที่มีทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันรวมอยู่ด้วยหรือที่ได้มาแทนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน เป็นทรัพย์สินที่ผู้ให้หลักประกันใช้ในการประกอบธุรกิจ และมีลักษณะหมุนเวียนเปลี่ยนมือตลอดเวลา บุคคลภายนอกซึ่งได้ทรัพย์สินนั้นไปโดยทางการค้าปกติของทรัพย์สินนั้นหรือโดยความยินยอมของผู้รับหลักประกันย่อมได้ทรัพย์สินนั้นโดยปลอดภาระหลักประกัน

แต่หากทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหรือที่มีทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันรวมอยู่ด้วย หรือที่ได้มาแทนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน มิใช่ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจและมีลักษณะหมุนเวียนเปลี่ยนมือตลอดเวลา บุคคลภายนอกซึ่งได้ทรัพย์สินนั้นไปโดยความยินยอมของผู้รับหลักประกัน ย่อมได้ทรัพย์สินนั้นโดยปลอดภาระหลักประกัน

(๕) กรณีผู้รับหลักประกันรับเอาสิทธิเรียกร้องมาเป็นหลักประกัน ผู้รับหลักประกันจะต้องมีหนังสือบอกกล่าวการนำสิทธิเรียกร้องดังกล่าวมาใช้เป็นหลักประกันไปยังลูกหนี้แห่งสิทธินั้น มิฉะนั้น จะ

ยกเลิกสิทธิตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจขึ้นเป็นข้อต่อผู้ลูกหนี้แห่งสิทธิ
มิได้

๒.๒.๒ การจัดลำดับสิทธิของผู้รับหลักประกัน

(๑) กำหนดลำดับสิทธิของผู้รับหลักประกัน ในกรณีที่มีการนำ
ทรัพย์สินตราไว้เป็นประกันการชำระหนี้หลายราย ให้ถือลำดับผู้รับ
หลักประกันเรียงตามวันและเวลาที่ได้รับการจดทะเบียน โดยผู้รับหลัก
ประกันที่ได้รับการจดทะเบียนก่อนมีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อนผู้รับหลัก
ประกันที่ได้รับการจดทะเบียนภายหลัง

หากมีการใช้ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันไปจำนองเป็นประกัน
การชำระหนี้ด้วย ให้ถือลำดับผู้รับหลักประกันและผู้รับจำนองเรียง
ตามวันและเวลาที่ได้รับการจดทะเบียน โดยผู้รับหลักประกันหรือผู้รับ
จำนองที่ได้รับการจดทะเบียนก่อนมีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อนผู้รับหลัก
ประกันหรือผู้รับจำนองที่ได้รับการจดทะเบียนภายหลัง

(๒) กำหนดลำดับสิทธิของผู้รับหลักประกัน เมื่อมีบุริมสิทธิ
แย้งกับสิทธิตามสัญญาหลักประกันธุรกิจ โดยให้ถือลำดับบุริมสิทธิดังนี้

ก. หากทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเป็นสังหาริมทรัพย์ ให้ผู้รับ
หลักประกันมีสิทธิเป็นอย่างเดียวกันกับผู้รับจำนำตามมาตรา ๒๔๒
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หากมีการจดทะเบียนจำนอง
สังหาริมทรัพย์นั้นไว้ด้วย ให้ผู้รับหลักประกันมีสิทธิเป็นอย่างเดียวกัน
กับผู้รับจำนองตามมาตรา ๒๔๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์

ข. หากทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเป็นอสังหาริมทรัพย์ ให้
ผู้รับหลักประกันมีสิทธิเป็นอย่างเดียวกันกับผู้รับจำนองตามมาตรา
๒๔๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๓. การบังคับหลักประกัน

ร่างพระราชบัญญัติได้แบ่งวิธีการบังคับหลักประกัน เป็น ๒ กรณี ดังต่อไปนี้

๑. การบังคับหลักประกันที่เป็นทรัพย์สิน
๒. การบังคับหลักประกันที่เป็นกิจการ

๓.๑ การบังคับหลักประกันที่เป็นทรัพย์สิน

ร่างพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้ผู้รับหลักประกันอาจบังคับหลักประกันได้เป็น ๒ วิธี กล่าวคือ

๑. โดยการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน หรือ
๒. บังคับเอาทรัพย์สินนั้นหลุดเป็นสิทธิ แต่การบังคับหลักประกันหลุดเป็นสิทธิจะกระทำได้อีกเมื่อลูกหนี้ค้างชำระหนี้อันเป็นต้นเงินเท่ากับหรือมากกว่ามูลค่าทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน และลูกหนี้ได้ขาดส่งดอกเบี้ยมาแล้วเป็นเวลาถึงห้าปี โดยไม่มีหลักประกันรายอื่นหรือบุริมสิทธิอื่นอันจดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

วิธีปฏิบัติเมื่อต้องมีการบังคับหลักประกันตามสัญญา นั้น ร่างพระราชบัญญัติได้แบ่งแยกขั้นตอนไว้ ดังนี้

(๑) กรณีที่มีการบังคับหลักประกันตามกฎหมายอื่นก่อนมีการบังคับหลักประกันตามร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้เป็น ๔ กรณีดังนี้

ก. ในกรณีที่มีการนำทรัพย์สินที่มีการจำนองเป็นประกันการชำระหนี้ตามกฎหมายอื่นมาจดทะเบียนเป็นหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย หรือมีการนำทรัพย์สินที่จดทะเบียนเป็นหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้ไปจำนองเป็นประกันการชำระหนี้ตามกฎหมายอื่นด้วย ผู้รับจำนองจะบังคับจำนองโดยวิธีการบังคับหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

ข. ในระหว่างที่ผู้รับจำนองบังคับจำนองตามกฎหมาย หากปรากฏว่ามีเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกัน

ทางธุรกิจ เมื่อได้รับแจ้งเหตุดังกล่าวจากผู้รับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ ผู้รับจ้างต้องดำเนินการบังคับจ้างโดยวิธีการบังคับหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้

ค. ในกรณีที่เหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจเกิดขึ้นระหว่างที่คดีบังคับจ้างอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล ให้ผู้รับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลยุติการพิจารณาและมีคำสั่งงดการพิจารณาคดี ในการนี้ ให้ศาลดำเนินการไต่สวนโดยเร็ว หากความปรากฏต่อศาลว่ามีเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจเกิดขึ้นจริง ให้ศาลยุติการพิจารณาและมีคำสั่งงดการพิจารณาคดี แต่หากไม่มีเหตุดังกล่าว ให้ศาลยกคำร้อง ในกรณีที่ศาลยุติการพิจารณาและมีคำสั่งงดการพิจารณาคดี ให้ผู้รับจ้างดำเนินการบังคับจ้างโดยวิธีการบังคับหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้

ง. ในกรณีที่เหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจเกิดขึ้นระหว่างการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาล ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

(๒) กรณีการบังคับหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้

(๒.๑) เมื่อมีเหตุบังคับหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้ และผู้รับหลักประกันได้มีหนังสือแจ้งเหตุบังคับหลักประกันแล้ว ห้ามมิให้ผู้ให้หลักประกันจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหรือกระทำการใดๆ อันทำให้ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันบุบสลายหรือเสื่อมค่าลง และให้ผู้รับหลักประกันมีสิทธิเข้าครอบครองทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

การใช้สิทธิเข้าครอบครองทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันนั้นจะต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๒.๒) การบังคับหลักประกันกรณีผู้ให้หลักประกันหรือผู้ยึดถือ
ทรัพย์สินยินยอมส่งมอบการครอบครอง

๑. ห้ามมิให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอื่นยึดหรืออายัด
ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน แต่ให้เจ้าหนี้ดังกล่าวมีหนังสือแจ้งไป
ยังผู้รับหลักประกัน เพื่อขอเฉลี่ยทรัพย์สินหรือเงินที่ได้จากการขาย
ทรัพย์สินนั้น

ในกรณีที่ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเป็นสิทธิเรียกร้อง เมื่อ
ผู้รับหลักประกันมีหนังสือแจ้งเหตุบังคับหลักประกันไปยังลูกหนี้แห่ง
สิทธิแล้ว ห้ามมิให้ลูกหนี้แห่งสิทธิชำระหนี้แก่ผู้ให้หลักประกันนับแต่ได้
รับหนังสือดังกล่าว หากหนี้แห่งสิทธิเรียกร้องถึงกำหนดชำระให้ลูกหนี้
แห่งสิทธิชำระหนี้แก่ผู้รับหลักประกัน

๒. ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ครอบครอง
ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน ให้ผู้รับหลักประกันมีหนังสือแจ้งให้ลูก
หนี้และผู้ให้หลักประกันชำระหนี้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับ
หนังสือดังกล่าวและให้แจ้งไปด้วยว่าหากไม่ชำระหนี้ภายในระยะ
เวลาที่กำหนด ผู้รับหลักประกันจะบังคับหลักประกันโดยให้ทรัพย์สิน
ที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิ หรือโดยจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลัก
ประกันเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ และให้ส่งสำเนาหนังสือดังกล่าวให้ผู้รับ
หลักประกันอื่นและเจ้าหนี้อื่นซึ่งมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลัก
ประกันเท่าที่ปรากฏรายชื่อในหลักฐานทางทะเบียนทราบด้วย

๓. ถ้าทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันมีสภาพเป็นของสด
ของเสียได้ หรือหากหน่วงช้าไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือ
ค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนกับค่าของทรัพย์สิน ผู้รับหลักประกันอาจจำหน่าย
ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันโดยวิธีที่เห็นสมควรเพื่อนำเงินมาชำระหนี้
ได้ทันทีโดยไม่ต้องให้เวลาแก่ลูกหนี้ชำระหนี้ภายใน ๑๕ วัน แต่ยังคงต้องมี
หนังสือบอกกล่าว

๔. กำหนดให้ผู้รับหลักประกันที่ไม่ได้รับชำระหนี้ ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือ และจะบังคับหลักประกันโดยการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเพื่อนำเงินมาชำระหนี้

๔.๑ กรณีทรัพย์สินทั่วไป ผู้รับหลักประกันสามารถจำหน่ายหลักประกันโดยวิธีการประมูลโดยเปิดเผย ในการนี้ ผู้รับหลักประกันต้องมีหนังสือแจ้งวัน เวลา สถานที่ และวิธีการจำหน่ายหลักประกันให้ผู้ให้หลักประกัน ผู้รับหลักประกันอื่น และเจ้าหนี้อื่น ซึ่งมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเท่าที่ปรากฏรายชื่อในหลักฐานทางทะเบียนตราปลงวงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนดำเนินการจำหน่ายหลักประกันโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือวิธีการอื่นที่แสดงว่าผู้ให้หลักประกันและเจ้าหนี้อื่นได้รับหนังสือแล้ว

ในการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน ผู้รับหลักประกันต้องใช้ความระมัดระวังในการดำเนินการดังเช่นวิญญูชนจะพึงปฏิบัติโดยพฤติการณ์เช่นนั้น

สิทธิผู้ซื้อทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันจากการบังคับหลักประกันโดยการจำหน่ายทรัพย์สิน ย่อมได้รับโอนทรัพย์สินไปโดยตลอดภาระหลักประกันและจำนอง

๔.๒ กรณีทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเป็นสิทธิในเงินฝากในสถาบันการเงิน

๔.๒.๑ ถ้าผู้รับหลักประกันเป็นสถาบันการเงินที่รับฝากเงินนั้นไว้เองหรือเป็นผู้รับฝากเงินเพื่อประโยชน์ของผู้รับหลักประกันทั้งหมด ผู้รับหลักประกันอาจนำเงินฝากดังกล่าวหักชำระหนี้ได้ทันทีเมื่อมีเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญา แต่ต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ให้หลักประกันหรือผู้รับหลักประกันรายอื่นทราบภายในสามวัน นับแต่วันที่ดำเนินการดังกล่าวโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือวิธีการอื่นที่แสดงว่าผู้รับได้รับหนังสือแล้ว

๔.๒.๒ หากผู้ให้หลักประกันและผู้รับหลักประกัน

ตกลงกันให้สถาบันการเงินอื่นเป็นผู้รับฝากเงิน สถาบันการเงินผู้รับฝากเงินอาจนำเงินฝากดังกล่าวหักชำระหนี้ได้ทันทีเมื่อได้รับหนังสือแจ้งจากผู้รับหลักประกันว่ามีเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาแล้ว

๕. ในกรณีที่ผู้รับหลักประกันไม่ได้รับชำระหนี้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือ และจะบังคับหลักประกันโดยให้ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิ

๕.๑ ผู้ให้หลักประกันไม่มีหนังสือคัดค้านการบังคับหลักประกันหลุดเป็นสิทธิภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันและดอกผลที่เกิดขึ้นนับแต่วันที่ผู้รับหลักประกันมีสิทธิเข้าครอบครองทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับหลักประกัน

๕.๒ หากผู้ให้หลักประกันมีหนังสือคัดค้านภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้รับหลักประกันบังคับหลักประกันโดยจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลัก

๖. กำหนดหน้าที่ของผู้รับหลักประกันก่อนการบังคับหลักประกัน โดยกำหนดให้ก่อนจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหรือก่อนที่ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันจะหลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับหลักประกัน ผู้รับหลักประกันต้องรักษาทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันที่อยู่ในความครอบครองของตนให้ปลอดภัยและต้องสงวนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเสมือนเช่นวิญญูชนจะพึงสงวนทรัพย์สินของตนเอง หากชำรุดเสียหายหรือสูญหายโดยเหตุอันจะโทษผู้ให้หลักประกันมิได้ ให้นำจำนวนค่าเสียหายนั้นไปหักออกจากจำนวนหนี้ที่ผู้ให้หลักประกันต้องรับผิดชอบตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ

(๒.๓) การบังคับหลักประกันกรณีผู้ให้หลักประกันหรือผู้ยึดถือทรัพย์สินไม่ยินยอมส่งมอบการครอบครอง

๑. ผู้รับหลักประกันอาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้มีคำพิพากษา บังคับหลักประกัน โดยให้ระบุในคำร้องด้วยว่าจะบังคับหลักประกันโดยให้ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิ หรือโดยจำหน่ายทรัพย์สิน ที่เป็นหลักประกันเพื่อนำเงินมาชำระหนี้

๒. เมื่อได้รับคำร้องแล้ว ศาลจะต้องกำหนดวันนัดพิจารณา โดยเร็วและออกหมายเรียกไปยังผู้ให้หลักประกันหรือผู้ที่ยึดถือ ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน ในหมายนั้นให้แจ้งเหตุที่ผู้รับหลักประกัน ร้องขอต่อศาล วิธีการบังคับหลักประกันตามคำร้องและข้อความว่าให้ ผู้ให้หลักประกันมาศาลเพื่อให้การและสืบพยานในวันเดียวกัน และให้ ศาลสั่งให้ผู้รับหลักประกันมาศาลในวันนัดพิจารณานั้นด้วย

ให้ศาลนั่งพิจารณาคดีติดต่อกันทุกวันจนกว่าจะเสร็จการ พิจารณาและมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เว้นแต่กรณีมีพฤติการณ์พิเศษ อันมีอาจก้าวล่วงได้ ทั้งนี้ คู่ความต้องมาศาลในวันนัดพิจารณาทุกนัด และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐๐ มาตรา ๒๐๑ มาตรา ๒๐๒ มาตรา ๒๐๓ มาตรา ๒๐๔ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๐๖ แห่งประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้บังคับคดีแก่การพิจารณาคดีของ ศาลโดยอนุโลม

๓. กำหนดวิธีการในการไต่สวนคำร้อง โดยหากศาลเห็นว่า มีเหตุที่จะบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจและข้อ ตกลงเกี่ยวกับเหตุที่จะบังคับหลักประกันที่ผู้รับหลักประกันยกขึ้นเป็น เหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจไม่ขัดต่อความ สงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนให้ศาลพิพากษาบังคับ หลักประกันตามวิธีการที่ผู้รับหลักประกันร้องขอ เว้นแต่ผู้รับหลัก ประกันจะร้องขอให้บังคับหลักประกันหลุดเป็นสิทธิ แต่หากศาลเห็นว่าไม่มีเหตุที่จะบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจหรือ ข้อตกลงเกี่ยวกับเหตุที่จะบังคับหลักประกันที่ผู้รับหลักประกันยกขึ้น

เป็นเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้อง

คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลอาจอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ภายในสิบห้าวัน และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์บังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้บังคับแก่การอุทธรณ์ตามมาตรานี้โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๕๐ วรรคสาม) และให้ถือว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๕๐ วรรคท้าย)

๔. ผู้รับหลักประกันอาจมีคำขอต่อศาลพร้อมกับคำร้อง เพื่อมีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งได้ แต่ต้องวางเงินประกันหรือให้หลักประกันเพื่อป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตามจำนวนที่ศาลกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของจำนวนเงินสูงสุดที่ตกลงใช้ทรัพย์สินเป็นหลักประกัน

(๓) การจัดสรรเงินที่ได้รับจากการจำหน่ายทรัพย์สิน เงินที่ได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน และดอกผลที่เกิดขึ้นนับแต่วันที่ผู้รับหลักประกันมีสิทธิเข้าครอบครองทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันให้จัดสรรชำระ ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายในการสงวนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

(๒) ค่าใช้จ่ายตามสมควรรวมทั้งค่าธรรมเนียมหรือค่าฤชาธรรมเนียมอันเกิดจากการบังคับหลักประกัน

(๓) ชำระหนี้ให้แก่ผู้รับหลักประกัน และเจ้าหนี้อื่นซึ่งมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเท่าที่ปรากฏรายชื่อในหลักฐานทางทะเบียนตามลำดับ

(๔) ชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอื่นซึ่งขอเฉลี่ยทรัพย์สินหรือเงินที่ได้จากการจำหน่ายทรัพย์สิน

(๕) เงินที่เหลือหากมี ให้ชำระคืนแก่ผู้ให้หลักประกัน ถ้า จำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันแล้วได้เงินจำนวนสุทธิน้อยกว่า จำนวนหนี้ที่ค้างชำระ เงินยังขาดจำนวนอยู่เท่าใดลูกหนี้เป็นผู้รับผิดชอบใน หนี้ส่วนที่ค้างชำระนั้น แต่ถ้าผู้ให้หลักประกันไม่ได้เป็นลูกหนี้จะเรียก ร้องจากผู้ให้หลักประกันไม่ได้

(๔) หากผู้รับหลักประกันบังคับหลักประกันโดยให้ทรัพย์สินที่ เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิ ให้ถือว่าหนี้ประธานและหนี้ตามสัญญา หลักประกันทางธุรกิจจะรับขึ้นไป

๓.๒ การบังคับหลักประกันที่เป็นกิจการ

(๑) ผู้บังคับหลักประกันต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตและต้องมี คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๕๗ ซึ่งผู้รับหลักประกันอาจเป็นนิติบุคคลก็ได้ และใบอนุญาตของผู้บังคับ หลักประกันมีอายุ ๓ ปี

ร่างมาตรา ๖๑ กำหนดกรณีเพิกถอนใบอนุญาตไว้ โดยหาก ปรากฏว่า

ก. ผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม

ข. ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้บังคับหลักประกันพ้นจากตำแหน่ง

ผู้รับใบอนุญาตที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตโดยเจ้าพนักงาน ทะเบียน มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ แจ้งการเพิกถอนใบอนุญาต โดยให้ผู้รับใบอนุญาตนั้นยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้า พนักงานทะเบียน

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่ วันที่ได้รับอุทธรณ์ และให้คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีเป็นที่สุด

ในระหว่างที่ยังมิได้วินิจฉัยอุทธรณ์ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่ง อนุญาตให้ทำการไปพลางก่อนก็ได้เมื่อผู้อุทธรณ์ร้องขอ

(๒) การคัดค้านผู้บังคับหลักประกัน

แม้ผู้บังคับหลักประกันได้รับการแต่งตั้งจากคู่สัญญาแล้วนับตั้งแต่วันทำสัญญา แต่เมื่อผู้บังคับหลักประกันจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ในการวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับคำร้องหลักประกัน ร่างพระราชบัญญัติฯ อนุญาตให้มีการคัดค้านผู้บังคับหลักประกันได้ ดังนี้

๑. ในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้บังคับหลักประกันต้องมีความเป็นกลางและเป็นอิสระ และต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงที่อาจเป็นเหตุอันควรสงสัยถึงความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระของตน และนับแต่วันที่ได้รับเลือกหรือแต่งตั้งเป็นผู้บังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ ผู้บังคับหลักประกันต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงเช่นว่านั้นต่อคู่สัญญาโดยไม่ชักช้า เว้นแต่จะได้แจ้งให้คู่สัญญาทราบล่วงหน้าแล้ว

๒. ในกรณีที่ผู้บังคับหลักประกันปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ และก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ให้หลักประกันหรือผู้รับหลักประกัน หรือปรากฏข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุอันควรสงสัยถึงความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระของผู้บังคับหลักประกัน หรือผู้บังคับหลักประกันขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามร่างพระราชบัญญัติฯ ผู้ให้หลักประกันหรือผู้รับหลักประกันอาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ผู้บังคับหลักประกันพ้นจากตำแหน่ง

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจกำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องวางประกันหรือให้หลักประกันตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควรก็ได้ หากผู้ยื่นคำร้องไม่วางประกันหรือให้หลักประกันตามที่ศาลกำหนด ให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้อง คำสั่งศาลดังกล่าวให้เป็นที่สุด

ในระหว่างพิจารณา ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้บังคับหลักประกันหยุดการปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งก็ได้ หากศาลมีคำสั่งดังกล่าว ให้ศาลแต่งตั้งผู้รับใบอนุญาตคนหนึ่งตามที่ศาลเห็นสมควร ปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับหลักประกันชั่วคราว

๓. ในการพิจารณาคำร้องของศาล หากศาลเห็นว่ามิเหตุคัดค้านผู้บังคับหลักประกัน ให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้บังคับหลักประกันพ้นจากตำแหน่ง แต่หากศาลเห็นว่าไม่มีเหตุดังกล่าว ให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้อง

คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลตามมาตรานี้ให้อุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ภายในสิบห้าวัน คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

๔. ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้บังคับหลักประกันพ้นจากตำแหน่ง และยังมีกิจการที่จะต้องดำเนินต่อไป ให้ศาลแต่งตั้งผู้รับใบอนุญาตคนหนึ่งตามที่ศาลเห็นสมควรเป็นผู้บังคับหลักประกันแทน

๕. คำพิพากษาของศาลที่ให้ผู้บังคับหลักประกันพ้นจากตำแหน่ง ไม่กระทบถึงการใดที่ผู้บังคับหลักประกันได้กระทำไปแล้ว ก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษาเช่นว่านั้น

(๓) การบังคับหลักประกัน

(๓.๑) หากมีเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ ให้ผู้รับหลักประกันมีหนังสือแจ้งผู้บังคับหลักประกันทราบโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือวิธีการอื่นที่แสดงว่าผู้บังคับหลักประกันได้รับหนังสือแล้ว

(๓.๒) เมื่อผู้บังคับหลักประกันได้รับหนังสือแล้ว ให้กำหนดวันเวลา และสถานที่ไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว ซึ่งต้องไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่ง และมีหนังสือแจ้งผู้ให้หลักประกันและผู้รับหลักประกันทราบโดยไม่ชักช้าโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือวิธีการอื่นที่แสดงว่าผู้ให้หลักประกันและผู้รับหลักประกันได้รับหนังสือแล้ว โดยต้องแจ้งเหตุที่ผู้รับหลักประกันยกขึ้นบังคับหลักประกันและประเด็นการพิจารณา รวมทั้งสำเนาหนังสือของผู้รับหลักประกัน

(๓.๓) ในกรณีที่ผู้บังคับหลักประกันไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เนื่องจากตาย ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามร่างพระราชบัญญัติฯ ให้คู่สัญญาตกลงกันเลือกผู้รับใบอนุญาตอื่นเป็นผู้บังคับหลักประกัน ในกรณีที่คู่สัญญาไม่สามารถตกลงกันได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มิเหตุ คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับใบอนุญาตคนหนึ่งหรือหลายคนตามที่ศาลเห็นสมควรเป็นผู้บังคับหลักประกันก็ได้

(๓.๔) ผู้ให้หลักประกันเมื่อได้รับแจ้งจากผู้บังคับหลักประกันแล้ว จะต้องมิหนังสือชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับกิจการที่เป็นหลักประกันที่เป็นอยู่ในวันที่ผู้ให้หลักประกันได้รับหนังสือต่อผู้บังคับหลักประกันภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว

หากผู้ให้หลักประกันไม่ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับกิจการที่เป็นหลักประกันภายในกำหนดเวลาดตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่า กิจการที่เป็นหลักประกันมีอยู่เท่ากับที่ปรากฏในรายการจดทะเบียนในวันที่ผู้รับหลักประกัน

(๓.๕) เมื่อได้รับหนังสือของผู้บังคับหลักประกันแล้ว ห้ามมิให้ผู้ให้หลักประกันจำหน่ายจ่ายโอนกิจการที่เป็นหลักประกัน เว้นแต่

ก. กิจการนั้นมีทรัพย์สินที่มีสภาพเป็นของสดของเสียได้หรือหากหน่วงช้าไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนกับค่าของทรัพย์สินนั้นรวมอยู่ด้วยหรือมีทรัพย์สินที่ผู้ให้หลักประกันมีหน้าที่ต้องส่งมอบแก่บุคคลภายนอกตามสัญญาหรือนิติสัมพันธ์ที่ทำได้ก่อนที่จะได้รับหนังสือตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง รวมอยู่ด้วย ผู้ให้หลักประกันอาจจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินดังกล่าวได้โดยวิธีที่เห็นสมควร แต่ต้องมีหนังสือแจ้งผู้บังคับหลักประกันทราบล่วงหน้าถึงเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องจำหน่ายโอนทรัพย์สินดังกล่าว ประเภท ชนิด และปริมาณของทรัพย์สินนั้น วัน เวลา สถานที่ วิธีการจำหน่าย

และราคาจำหน่ายในท้องตลาดของทรัพย์สินนั้นในวันที่มีหนังสือแจ้ง และราคาที่จะจำหน่ายให้เป็นไปตามสภาพของทรัพย์สินนั้น หรือ

ข. ผู้ให้หลักประกันได้วางเงินประกันหรือให้หลักประกันเพื่อ ป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการจำหน่ายจ่ายโอนกิจการที่เป็นหลัก ประกันตามจำนวนที่ผู้บังคับหลักประกันกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละยี่สิบห้าของจำนวนเงินสูงสุดที่ตกลงใช้กิจการเป็นหลักประกัน

(๓.๖) เมื่อผู้บังคับหลักประกันได้สวนข้อเท็จจริงเสร็จ ให้ผู้ บังคับหลักประกันวินิจฉัยว่ามีเหตุบังคับหลักประกันหรือไม่

หากคู่สัญญาตกลงกันให้มีผู้บังคับหลักประกันหลายคน การ ลงมติวินิจฉัยให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก คำวินิจฉัยแบ่งเป็น ๓ กรณี ได้แก่

๑. กรณีที่มีเหตุบังคับหลักประกันและผู้รับหลักประกัน ประสงค์ที่จะบังคับหลักประกันทันที ให้ผู้บังคับหลักประกันมีคำวินิจฉัย บังคับหลักประกัน

๒. กรณีที่มีเหตุบังคับหลักประกัน แต่ผู้รับหลักประกันยินยอม ผ่อนผันให้แก่ผู้ให้หลักประกันเป็นหนังสือโดยให้ถือว่ายังไม่เคยมีเหตุ บังคับหลักประกันดังกล่าวเกิดขึ้น ให้วินิจฉัยว่าไม่มีเหตุบังคับหลัก ประกันและให้บันทึกความยินยอมของผู้ให้หลักประกันไว้ในคำวินิจฉัย

๓. กรณีที่ไม่มีเหตุบังคับหลักประกัน ให้ผู้บังคับหลักประกันมี คำวินิจฉัยว่าไม่มีเหตุบังคับหลักประกัน

คำวินิจฉัยต้องทำเป็นหนังสือและต้องประกอบด้วยสรุปข้อ เท็จจริง ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เหตุผลในการวินิจฉัย ลายมือชื่อของผู้ บังคับหลักประกัน และวันที่มีคำวินิจฉัย

(๓.๗) กำหนดให้ผู้บังคับหลักประกันต้องทำวินิจฉัยให้เสร็จ ล้นภายใน ๑๕ วันนับแต่วันไตสวนวันแรก และกำหนดให้ผู้บังคับ หลักประกันมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัย ให้ลูกหนี้ ผู้ให้หลักประกัน ผู้รับ

หลักประกันและเจ้าหนี้อื่นซึ่งมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเท่าที่ปรากฏรายชื่อในหลักฐานทางทะเบียนทราบ ในกรณีที่มีคำวินิจฉัยบังคับหลักประกัน ให้ผู้บังคับหลักประกันมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานทะเบียน นายทะเบียน นายทะเบียนบริษัท หรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องทราบด้วย

เมื่อได้รับแจ้งคำวินิจฉัย ให้เจ้าพนักงานทะเบียน นายทะเบียน นายทะเบียนบริษัท หรือ นายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องจดบันทึกคำวินิจฉัยดังกล่าวไว้ในทะเบียนโดยเร็ว

(๓.๘) การคัดค้านคำวินิจฉัยของผู้บังคับหลักประกัน ห้ามมิให้คัดค้านคำวินิจฉัยของผู้บังคับหลักประกัน เว้นแต่การไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อมีคำวินิจฉัยนั้นไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการ หรือคำวินิจฉัยนั้นบกพร่องในข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายอันเป็นสาระสำคัญ

ผู้คัดค้านคำวินิจฉัยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัย (ร่างมาตรา ๓๒ วรรคสอง) ทั้งนี้ การร้องคัดค้านตามมาตรานี้ไม่เป็นเหตุขู่ว่าการบังคับหลักประกันตามคำวินิจฉัยบังคับหลักประกัน

(๓.๙) เมื่อได้รับคำร้องแล้ว ศาลอาจกำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องวางประกันหรือให้หลักประกันตามที่ศาลกำหนด หากผู้ยื่นคำร้องไม่วางประกันหรือให้หลักประกันตามที่ศาลกำหนด ให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้อง

ให้ศาลกำหนดวันนัดพิจารณาคำร้องตามวรรคสองโดยเร็ว และให้นั่งพิจารณาคดีติดต่อกันทุกวันจนกว่าจะเสร็จการพิจารณาและมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เว้นแต่กรณีมีพฤติการณ์พิเศษอันมีอาจกล่าวอ้างได้

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด

(๓.๑๐) ผลของคำวินิจฉัยให้บังคับหลักประกัน

๑. บรรดาสิทธิตามกฎหมายของผู้ถือหุ้นของผู้ให้หลักประกัน ในกิจการที่เป็นหลักประกัน ยกเว้นสิทธิที่จะได้รับเงินปันผลตกแก่ผู้ บังคับหลักประกันทันที และห้ามมิให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอื่นยึดหรืออายัดกิจการที่เป็นหลักประกัน แต่ให้เจ้าหนีดังกล่าวมีหนังสือแจ้งไปยังผู้บังคับหลักประกันเพื่อขอเฉลี่ยทรัพย์สินหรือเงินที่ได้จากการจำหน่าย กิจการนั้น

๒. ภายในสามวันเมื่อได้รับคำวินิจฉัยบังคับหลักประกัน ผู้ให้หลักประกันต้องส่งมอบกิจการที่เป็นหลักประกัน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สิน ตลอดจนสิทธิต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการที่เป็นหลักประกันให้แก่ผู้บังคับหลักประกัน

หากผู้ให้หลักประกันไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เนื่องจากผู้ให้หลักประกันประสงค์ขอฟื้นฟูกิจการให้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อการ นั้น และให้ศาลดำเนินการไต่สวนคำร้องโดยเร่งด่วน หากศาลพิจารณา แล้วพบว่าผู้ให้หลักประกันไม่มีความสามารถในการดำเนินกิจการต่อไป ได้ ผู้บังคับหลักประกันอาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อยึดหรืออายัดกิจการที่ เป็นหลักประกันและส่งมอบให้แก่ผู้บังคับหลักประกัน

(๓.๑๑) ผู้บังคับหลักประกันมีอำนาจหน้าที่

๑. จัดการและดำเนินกิจการที่เป็นหลักประกันจนกว่าจะ จำหน่ายกิจการที่เป็นหลักประกันได้

๒. ตรวจสอบและประเมินราคากิจการที่เป็นหลักประกัน

๓. กำหนดวิธีการที่เหมาะสมในการจำหน่ายกิจการที่เป็นหลัก ประกัน

๔. ดำเนินการจำหน่ายกิจการที่เป็นหลักประกัน และ

๕. จัดสรรเงินที่เป็นการจำหน่ายกิจการที่เป็นหลักประกัน

๖. อาจจำหน่ายจ่ายโอน เช่า ให้เช่า ชำระหนี้ ก่อหนี้ หรือ กระทบการใดๆ ที่ก่อให้เกิดภาวะในกิจการที่เป็นหลักประกันได้เพียง เท่าที่จำเป็นเพื่อให้กิจการสามารถดำเนินการต่อไปได้

การดำเนินการของผู้บังคับหลักประกันตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้ถือว่าเป็นการดำเนินการโดยมติที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นของผู้ให้หลักประกัน

ในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้บังคับหลักประกันต้องใช้ความเอื้อเฟื้อ สอดส่องอย่างผู้ประกอบวิชาชีพจะพึงปฏิบัติโดยพฤติการณ์เช่นนั้น

(๓.๑๒) วิธีการจัดสรรเงินที่ได้จากการจำหน่ายกิจการ

เงินที่ได้จากการจำหน่ายกิจการที่เป็นหลักประกัน ให้จัดสรรชำระตามลำดับ ดังต่อไปนี้

๑. ค่าธรรมเนียมในการยึดหรืออายัด ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา จัดการ และดำเนินกิจการของผู้ให้หลักประกัน

๒. ค่าตอบแทนของผู้บังคับหลักประกัน ค่าใช้จ่ายตามสมควร อันเกิดจากการบังคับหลักประกัน ค่าธรรมเนียมหรือค่าฤชาธรรมเนียมการบังคับหลักประกัน และค่าธรรมเนียมการจำหน่ายกิจการที่เป็นหลักประกัน

๓. เงินที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับเพื่อการทำงานที่ได้ทำให้แก่ลูกหนี้ซึ่งเป็นนายจ้างอันได้แก่ ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด ค่าชดเชย ค่าชดเชยพิเศษ และเงินอื่นใดที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับเพื่อการทำงานที่ได้ทำให้นายจ้าง

๔. ชำระหนี้ให้แก่ผู้บังคับหลักประกัน และเจ้าหนี้อื่นซึ่งมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน เท่าที่ปรากฏรายชื่อในหลักฐานทางทะเบียนตามลำดับ

๕. ชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอื่นซึ่งขอเฉลี่ยทรัพย์สินหรือเงินที่ได้จากการจำหน่ายกิจการนั้นตาม

๖. เงินที่เหลือหากมี ให้ชำระคืนแก่ผู้ให้หลักประกัน ส่วนการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้บุริมสิทธิและความรับผิดชอบที่ยังคงค้างชำระ กำหนดให้นำวิธีการเดียวกันกับที่ใช้ในการบังคับหลักประกันที่เป็นทรัพย์สินมาใช้บังคับแก่การจัดสรรเงินด้วย

ความระงับสิ้นไปแห่งสัญญาหลักประกัน

๔.๑ กำหนดให้สัญญาหลักประกันระงับสิ้นไปด้วย ๔ เหตุด้วยกัน ได้แก่

(๑) หนี้ที่ประกันระงับสิ้นไป

(๒) ผู้รับหลักประกันและผู้ให้หลักประกันตกลงกันเป็นหนังสือ ให้ยกเลิกสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ

(๓) มีการไถ่ถอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

(๔) มีการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันในการบังคับหลักประกันหรือเมื่อทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับหลักประกัน

๔.๒ ผู้รับหลักประกันจะบังคับหลักประกันแม้เมื่อหนี้ที่ประกันนั้นขาดอายุความแล้วก็ได้ แต่จะบังคับเอาดอกเบี้ยที่ค้างชำระตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจเกินกว่าห้าปีไม่ได้

๕. บทกำหนดโทษ

บทกำหนดโทษในร่างพระราชบัญญัตินี้ อาจแบ่งออกได้เป็น ๓ เรื่องด้วยกัน ดังต่อไปนี้

๕.๑ บทบัญญัติที่ลงโทษการกระทำโดยทุจริตของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสัญญาหลักประกัน ได้แก่

๑. กรณีผู้ให้หลักประกันหรือผู้รับหลักประกันผู้ใดโดยทุจริต

แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดความจริงในการดำเนินการทาง ทะเบียน หรือการขอจดทะเบียน หรือการขอแก้ไขรายการจดทะเบียน หรือการขอยกเลิกการจดทะเบียน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสองเท่าของจำนวนหนี้ที่เป็นประกันตามสัญญา หรือทั้ง จำทั้งปรับ

๒. กรณีผู้ให้หลักประกันผู้ใดโดยทุจริตไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนตาม ร่างกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสอง แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓. กรณีผู้ให้หลักประกันผู้ใดเอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า ทำให้ไร้ประโยชน์ ย้าย ซอนเร้น หรือโอนไปให้แก่ผู้อื่น ซึ่งทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันโดยทุจริตจนเป็นเหตุให้ผู้รับหลักประกัน ไม่อาจบังคับหลักประกันทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินห้าแสนบาท

๔. กรณีผู้รับหลักประกันผู้ใดโดยทุจริต แสดงข้อความอันเป็น เท็จหรือปกปิดความจริงในการร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาบังคับหลัก ประกัน หรือในการแจ้งผู้บังคับหลักประกัน เพื่อมีคำวินิจฉัยบังคับหลัก ประกัน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองเท่าของ จำนวนหนี้ที่เป็นประกันตามสัญญา หรือทั้งจำทั้งปรับ

๕. กรณีผู้ให้หลักประกันผู้ใดโดยทุจริตส่งมอบหรือแสดงดวง ตรา สมุดบัญชี และเอกสาร อันเป็นเท็จเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สิน ตลอดจนฉ้อโกงต่างๆ ที่เกี่ยวกับทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันต่อผู้รับหลัก ประกัน หรือผู้บังคับหลักประกัน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

๖. กรณีผู้ให้หลักประกันผู้ใดโดยทุจริต (หน้าที่ในการส่งมอบ ดวงตราสมุดบัญชี) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗. กรณีผู้รับหลักประกันหรือผู้บังคับหลักประกันผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งข้อมูล หรือความลับในการประกอบธุรกิจหรือข้อมูลอื่นใดของผู้ให้หลักประกันอันเป็นข้อมูลหรือความลับที่ตามปกติวิสัยของผู้ให้หลักประกันจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย และเปิดเผยหรือใช้ข้อมูลหรือความลับนั้นเพื่อประโยชน์ตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่การเปิดเผยในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีหรือเปิดเผยโดยผู้ให้หลักประกันได้ให้ความยินยอมแล้ว

กรณีผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งข้อมูลหรือความลับจากบุคคลเนื่องในการปฏิบัติราชการหรือการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี แล้วเปิดเผยข้อมูลหรือความลับนั้นในประการที่น่าจะเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

๘. กรณีที่ผู้บังคับหลักประกันผู้ใดโดยทุจริต ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ กระทำการหรือไม่กระทำการ หรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้โดยมุ่งหมายให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ให้หลักประกันหรือผู้รับหลักประกัน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินสองแสนบาท

๕.๒ บทบัญญัติที่ลงโทษการกระทำของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสัญญาหลักประกันซึ่งมีหน้าที่กระทำการแต่ไม่กระทำการ ได้แก่ ผู้รับหลักประกันผู้ใดจงใจหรือละเว้นไม่ปฏิบัติตามร่างกฎหมาย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสน

ความผิดมีโทษปรับเพียงประการเดียว ร่างพระราชบัญญัติจึงให้อำนาจเจ้าพนักงานทะเบียน มีอำนาจเปรียบเทียบได้ ในการนี้เจ้าพนักงานทะเบียนอาจมอบให้พนักงานสอบสวนดำเนินการเปรียบเทียบได้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการเปรียบเทียบตามที่เห็น

สมควรไว้ด้วยก็ได้

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ไม่เกินสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีอาญาเลิกกัน

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคสอง ให้ดำเนินคดีต่อไป

๕.๓ บทบัญญัติที่ลงโทษการกระทำของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริหารของนิติบุคคลที่กระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลหรือผู้ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างใดอย่างหนึ่งกับการกระทำผิดของนิติบุคคลในเรื่องนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย หากได้ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นความผิด

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายเห็นว่าควรมีการปฏิรูปกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. เพื่อให้ทันต่อสภาวะการณ์ของเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จึงขอเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่อง แผนการตรากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. พร้อมตารางประกอบเหตุผลร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (รายมาตรา) ต่อนายกรัฐมนตรี ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติเพื่อประกอบการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ร่างพระราชบัญญัติ
หลักประกันทางธุรกิจ
พ.ศ.

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กิจการ” หมายความว่า ททรัพย์สินที่ผู้ให้หลักประกันใช้ในการประกอบธุรกิจและสิทธิต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจนั้นที่ผู้ให้หลักประกันนำมาใช้เป็นประกันการชำระหนี้ ซึ่งผู้ให้หลักประกันอาจโอนบรรดาทรัพย์สินและสิทธิต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนั้นให้แก่บุคคลอื่นในลักษณะที่ผู้รับโอนสามารถประกอบธุรกิจดังกล่าวต่อไปได้ทันที

“ทรัพย์สินมีทะเบียน” หมายความว่า ทรัพย์สินที่กฎหมายกำหนดให้มีทะเบียนสิทธิ

“เจ้าพนักงานทะเบียน” หมายความว่า เจ้าพนักงานทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจ

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้มีอำนาจหน้าที่จดทะเบียนสิทธิตามกฎหมาย

“ผู้บังคับหลักประกัน” หมายความว่า บุคคลคนหนึ่งหรือหลายคนซึ่งผู้ให้หลักประกันและผู้รับหลักประกันตกลงกันให้เป็นผู้บังคับหลักประกันในกรณีที่น่ากิจการมาเป็นหลักประกัน

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตทำการเป็นผู้บังคับหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า

(๑) สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

(๒) บริษัทที่ได้รับอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตาม

กฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต และบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย

(๓) ธนาคารหรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น “สิทธิเรียกร้อง” หมายความว่า สิทธิที่จะได้รับชำระหนี้และสิทธิอื่น ๆ แต่ไม่หมายความรวมถึงสิทธิที่มีตราสาร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น หรือออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

สัญญาหลักประกันทางธุรกิจ

มาตรา ๕ สัญญาหลักประกันทางธุรกิจ คือสัญญาซึ่งคู่สัญญาฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า ผู้ให้หลักประกันเอาทรัพย์สินตราไว้แก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า ผู้รับหลักประกัน เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้โดยไม่ส่งมอบทรัพย์สินนั้นแก่ผู้รับหลักประกัน และมีรูปแบบของสัญญาเป็นไปตามที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ข้อสัญญาหลักประกันทางธุรกิจต้องไม่มีลักษณะที่ทำให้ผู้ให้หลักประกันเสียเปรียบเกินควรหรือไม่เป็นธรรมต่อผู้ให้หลักประกัน

โดยอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม^๖

ผู้ให้หลักประกันอาจเอาทรัพย์สินของตนตราไว้เพื่อประกัน การชำระหนี้อันบุคคลอื่นต้องชำระก็ได้

มาตรา ๖ ผู้ให้หลักประกันจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ก็ได้

มาตรา ๗ ผู้รับหลักประกันต้องเป็นสถาบันการเงินหรือบุคคล อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘ หลักประกันได้แก่ทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) กิจการ

(๒) สิทธิเรียกร้อง

(๓) อสังหาริมทรัพย์ที่ผู้ให้หลักประกันใช้ในการประกอบธุรกิจ เช่น เครื่องจักร สินค้าคงคลัง หรือวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้า

(๔) อสังหาริมทรัพย์ในกรณีที่ผู้ให้หลักประกันประกอบธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์โดยตรง

(๕) ทรัพย์สินทางปัญญา

(๖) ทรัพย์สินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙ ผู้ให้หลักประกันจะนำทรัพย์สินที่ตนมีสิทธิอยู่ใน ปัจจุบันหรือที่จะได้มาในอนาคตตามสัญญาหรือนิติสัมพันธ์ใดๆ มาใช้ เป็นหลักประกันก็ได้ แต่สิทธิเหนือทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งสิทธิที่เป็น หลักประกันตามสัญญาจะมีขึ้นเมื่อผู้ให้หลักประกันได้มาซึ่งทรัพย์สิน นั้น

มาตรา ๑๐ ผู้ให้หลักประกันมีสิทธิในทรัพย์สินที่เป็นหลัก ประกันภายใต้บังคับเงื่อนไขเช่นใด จะใช้ทรัพย์สินนั้นเป็นหลักประกัน ได้ภายใต้บังคับเงื่อนไขเช่นนั้น

^๖แก้ไขปรับปรุงโดยคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ในการประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๗

มาตรา ๑๑ คู่สัญญาอาจตกลงกันกำหนดเหตุที่จะบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ ถ้าหลักประกันนั้นบุบสลายหรือสูญหาย เป็นเหตุให้ไม่เพียงพอแก่การบังคับหลักประกัน ท่านว่าผู้บังคับหลักประกันจะบังคับหลักประกันในทันทีก็ได้ เว้นแต่เมื่อเหตุนั้นมีได้เป็นเพราะความผิดของผู้ให้หลักประกัน และผู้ให้หลักประกันก็เสนอจะนำหลักประกันอื่นแทนให้มีราคาเพียงพอ หรือเสนอจะซ่อมแซมแก้ไขความบุบสลายนั้นภายในเวลาอันสมควรแก่เหตุ ทั้งนี้ต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน"

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่นำกิจการมาเป็นหลักประกัน ให้คู่สัญญาตกลงกันเลือกผู้รับใบอนุญาตคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้บังคับหลักประกันผู้รับใบอนุญาตซึ่งยินยอมเป็นผู้บังคับหลักประกันต้องมีหนังสือแจ้งให้คู่สัญญาทราบ พร้อมระบุอัตราหรือจำนวนค่าตอบแทนในการดำเนินการไว้ด้วย

มาตรา ๑๓ สัญญาหลักประกันทางธุรกิจต้องทำเป็นหนังสือมิฉะนั้นจะตกเป็นโมฆะและจะใช้ยื่นบุคคลภายนอกได้ต่อเมื่อจดทะเบียนต่อเจ้าพนักงานทะเบียนตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๒

ในกรณีที่นำกิจการมาเป็นหลักประกัน สัญญาตามวรรคหนึ่งต้องระบุชื่อผู้รับใบอนุญาตคนหนึ่งหรือหลายคนซึ่งยินยอมเป็นผู้บังคับหลักประกันไว้ด้วย

หมวด ๒

การดำเนินการทางทะเบียน

มาตรา ๑๔ ให้จัดตั้งสำนักงานทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจ

"แก้ไขปรับปรุงโดยคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ในการประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๗

ขึ้นในกรมพัฒนาธุรกิจการค้าสำนักงานทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจ มีหน้าที่รับจดทะเบียน แก้ไขข้อความในรายการจดทะเบียน ยกเลิกการจดทะเบียน หรือดำเนินการอื่นๆที่จำเป็นตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจและตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งจัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนและข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับใบอนุญาตเพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้

วิธีปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๕ ให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมายเป็นเจ้าของพนักงานทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้เจ้าพนักงานทะเบียนรับจดทะเบียน แก้ไขข้อความในรายการจดทะเบียน ยกเลิกการจดทะเบียน หรือดำเนินการอื่นๆ ที่จำเป็นตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจตามข้อมูลที่ได้รับแจ้งจากผู้มีหน้าที่ดำเนินการทางทะเบียนตามหมวดนี้ โดยผู้มีหน้าที่ดำเนินการทางทะเบียนเป็นผู้รับผิดชอบในความถูกต้องของข้อมูลนั้น

ในกรณีข้อมูลที่ได้รับแจ้งจากผู้มีหน้าที่ดำเนินการทางทะเบียนไม่ครบถ้วน เจ้าพนักงานทะเบียนต้องไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๗ ให้ผู้รับหลักประกันโดยได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ให้หลักประกันเป็นผู้ดำเนินการขอจดทะเบียนต่อเจ้าพนักงานทะเบียน

เมื่อได้รับจดทะเบียนแล้วให้ถือว่าผู้รับหลักประกันเป็นเจ้าของที่มีประกันตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย

ในกรณีที่น่ากิจการมาเป็นหลักประกัน ผู้รับหลักประกันต้อง

ยื่นหนังสือของผู้รับใบอนุญาตซึ่งยินยอมเป็นผู้บังคับหลักประกันไปพร้อมกับคำขอจดทะเบียน

หากสัญญาหลักประกันทางธุรกิจกำหนดให้ผู้ให้หลักประกันต้องได้รับความยินยอมจากผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการก่อนจึงจะโอนสิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่นได้ ผู้รับหลักประกันต้องยื่นหนังสือของผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิที่ยินยอมให้ผู้ให้หลักประกันโอนสิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่นได้ต่อเจ้าพนักงานทะเบียนไปพร้อมกับคำขอจดทะเบียนด้วย

มาตรา ๑๘ การจดทะเบียนอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) วัน เดือน ปี และเวลาที่จดทะเบียน

(๒) ชื่อและที่อยู่ของลูกหนี้และผู้ให้หลักประกัน

(๓) ชื่อและที่อยู่ของผู้รับหลักประกัน

(๔) ชื่อและที่อยู่ของผู้รับใบอนุญาตซึ่งยินยอมเป็นผู้บังคับหลักประกันและอัตราหรือจำนวนค่าตอบแทนของผู้บังคับหลักประกัน ในกรณีที่นำกิจการมาเป็นหลักประกัน

(๕) หน้าที่กำหนดให้มีการประกันการชำระ

(๖) รายละเอียดของทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันหากเป็นทรัพย์สินมีทะเบียนให้ระบุประเภทของทะเบียน หมายเลขทะเบียนและนายทะเบียนไว้ด้วย หากเป็นสังหาริมทรัพย์ที่ผู้ให้หลักประกันใช้ในการประกอบธุรกิจ ให้ระบุประเภท ชนิด ปริมาณ และมูลค่าของทรัพย์สินดังกล่าวเท่าที่สามารถระบุได้ไว้ด้วย

(๗) ข้อความที่แสดงว่าผู้ให้หลักประกันตราทรัพย์สินที่ระบุในรายการจดทะเบียนไว้แก่ผู้รับหลักประกันเพื่อเป็นประกันการชำระหนี้

(๘) จำนวนเงินสูงสุดที่ตกลงใช้ทรัพย์สินเป็นประกัน หากมี

(๙) เหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ หากมี

(๑๐) รายการอื่นตามที่เจ้าพนักงานทะเบียนกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเป็นทรัพย์สินที่มีทะเบียน ให้เจ้าพนักงานทะเบียนแจ้งให้นายทะเบียนและเจ้าหน้าที่อื่นซึ่งมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเท่าที่ปรากฏรายชื่อในหลักฐานทางทะเบียนทราบถึงการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

ให้นายทะเบียนบันทึกการประกันตามพระราชบัญญัตินี้ลงในทะเบียนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันโดยเร็วเมื่อได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๐ คู่สัญญาอาจตกลงกันแก้ไขข้อความในรายการจดทะเบียน ในการนี้ให้ผู้รับหลักประกันโดยได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ให้หลักประกันเป็นผู้ดำเนินการขอแก้ไขข้อความในรายการจดทะเบียน

หากรายละเอียดของทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเปลี่ยนแปลงไปจากที่จดทะเบียนไว้จนอาจจะเป็นที่เสียหายแก่ผู้รับหลักประกัน ผู้ให้หลักประกันต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้รับหลักประกันทราบโดยเร็ว ถ้าการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไม่เป็นเหตุบังคับหลักประกัน ผู้รับหลักประกันอาจดำเนินการขอแก้ไขข้อความในรายการจดทะเบียน โดยให้ถือว่าหนังสือแจ้งการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเป็นหนังสือให้ความยินยอมของผู้ให้หลักประกัน

ในกรณีที่มีการนำทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันมารวมเข้ากับทรัพย์สินของบุคคลอื่นจนเป็นส่วนควบหรือแบ่งแยกไม่ได้ ให้ระบุชื่อและที่อยู่ของบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของทรัพย์สินอื่นนั้น รวมทั้งประเภท ชนิด ปริมาณ และมูลค่าของทรัพย์สินที่นำมารวมเข้ากับทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันในเวลาที่ทรัพย์สินรวมเข้ากันไว้ในหนังสือตามวรรคสองด้วยก็ได้

หากมิได้ดำเนินการขอแก้ไขข้อความในรายการจดทะเบียนตามมาตรานี้จะยกเหตุดังกล่าวขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริตหาได้ไม่

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่การแก้ไขข้อความในรายการจดทะเบียนตามมาตรานี้โดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ เมื่อหน้าที่ประกันระงับสิ้นไปหรือเมื่อคู่สัญญาตกลงกันเป็นหนังสือให้ยกเลิกสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ หรือเมื่อมีการไถ่ถอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน ให้ผู้ให้หลักประกันโดยได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้รับหลักประกันเป็นผู้ดำเนินการขอยกเลิกการจดทะเบียน

เมื่อมีการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันในการบังคับหลักประกันหรือเมื่อทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับหลักประกัน ให้ผู้รับหลักประกันเป็นผู้ดำเนินการขอยกเลิกการจดทะเบียน

หมวด ๓

สิทธิและหน้าที่ของผู้ให้หลักประกันและผู้รับหลักประกัน

มาตรา ๒๒ ผู้ให้หลักประกันมีสิทธิครอบครอง ใช้สอย แลกเปลี่ยน จำหน่ายจ่ายโอน และจำนองทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน รวมทั้งใช้เป็นหลักประกัน ใช้ในการผลิต นำไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น ใช้ไปสิ้นไปในกรณีที่ครอบครองเพื่อการใช้สิ้นเปลือง และได้ดอกผลของทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน เว้นแต่จะตกลงกันเป็นอย่างอื่น

ผู้ให้หลักประกันจะนำทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้ไปจำนำเพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ต่อไปมิได้ มิฉะนั้นการจำนำนั้นตกเป็นโมฆะ

มาตรา ๒๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๒ ผู้ให้หลักประกันต้องใช้ความระมัดระวังและใช้ฝีมือเพื่อสงวนรักษาทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเสมือนเช่นวิญญูชนจะต้องใช้ในการประกอบกิจการและอาชีพ เช่นนั้น และต้องบำรุงรักษารวมทั้งซ่อมแซมทรัพย์สินนั้นด้วย

ผู้ให้หลักประกันจะต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายในกรณีทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันสูญหายหรือเสื่อมราคาลงเว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าความเสียหายดังกล่าวมิได้เกิดขึ้นจากเหตุที่ตนต้องรับผิดชอบ

มาตรา ๒๔ ผู้ให้หลักประกันต้องจัดทำบัญชีทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตามวิธีการปฏิบัติทางการค้าหรือตามที่คู่สัญญาได้ตกลงกันตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕ ผู้ให้หลักประกันต้องยอมให้ผู้รับหลักประกันหรือตัวแทนเข้าตรวจดูทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันและบัญชีทรัพย์สินเป็นครั้งคราวในเวลาและระยะเวลาอันสมควรในการนี้ผู้รับหลักประกันต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ให้หลักประกันทราบโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือวิธีการอื่นที่แสดงว่าผู้ให้หลักประกันได้รับหนังสือแล้วก่อนเข้าดำเนินการไม่น้อยกว่าสามวัน

การเข้าตรวจดูทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันและบัญชีทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งให้กระทำต่อหน้าผู้ให้หลักประกันหรือผู้ซึ่งผู้ให้หลักประกันมอบหมาย และผู้ให้หลักประกันต้องอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับหลักประกันตามสมควร

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้ให้หลักประกันมีหนังสือไปยังผู้รับหลักประกันโดยระบุจำนวนหนี้ที่ยังมิได้ชำระแก่ผู้รับหลักประกัน อันเป็นหนี้ที่มีประกันตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อให้ผู้รับหลักประกันรับรองความถูกต้อง ผู้รับหลักประกันต้องมีหนังสือตอบยืนยันหรือระบุจำนวนหนี้ที่เห็นว่าถูกต้องไปยังผู้ให้หลักประกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว มิฉะนั้นหากเกิดความเสียหายผู้รับหลักประกันต้อง

ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ให้หลักประกัน

ผู้ให้หลักประกันมีสิทธิที่จะดำเนินการตามวรรคหนึ่งโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เว้นแต่การใช้สิทธิดังกล่าวได้กระทำภายในระยะเวลาหกเดือนนับแต่วันที่มิหนังสือไปยังผู้รับหลักประกันครั้งก่อน ในกรณีนี้ผู้ให้หลักประกันต้องชำระค่าใช้จ่ายแก่ผู้รับหลักประกันในแต่ละครั้งตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ ผู้ให้หลักประกันมีสิทธิไถ่ถอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันในเวลาใดๆ ก็ได้ก่อนมีการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหรือก่อนที่ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับหลักประกัน โดยชำระหนี้ตามจำนวนหนี้ที่ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นหลักประกัน รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการสงวนรักษาทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน ค่าใช้จ่ายตามสมควร และค่าธรรมเนียมหรือค่าฤชาธรรมเนียมอันเกิดจากการบังคับหลักประกัน

มาตรา ๒๘ เมื่อหนี้ที่ประกันระงับสิ้นไปหรือเมื่อคู่สัญญาตกลงกันเป็นหนังสือให้ยกเลิกสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ หรือเมื่อการไถ่ถอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน ให้ผู้รับหลักประกันออกหนังสือยินยอมให้ยกเลิกการจดทะเบียนแก่ผู้ให้หลักประกันทันที มิฉะนั้นหากเกิดความเสียหายผู้รับหลักประกันต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ให้หลักประกัน

หมวด ๔

สิทธิและหน้าที่ระหว่างผู้ให้หลักประกันและผู้รับหลักประกันกับบุคคลภายนอก

มาตรา ๒๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๒ ผู้รับหลักประกันมีสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันก่อนเจ้าหนี้สามัญไม่

ว่าสิทธิในทรัพย์สินจะโอนไปยังบุคคลภายนอกแล้วหรือไม่

มาตรา ๓๐ ถ้านำทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันมารวมเข้ากับทรัพย์สินของบุคคลอื่นจนเป็นส่วนควบหรือแบ่งแยกไม่ได้ ผู้รับหลักประกันมีสิทธิตามมาตรา ๒๙ เหนือทรัพย์สินที่รวมเข้ากันตามส่วนของค่าแห่งทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันของตนในเวลาที่ทรัพย์สินรวมเข้ากัน

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่ผู้ให้หลักประกันได้ทรัพย์สินมาจากการจำหน่ายจ่ายโอน แลกเปลี่ยน หรือได้มาแทนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหรือที่มีทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันรวมอยู่ด้วย รวมทั้งค่าสินไหมทดแทนที่ได้มาเนื่องจากทรัพย์สินดังกล่าวสูญหายหรือเสียหาย ให้ถือว่าทรัพย์สินที่ได้มานั้นเป็นหลักประกันด้วย

ผู้รับหลักประกันมีสิทธิตามมาตรา ๒๙ เหนือทรัพย์สินที่ได้มาแทนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้แก้ไขรายการจดทะเบียนเพื่อให้ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นหลักประกันต่อเจ้าพนักงานทะเบียนแล้ว และในกรณีที่ทรัพย์สินที่ได้มาดังกล่าวเป็นสิทธิเรียกร้อง ผู้รับหลักประกันจะยกสิทธิดังกล่าวขึ้นเป็นข้อต่อสู้ลูกหนี้แห่งสิทธิได้ต่อเมื่อได้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังลูกหนี้แห่งสิทธินั้นด้วยแล้ว

บทบัญญัติมาตรานี้ให้ใช้บังคับแก่ทรัพย์สินที่ได้มาจากการจำหน่ายจ่ายโอน แลกเปลี่ยน หรือได้มาแทนทรัพย์สินที่ได้มาแทนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน และค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากทรัพย์สินดังกล่าวสูญหายหรือเสียหายด้วย

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหรือที่มีทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันรวมอยู่ด้วย หรือที่ได้มาแทนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตามมาตรา ๓๑ เป็นทรัพย์สินที่ผู้ให้หลักประกันใช้ในการประกอบธุรกิจ และมีลักษณะหมุนเวียนเปลี่ยนมือตลอดเวลา บุคคลภายนอกซึ่งได้ทรัพย์สินนั้นไปโดยทางการค้าปกติของทรัพย์สินนั้น หรือ

โดยความยินยอมของผู้รับหลักประกัน ย่อมได้ทรัพย์สินนั้นโดยปลอดภาระหลักประกัน

หากทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหรือที่มีทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันรวมอยู่ด้วย หรือที่ได้มาแทนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตามมาตรา ๓๑ มิใช่ทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง บุคคลภายนอกซึ่งได้ทรัพย์สินนั้นไปโดยความยินยอมของผู้รับหลักประกัน ย่อมได้ทรัพย์สินนั้นโดยปลอดภาระหลักประกัน

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่มีการนำทรัพย์สินสิ่งหนึ่งตราไว้เป็นประกันการชำระหนี้ตามพระราชบัญญัตินี้แก่ผู้รับหลักประกันหลายราย ให้ถือลำดับผู้รับหลักประกันเรียงตามวันและเวลาที่ได้รับการจดทะเบียน โดยผู้รับหลักประกันที่ได้รับการจดทะเบียนก่อนมีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อนผู้รับหลักประกันที่ได้รับการจดทะเบียนภายหลัง

หากมีการใช้ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้ไปจำนองเป็นประกันการชำระหนี้ด้วย ให้ถือลำดับผู้รับหลักประกันและผู้รับจำนองเรียงตามวันและเวลาที่ได้รับการจดทะเบียน โดยผู้รับหลักประกัน หรือผู้รับจำนองที่ได้รับการจดทะเบียนก่อนมีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อนผู้รับหลักประกันหรือผู้รับจำนองที่ได้รับการจดทะเบียนภายหลัง

มาตรา ๓๔ หากมีการนำสิทธิเรียกร้องมาเป็นหลักประกัน ผู้รับหลักประกันจะยกสิทธิตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจขึ้นเป็นข้อต่อสู้ลูกหนี้แห่งสิทธิได้ต่อเมื่อได้มีหนังสือบอกกล่าวการนำสิทธิเรียกร้องดังกล่าวมาใช้เป็นหลักประกันไปยังลูกหนี้แห่งสิทธินั้นแล้ว

มาตรา ๓๕ ถ้าสิทธิเรียกร้องที่เป็นหลักประกันถึงกำหนดชำระ ให้ถือว่าทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งสิทธินั้นเป็นหลักประกันแทนสิทธิที่เป็นหลักประกัน และให้ลูกหนี้แห่งสิทธินำทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งสิทธินั้นไปชำระหนี้ให้แก่ผู้ให้หลักประกัน เว้นแต่จะตกลงกันเป็น

อย่างอื่น

มาตรา ๓๖ เมื่อมีบุริมสิทธิแย้งกับสิทธิตามสัญญาหลักประกัน
ธุรกิจให้ถือลำดับบุริมสิทธิดังนี้

(๑) หากทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเป็นสังหาริมทรัพย์ ให้
ผู้รับหลักประกันมีสิทธิเป็นอย่างเดียวกันกับผู้รับจำนำตามมาตรา ๒๔๒
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หากมีการจดทะเบียนจำนอง
สังหาริมทรัพย์นั้นไว้ด้วย ให้ผู้รับหลักประกันมีสิทธิเป็นอย่างเดียวกัน
กับผู้รับจำนองตามมาตรา ๒๔๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์

(๒) หากทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเป็นอสังหาริมทรัพย์ ให้
ผู้รับหลักประกันมีสิทธิเป็นอย่างเดียวกันกับผู้รับจำนองตามมาตรา
๒๔๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

หมวด ๕

การบังคับหลักประกันที่เป็นทรัพย์สิน

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่มีการนำทรัพย์สินที่มีการจำนองเป็น
ประกันการชำระหนี้ตามกฎหมายอื่นมาจดทะเบียนเป็นหลักประกัน
ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย หรือมีการนำทรัพย์สินที่จดทะเบียนเป็น
หลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้ไปจำนองเป็นประกันการชำระหนี้
ตามกฎหมายอื่นด้วย ผู้รับจำนองจะบังคับจำนองโดยวิธีการบังคับหลัก
ประกันตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

ในระหว่างที่ผู้รับจำนองบังคับจำนองตามกฎหมาย หาก
ปรากฏว่ามีเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ
เมื่อได้รับแจ้งเหตุดังกล่าวจากผู้รับหลักประกันตามสัญญาหลักประกัน
ทางธุรกิจ ผู้รับจำนองต้องดำเนินการบังคับจำนองโดยวิธีการบังคับ

หลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่เหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจเกิดขึ้นระหว่างที่คดีบังคับจำนองอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล ให้ผู้รับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งงดการพิจารณา ในกรณีนี้ ให้ศาลดำเนินการไต่สวนโดยเร็ว หากความปรากฏต่อศาลว่ามีเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจเกิดขึ้นจริง ให้ศาลมีคำสั่งงดการพิจารณาไว้ แต่หากไม่มีเหตุดังกล่าว ให้ศาลยกคำร้องนั้นเสีย ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งงดการพิจารณาไว้ ให้ผู้รับจำนองดำเนินการบังคับจำนองโดยวิธีการบังคับหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้ แต่หากเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจเกิดขึ้นระหว่างการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาล ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

มาตรา ๓๔ ผู้รับหลักประกันอาจบังคับหลักประกันโดยให้ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิหรือโดยจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเพื่อนำเงินมาชำระหนี้

มาตรา ๓๕ ห้ามมิให้ผู้รับหลักประกันบังคับหลักประกันโดยให้ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิ เว้นแต่ลูกหนี้ค้างชำระหนี้อันเป็นต้นเงินเท่ากับหรือมากกว่ามูลค่าทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน และลูกหนี้ได้ขาดส่งดอกเบี้ยมาแล้วเป็นเวลาถึงห้าปี โดยไม่มีหลักประกันรายอื่นหรือบุริมสิทธิอื่นอันจดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

มาตรา ๔๐ เมื่อมีเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจและผู้รับหลักประกันได้มีหนังสือแจ้งเหตุบังคับหลักประกันแล้ว ห้ามมิให้ผู้ให้หลักประกันจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหรือกระทำการใดๆอันทำให้ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

บุบสลายหรือเสื่อมค่าลง และให้ผู้รับหลักประกันมีสิทธิเข้าครอบครองทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

การใช้สิทธิเข้าครอบครองทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา ๔๑ เมื่อมีเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจและผู้รับหลักประกันได้มีหนังสือแจ้งเหตุบังคับหลักประกันแล้ว หากผู้ให้หลักประกันหรือผู้ที่ยึดถือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันยินยอมส่งมอบการครอบครองทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันแก่ผู้รับหลักประกันห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาอื่นยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน แต่ให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีหนังสือแจ้งไปยังผู้รับหลักประกัน เพื่อขอเฉลี่ยทรัพย์สินหรือเงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินนั้น

ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ครอบครองทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับหลักประกันมีหนังสือแจ้งให้ลูกหนี้และผู้ให้หลักประกันชำระหนี้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าวและให้แจ้งไปด้วยว่าหากไม่ชำระหนี้ภายในระยะเวลาที่กำหนดผู้รับหลักประกันจะบังคับหลักประกันโดยให้ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิ หรือโดยจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ และให้ส่งสำเนาหนังสือดังกล่าวให้ผู้รับหลักประกันอื่นและเจ้าหน้าที่อื่นซึ่งมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเท่าที่ปรากฏรายชื่อในหลักฐานทางทะเบียนตราด้วย

ถ้าทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันมีสภาพเป็นของสดของเสียได้หรือหากหน่วงช้าไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนกับค่าของทรัพย์สิน ผู้รับหลักประกันอาจจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันโดยวิธีที่เห็นสมควรเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ได้ทันทีโดย

ไม่ต้องให้เวลาแก่ลูกหนี้ตามวรรคสอง

ในกรณีที่ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเป็นสิทธิเรียกร้อง เมื่อผู้รับหลักประกันมีหนังสือแจ้งเหตุบังคับหลักประกันไปยังลูกหนี้แห่งสิทธิแล้ว ห้ามมิให้ลูกหนี้แห่งสิทธิชำระหนี้แก่ผู้ให้หลักประกันนับแต่ได้รับหนังสือดังกล่าว หากหนี้แห่งสิทธิเรียกร้องถึงกำหนดชำระให้ลูกหนี้แห่งสิทธิชำระหนี้แก่ผู้รับหลักประกัน

การส่งหนังสือตามมาตรา^{นี้}ให้ทำโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือวิธีการอื่นที่แสดงว่าผู้รับได้รับหนังสือแล้ว

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่ผู้รับหลักประกันไม่ได้รับชำระหนี้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือตามมาตรา ๔๑ วรรคสอง และจะบังคับหลักประกันโดยการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ ให้ผู้รับหลักประกันดำเนินการจำหน่ายหลักประกันโดยวิธีการประมูลโดยเปิดเผย ในการนี้ ผู้รับหลักประกันต้องมีหนังสือแจ้งวัน เวลา สถานที่ และวิธีการจำหน่ายหลักประกันให้ผู้ให้หลักประกันผู้รับหลักประกันอื่น และเจ้าหนี้อื่นซึ่งมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเท่าที่ปรากฏรายชื่อในหลักฐานทางทะเบียนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนดำเนินการจำหน่ายหลักประกันโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือวิธีการอื่นที่แสดงว่าบุคคลดังกล่าวได้รับหนังสือแล้ว

มาตรา ๔๓ ในการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตามพระราชบัญญัติ^{นี้} ผู้รับหลักประกันต้องใช้ความระมัดระวังในการดำเนินการดังเช่นวิญญูชนจะพึงปฏิบัติโดยพฤติการณ์เช่นนั้น

มาตรา ๔๔ ผู้ซื้อทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันจากการบังคับหลักประกันโดยการจำหน่ายทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติ^{นี้}ย่อมได้รับโอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันโดยปลอดภาระหลักประกันและจำนอง

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเป็นสิทธิใน

เงินฝากในสถาบันการเงิน และผู้รับหลักประกันเป็นสถาบันการเงินที่รับฝากเงินนั้นไว้เองหรือเป็นผู้รับฝากเงินเพื่อประโยชน์ของผู้รับหลักประกันทั้งหมด ผู้รับหลักประกันอาจนำเงินฝากดังกล่าวหักชำระหนี้ได้ทันทีเมื่อมีเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญา แต่ต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้รับหลักประกันหรือผู้รับหลักประกันอื่นทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ดำเนินการดังกล่าวโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือวิธีการอื่นที่แสดงว่าบุคคลดังกล่าวได้รับหนังสือแล้ว

หากผู้ให้หลักประกันและผู้รับหลักประกันตกลงกันให้สถาบันการเงินอื่นเป็นผู้รับฝากเงิน สถาบันการเงินผู้รับฝากเงินอาจนำเงินฝากดังกล่าวหักชำระหนี้ได้ทันทีเมื่อได้รับหนังสือแจ้งจากผู้รับหลักประกันว่ามีเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาแล้ว

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๔ มาใช้บังคับแก่การนำเงินฝากมาหักชำระหนี้ตามมาตรา ๕๓ โดยอนุโลม

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่ผู้รับหลักประกันไม่ได้รับชำระหนี้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง และจะบังคับหลักประกันโดยให้ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิ โดยผู้ให้หลักประกันไม่มีหนังสือคัดค้านการบังคับหลักประกันหลุดเป็นสิทธิภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันและดอกผลที่เกิดขึ้นนับแต่วันที่ผู้รับหลักประกันมีสิทธิเข้าครอบครองทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับหลักประกัน แต่หากผู้รับหลักประกันได้รับหนังสือคัดค้านภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้รับหลักประกันบังคับหลักประกันโดยจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันและให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๓ มาใช้บังคับแก่การจำหน่ายหลักประกันตามมาตรา ๕๑ ด้วย

การส่งหนังสือคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้ทำโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือวิธีการอื่นที่แสดงว่าผู้รับหลักประกันได้รับ

หนังสือแล้ว

มาตรา ๔๗ ก่อนจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน หรือ ก่อนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันจะหลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับหลักประกัน ผู้รับหลักประกันต้องรักษาทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันที่อยู่ในความครอบครองของตนให้ปลอดภัย และต้องสงวนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเสมือนเช่นวิญญูชนจะพึงสงวนทรัพย์สินของตนเอง

หากทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันอยู่ในความครอบครองของผู้รับหลักประกันชำรุดเสียหาย หรือสูญหายโดยเหตุอันจะโทษผู้ให้หลักประกันมิได้ ให้นำจำนวนค่าเสียหายนั้นไปหักออกจากจำนวนหนี้ที่ผู้ให้หลักประกันต้องรับผิดชอบตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ

มาตรา ๔๘ เมื่อมีเหตุที่จะบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ หากผู้ให้หลักประกันหรือผู้ที่ยึดถือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันไม่ยินยอมส่งมอบการครอบครองสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน ผู้รับหลักประกันอาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้มีคำพิพากษาบังคับหลักประกัน โดยให้ระบุในคำร้องด้วยว่าจะบังคับหลักประกันโดยให้ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิ หรือโดยจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเพื่อนำเงินมาชำระหนี้

มาตรา ๔๙ เมื่อได้รับคำร้องตามมาตรา ๔๘ ให้ศาลกำหนดวันนัดพิจารณาโดยเร็ว และออกหมายเรียกไปยังผู้ให้หลักประกันหรือผู้ที่ยึดถือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน ในหมายนั้นให้แจ้งเหตุที่ผู้รับหลักประกันร้องขอต่อศาล วิธีการบังคับหลักประกันตามคำร้องและข้อความว่าให้ผู้ให้หลักประกันมาศาลเพื่อการ และสืบพยานในวันเดียวกัน และให้ศาลสั่งให้ผู้รับหลักประกันมาศาลในวันนัดพิจารณานั้นด้วย

ให้ศาลนั่งพิจารณาคดีติดต่อกันทุกวันจนกว่าจะเสร็จการพิจารณาและมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เว้นแต่กรณีมีพฤติการณ์พิเศษ

อันมีอาจก้าวล่วงได้

ให้คู่ความมาศาลในวันนัดพิจารณาทุกนัด และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐๐ มาตรา ๒๐๑ มาตรา ๒๐๒ มาตรา ๒๐๓ มาตรา ๒๐๔ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๐๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้บังคับคดีแก่การพิจารณาคดีของศาลตามมาตรานี้โดยอนุโลม

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่ศาลเห็นว่ามิเหตุที่จะบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ และข้อตกลงเกี่ยวกับเหตุที่จะบังคับหลักประกันที่ผู้รับหลักประกันยกขึ้นเป็นเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้ศาลพิพากษาบังคับหลักประกันตามวิธีการที่ผู้รับหลักประกันร้องขอ เว้นแต่ผู้รับหลักประกันจะร้องขอให้บังคับหลักประกันหลุดเป็นสิทธิ แต่กรณีไม่เข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๓๙ ให้ศาลพิพากษาให้จำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันโดยการขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระหนี้

หากศาลเห็นว่าไม่มีเหตุที่จะบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจหรือข้อตกลงเกี่ยวกับเหตุที่จะบังคับหลักประกันที่ผู้รับหลักประกันยกขึ้นเป็นเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้อง

คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลตามมาตรานี้ให้อุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ภายในสิบห้าวัน และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการทุเลาการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้บังคับแก่การอุทธรณ์ตามมาตรานี้โดยอนุโลม

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่ยุติ

มาตรา ๕๐ ผู้รับหลักประกันอาจมีค่าขอต่อศาลพร้อมกับคำร้องตามมาตรา ๔๘ เพื่อมีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามมาตรา ๕๐ ได้ โดยต้องวางเงินประกันหรือให้หลักประกันเพื่อป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตามจำนวนที่ศาลกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้าของจำนวนเงินสูงสุดที่ตกลงใช้ทรัพย์สินเป็นหลักประกัน

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันไว้เป็นการชั่วคราว แต่ผู้ให้หลักประกันมีความจำเป็นต้องจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตามสัญญาที่ทำไว้ต่อบุคคลภายนอก เมื่อผู้ให้หลักประกันร้องขอและวางเงินประกันหรือให้หลักประกันตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ผู้ให้หลักประกันจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันได้

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเป็นทรัพย์สินมีทะเบียน เมื่อผู้รับหลักประกันโดยได้รับความยินยอมจากผู้ให้หลักประกันมีหนังสือแจ้งให้ทราบถึงการจำหน่ายหลักประกันตามมาตรา ๔๑ วรรคสาม มาตรา ๔๒ หรือมาตรา ๔๖ หรือเมื่อผู้รับหลักประกันมีหนังสือแจ้งข้อเท็จจริงและเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับการบังคับหลักประกันหลุดเป็นสิทธิตามมาตรา ๔๖ หรือเมื่อผู้รับหลักประกันแสดงคำพิพากษาบังคับหลักประกันตามมาตรา ๕๐ ให้นายทะเบียนเปลี่ยนแปลงทะเบียนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันโดยถือว่าหนังสือแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการบังคับหลักประกันหรือคำพิพากษาบังคับหลักประกันเป็นเสมือนการแสดงเจตนาของผู้ให้หลักประกัน

มาตรา ๕๔ เงินที่ได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน และดอกผลที่เกิดขึ้นนับแต่วันที่ผู้รับหลักประกันมีสิทธิเข้าครอบครองทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันให้จัดสรรชำระตามลำดับ ดังต่อ

ไปนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายในการสงวนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตาม
มาตรา ๔๗

(๒) ค่าใช้จ่ายตามสมควรรวมทั้งค่าธรรมเนียมหรือค่าฤชา
ธรรมเนียมอันเกิดจากการบังคับหลักประกัน

(๓) ชำระหนี้ให้แก่ผู้รับหลักประกัน และเจ้าหนี้อื่นซึ่งมี
บุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเท่าที่ปรากฏรายชื่อในหลัก
ฐานทางทะเบียนตามลำดับ

(๔) ชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอื่นซึ่งขอเฉลี่ย
ทรัพย์สินหรือเงินที่ได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินตามมาตรา ๔๑

(๕) เงินที่เหลือหากมี ให้ชำระคืนแก่ผู้ให้หลักประกัน

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๔๗ มาตรา ๒๔๙ และมาตรา ๓๑๙
แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับแก่การชำระ
หนี้ให้แก่เจ้าหนี้อื่นซึ่งมีบุริมสิทธิตาม (๓) โดยอนุโลม

ถ้าจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันแล้วได้เงินจำนวนสุทธิ
น้อยกว่าจำนวนหนี้ที่ค้างชำระ เงินยังขาดจำนวนอยู่เท่าใดให้ถือเป็น
หนี้ที่ผู้รับหลักประกันอาจเรียกร้องจากลูกหนี้ได้ แต่ถ้าผู้ให้หลักประกัน
ไม่ได้เป็นลูกหนี้จะเรียกร้องจากผู้ให้หลักประกันไม่ได้

มาตรา ๕๕ หากผู้รับหลักประกันบังคับหลักประกันโดยให้
ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิ ให้ถือว่าหนี้ประธานและหนี้
ตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจจะบังคับไป

หมวด ๖
การบังคับหลักประกันที่เป็นกิจการ

ส่วนที่ ๑
ผู้บังคับหลักประกัน

มาตรา ๕๖ ผู้ใดจะทำการเป็นผู้บังคับหลักประกันต้องผ่านการอบรมและประเมินผลจากหน่วยงานหรือองค์กรวิชาชีพตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานทะเบียน^๔

มาตรา ๕๗ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้บังคับหลักประกันต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบและการประเมินราคาทรัพย์สิน อีกทั้งต้องมีประสบการณ์ด้านกฎหมาย บัญชี เศรษฐศาสตร์ หรือบริหารธุรกิจไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี^๕ ทั้งนี้ต้องมีความเป็นกลาง มีอิสระ และมีความเป็นธรรมตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต เป็นบุคคลล้มละลายหรือพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายมาแล้วไม่ถึงห้าปี

(๒) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือความผิดตามมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ หรือมาตรา ๙๔

(๓) เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการ

^๔แก้ไขปรับปรุงโดยคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ในการประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๗

^๕แก้ไขปรับปรุงโดยคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ในการประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๗

จัดการของสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต เว้นแต่ได้รับยกเว้นตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๔) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของผู้ให้หลักประกันหรือผู้รับหลักประกัน

(๕) เคยถูกถอดถอนจากการเป็นประธานกรรมการ กรรมการ หรือผู้จัดการตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น

(๖) มีลักษณะต้องห้ามอย่างอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้บังคับหลักประกันเป็นนิติบุคคล กรรมการ ผู้จัดการ ผู้บริหารอื่นๆ ต้องไม่เคยมีประวัติในการปฏิบัติงานโดยทุจริตหรือส่อไปในทางทุจริต และบุคคลที่จะเข้ามาปฏิบัติงานในฐานะผู้บังคับหลักประกันของนิติบุคคลผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๔ ด้วย

มาตรา ๕๔ การขอรับใบอนุญาตเป็นผู้บังคับหลักประกันให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานทะเบียนตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หากเจ้าพนักงานทะเบียนตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้ขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๓ ให้เจ้าพนักงานทะเบียนออกใบอนุญาตเป็นผู้บังคับหลักประกันให้

ให้เจ้าพนักงานทะเบียนแจ้งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทราบถึงการอนุญาตหรือไม่อนุญาตตามวรรคสอง ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่เจ้าพนักงานทะเบียนไม่ออกใบอนุญาตเป็นผู้บังคับหลักประกัน ผู้ขอมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการไม่อนุญาต โดยให้ผู้ขอยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้าพนักงานทะเบียน

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์และให้คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีเป็นที่สุด

มาตรา ๕๙ ใบอนุญาตผู้บังคับหลักประกันมีอายุสามปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่เจ้าพนักงานทะเบียนไม่ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขอมิสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการไม่อนุญาต โดยให้ผู้ขอยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้าพนักงานทะเบียน

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์และให้คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีเป็นที่สุด

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่ใบอนุญาตเป็นผู้บังคับหลักประกันสูญหายหรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานทะเบียน

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๖๑ หากปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๗ หรือศาลมีคำพิพากษาให้ผู้บังคับหลักประกันพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๗๙ ให้เจ้าพนักงานทะเบียนเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้บังคับหลักประกันดังกล่าว

ผู้รับใบอนุญาตที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตโดยเจ้าพนักงานทะเบียน มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการเพิกถอนใบอนุญาต โดยให้ผู้รับใบอนุญาตนั้นยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้าพนักงานทะเบียน

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ และให้คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีเป็นที่สุด

ในระหว่างที่ยังมิได้วินิจฉัยอุทธรณ์ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งอนุญาตให้
ทำการไปพลางก่อนก็ได้เมื่อผู้อุทธรณ์ร้องขอ

มาตรา ๖๒ คำตอบแทนผู้บังคับหลักประกันให้เป็นไปตาม
อัตราหรือจำนวนที่ปรากฏในรายการจดทะเบียนตามมาตรา ๑๔ (๔)

ส่วนที่ ๒

กระบวนการบังคับหลักประกันที่เป็นกิจการ

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่นำกิจการมาเป็นหลักประกันการบังคับ
หลักประกันให้เป็นไปตามบทบัญญัติในหมวดนี้

มาตรา ๖๔ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๕ รวมทั้งบทกำหนดโทษ
ที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับแก่การบังคับหลักประกันที่เป็นกิจการตามหมวด
นี้โดยอนุโลม

มาตรา ๖๕ หากมีเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลัก
ประกันทางธุรกิจ ให้ผู้รับหลักประกันมีหนังสือแจ้งผู้บังคับหลักประกัน
ทราบโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือวิธีการอื่นที่แสดงว่าผู้
บังคับหลักประกันได้รับหนังสือแล้ว

ให้ผู้บังคับหลักประกันกำหนดวัน เวลา และสถานที่ไต่สวน
ข้อเท็จจริงโดยเร็ว ซึ่งต้องไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือตาม
วรรคหนึ่ง และมีหนังสือแจ้งผู้ให้หลักประกันและผู้รับหลักประกัน
ทราบโดยไม่ชักช้าโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือวิธีการอื่นที่
แสดงว่าผู้ให้หลักประกันและผู้รับหลักประกันได้รับหนังสือแล้ว ในการ
นี้ ให้แจ้งเหตุที่ผู้รับหลักประกันยกขึ้นบังคับหลักประกันและประเด็น
การพิจารณา รวมทั้งสำเนาหนังสือของผู้รับหลักประกันตามวรรคหนึ่ง
ไปด้วย

ในกรณีที่ผู้บังคับหลักประกันไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

เนื่องจากตาย ชาติคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๗ ให้ คู่สัญญาตกลงกันเลือกผู้รับใบอนุญาตอื่นเป็นผู้บังคับหลักประกัน และ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การเลือกผู้บังคับ หลักประกันตามมาตรานี้โดยอนุโลม

ในกรณีที่คู่สัญญาไม่สามารถตกลงกันเลือกผู้รับใบอนุญาตอื่น เป็นผู้บังคับหลักประกันแทนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มิเหตุตามวรรค สาม คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำสั่งแต่งตั้ง ผู้รับใบอนุญาตคนหนึ่งหรือหลายคนตามที่ศาลเห็นสมควรเป็นผู้บังคับ หลักประกันแทน

มาตรา ๖๖ ผู้ให้หลักประกันต้องมีหนังสือชี้แจงรายละเอียด เกี่ยวกับกิจการที่เป็นหลักประกันที่เป็นอยู่ในวันที่ผู้ให้หลักประกันได้รับ หนังสือตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ต่อผู้บังคับหลักประกันภายในสามวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว

หากผู้ให้หลักประกันไม่ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับกิจการที่ เป็นหลักประกันภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าในวันที่ผู้รับ หลักประกันได้รับหนังสือตามมาตรา ๖๕ วรรคสองนั้น กิจการที่เป็น หลักประกันมีอยู่เท่ากับที่ปรากฏในรายการจดทะเบียนในวันที่ผู้รับหลัก ประกันได้รับหนังสือดังกล่าว

มาตรา ๖๗ เมื่อได้รับหนังสือตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ห้ามมิ ให้ผู้ให้หลักประกันจำหน่ายโอนกิจการที่เป็นหลักประกัน เว้นแต่

(๑) กิจการนั้นมีทรัพย์สินที่มีสภาพเป็นของสดของเสียได้ หรือหากห่วงงำไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือค่าใช้จ่าย จะเกินส่วนกับค่าของทรัพย์สินนั้นรวมอยู่ด้วยหรือมีทรัพย์สินที่ผู้ให้ หลักประกันมีหน้าที่ต้องส่งมอบแก่บุคคลภายนอกตามสัญญาหรือนิติ สัมพันธ์ที่ทำไว้ก่อนที่จะได้รับหนังสือตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง รวมอยู่ ด้วย ผู้ให้หลักประกันอาจจำหน่ายโอนทรัพย์สินดังกล่าวได้โดยวิธี

ที่เห็นสมควร แต่ต้องมีหนังสือแจ้งผู้บังคับหลักประกันทราบล่วงหน้า ถึงเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องจำหน่ายโอนทรัพย์สินดังกล่าว ประเภท ชนิด และปริมาณของทรัพย์สินนั้น วัน เวลา สถานที่ วิธีการจำหน่าย และราคาจำหน่ายในท้องตลาดของทรัพย์สินนั้นในวันที่มีหนังสือแจ้ง และราคาที่จะจำหน่ายให้เป็นไปตามสภาพของทรัพย์สินนั้น หรือ

(๒) ผู้ให้หลักประกันได้วางเงินประกันหรือให้หลักประกันเพื่อ ป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการจำหน่ายจ่ายโอนกิจการที่เป็นหลัก ประกันตามจำนวนที่ผู้บังคับหลักประกันกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละยี่สิบห้าของจำนวนเงินสูงสุดที่ตกลงใช้กิจการเป็นหลักประกัน

มาตรา ๖๘ ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ผู้ให้หลักประกันหรือ ผู้รับหลักประกันจะดำเนินการด้วยตนเองหรือมอบอำนาจให้บุคคลใด บุคคลหนึ่งหรือหลายคน หรือตั้งทนายความคนเดียวหรือหลายคนให้ เป็นผู้ดำเนินการแทนตนก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการไต่สวนข้อเท็จจริงให้เป็นไปตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๙ เมื่อไต่สวนข้อเท็จจริงเสร็จ ให้ผู้บังคับหลักประกัน วินิจฉัยว่ามีเหตุบังคับหลักประกันหรือไม่

หากคู่สัญญาตกลงกันให้มีผู้บังคับหลักประกันหลายคน การ ลงมติวินิจฉัยให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก

ในกรณีที่มีเหตุบังคับหลักประกันและผู้รับหลักประกัน ประสงค์ที่จะบังคับหลักประกันทันที ให้ผู้บังคับหลักประกันมีคำวินิจฉัย บังคับหลักประกัน แต่หากผู้รับหลักประกันยินยอมผ่อนผันให้แก่ผู้ให้ หลักประกันเป็นหนังสือโดยให้ถือว่ายังไม่เคยมีเหตุบังคับหลักประกัน ดังกล่าวเกิดขึ้น ให้วินิจฉัยว่าไม่มีเหตุบังคับหลักประกันและให้บันทึก ความยินยอมของผู้ให้หลักประกันไว้ในคำวินิจฉัย

ในกรณีที่ไม่มีเหตุบังคับหลักประกัน ให้ผู้บังคับหลักประกันมี

คำวินิจฉัยว่าไม่มีเหตุบังคับหลักประกัน

คำวินิจฉัยต้องทำเป็นหนังสือและต้องประกอบด้วยสรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เหตุผลในการวินิจฉัย ลายมือชื่อของผู้บังคับหลักประกัน และวันที่มีคำวินิจฉัย

มาตรา ๗๐ ผู้บังคับหลักประกันต้องวินิจฉัยคำร้องขอบังคับหลักประกัน ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้สวนข้อเท็จจริงวันแรก

มาตรา ๗๑ ให้ผู้บังคับหลักประกันมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยตามมาตรา ๖๙ ให้ลูกหนี้ ผู้ให้หลักประกัน ผู้รับหลักประกันและเจ้าหนี้อื่นซึ่งมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเท่าที่ปรากฏรายชื่อในหลักฐานทางทะเบียนทราบโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือวิธีการอื่นที่แสดงว่าบุคคลดังกล่าวได้รับหนังสือแล้ว ในกรณีที่มีคำวินิจฉัยบังคับหลักประกัน ให้ผู้บังคับหลักประกันมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานทะเบียน นายทะเบียน นายทะเบียนบริษัท หรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องทราบด้วย

เมื่อได้รับแจ้งคำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานทะเบียน นายทะเบียน นายทะเบียนบริษัท หรือ นายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องจดบันทึกคำวินิจฉัยดังกล่าวไว้ในทะเบียนโดยเร็ว

มาตรา ๗๒ ห้ามมิให้คัดค้านคำวินิจฉัยตามมาตรา ๖๙ เว้นแต่การโต้สวนข้อเท็จจริงเพื่อมีคำวินิจฉัยนั้นไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามมาตรา ๖๔ หรือคำวินิจฉัยนั้นบกพร่องในข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายอันเป็นสาระสำคัญ

ให้ผู้คัดค้านคำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ยื่นคำร้องต่อศาลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัย

การร้องคัดค้านตามมาตรา ๗๒ นี้ไม่เป็นเหตุทุเลาการบังคับหลักประกันตามคำวินิจฉัยบังคับหลักประกัน

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคสอง ศาลอาจกำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องวางประกันหรือให้หลักประกันตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควรก็ได้ หากผู้ยื่นคำร้องไม่วางประกันหรือให้หลักประกันตามที่ศาลกำหนด ให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้อง

ให้ศาลกำหนดวันนัดพิจารณาคำร้องตามวรรคสองโดยเร็ว และให้นั่งพิจารณาคดีติดต่อกันทุกวันจนกว่าจะเสร็จการพิจารณาและมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เว้นแต่กรณีมีพฤติการณ์พิเศษอันมีอาจกล่าวล่วงได้

ในกรณีที่ศาลเห็นว่ามีความเหตุคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำวินิจฉัยตามมาตรา ๖๙

ในกรณีที่ศาลเห็นว่าไม่มีเหตุคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้อง

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๗๓ ในกรณีที่ผู้บังคับหลักประกันมีคำวินิจฉัยบังคับหลักประกัน ให้บรรดาลิทธิตามกฎหมายของผู้ถือหุ้นของผู้ให้หลักประกันในกิจการที่เป็นหลักประกัน ยกเว้นสิทธิที่จะได้รับเงินปันผลตกแก่ผู้บังคับหลักประกันทันที และห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาอื่นยึดหรืออายัดกิจการที่เป็นหลักประกัน แต่ให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีหนังสือแจ้งไปยังผู้บังคับหลักประกันเพื่อขอเฉลี่ยทรัพย์สินหรือเงินที่ได้จากการจำหน่ายกิจการนั้น

มาตรา ๗๔ ภายในสามวันเมื่อได้รับคำวินิจฉัยบังคับหลักประกัน ผู้ให้หลักประกันต้องส่งมอบกิจการที่เป็นหลักประกัน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สิน ตลอดจนสิทธิต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการที่เป็นหลักประกันให้แก่ผู้บังคับหลักประกัน

หากผู้ให้หลักประกันไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เนื่องจากผู้

ให้หลักประกันประสงค์ขอฟื้นฟูกิจการให้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อการนั้น และให้ศาลดำเนินการไต่สวนคำร้องโดยเร่งด่วน หากศาลพิจารณา แล้วพบว่าผู้ให้หลักประกันไม่มีความสามารถในการดำเนินกิจการต่อไป ได้ ให้ผู้บังคับหลักประกันอาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อยึดหรืออายัดกิจการ ที่เป็นหลักประกันและส่งมอบให้แก่ผู้บังคับหลักประกัน^๖

มาตรา ๗๕ ให้ผู้บังคับหลักประกันมีอำนาจหน้าที่บำรุงรักษา จัดการและดำเนินกิจการที่เป็นหลักประกันจนกว่าจะจำหน่ายกิจการ ที่เป็นหลักประกันได้ ตรวจสอบและประเมินราคากิจการที่เป็นหลัก ประกัน กำหนดวิธีการที่เหมาะสมในการจำหน่ายกิจการที่เป็นหลัก ประกัน ดำเนินการจำหน่ายกิจการที่เป็นหลักประกัน และจัดสรรเงิน ที่เป็นกิจการจำหน่ายกิจการที่เป็นหลักประกันตามมาตรา ๗๖ เพื่อ ประโยชน์แห่งการนี้ ผู้บังคับหลักประกันอาจจำหน่ายจ่ายโอน เช่า ให้เช่า ชำระหนี้ ก่อหนี้ หรือกระทำการใดๆ ที่ก่อให้เกิดภาวะในกิจการ ที่เป็นหลักประกันได้เพียงพอเท่าที่จำเป็นเพื่อให้กิจการสามารถดำเนินการ ต่อไปได้

ให้ถือว่า การดำเนินการของผู้บังคับหลักประกันตามวรรคหนึ่ง เป็นการดำเนินการโดยมติที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นของผู้ให้หลักประกัน

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา นี้ ผู้บังคับหลักประกันต้อง ใช้ความเอื้อเพื่อสอดส่องอย่างผู้ประกอบวิชาชีพจะพึงปฏิบัติโดย พุทธิการณณ์เช่นนั้น

มาตรา ๗๖ เงินที่ได้จากการจำหน่ายกิจการที่เป็นหลักประกัน ให้จัดสรรชำระตามลำดับ ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าธรรมเนียมในการยึดหรืออายัดตามมาตรา ๗๔ ค่าใช้

^๖แก้ไขปรับปรุงโดยคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ในการประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๗

จ่ายในการบำรุงรักษา จัดการ และดำเนินกิจการของผู้ให้หลักประกัน ตามมาตรา ๗๕

(๒) ค่าตอบแทนของผู้บังคับหลักประกัน ค่าใช้จ่ายตามสมควรอันเกิดจากการบังคับหลักประกัน ค่าธรรมเนียมหรือค่าฤชาธรรมเนียมการบังคับหลักประกัน และค่าธรรมเนียมการจำหน่ายกิจการที่เป็นหลักประกัน

(๓) เงินที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับเพื่อการทำงานที่ได้ทำให้แก่ลูกหนี้ ซึ่งเป็นนายจ้างอันได้แก่ ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด ค่าชดเชย ค่าชดเชยพิเศษ และเงินอื่นใดที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับเพื่อการทำงานที่ได้ทำให้นายจ้าง^๗

(๔) ชำระหนี้ให้แก่ผู้รับหลักประกัน และเจ้าหนี้อื่นซึ่งมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน เท่าที่ปรากฏรายชื่อในหลักฐานทางทะเบียนตามลำดับ

(๕) ชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอื่นซึ่งขอเฉลี่ยทรัพย์สินหรือเงินที่ได้จากการจำหน่ายกิจการนั้นตามมาตรา ๗๓

(๖) เงินที่เหลือหากมี ให้ชำระคืนแก่ผู้ให้หลักประกัน

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๔ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การจัดสรรชำระตามมาตรา^๗นี้โดยอนุโลม

ส่วนที่ ๓

การคัดค้านผู้บังคับหลักประกัน

มาตรา ๗๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้บังคับหลักประกันต้องมีความเป็นกลางและเป็นอิสระ และต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงที่อาจเป็น

^๗แก้ไขปรับปรุงโดยคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ในการประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๗ วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๗

เหตุอันควรสงสัยถึงความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระของตน และนับแต่วันที่ได้รับเลือกหรือแต่งตั้งเป็นผู้บังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจใด ผู้บังคับหลักประกันต้องเปิดเผยข้อเท็จจริง เช่นว่านั้นต่อคู่สัญญาโดยไม่ชักช้า เว้นแต่จะได้แจ้งให้คู่สัญญาทราบล่วงหน้าแล้ว

มาตรา ๗๘ ในกรณีที่ผู้บังคับหลักประกันปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต หรือโดยประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่และก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ให้หลักประกันหรือผู้รับหลักประกัน หรือปรากฏข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุอันควรสงสัยถึงความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระของผู้บังคับหลักประกัน หรือผู้บังคับหลักประกันขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๗ ผู้ให้หลักประกันหรือผู้รับหลักประกันอาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ผู้บังคับหลักประกันพ้นจากตำแหน่ง

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจกำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องวางประกันหรือให้หลักประกันตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควรก็ได้ หากผู้ยื่นคำร้องไม่วางประกันหรือให้หลักประกันตามที่ศาลกำหนด ให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้อง คำสั่งศาลดังกล่าวให้เป็นที่สุด

ให้ศาลกำหนดวันนัดพิจารณาคำร้องตามวรรคหนึ่งโดยเร็ว และให้นั่งพิจารณาคดีติดต่อกันทุกวันจนกว่าจะเสร็จการพิจารณาและมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เว้นแต่กรณีมีพฤติการณ์พิเศษอันมีอาจก้าวล่วงได้

ในระหว่างพิจารณา ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้บังคับหลักประกันหยุดการปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งก็ได้ หากศาลมีคำสั่งดังกล่าว ให้ศาลแต่งตั้งผู้รับใบอนุญาตคนหนึ่งตามที่ศาลเห็นสมควรปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับหลักประกันชั่วคราว

ให้ผู้ยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งเป็นผู้จ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้บังคับ

หลักประกันชั่วคราวตามอัตราหรือจำนวนที่ศาลกำหนด แต่กรณีศาลมีคำพิพากษาให้ผู้บังคับหลักประกันพ้นจากตำแหน่งให้ถือว่าค่าตอบแทนผู้บังคับหลักประกันชั่วคราวเป็นค่าใช้จ่ายตามสมควรอันเกิดจากการบังคับหลักประกันตามมาตรา ๗๖ (๒) และให้จัดสรรชำระแก่ผู้ยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๗๙ หากศาลเห็นว่าเหตุคัดค้านผู้บังคับหลักประกันตามมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง ให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้บังคับหลักประกันพ้นจากตำแหน่ง แต่หากศาลเห็นว่าไม่มีเหตุดังกล่าว ให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้อง

คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลตามมาตรา ๗๘ ให้อุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ภายในสิบห้าวัน คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สิ้นสุด

ในกรณีที่ไม่มีกรอุทธรณ์คำพิพากษา หรือคำสั่งภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง หรือเมื่อศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี ให้ศาลสั่งคืนประกันหรือหลักประกันแก่ผู้วางประกันหรือหลักประกันต่อศาลตามมาตรา ๗๘ วรรคสอง

มาตรา ๘๐ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้บังคับหลักประกันพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๗๙ และยังมีกิจการที่จะต้องดำเนินต่อไป ให้ศาลแต่งตั้งผู้รับใบอนุญาตคนหนึ่งตามที่ศาลเห็นสมควรเป็นผู้บังคับหลักประกันแทน

ให้นำบทบัญญัติในหมวดนี้ที่เกี่ยวกับผู้บังคับหลักประกันมาใช้บังคับแก่ผู้บังคับหลักประกันแทนตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๘๑ คำพิพากษาของศาลที่ให้ผู้บังคับหลักประกันพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๗๙ ไม่กระทบถึงการใดที่ผู้บังคับหลักประกันได้กระทำไปแล้วก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษาเช่นนั้น

หมวด ๗

ความระงับสิ้นไปแห่งสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ

มาตรา ๘๒ สัญญาหลักประกันทางธุรกิจจะระงับสิ้นไปเมื่อ

(๑) หน้าที่ประกันระงับสิ้นไป

(๒) ผู้รับหลักประกันและผู้ให้หลักประกันตกลงกันเป็นหนังสือให้ยกเลิกสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ

(๓) มีการได้ถอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

(๔) มีการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันในการบังคับหลักประกันหรือเมื่อทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับหลักประกัน

มาตรา ๘๓ ผู้รับหลักประกันจะบังคับหลักประกันแม้เมื่อหน้าที่ประกันนั้นขาดอายุความแล้วก็ได้ แต่จะบังคับเอาดอกเบี้ยที่ค้างชำระตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจเกินกว่าห้าปีไม่ได้

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๔ ผู้ให้หลักประกันหรือผู้รับหลักประกันผู้ใดโดยทุจริตแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดความจริงในการดำเนินการทางทะเบียนตามมาตรา ๑๖ หรือการจดทะเบียนตามมาตรา ๑๗ หรือการขอแก้ไขรายการจดทะเบียนตามมาตรา ๒๐ หรือการขอยกเลิกการจดทะเบียนตามมาตรา ๒๑ หรือการดำเนินการ

ตามมาตรา ๕๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสองเท่าของจำนวนหนี้ที่เป็นประกันตามสัญญา หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๕ ผู้รับหลักประกันผู้ใดจงใจหรือละเว้นไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๑ วรรคสอง มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๔๖ ผู้ให้หลักประกันผู้ใดโดยทุจริตไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๐ วรรคสอง มาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๖๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๗ ผู้ให้หลักประกันผู้ใดจงใจหรือละเว้นไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๔๘ ผู้ให้หลักประกันผู้ใดเอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า ทำให้ไร้ประโยชน์ ย้าย ซ่อนเร้น หรือโอนไปให้แก่ผู้อื่นซึ่งทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันโดยทุจริตจนเป็นเหตุให้ผู้รับหลักประกันไม่อาจบังคับหลักประกันทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๔๙ ผู้รับหลักประกันผู้ใดโดยทุจริตแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดความจริงในการร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาบังคับหลักประกันตามมาตรา ๔๔ หรือในการแจ้งผู้บังคับหลักประกัน เพื่อมีคำวินิจฉัยบังคับหลักประกันตามมาตรา ๖๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองเท่าของจำนวนหนี้ที่เป็นประกันตามสัญญา หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ให้หลักประกันผู้ใดโดยทุจริตส่งมอบหรือแสดงดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสาร อันเป็นเท็จเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สิน ตลอดจนสิทธิต่างๆ ที่เกี่ยวกับทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันต่อผู้รับหลักประกันหรือผู้บังคับหลักประกัน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ให้หลักประกันผู้ใดโดยทุจริตไม่ปฏิบัติตาม

มาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๒ ผู้รับหลักประกันหรือผู้บังคับหลักประกันผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งข้อมูลหรือความลับในการประกอบธุรกิจหรือข้อมูลอื่นใดของผู้ให้หลักประกันอันเป็นข้อมูลหรือความลับที่ตามปกติวิสัยของผู้ให้หลักประกันจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย และเปิดเผยหรือใช้ข้อมูลหรือความลับนั้นเพื่อประโยชน์ตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้หรือเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี หรือเปิดเผยโดยผู้ให้หลักประกันได้ให้ความยินยอมแล้ว

ผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งข้อมูลหรือความลับจากบุคคลตามวรรคหนึ่ง แล้วเปิดเผยข้อมูลหรือความลับนั้นในประการที่น่าจะเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๙๓ ผู้บังคับหลักประกันผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ กระทำการหรือไม่กระทำการโดยทุจริต หรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้โดยมุ่งหมายให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ให้หลักประกันหรือผู้รับหลักประกัน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๙๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิด ซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลในเรื่องนั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย หากได้ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นความผิด

มาตรา ๙๕ ความผิดตามมาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๗ ให้เจ้าพนักงานทะเบียนมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ในการนี้เจ้าพนักงาน

ทะเบียนอาจมอบให้พนักงานสอบสวนดำเนินการเปรียบเทียบได้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการเปรียบเทียบตามที่เห็นสมควรไว้ด้วยก็ได้

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ไม่เกินสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีอาญาลงเลิกกัน

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคสอง ให้ดำเนินคดีต่อไป

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ค่าขอจดทะเบียน แก่ไขรายการจดทะเบียน หรือยกเลิกการจดทะเบียนสัญญา หลักประกันทางธุรกิจ ฉบับละ ๒๐ บาท

(๒) การจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ

(๑) กรณีทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเป็นที่ดิน ให้เรียกเท่ากับค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนจำนอง

(๒) กรณีทรัพย์สินอื่นนอกจาก (ก) และกิจการ ให้เรียกไม่เกินร้อยละสองของจำนวนเงินที่ตกลงใช้ทรัพย์สินเป็นประกัน แต่ต้องไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

(๓) การแก้ไขจำนวนเงินที่ตกลงใช้ทรัพย์สินเป็นประกัน ให้เรียกไม่เกินร้อยละสองของจำนวนเงินที่ตกลงใช้ทรัพย์สินเป็นประกัน แต่ต้องไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

(๔) การแก้ไขรายการจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ ยกเว้นรายการจำนวนเงินที่ตกลงใช้ทรัพย์สินเป็นประกันครั้งละ ๒๐๐ บาท

(๕) การยกเลิกการจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ ๒๐๐ บาท

(๖) การตรวจสอบและการออกหลักฐานการตรวจสอบการจดทะเบียน ครั้งละ ๕๐๐ บาท

(๗) การตรวจดูรายการจดทะเบียน ครั้งละ ๕๐ บาท

(๘) ค่าขอรับใบอนุญาต ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท

(๙) ใบอนุญาต ฉบับละ ๒๐,๐๐๐ บาท

(๑๐) ค่าต่ออายุใบอนุญาต ครั้งละ ๑๐,๐๐๐ บาท

(๑๑) ใบแทนใบอนุญาต ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท

คำสั่งคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

ที่ ๘ /๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายในการปรับปรุงและพัฒนา
กฎหมายให้เกิดความเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน จึงควรให้มีการสำรวจ
ศึกษา วิเคราะห์ทางวิชาการ เพื่อพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ อาศัย
อำนาจตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๓ คณะกรรมการปฏิรูป
กฎหมายจึงแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ
โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ

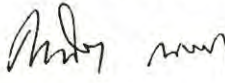
๑. กรรมการปฏิรูปกฎหมาย	ที่ปรึกษา
๒. รองศาสตราจารย์กำชัย จงจักรพันธ์	ประธานกรรมการ
๓. นายสุชุมพงศ์ โง่นคำ	กรรมการ
๔. นายกฤษฎา จีนะวิจารณ์	กรรมการ
๕. นายทวีศักดิ์ เดชเดโช	กรรมการ
๖. รองศาสตราจารย์ธวัชชัย สุวรรณพานิช	กรรมการ
๗. นายธีรเดช นรัตถรักษา	กรรมการ
๘. นายพิสิษฐ์ อัครวัฒนาพร	กรรมการ
๙. นายธีรวัฒน์ อัญญะณัฏาภัย	กรรมการ
๑๐. นางสาวลัดดาวัลย์ ดันติวิทยาทัทภัก	กรรมการ
๑๑. ศาสตราจารย์ศักดา ธนิตกุล	กรรมการ
๑๒. ผู้แทนคณะกรรมการร่วม ๓ สถาบันเอกชน (กกร.)	กรรมการ
๑๓. ผู้แทนสมาคมธนาคารไทย	กรรมการ
๑๔. พนักงานสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
ที่เลขาธิการมอบหมาย	เลขานุการ
๑๕. พนักงานสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
ที่เลขาธิการมอบหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. สํารวจ ศึกษา วิเคราะห์ทางวิชาการ เพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจให้เป็นธรรม ทันต่อสถานการณ์ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและหลักสิทธิมนุษยชนโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน
 ๒. ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินงานในการจัดทำกฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
 ๓. รายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายเป็นประจำ
 ๔. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป และมีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ ๑ ปี นับแต่วันที่มีคำสั่งแต่งตั้ง

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

(ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร)

ประธานกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

คำสั่งคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
ที่ ๑๐๗ /๒๕๕๕

เรื่อง ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ

อนุสนธิคำสั่งคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายที่ ๙/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกอบมติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายในการประชุม ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ ที่เห็นควรแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติม จึงแต่งตั้งรองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์ เป็นกรรมการในคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(ศาสตราจารย์คณิศ ณ นคร)
ประธานกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

คำสั่งคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

ที่ 090 /๒๕๕๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติ
หลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายในการปรับปรุงและพัฒนา
กฎหมายให้เกิดความเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน จึงควรให้มีการสำรวจ
ศึกษา วิเคราะห์ทางวิชาการ เพื่อพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติ
หลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
พ.ศ.๒๕๕๓ ประกอบมติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายในการประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๘
พฤษภาคม ๒๕๕๗ คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายจึงแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากฎหมายลำดับรอง
ตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ

๑. ศาสตราจารย์กำชัย จงจักรพันธ์	ที่ปรึกษา
๒. รองศาสตราจารย์ไพฑูริย์ คงสมบูรณ์	ประธานอนุกรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์ศิริศักดิ์ ศุภมนตรี	อนุกรรมการ
๔. นางสาวสุธิตา นูนาค	อนุกรรมการ
๕. นายอินันท์ สุนทรนันท์	อนุกรรมการ
๖. นายไอรต เพชรเจริญ	อนุกรรมการ
๗. ผู้แทนกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
๘. ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	อนุกรรมการ
๙. ผู้แทนสมาคมธนาคารไทย	อนุกรรมการ
๑๐. พนักงานสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย	เลขานุการ
- ที่เลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายมอบหมาย

/ ๑๑. พนักงาน...

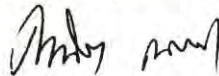
๑๑. พนักงานสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
ที่เลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายมอบหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. พนักงานสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
ที่เลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายมอบหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. สืบรวจ ศึกษา วิเคราะห์ทางวิชาการ เพื่อการปฏิรูปกฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ให้เกิดความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน
 ๒. ยกร่าง ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินงานในการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.
 ๓. รายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายทราบ
 ๔. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ประธานคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจหรือคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป และมีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ ๓ ปี นับแต่วันที่มีคำสั่งแต่งตั้ง

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(ศาสตราจารย์ คณิต วัฒนกุล)
ประธานกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

คำสั่งคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

ที่ ๐๐๓ /๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบรรณาธิการกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจเป็นภาษาต่างประเทศ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายในการปรับปรุงและพัฒนา
กฎหมายหลักประกันทางธุรกิจเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้ในการเผยแพร่ ให้ความรู้ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ
ประเทศไทยและประชาชน จึงควรให้มีคณะกรรมการบรรณาธิการกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจเป็น
ภาษาต่างประเทศ ดังนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกอบมติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่
๒๑ มกราคม ๒๕๕๘ และครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๘ คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบรรณาธิการกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจเป็นภาษาต่างประเทศ โดยมีองค์ประกอบและ
อำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ

๑. กรรมการปฏิรูปกฎหมาย	ที่ปรึกษา
๒. รองศาสตราจารย์สุภา วัชรพิชญ์	ที่ปรึกษา
๓. ศาสตราจารย์ ดร. กำชัย จงจักรพันธ์	ประธานกรรมการ
๔. ศาสตราจารย์ ดร. ศักดา ฮันติกุล	กรรมการ
๕. ศาสตราจารย์พิเศษ วิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ	กรรมการ
๖. นายวิระชาติ ศรีบุญมา	กรรมการ
๗. นายเสีศักดิ์ กังวาลสกุล	กรรมการ
๘. นายสิทธิพร วัฒนุรักษ์	กรรมการ
๙. นายธีรวัฒน์ ทวีรัตน์	กรรมการ
๑๐. นายเสีสิทธิ์ ทวีผล	กรรมการ
๑๑. นายสิทธิภาคย์ ภูริสินสิทธิ์	กรรมการ
๑๒. นางสาวณัฐรินทร์ คูวิบูลย์ศิลป์	กรรมการ
๑๓. พนักงานสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
ที่เลขาธิการมอบหมาย	เลขานุการ

/๑๔ พนักงาน ...

๓๔. พนักงานสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
ที่เลขาธิการมอบหมาย

ผู้ช่วยเลขานุการ

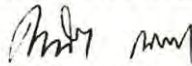
อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. ให้มีหน้าที่ ในการจัดทำ รวบรวม ตรวจสอบ คัดเลือก หรือควบคุมเนื้อหา เกี่ยวกับกฎหมาย
หลักประกันทางธุรกิจเป็นภาษาอังกฤษ
๒. รายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายทราบ
๓. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนครบวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร)

ประธานกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

การดำเนินงาน
วางรากฐานระบบข้อมูลข่าวสาร
สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

การดำเนินงานวางรากฐานระบบข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีเจตนารมณ์ที่ต้องการให้ประชาชนมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐ เพื่อประชาชนจะได้ใช้สิทธิและปฏิบัติหน้าที่ของตนในการติดตามตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานของรัฐได้ถูกต้อง ทำให้ประชาชนตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกิจการของรัฐตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทำให้การทำงานของหน่วยงานของรัฐเปิดเผย โปร่งใส และยังเป็น การส่งเสริมให้การบริหารจัดการของภาครัฐเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อีกทั้งยังสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๖ ที่กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับทราบข้อมูล หรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ.๒๕๕๓ ซึ่งได้บัญญัติให้มีสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย จึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการแก่ประชาชนด้วย

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย จึงมีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย* ประกอบด้วยกรรมการดังนี้

*ในการประชุมครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๔

๑. กรรมการปฏิรูปกฎหมาย	ที่ปรึกษา
๒. ศ.ดร.กำชัย จงจักรพันธ์	ประธานกรรมการ
๓. นายสุชุมพงษ์ โง่นคำ	กรรมการ
๔. พลเอกชนินทร์ จันทระโชติ	กรรมการ
๕. นางเตือนใจ เจริญพงษ์	กรรมการ
๖. นายไพโรจน์ เบญจมานนท์	กรรมการ
๗. รศ. ร.ต.อ.สรพล สุขทรศนีย์	กรรมการ
๘. นางสาวสุนันท์ จำรูญพานิชย์กุล	กรรมการ
๙. นายสุรเกียรติ ลิ้มเจริญ	กรรมการ
๑๐. นายสุรชัย เชื้อคำเพ็ง	กรรมการ
๑๑. นายวัลลภ นาคบัว	เลขานุการ
๑๒. พนักงานสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย	
- ผู้ช่วยเลขานุการที่เลขาธิการมอบหมาย

โดยให้คณะกรรมการดังกล่าวนี้มีอำนาจหน้าที่ศึกษาและเสนอแนะแนวทางในการวางระบบข้อมูลข่าวสาร การเก็บข้อมูลข่าวสาร การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย และสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย รายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย และดำเนินการอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายเป็นไปโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ได้ดำเนินการวางระบบข้อมูลข่าวสาร จัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งสรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญได้ ดังต่อไปนี้

๑. จัดทำข้อมูลข่าวสารที่สำคัญของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้ประชาชนสามารถรับรู้ได้โดยทั่วไป

เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ได้บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างการจตุตถกรรมในการดำเนินงาน สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน และสถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนี้ได้จัดทำและลงพิมพ์ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๒. รวบรวมและจัดระบบข้อมูลข่าวสารของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ได้บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ จึงได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแผนการงบประมาณและอื่น ๆ จัดใส่แฟ้ม เพื่อประชาชนสามารถเข้ามาตรวจดูได้เป็นการทั่วไป ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

๓. จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

จัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (LRCT Office Information Center) เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มาใช้บริการ การเข้าตรวจดู หรือขอข้อมูล

หรือสำเนาข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยจัดตั้งมุมมองข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายที่ชั้น ๑๙

๔. จัดทำระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๕

ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๕ จัดทำขึ้นเพื่อให้การดำเนินการในเรื่องข้อมูลข่าวสารเป็นไปตามและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ได้บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดระบบข้อมูล วิธีการจัดเก็บข้อมูล การจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ และเปิดโอกาสให้ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครอง ขั้นตอนและอำนาจในการพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ ระเบียบนี้ได้ผ่านการพิจารณาและมติของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายเรียบร้อยแล้ว

๕. โครงการอบรมความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการแก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

เพื่อให้เจตนาารมณ์แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ต้องการให้ประชาชนมีโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆของรัฐบรรลุผล และเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายและสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายเป็นไปด้วยความถูกต้องและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติดังกล่าว คณะกรรมการฯ จึงได้จัดโครงการอบรมความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการแก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายด้วย

๖. จัดทำแผนพับประชาสัมพันธ์ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

โดยเนื้อหาในแผนพับ ระบุความเป็นมา หลักการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ แผนภูมิขั้นตอนการให้บริการข้อมูลข่าวสาร และแผนที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบและสามารถเข้าถึงข้อมูลของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายได้ตามขั้นตอน

๗. จัดทำร่างประกาศสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๕๐ เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเป็นไปโดยถูกต้องตามมาตรา ๒๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของสำนักงานฯ จึงได้จัดทำร่างประกาศสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลขึ้นด้วย

๘. จัดหลักสูตรอบรมพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) ของสำนักงาน ก.พ.

หลักสูตรการอบรมที่จัดทำขึ้นนี้มีระยะเวลาในการอบรมทั้งสิ้น ๓ ชั่วโมง เนื้อหาการอบรมประกอบด้วย ๓ เรื่อง ๑) ความรู้ความเข้าใจกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ๒) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และ ๓) การนำไปประยุกต์ใช้ทั้งนี้ ได้มีการดำเนินการจัดอบรมให้แก่บุคลากรของสำนักงานฯ ทั้งระดับผู้บริหารและพนักงานรวมทั้ง

สิ้น ๔๖ คน โดยเริ่มจัดอบรมตั้งแต่ช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นมา ซึ่งได้ดำเนินการจัดอบรมและทำการทดสอบความรู้ โดยคะแนนการประเมินก่อนการอบรมของผู้เข้าร่วมทั้งหมดได้ค่าเฉลี่ยที่ระดับคะแนน ๗.๖ และคะแนนการประเมินหลังการอบรมได้ค่าเฉลี่ยที่ระดับคะแนน ๙.๙ จากคะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

หลักคิดและหลักการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายมีความตระหนักและให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ และการให้บริการแก่ประชาชนและผู้สนใจในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างสะดวกและรวดเร็ว จึงได้กำหนดรูปแบบวิธีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อบริการแก่ประชาชน ใน ๔ รูปแบบ ดังนี้

๑. การเปิดเผยโดยการนำข้อมูลข่าวสารที่กฎหมายกำหนดลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งได้แก่ข้อมูลตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว

๒. การเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างอื่น โดยการตั้งแสดงไว้ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารราชการของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ชั้น ๑๙ ซึ่งเป็นสถานที่ที่จัดเตรียมไว้ให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบข้อมูลได้ด้วยตนเองโดยสะดวก ข้อมูลที่จัดแสดงไว้ได้แก่ข้อมูลตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ อันประกอบด้วย วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ พันธกิจ แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่าย สรุปการจัดซื้อจัดจ้าง ระเบียบ ประกาศ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชน เช่น ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายว่าด้วยหลัก

เกณฑ์และวิธีการให้คำปรึกษาและสนับสนุนในการร่างกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้น

๓. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการประชุม การปรับปรุงและพัฒนากฎหมายโดยแสดงไว้ในเว็บไซต์ของคุณ
ข้อมูลข่าวสารของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ข้อมูลที่แสดงไว้ในเว็บไซต์นี้จะเป็นข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวกับหลักการ สาระสำคัญ เหตุผล ความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุงพัฒนากฎหมาย โดยเมื่อคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายแต่ละชุดได้รับรองรายงานการประชุมเรียบร้อยแล้ว จะมีการนำรายงานการประชุมดังกล่าวออกเผยแพร่ ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวได้ที่ www.lrct.go.th/information ซึ่งข้อดีของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในรูปแบบนี้เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเป็นการทั่วไป เพื่ออำนวยความสะดวกทำให้ประชาชนไม่จำเป็นต้องเดินทางมาขอข้อมูลที่สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายแต่อย่างใด และเป็นการเปิดเผยข้อมูลแก่ประชาชนมากกว่าที่กฎหมายได้กำหนดไว้

๔. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ประชาชนมีคำขอเป็นการเฉพาะราย ข้อมูลข่าวสารที่จะขอให้เปิดเผยในรูปแบบนี้ได้แก่การขอข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๑ ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งอยู่นอกเหนือจากข้อมูลที่ได้มีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ข้อมูลที่ได้มีการจัดเตรียมไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารและข้อมูลที่เผยแพร่ทางเว็บไซต์ของคุณข้อมูลข่าวสารแล้ว การบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนดังกล่าวมานี้เป็นการดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่มุ่งเน้น สิทธิการรับรู้และตอบสนองความต้องการข้อมูลข่าวสารของประชาชนทุกคน

ศาสตราจารย์ ดร. กำชัย จงจักรพันธ์
ประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์
และวิธีการไตสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ
เหตุบังคับหลักประกันที่เป็นกิจการ พ.ศ.

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ

ไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุบังคับหลักประกันที่เป็นกิจการ พ.ศ.^๑

หลักการ

กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุบังคับหลักประกันที่เป็นกิจการ เพื่อให้เกิดกระบวนการที่รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม ในการบังคับหลักประกันทางธุรกิจที่ผู้ให้หลักประกันนำมาเป็นหลักประกันแก่ผู้รับหลักประกัน และเจ้าหนี้อื่นซึ่งมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเท่าที่ปรากฏรายชื่อในหลักฐานทางทะเบียน ตลอดจนถึงขั้นตอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุบังคับหลักประกันที่เป็นกิจการ เพื่อให้เกิดกระบวนการที่รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม ในการบังคับหลักประกันทางธุรกิจที่ผู้ให้หลักประกันนำมาเป็นหลักประกันแก่ผู้รับหลักประกัน และเจ้าหนี้อื่นซึ่งมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเท่าที่ปรากฏรายชื่อในหลักฐานทางทะเบียน ตลอดจนถึงขั้นตอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และโดยที่มาตรา ๖๘ แห่งร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. บัญญัติให้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุบังคับหลักประกันเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

^๑ร่างกฎหมายลำดับรองฉบับนี้เป็นเพียงร่างแรก ซึ่งยังต้องรอรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชนก่อน ยังไม่อนุญาตให้นำไปใช้อ้างอิง

ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ ไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุบังคับหลักประกันที่เป็นกิจการ พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๘ แห่งร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ประกอบกับมาตรา มาตรา มาตรา และมาตรา ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จึงออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“ผู้บังคับหลักประกัน” หมายถึง ผู้บังคับหลักประกันซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุบังคับหลักประกันที่เป็นกิจการ

“คู่สัญญา” หมายถึง ผู้ให้หลักประกันและผู้รับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ

“กิจการ” หมายถึง กิจการที่ผู้ให้หลักประกันนำมาเป็นหลักประกันกับผู้รับหลักประกันและมีเหตุให้ถูกบังคับหลักประกัน

“วันไต่สวนข้อเท็จจริงวันแรก” หมายถึง วันที่ผู้บังคับหลักประกันเริ่มทำการไต่สวนข้อเท็จจริงครั้งแรกตามความเป็นจริง

“เจ้าพนักงานทะเบียน” หมายถึง เจ้าพนักงานทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจ

“นายทะเบียน” หมายถึง ผู้มีอำนาจหน้าที่จดทะเบียนสิทธิตามกฎหมาย

“นายทะเบียนบริษัท” หมายถึง นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท

“คำร้องขอบังคับหลักประกัน” หมายถึง หนังสือที่ผู้รับหลัก

ประกันแจ้ผู้บ้ค้บหลักประกันเพื่อใ้มีการบ้ค้บหลักประกันที่เป็น
กิจการ

หมวด ๑ บทบัญญัติทั่วไป

ข้อ ๒ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บ้ค้บหลักประกัน

(๑) ผู้บ้ค้บหลักประกันที่ใ้รับเลือกหรือแต่งตั้งเป็นผู้บ้ค้บ
หลักประกันต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลาง มีความเป็นอิสระ
และต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงที่อาจเป็นเหตุอันควรสงสัยถึงความเป็น
กลางหรือความเป็นอิสระของตนต่อคู่สัญญาโดยไม่ชักช้า เว้นแต่จะใ้
แจ้ให้คู่สัญญาทราบล่วงหน้าแล้ว^๑

(๒) ในการใ้สวนข้อเท็จจริง ให้ผู้บ้ค้บหลักประกันเป็นผู้ซัก
ถามคู่สัญญาและบุคคลที่เกี่ยวข้อง^๒

ข้อ ๓ อำนาจหน้าที่ของผู้บ้ค้บหลักประกัน

(๑) อำนาจหน้าที่ในการใ้สวนข้อเท็จจริง ให้ผู้บ้ค้บหลัก
ประกันมีอำนาจหน้าที่ในการเรียกใ้คู่สัญญาหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง
หรือหลายคน หรือทนายความคนเดียวหรือหลายคนใ้ใ้รับมอบอำนาจ
จากคู่สัญญามาให้ถ้อยคำ^๓

(๒) อำนาจหน้าที่ในการทำคำวินิจฉัยคำร้องขอบ้ค้บหลัก
ประกันที่เป็นกิจการ และในกรณีที่มีคำวินิจฉัยบ้ค้บหลักประกัน ให้ผู้
บ้ค้บหลักประกันมีอำนาจหน้าที่ในการบำรุงรักษา จัดการและดำเนิน
กิจการที่เป็นหลักประกันจนกว่าจะจำหน่ายกิจการที่เป็นหลักประกัน
ใ้^๔

(๓) อำนาจหน้าที่ในการบ้ค้บหลักประกันในกรณีที่มีเหตุ

บังคับหลักประกัน ให้ผู้บังคับหลักประกันมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและประเมินราคากิจการที่เป็นหลักประกัน และกำหนดวิธีการที่เหมาะสมในการจำหน่ายกิจการที่เป็นหลักประกัน^๖

ข้อ ๔ ผู้บังคับหลักประกันไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับหลักประกันได้ หากปรากฏข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้^๗

(๑) มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องในคำร้องที่ขอบังคับหลักประกัน

(๒) เป็นหรือเคยเป็นสามีหรือภริยา หรือญาติของคู่สัญญา

^๖รองรับหลักการของร่างมาตรา ๗๗ ของร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (ฉบับคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)

^๗นำแนวทางมาจากระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๕๐

^๘ตามร่างมาตรา ๖๔ ของร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (ฉบับคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย) ในส่วนที่เกี่ยวกับการไต่สวนข้อเท็จจริง ผู้ให้หลักประกันหรือผู้รับหลักประกันจะดำเนินการด้วยตนเองหรือมอบอำนาจให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคน หรือตั้งนายความคนเดียวหรือหลายคนให้เป็นผู้ดำเนินการแทนตนก็ได้ ดังนั้น อำนาจหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงผู้บังคับหลักประกันในการเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ ซึ่งนอกจากจะเป็นคู่สัญญาในสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ คือ ผู้ให้หลักประกัน และผู้รับหลักประกัน ยังรวมถึงบุคคลที่ดำเนินการแทนโดยการมอบอำนาจบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคน หรือตั้งนายความคนเดียวหรือหลายคนให้เป็นผู้ดำเนินการแทนด้วย

^๙รองรับหลักการของร่างมาตรา ๗๕ และร่างมาตรา ๗๖ ของร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (ฉบับคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)

^{๑๐}เป็นการเขียนเพื่อรองรับคุณสมบัติผู้บังคับหลักประกันซึ่งต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบและการประเมินราคาทรัพย์สินตามร่างมาตรา ๕๗ และเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับหลักประกันในส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินราคากิจการที่นำมาเป็นหลักประกันตามร่างมาตรา ๗๕ ของร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (ฉบับคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)

^{๑๑}นำแนวทางมาจากระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการไต่สวนข้อเท็จจริงของพนักงานไต่สวน พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๕ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง หมวด ๒ การคัดค้านผู้พิพากษา มาตรา ๑๑

ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงสามชั้น หรือเป็นญาติทางการสมรส นับได้เพียงสองชั้น

(๓) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมของคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมาก่อน

(๔) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ หรือเป็นนายจ้างหรือลูกจ้างของคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

ข้อ ๕ ในกรณีที่ผู้บังคับหลักประกันไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามที่กฎหมายกำหนดให้คู่สัญญาดกลงเลือกผู้รับใบอนุญาตอื่นเป็นผู้บังคับหลักประกันแทน หากตกลงกันได้ให้ผู้รับหลักประกันดำเนินการตามข้อ ๖ แต่ในกรณีที่คู่สัญญาดกลงเลือกผู้บังคับหลักประกันแทนไม่ได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้บังคับหลักประกันไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คู่สัญญายื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับใบอนุญาตคนหนึ่งหรือหลายคนตามที่ศาลเห็นสมควรเป็นผู้บังคับหลักประกันแทน^๔

^๔ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการชำระหนี้ของร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (ฉบับคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)

หมวด ๒

การเสนอคำร้องเพื่อขอบังคับหลักประกันและการจัดส่งสำเนาคำร้อง ให้ผู้ให้หลักประกันทราบเพื่อได้ทำคำชี้แจง

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้รับหลักประกันเห็นว่าเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจให้ผู้รับหลักประกันยื่นคำร้องขอบังคับหลักประกันต่อผู้บังคับหลักประกันโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือวิธีการอื่นที่แสดงว่าผู้บังคับหลักประกันได้รับคำร้องขอบังคับหลักประกันเพื่อให้มีการบังคับหลักประกันที่เป็นกิจการ^๑

คำร้องขอบังคับหลักประกันตามวรรคหนึ่งต้องบรรยายให้ชัดเจนครบถ้วนถึงเหตุที่จะบังคับหลักประกันที่เป็นกิจการและแนบสำเนาเอกสารดังต่อไปนี้

- (๑) หนังสือสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ
- (๒) คำขอจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ
- (๓) เอกสารอื่นๆที่ใช้ประกอบการกล่าวอ้างถึงเหตุในการบังคับหลักประกันทางธุรกิจ
- (๔) บัญชีพยานบุคคลที่นำมาให้ถ้อยคำในการไต่สวนข้อเท็จจริง

ข้อ ๗ ให้ผู้บังคับหลักประกันจัดส่งสำเนาคำร้องขอบังคับหลักประกันและสำเนาเอกสารตาม ข้อ ๖ ต่อผู้ให้หลักประกันและมีหนังสือแจ้งให้เจ้าพนักงานทะเบียน^{๑๑} ทราบภายในเจ็ดวัน^{๑๑} นับแต่วันที่ผู้บังคับหลักประกันได้รับคำร้องขอบังคับหลักประกัน โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือวิธีการอื่นที่แสดงว่าผู้ให้หลักประกันและเจ้า

^๑ ร้องรับหลักการตามร่างมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง ของร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (ฉบับคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)

พนักงาน ทะเบียนได้รับหนังสือแล้ว^{๖๖}

^{๖๖}ในการแจ้งให้นายทะเบียนทราบนั้นกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๗๑ ในกรณีที่มีคำวินิจฉัยบังคับหลักประกัน แต่ที่คณะกรรมการพิจารณากฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. มีการเพิ่มเติมให้มีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ผู้บังคับหลักประกันได้รับคำร้องขอบังคับหลักประกันก็เพื่อให้นายทะเบียนบันทึกข้อมูลในทะเบียนให้เป็นปัจจุบันเพื่อให้ทราบว่ามีกรณีเสนอคำร้องเพื่อขอบังคับหลักประกัน และแม้ว่าตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (ฉบับคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย) จะมิได้บัญญัติในเรื่องดังกล่าวไว้โดยตรง แต่จากบทความของคุณธรรมนิตย์ สุมนัตกุล เรื่อง “การร่างกฎหมายลำดับรอง” โดยสรุปมาจากหนังสือของ Cornelius M. Kerwin and Scott R. Furlong. เรื่อง “Rulemaking : How Government Agencies Write Law and Make Policy” CQ Press (Washington D.C) แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๔ เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๑๑ ได้กล่าวถึง “การร่างกฎหมายลำดับรอง” ในมุมมองที่ว่า กฎหมายลำดับรองจะเป็นการสะท้อนนโยบายสำคัญของรัฐในการลงมือปฏิบัติจริงและมีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียจำนวนมาก แม้กฎหมายลำดับรองจะร่างขึ้นหรือปรับปรุงแก้ไขเกินจากกฎหมายแม่บทหรือมีผลเป็นการแก้ไขกฎหมายแม่ไม่ได้ หรือจะมอบอำนาจต่อโดยที่กฎหมายแม่บทไม่อนุญาตจะกระทำไม่ได้ แต่การออกกฎหมายลำดับรองเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพื่อเป็นการเติมอุดช่องว่างให้กฎหมายแม่เพื่อวางกฎเกณฑ์ในอนาคต ล้มเลิกสิ่งที่ล้าสมัย ปราบบางสิ่งไม่ให้เกิดขึ้น เป็นการกำหนดรายละเอียดให้กฎหมายแม่บท (Prescribe) หรือเป็นการอธิบายกฎหมายภายใต้เจตนารมณ์ของกฎหมายแม่บท (Interpretation) ก็เป็นสิ่งที่น่าจะกระทำได้

นอกจากนี้เหตุที่กำหนดให้ผู้บังคับหลักประกันมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้บังคับหลักประกันได้รับคำร้องขอบังคับหลักประกันก็เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. มาตรา ๖๕ วรรคสอง และเพื่อให้นายทะเบียนทำการปรับปรุงข้อมูลเกี่ยวกับการยื่นคำร้องขอบังคับหลักประกันให้เป็นปัจจุบัน อันจะเป็นประโยชน์ในการที่เจ้าหน้าที่อื่นซึ่งมีบริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเท่าที่ปรากฏรายชื่อในหลักฐานทางทะเบียนหรือประชาชนโดยทั่วไปจะสามารถเข้ามาตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวได้

^{๖๗}เนื่องจากตามร่างมาตรา ๖๕ วรรคสอง กำหนดให้ผู้บังคับหลักประกันมีหนังสือแจ้งผู้ให้หลักประกันและผู้รับหลักประกันทราบโดยไม่ชักช้า จึงกำหนดให้ผู้บังคับหลักประกันต้องแจ้งให้ทราบภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ ผู้บังคับหลักประกันได้รับคำร้องขอบังคับหลักประกัน

^{๖๘}รองรับหลักการตามร่างมาตรา ๖๕ วรรคสอง ของร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (ฉบับคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)

ข้อ ๘ เมื่อผู้บังคับหลักประกันได้รับคำร้องขอบังคับหลักประกัน จากผู้รับหลักประกันว่ามีเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ ให้ผู้บังคับหลักประกันกำหนดวัน เวลา และสถานที่ไต่สวนข้อเท็จจริงเป็นหนังสือส่งให้แก่ผู้ให้หลักประกันและผู้รับหลักประกันทราบโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือวิธีการอื่นที่แสดงว่าผู้ให้หลักประกันและผู้รับหลักประกันได้รับหนังสือแล้ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอบังคับหลักประกัน จากผู้รับหลักประกัน^{๓๓}

ข้อ ๙ เมื่อผู้ให้หลักประกันได้รับสำเนาคำร้องขอบังคับหลักประกันและสำเนาเอกสารตามข้อ ๗ แล้ว ให้ผู้ให้หลักประกันทำคำชี้แจงเป็นหนังสือต่อผู้บังคับหลักประกันว่าจะยอมรับหรือปฏิเสธคำร้องขอบังคับหลักประกัน^{๓๔} ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารดังกล่าว

คำชี้แจงในการปฏิเสธคำร้องขอบังคับหลักประกันตามวรรคหนึ่งต้องบรรยายให้ชัดเจนครบถ้วนถึงเหตุในการปฏิเสธ พร้อมแนบสำเนาเอกสารดังต่อไปนี้^{๓๕}

(๑) เอกสารที่ใช้ประกอบการกล่าวอ้างถึงเหตุในการปฏิเสธคำร้องขอบังคับหลักประกัน

^{๓๓}รองรับหลักการตามร่างมาตรา ๖๕ วรรคสอง ของร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (ฉบับคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)

^{๓๔}นำแนวทางมาจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๗๗ ประกอบกับระเบียบข้อที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ หมวด ๒ การแสวงหาข้อเท็จจริง ส่วนที่ ๑ การแสวงหาข้อเท็จจริงจากคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ และคำให้การเพิ่มเติม ข้อ ๔๓

^{๓๕}เป็นบทบัญญัติที่เปิดโอกาสให้ลูกหนี้ผู้ให้หลักประกันได้มีโอกาสดำเนินการร้องขอบังคับหลักประกันของเจ้าหนี้ผู้รับหลักประกัน โดยต้องแสดงเหตุในการปฏิเสธให้ชัดเจน พร้อมแนบสำเนาเอกสารมาให้ครบถ้วน

(๒) บัญชีพยานบุคคลที่นำมาให้ถ้อยคำในการไต่สวนข้อเท็จจริง

หมวด ๓

กระบวนการไต่สวนเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริง และการรวบรวมพยานหลักฐาน

ข้อ ๑๐ การยื่นสำเนาเอกสารหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม^{๑๖} จากข้อ ๖ และข้อ ๙ ให้ยื่นต่อ ผู้บังคับหลักประกันและให้คู่สัญญาฝ่ายที่อ้างส่งสำเนาเอกสารหรือพยานหลักฐานดังกล่าวให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งทราบก่อนวันไต่สวนข้อเท็จจริงวันแรกไม่น้อยกว่าห้าวัน^{๑๗}

ก่อนวันไต่สวนข้อเท็จจริงวันแรก คู่สัญญาที่มีสิทธิขอตรวจดูเอกสารขอคัดสำเนาเอกสาร หรือพยานหลักฐานที่คู่สัญญาได้ยื่นไว้ต่อผู้บังคับหลักประกัน

ข้อ ๑๑ เอกสารหรือพยานหลักฐานทั้งปวงที่ยื่นต่อผู้บังคับหลักประกันต้องทำเป็นภาษาไทย ในกรณีที่เอกสารหรือพยานหลักฐานเป็นภาษาต่างประเทศต้องจัดทำคำแปล โดยมีคำรับรองของผู้แปลแนบไว้กับเอกสารหรือพยานหลักฐานนั้น^{๑๘}

^{๑๖}การยื่นสำเนาเอกสารหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม ทั้งนี้ เพื่อให้คู่สัญญาอีกฝ่ายมีโอกาสตรวจสอบดูก่อนเริ่มกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงนี้ควรเป็นการยื่นตัวสำเนาเอกสาร ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การยื่นเอกสารตามข้อ ๖ และข้อ ๙ ซึ่งกำหนดให้ต้องทำการยื่นตัวสำเนาเอกสารเช่นกัน แต่หากเป็นกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยผู้บังคับหลักประกันแล้วนั้นจะต้องทำการ ไต่สวนจากเอกสารต้นฉบับเท่านั้น

^{๑๗}เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามร่างมาตรา ๖๕ วรรคสองของร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจพ.ศ. (ฉบับคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)

ข้อ ๑๒ ในวันไต่สวนข้อเท็จจริงวันแรก ให้คู่สัญญาทุกฝ่าย มาพบผู้บังคับหลักประกันและให้ผู้บังคับหลักประกันสอบถามคู่สัญญา ทุกฝ่ายถึงข้ออ้าง ข้อเถียง และพยานหลักฐานที่จะยื่นต่อผู้บังคับหลัก ประกันว่า ฝ่ายใดยอมรับหรือโต้แย้งข้ออ้าง ข้อเถียงนั้นอย่างไร ข้อ เท็จจริงใดที่คู่สัญญายอมรับกันก็เป็นอันยุติไปตามนั้น ส่วนข้อกฎหมาย หรือข้อเท็จจริงที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งยกขึ้นอ้างแต่คู่สัญญาฝ่ายอื่นไม่รับ และเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับประเด็นการพิจารณา ให้ผู้บังคับหลักประกัน กำหนดไว้เป็นประเด็นข้อพิพาท เพื่อให้คู่สัญญานำหลักฐานมาสืบใน ประเด็นข้อพิพาทนั้น^{๑๙}

ในการสอบถาม^{๒๐} คู่สัญญาตามวรรคหนึ่ง คู่สัญญาแต่ละฝ่าย ต้องตอบคำถามที่ผู้บังคับหลักประกันถามเองหรือถามตามคำขอของคู่ สัญญาฝ่ายอื่นเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่คู่สัญญาฝ่ายอื่นยกขึ้นเป็นข้ออ้าง ข้อเถียง และพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่คู่สัญญาได้ยื่นต่อผู้บังคับหลัก ประกัน ถ้าคู่สัญญาฝ่ายใดไม่ตอบคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงใดหรือ

^{๑๙}นำแนวทางมาจาก ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองว่าด้วยวิธี พิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ภาค ๑ บททั่วไป ข้อ ๙ และประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๑ บททั่วไป ลักษณะ ๒ ศาล หมวด ๕ รายงานและ สำนวนความ มาตรา ๔๖

^{๒๐}นำแนวทางมาจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๒ วิธีพิจารณา ในศาลชั้นต้น ลักษณะ ๑ วิธีพิจารณาสำนวนในศาลชั้นต้น มาตรา ๑๔๓ วรรคหนึ่ง ^{๒๑}ในระบบไต่สวนนั้นศาลจะทำหน้าที่ในเชิงรุก โดยตามกฎหมายแล้วจะกำหนด ให้ศาลเป็นผู้ซักถามคู่ความและพยาน นอกจากนั้นเห็นว่าควรให้อำนาจผู้บังคับ หลักประกันในการกำหนดประเด็นการพิจารณา เพื่อเป็นการกระชับเวลาในการ พิจารณาและเป็นประโยชน์ต่อการสืบพยาน โดยสืบพยานเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับ ประเด็นการพิจารณาเท่านั้น เห็นว่าผู้บังคับหลักประกันต้องทำการกลั่นกรอง คำขอบังคับหลักประกันว่าเหตุในการบังคับหลักประกันที่เจ้าหน้าที่อ้างมีอย่างไร และตรวจสอบพยานหลักฐานของฝ่ายลูกหนี้ เพื่อจะกำหนดประเด็นการพิจารณา ต่อไป จะเห็นได้ว่าผู้บังคับหลักประกันนั้นทำหน้าที่คล้ายกับศาล

ปฏิเสธข้อเท็จจริงใดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ถือว่ายอมรับข้อเท็จจริงนั้นแล้ว^{๒๐}

ข้อ ๑๓ ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ผู้บังคับหลักประกันต้องตรวจดูพยานหลักฐานเอกสารพิจารณาคำร้องขอบังคับหลักประกันของผู้รับหลักประกันและคำชี้แจงของผู้ให้หลักประกันและซักถามบุคคลผู้มาให้ถ้อยคำตามประเด็นพิพาทโดยเปิดเผย^{๒๑}

ข้อ ๑๔^{๒๒} ในวันไต่สวนข้อเท็จจริงวันแรก ถ้าผู้รับหลักประกันไม่มาพบผู้บังคับหลักประกัน ให้ผู้บังคับหลักประกันมีคำสั่งยกคำร้องขอบังคับหลักประกันนั้นเสีย

ถ้าผู้ให้หลักประกันไม่มาพบผู้บังคับหลักประกัน ให้ผู้บังคับหลักประกันดำเนินกระบวนการไต่สวนเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและมีคำวินิจฉัยคำร้องขอบังคับหลักประกันต่อไป

ถ้าคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายไม่มาพบผู้บังคับหลักประกัน ให้ผู้บังคับหลักประกันมีคำสั่งยกคำร้องขอบังคับหลักประกันนั้นเสีย

ข้อ ๑๕ วิธีการสืบพยานและจัดบันทึกคำพยานบุคคลและ

^{๒๐}นำแนวทางมาจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๒ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น ลักษณะ ๑ วิธีพิจารณาสามัญในศาลชั้นต้น มาตรา ๑๔๓ วรรคสอง

^{๒๑}กฎหมายมิได้ให้อำนาจแก่ผู้บังคับหลักประกันที่จะแสวงหาข้อเท็จจริงได้เอง แต่ต้องทำการพิจารณาจากหลักฐานที่คู่สัญญาอ้างถึงเท่านั้น โดยสามารถซักถามพยานบุคคลและตรวจดูเอกสารที่นำมาแสดงได้ทั้งหมด เนื่องจากหากให้ผู้บังคับหลักประกันแสวงหาข้อเท็จจริงเองอาจทำให้คำวินิจฉัยของผู้บังคับหลักประกันถูกคัดค้านได้โดยอาศัยเหตุว่าคำวินิจฉัยดังกล่าวนั้นไม่เป็นธรรมตามร่างมาตรา ๗๔ ของร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (ฉบับคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)

^{๒๒}นำแนวทางมาจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๒ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น ลักษณะ ๒ วิธีพิจารณาวิสามัญในศาลชั้นต้น หมวด ๒ การพิจารณาโดยขาดนัด ส่วนที่ ๒ การขาดนัดพิจารณา มาตรา ๒๐๐ มาตรา ๒๐๒ และมาตรา ๒๐๔

พยานเอกสาร

(๑) ในกรณีผู้มาให้ถ้อยคำเพื่อเป็นพยานบุคคลไม่เข้าใจภาษาไทย หรือเป็นใบ้ หรือหูหนวก หรืออ่านหนังสือไม่ได้ ให้ผู้บังคับหลักประกันเป็นผู้จัดหาล่าม^{๓๔} โดยเรียกค่าใช้จ่ายจากผู้รับหลักประกัน หรือผู้ให้หลักประกันที่เป็นผู้นำพยานบุคคลดังกล่าวมาให้ถ้อยคำ ค่าธรรมเนียมของผู้ที่ทำหน้าที่เป็นล่ามให้เป็นไปตามอัตราแบบท้ายของกฎกระทรวง

(๒) การรับฟังพยานหลักฐานต่างๆ ของผู้บังคับหลักประกัน อาจจะรับฟังโดยมีเอกสารเป็นหนังสือหรือโดยทางวาจาก็ได้ แต่ในกรณีโดยทางวาจาให้ผู้บังคับหลักประกัน จัดแจ้งข้อความนั้นไว้ในรายงานของผู้บังคับหลักประกันทุกครั้งเพื่อประโยชน์ในการทำคำวินิจฉัยและเพื่อให้คู่สัญญาและบุคคลที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าขอตรวจดู ทราบ คัดสำเนา หรือขอสำเนาอันรับรองถูกต้องและผู้บังคับหลักประกันอาจส่งสำเนาให้คู่สัญญาได้ เว้นแต่กรณีที่มิกฎหมายคุ้มครองให้ไม่ต้องเปิดเผย หรือกรณีที่ผู้บังคับหลักประกันเห็นว่าหากเปิดเผยแล้ว จะเกิดความเสียหายต่อบุคคลอื่น^{๓๕}

ในการเบิกความนั้น พยานทุกคนต้องเบิกความด้วยวาจาเว้นแต่ในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายมีหนังสือแจ้งผู้บังคับหลักประกันว่าประสงค์จะเสนอบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงหรือความเห็นของผู้ที่ตนประสงค์จะอ้างเป็นพยานแทนการซักถามผู้ให้ถ้อยคำเป็นพยานต่อผู้บังคับหลักประกันทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

^{๓๔}นำแนวทางมาจากระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ภาค ๑ บททั่วไป ข้อ ๙

^{๓๕}ข้อ ๑๕(๒) วรรคต้น มีที่มาจาก ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ข้อ ๑๐

ก็ได้^{๒๖} โดยให้ส่งต้นฉบับบันทึกถ้อยคำแทนการซักถามพยานดังกล่าวต่อผู้บังคับหลักประกันและสำเนาแก่คู่สัญญาฝ่ายอื่นทราบก่อนวันไต่สวนข้อเท็จจริงวันแรกไม่น้อยกว่าห้าวัน

ให้พยานผู้ให้ถ้อยคำมาพบผู้บังคับหลักประกันเพื่อเบิกความตอบคำซักถามเพิ่มเติม ตอบคำถามค้าน และคำถามติงของคู่สัญญา หากพยานผู้ให้ถ้อยคำไม่มาพบผู้บังคับหลักประกัน ให้ผู้บังคับหลักประกันปฏิเสธที่จะรับฟังบันทึกถ้อยคำของผู้นั้นเป็นพยานหลักฐาน^{๒๗} ในกรณีที่คู่สัญญาตกลงกันให้พยานผู้ให้ถ้อยคำไม่ต้องมาพบผู้บังคับหลักประกัน หรือคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งยินยอมหรือไม่ติดใจถามค้าน ให้ผู้บังคับหลักประกันรับฟังบันทึกถ้อยคำดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานได้^{๒๘}

(๓) ผู้บังคับหลักประกันอาจอนุญาตให้คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายให้ถ้อยคำผ่านระบบการประชุมทางจอภาพ (VIDEO CONFERENCE)^{๒๙} ได้ โดยให้ฝ่ายที่ร้องขอเป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีระบบดังกล่าวและเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนี้ทั้งหมด

(๔) ในระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้ผู้บังคับหลักประกันบันทึกรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงทั้งพยานบุคคลและพยานเอกสารที่ได้รับฟังไว้ในสำนวนและจัดให้คู่สัญญาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และเพื่อประโยชน์ในการบันทึกคำพยานบุคคลและพยานเอกสาร ให้บันทึกการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยใช้เครื่องบันทึกเสียง หรือเครื่องบันทึกภาพและเสียง^{๓๐} หรือโดยวิธีการอื่นใดตามที่ผู้บังคับหลักประกันกำหนด

^{๒๖}ข้อกำหนดคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๐ ลักษณะ ๑ ความแห่ง หมวด ๓ ข้อ ๒๙

^{๒๗}นำแนวทางมาจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๑ บททั่วไป ลักษณะ ๕ พยานหลักฐาน หมวด ๒ ว่าด้วยการมาศาลของพยานและการซักถามพยาน มาตรา ๑๒๐/๑ วรรคสาม

^{๒๘}ปรับจาก วิแพ่ง มาตรา ๑๒๐/๑ วรรคสี่

^{๒๙}ที่มาจากข้อกำหนดคดีล้มละลายพ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๑๗

หมวด ๔

รายงานและการทำคำวินิจฉัยของผู้บังคับหลักประกัน

ข้อ ๑๖ รายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงต้องประกอบด้วย^{๑๐}

(๑) ชื่อผู้รับหลักประกันและชื่อผู้ให้หลักประกันที่เป็นคู่สัญญา

(๒) สถานที่ วัน และเวลาที่ผู้บังคับหลักประกันดำเนินการ
อย่างใดอย่างหนึ่งในการไต่สวน

(๓) ข้อความโดยย่อเกี่ยวกับเรื่องที่ทำและรายการข้อ
สำคัญอื่น ๆ

(๔) ลายมือชื่อของผู้บังคับหลักประกัน ผู้ให้หลักประกันและ
ผู้รับหลักประกันที่เป็นคู่สัญญา และพยานบุคคลที่เข้ามารายงาน

ข้อ ๑๗^{๑๑} เมื่อผู้บังคับหลักประกันไต่สวนข้อเท็จจริงเสร็จ ใน
กรณีที่ไม่มีเหตุบังคับหลักประกัน ให้ผู้บังคับหลักประกันมีคำวินิจฉัยว่า
ไม่มีเหตุบังคับหลักประกัน

ในกรณีที่มีเหตุบังคับหลักประกัน ให้ผู้บังคับหลักประกันมีคำ
วินิจฉัยบังคับหลักประกัน เว้นแต่ผู้รับหลักประกันยินยอมผ่อนผันให้
แก่ผู้ให้หลักประกันเป็นหนังสือโดยให้ถือว่ายังไม่เคยมีเหตุบังคับหลัก
ประกันดังกล่าวเกิดขึ้น ให้ผู้บังคับหลักประกันมีคำวินิจฉัยว่าไม่มีเหตุบังคับ
หลักประกันและให้บันทึกความยินยอมของผู้ให้หลักประกันไว้ในคำ
วินิจฉัย

^{๑๐}ข้อกำหนดคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๐
ลักษณะ ๑ ความแห่ง หมวด ๑ บททั่วไป การบันทึกคำเบิกความของพยาน ข้อ ๒๖

^{๑๑}นำแนวทางมาจาก ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๑ บททั่วไป
ลักษณะ ๒ ศาล หมวด ๕ รายงานและสำนวนความ มาตรา ๔๘

^{๑๒}ข้อ ๑๗ นี้มีที่มาจาก ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕
และ ร่างมาตรา ๖๙ ของร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (ฉบับ
คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)

ข้อ ๑๘^{๓๓} ผู้บังคับหลักประกันต้องทำคำวินิจฉัยโดยทำเป็นหนังสือให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันไต่สวนข้อเท็จจริงวันแรกซึ่งคำวินิจฉัยต้องประกอบด้วย^{๓๔}

- (๑) วันที่มีคำวินิจฉัย
- (๒) สรุปข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (๓) เหตุผลในการวินิจฉัย
- (๔) ลายมือชื่อของผู้บังคับหลักประกัน

ข้อ ๑๙^{๓๕} ให้ผู้บังคับหลักประกันมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยตามข้อ ๑๗ ให้ลูกหนี้ผู้ให้หลักประกัน ผู้รับหลักประกันและเจ้าหนี้อื่นซึ่งมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเท่าที่ปรากฏรายชื่อในหลักฐานทางทะเบียนทราบโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือวิธีการอื่นที่แสดงว่าบุคคลดังกล่าวได้รับหนังสือแล้ว

ในกรณีที่คำวินิจฉัยบังคับหลักประกัน ให้ผู้บังคับหลักประกันมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานทะเบียน นายทะเบียน นายทะเบียนบริษัท หรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องทราบโดยเร็ว^{๓๖}

เมื่อได้รับแจ้งคำวินิจฉัยตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานทะเบียน นายทะเบียน นายทะเบียนบริษัท หรือ นายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องจัดบันทึกคำวินิจฉัยดังกล่าวไว้ในทะเบียนโดยเร็ว

^{๓๓}ข้อ ๑๘ นี้มีที่มาจาก ม.๗๐ ร่างพรบ.หลักประกันฯ และม.๑๔๑ ป.วิ.พ.เป็นหลัก

^{๓๔}รองรับร่างมาตรา ๖๙ วรรคท้าย ของร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. (ฉบับคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย)

^{๓๕}ข้อ ๑๘ นี้มีที่มาจาก ม.๗๑ ร่างพรบ.หลักประกันฯ

^{๓๖}เพื่อให้สอดคล้องกับวรรคท้ายและเพื่อให้ผู้บังคับหลักประกันตระหนักถึงหน้าที่ในการแจ้งผลการวินิจฉัยให้นายทะเบียนทราบโดยเร็ว ทั้งนี้ หากผู้บังคับหลักประกันไม่ดำเนินการดังกล่าวจะมีความผิดตามม. ๙๓ ของร่างพรบ.หลักประกันทางธุรกิจ

ข้อ ๒๐ คู่สัญญาอาจตัดคำวินิจฉัยได้โดยตรงกับผู้บังคับหลัก
ประกัน

ข้อ ๒๑ บุคคลภายนอกอาจคัดสำเนาหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยที่
เจ้าพนักงานทะเบียนบันทึกไว้ตามข้อ ๑๙ วรรคท้าย^{๓๗} ได้ที่สำนักงาน
ทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยเสียค่า
ธรรมเนียมในการตัดคำวินิจฉัยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๓๘}

ให้ไว้ ณ วันที่

(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์)

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้

^{๓๗}เพื่อให้สอดคล้องกับ มาตรา ๗๑ วรรคท้าย

^{๓๘}ต้องออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๔ เพิ่มเติม

-ร่าง-

ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจและการให้ประชาชนตรวจดูข้อมูล^๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ วรรคสาม และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจและการให้ประชาชนตรวจดูข้อมูล”

ข้อ ๒ อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นเจ้าพนักงานทะเบียน มีอำนาจหน้าที่ (เพิ่มเติมในการประชุมครั้งที่ ๖/๕๔)

(๑) รับจดทะเบียน แก้ไขข้อความในรายการจดทะเบียน ยกเลิกการจดทะเบียน หรือดำเนินการอื่น ๆ ที่จำเป็นตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจตามข้อมูลที่ได้รับแจ้งจากผู้มีหน้าที่ดำเนินการทางทะเบียน

(๒) จัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนและข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับใบอนุญาตทำการเป็นผู้บังคับหลักประกันในกรณีการนำกิจการมาเป็นหลักประกันเพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้

^๑ร่างกฎหมายลำดับรองฉบับนี้เป็นเพียงร่างแรก ซึ่งยังต้องรอรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชนก่อน ยังไม่อนุญาตให้นำไปใช้อ้างอิง

**ข้อ ๓ ผู้มีหน้าที่ดำเนินการทางทะเบียนในการจดทะเบียนสัญญาหลัก
ประกันทางธุรกิจ**

๓.๑ ให้ผู้รับหลักประกันเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นขอจดทะเบียนใน
กรณีดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ การจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ

๓.๑.๒ การจดทะเบียนแก้ไขรายการจดทะเบียน

(๑) กรณีที่รายละเอียดของทรัพย์สินที่เป็นหลัก
ประกันมีการเปลี่ยนแปลงไปจากที่ได้จดทะเบียนไว้

(๒) กรณีการนำทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันมารวม
เข้ากับทรัพย์สินของบุคคลอื่นจนเป็นส่วนควบหรือแบ่งแยกไม่ได้

(๓) กรณีผู้ให้หลักประกันได้ทรัพย์สินมาจากการ
จำหน่ายจ่ายโอน แลกเปลี่ยน หรือได้มาแทนที่ทรัพย์สินที่เป็นหลัก
ประกัน หรือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันรวมอยู่ด้วย รวมทั้งค่าสินไหม
ทดแทนที่ได้มาเนื่องจากทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันสูญหายหรือเสีย
หาย

(๔) กรณีการแก้ไขข้อความในรายการทางทะเบียน

๓.๑.๓ การจดทะเบียนยกเลิกการจดทะเบียนสัญญาหลัก
ประกันทางธุรกิจในกรณีมีการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันใน
การบังคับหลักประกันหรือเมื่อทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันหลุดเป็นสิทธิ
แก่ผู้รับหลักประกัน

๓.๒ ให้ผู้ให้หลักประกันเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นขอจดทะเบียนยกเลิก
การจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ ในกรณีดังต่อไปนี้

๓.๒.๑ เมื่อหนี้ประธานของสัญญาหลักประกันทางธุรกิจระงับ
สิ้นไป

๓.๒.๒ เมื่อคู่สัญญาตกลงเป็นหนังสือให้ยกเลิกสัญญาหลัก
ประกันทางธุรกิจ

๓.๒.๓ เมื่อมีการไต่ถอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

ข้อ ๔ วิธีการจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ

๔.๑ ทรัพย์สินที่อาจนำมาจดทะเบียนเป็นหลักประกันทางธุรกิจ ได้แก่

- (๑) กิจการ
- (๒) สิทธิเรียกร้อง
- (๓) สั้งหริมทรัพย์สินที่ผู้ให้หลักประกันใช้ในการประกอบธุรกิจ
- (๔) อสังหาริมทรัพย์ในกรณีให้ผู้ให้หลักประกันประกอบธุรกิจ

อสังหาริมทรัพย์โดยตรง

- (๕) ทรัพย์สินทางปัญญา
- (๖) ทรัพย์สินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๔.๒ วิธีการจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ

(๑) ในการยื่นคำขอจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ ให้ผู้รับหลักประกันโดยได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ให้หลักประกันเป็นผู้ดำเนินการขอจดทะเบียนต่อเจ้าพนักงานทะเบียน

ในกรณีที่นำกิจการมาเป็นหลักประกัน ผู้รับหลักประกันต้องยื่นหนังสือของผู้รับใบอนุญาตซึ่งยินยอมเป็นผู้บังคับหลักประกันไปพร้อมกับคำขอจดทะเบียน และในกรณีที่สัญญาหลักประกันทางธุรกิจกำหนดให้ผู้ให้หลักประกันต้องได้รับความยินยอมจากผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการก่อนจึงจะโอนสิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่นได้ ผู้รับหลักประกันต้องยื่นหนังสือของผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิที่ยินยอมให้ผู้ให้หลักประกันโอนสิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่นไปพร้อมกับคำขอจดทะเบียนด้วย

(๒) ในกรณีคำขอจดทะเบียนมีรายการและเอกสารประกอบครบถ้วน ให้เจ้าพนักงานทะเบียนพิจารณาคำขอ และรับ

แก้ไข หรือยกเลิกการจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจและ
ในกรณีที่ทรัพย์สินที่นำมาเป็นหลักประกันทางธุรกิจเป็นทรัพย์สินมี
ทะเบียน ให้เจ้าพนักงานทะเบียนแจ้งให้นายทะเบียนและเจ้าหน้าที่อื่นซึ่ง
มีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเท่าที่ปรากฏรายชื่อในหลัก
ฐานทางทะเบียนทราบถึงการจดทะเบียนตามประกาศนี้

ในกรณีที่คำขอจดทะเบียนมีรายการและเอกสาร
ประกอบไม่ครบถ้วน ให้เจ้าพนักงานทะเบียนปฏิเสธคำขอจดทะเบียน

(๓) ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ดำเนินการทางทะเบียนได้นำ
คำขอจดทะเบียน แก้ไข หรือยกเลิกการจดทะเบียนสัญญาหลักประกัน
ทางธุรกิจผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย
เมื่อเจ้าพนักงานทะเบียนได้รับจดทะเบียนตามคำขอ

ข้อ ๕ รายการในหนังสือสัญญาหลักประกันที่นำมาขอจดทะเบียน
หนังสือสัญญาหลักประกันที่ต้องนำมาจดทะเบียนอย่างน้อยต้องมี
รายการดังต่อไปนี้

(๑) วัน เดือน ปี และเวลาที่จดทะเบียน
(๒) ชื่อและที่อยู่ของลูกหนี้และผู้ให้หลักประกัน
(๓) ชื่อและที่อยู่ของผู้รับหลักประกัน
(๔) ชื่อและที่อยู่ของผู้รับใบอนุญาตซึ่งยินยอมเป็น
ผู้บังคับหลักประกันและอัตราหรือจำนวนค่าตอบแทนของผู้บังคับหลัก
ประกัน ในกรณีที่นำกิจการมาเป็นหลักประกัน

(๕) หน้าที่กำหนดให้มีการประกันการชำระ

(๖) รายละเอียดของทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกัน
หากเป็นทรัพย์สินมีทะเบียนให้ระบุประเภทของทะเบียน หมายเลข
ทะเบียน และนายทะเบียนไว้ด้วย หากเป็นสังหาริมทรัพย์ที่ผู้ให้หลัก
ประกันใช้ในการประกอบธุรกิจ ให้ระบุประเภท ชนิด ปริมาณ และ

มูลค่าของทรัพย์สินดังกล่าวเท่าที่สามารถระบุได้ไว้ด้วย

(๗) ข้อความที่แสดงว่าผู้ให้หลักประกันตราทรัพย์สินที่ระบุในรายการจดทะเบียนไว้แก่ผู้รับหลักประกันเพื่อเป็นประกันการชำระหนี้

(๘) จำนวนเงินสูงสุดที่ตกลงใช้ทรัพย์สินเป็นประกันหากมี

(๙) เหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ หากมี

(๑๐) รายการอื่นตามที่เจ้าพนักงานทะเบียนกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๖ สถานที่ยื่นขอจดทะเบียนและขอตรวจดูข้อมูล

สถานที่ยื่นขอจดทะเบียนให้ยื่นขอจดทะเบียนที่สำนักงานทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจกลาง กรมพัฒนาธุรกิจการค้า หรือสำนักงานทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจจังหวัด

การพิจารณาคำขอจดทะเบียน แก่ไข ยกเลิกการจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ และการขอตรวจดูข้อมูล จะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๑ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับคำขอและหลักฐานเอกสารประกอบคำขอไว้โดยครบถ้วน

ข้อ ๗ การให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลได้

การให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจและข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้บังคับหลักประกัน

การขอเข้าตรวจดูรายการจดทะเบียน หรือการขอสำเนา หรือการตรวจสอบและการขอออกหลักฐานการตรวจสอบการจดทะเบียน

ให้ผู้ขอยื่นคำขอตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ และชำระค่าธรรมเนียม
ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.วันแต่
กรณีสัญญาหลักประกันทางธุรกิจหรือเอกสารอื่นที่เป็นความลับของคู่
สัญญา จะขอตรวจดูได้เฉพาะคู่สัญญาหรือบุคคลที่ เป็นผู้มีส่วนได้เสีย
เท่านั้น ข้อ ๗ สถานที่ยื่นขอจดทะเบียนและขอตรวจดูข้อมูล
ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ พ.ศ.
(.....)
อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

Draft

Commercial Collateral Act B.E.

Draft
Commercial Collateral Act B.E. ...

Whereas it is expedient to enact a law on commercial collateral;

This Act contains certain provisions in relation to the restriction of rights and liberties of person, in respect of which section 29 in conjunction with section 33, section 41 and section 43 of the Constitution of the Kingdom of Thailand so permit by virtue of law;

Section 1 This Act shall be called the “Commercial Collateral Act B.E.”.

Section 2 This Act shall come into force after three hundred and sixty days from the date of its publication in the Royal Gazette.

Section 3 In this Act:

“Business” means the property used in the conduct of business by a collateral provider as well as the business-related rights, which the collateral provider used as collateral for the performance of obligations whereby the collateral provider may transfer such properties and business-related rights to other persons in such a manner that the transferee can continue to conduct the business immediately.

“Registrable Property” means the property required by law to have a register.

“Registration Officer” means the commercial collateral registration officer.

“Registrar” means the officer who is responsible for the registration of legal rights.

“Administrator” means, in case where Business is provided as collateral, one or more persons whom a collateral provider and a collateral acquirer agree to designate as the commercial collateral administrator.

“Licensee” means the person holding a license to act as the Administrator under this Act.

“Financial Institution” means:

(1) the financial institution under the law of Financial Institution Business;

(2) the company authorized to engage in life insurance business under the law of life insurance and company authorized to engage in non-life insurance business under the law of non-life insurance;

(3) the bank or financial institution established under specific law.

“Claim” means the right to receive the performance of the obligations and other rights excluding the right represented by a written instrument.

“Minister” means the minister being in charge of this Act.

Section 4 The Minister of Finance and the Minister of Commerce shall be in charge of this Act and shall have

the power to issue ministerial regulations prescribing fees not exceeding the rate provided in the annexed schedule, waiving fees and prescribing other activities; or to issue notifications concerning implementation of this Act to the extent relevant to their power and duties.

CHAPTER 1

Commercial Collateral Agreement

Section 5 Commercial collateral agreement is an agreement whereby a party, called collateral provider, assigns property as collateral in favor of another party, called collateral acquirer, to secure the performance of obligations without having to deliver such property to the possession of collateral acquirer.

Collateral provider may assign its property as collateral to secure the performance of the obligations.

Section 6 Collateral provider may be a natural person or a juristic person.

Section 7 Collateral acquirer shall be a Financial Institution or other persons prescribed by ministerial regulations.

Section 8 Collateral shall include the following properties:

- (1) Business;
- (2) Claim;
- (3) movable property which collateral provider uses in

the conduct of business such as machinery, inventory or raw material used in the production of goods;

(4) immovable property in case where collateral provider is directly engaged in real estate business;

(5) intellectual property;

(6) other properties prescribed by ministerial regulations.

Section 9 Collateral provider may provide as collateral its presently-owned property or future property under any agreement or juristic relation. However, a security right over the collateral property, which is the object of obligation, under the commercial collateral agreement shall be created only after the collateral provider has acquired such property.

Section 10 Property is subject to certain conditions may use such property as collateral only under such conditions.

Section 11 The parties may agree to prescribe grounds for the enforcement of collateral provided that they are not contrary to public order and good morals.

Section 12 In case where Business is provided as collateral, the parties shall agree to select one or more Licensees to be the Administrator.

A Licensee who has agreed to be the Administrator shall inform the parties in writing of its consent as well as the rate or amount of fees charged for its undertaking.

Section 13 Commercial collateral agreement shall be made in writing otherwise it shall be void. Such agreement

shall be set up against the third parties only when it has been registered with the Registration Officer as provided in Chapter 2.

In case where Business is provided as collateral, the agreement under paragraph one shall contain the name of one or more Licensees who agree to act as the Administrator.

Chapter 2

Registration Proceedings

Section 14 A commercial collateral registration office shall be established within the Department of Business Development.

The commercial collateral registration office shall have duties to make, amend, cancel the registration and perform other necessary tasks in accordance with a commercial collateral agreement and this Act. In addition, the commercial collateral registration office shall make available the registration record as well as the information relating to the Licensees for public inspection.

The performance of duties under paragraph two shall be in accordance with rules and procedures prescribed by Director-General of the Department of Business Development as published in the Royal Gazette.

Section 15 Director-General of the Department of Business Development or a person assigned by Director-

General of the Department of Business Development shall be the Registration Officer under this Act.

Section 16 The Registration Officer shall make, amend, cancel the registration and perform other necessary tasks in accordance with a commercial collateral agreement based on the information notified by the person required to undertake the registration under this Chapter. Such person shall be responsible for the accuracy of such information.

In case where the information notified by the person required to undertake the registration is insufficient, the Registration Officer shall not proceed in accordance with paragraph one.

Section 17 The collateral acquirer, by the written consent of the collateral provider, shall be the person who files the registration application with the Registration Officer.

Upon registration, the collateral acquirer shall be deemed as a secured creditor under the law of Bankruptcy.

In case where Business is provided as collateral, the collateral acquirer shall file, together with the registration application, a consent letter of a Licensee to be the Administrator.

If a commercial collateral agreement requires the collateral provider to obtain a consent of any grantor of right pertaining to business operation before such right can be assigned to other persons, the collateral acquirer shall file with the Registration Officer, together with the registration

application, a consent letter of the grantor of right to assign as such.

Section 18 The registration shall at least contain the following particulars:

- (1) the date, month, year and time of registration;
- (2) the name and address of the debtor and collateral provider;
- (3) the name and address of the collateral acquirer;
- (4) the name and address of a Licensee who has agreed to be the Administrator as well as the rate or amount of its remuneration, in case where Business is provided as collateral;
- (5) the underlying obligation agreed to be secured;
- (6) the description of the collateral property; if it is the Registrable Property, the type of registration, registration number and the Registration Officer shall be specified; if it is the movable property used by the collateral provider in the conduct of business, the type, category, quantity and value of such property shall be specified to the extent possible;
- (7) the statement to illustrate that the collateral provider assigns the property specified in the registration in favor of the collateral acquirer to secure the performance of obligations;
- (8) the maximum monetary amount agreed to be secured by the property, if any;
- (9) the grounds for the enforcement of collateral

under the commercial collateral agreement, if any;

(10) other items prescribed by the Registration officer as published in the Royal Gazette.

Section 19 In case where the collateral property is Registrable Property, the Registration officer shall notify the registration under this Act to the Registrar and other creditors having preferential rights over such property whose names are listed in the registration record.

Upon being notified under paragraph one, the Registrar shall promptly record a collateral transaction under this Act into the register of the collateral property.

Section 20 The parties may agree to amend any statement in the registration. In this regard, the collateral acquirer, by the written consent of the collateral provider, shall be the person who applies for the amendment of the registration.

If details of the collateral property change from those previously registered such that it may cause damage to the collateral acquirer, the collateral provider shall promptly send a written notice to inform the collateral acquirer of such change. If such change is not a ground for enforcement of collateral, the collateral acquirer may apply for the amendment of registration. In this regard, the notice of such change shall be deemed to be the written consent of the collateral provider.

If the collateral property and the property of other persons have been joined in such a manner that they become component parts or indivisible, the notice of change under

paragraph two may specify the name and address of the owner of such other property as well as the type, category, quantity and value of such property at the time it has been joined with the collateral property.

If the amendment of registration under this section is not made, it cannot be set up against third parties acting in good faith.

The provisions of section 19 shall be applied to the amendment of registration under this section *mutatis mutandis*.

Section 21 When the obligation secured is extinguished; the parties agree in writing to terminate the commercial collateral agreement; or the collateral property is removed, the collateral provider, by the written consent of the collateral acquirer, shall be the person who applies for the cancellation of registration.

When the collateral property is disposed in the enforcement of collateral or is foreclosed by the collateral acquirer, the collateral acquirer shall be the person who applies for the cancellation of registration.

Chapter 3

Rights and Duties of the Collateral Provider and the Collateral Acquirer

Section 22 Unless otherwise agreed, the collateral provider shall have the rights to possess, use, exchange, dispose and mortgage the collateral property. Such rights includes; providing as collateral, using in production, joining with other properties, being consumed where it was possessed for the purpose of consumption and being entitled to fruits of the collateral property.

The collateral provider shall not pledge the collateral property under this Act to secure the performance of obligations; otherwise, such pledge shall be void.

Section 23 Subject to section 22, the collateral provider shall exercise care and skill in the custody and preservation of the collateral property as a person of ordinary prudence would exercise in the conduct of business and occupation, and shall also maintain and keep such property.

The collateral provider shall be liable for damage caused by loss or impairment in value of the collateral property unless it can be proven that such loss or damage is not attributable to it.

Section 24 The collateral provider shall prepare a list of collateral property according to trade practice or mutual agreement of the parties in compliance with rules, procedures

and conditions as prescribed in the ministerial regulations.

Section 25 The collateral provider shall allow the collateral acquirer or its agent to conduct an inspection of the collateral property and list of collateral property from time to time at the appropriate time and duration. In this regard, the collateral acquirer shall give the collateral provider a written notice by registered mail with acknowledged receipt or by other means showing the receipt of the recipient before the inspection is conducted for at least three days.

The inspection of the collateral property and list of collateral property under paragraph one shall be conducted in the presence of the collateral provider or a person assigned by it. The collateral provider shall facilitate the conduct of such inspection as deemed reasonable.

Section 26 In case where the collateral provider sends the collateral acquirer a letter specifying the amount of unpaid debt which is secured under this Act for the collateral acquirer to verify, the collateral acquirer shall send a responding letter to affirm or specify the accurate amount of debt to the collateral provider within fifteen days from the receiving date of such letter, otherwise if there is any damage, the collateral acquirer shall be liable to the collateral provider for the damages.

The collateral provider is entitled to proceed according to paragraph one free of charge except in case where the exercise of such right is made within six months from the

date on which the previous letter was sent to the collateral acquirer, in which case the collateral provider shall pay the collateral acquirer for expenses incurred each time according to the rate as prescribed in the ministerial regulations.

Section 27 The collateral provider is entitled to remove the collateral property at any time before the collateral property is disposed to or foreclosed by the collateral acquirer, by payment of debt secured by the collateral property including expenses for the care and preservation of the collateral property, other reasonable expenses and fees or costs for the enforcement of collateral.

Section 28 When the obligation secured is extinguished; the parties agree in writing to terminate the commercial collateral agreement; or the collateral property is removed, the collateral acquirer shall promptly issue a consent letter to cancel the registration, otherwise the collateral acquirer shall be liable to the collateral provider for the damages.

Chapter 4

Rights and Duties of the Collateral Provider and the Collateral Acquirer to Third Parties

Section 29 Subject to the provisions of section 32, the collateral acquirer is entitled to be paid out of the collateral property in preference to ordinary creditors whether

or not the property right is already transferred to third parties.

Section 30 If the collateral property and the property of other persons have been joined in such a manner that they become component parts or indivisible, the collateral acquirer shall have the right specified in section 29 over such property in proportion to the value of the collateral property at the time it has been joined with the other property.

Section 31 In case where the collateral provider acquires a property from any disposal or exchange; or as a substitute for the collateral property or the commingled property as well as compensation received for the loss or damage of such collateral property or commingled property, such property acquired shall also be deemed to be a collateral.

The collateral acquirer is entitled to the right under section 29 over the substituted property specified under paragraph one after the amendment of registration has been made with the Registration Officer to the effect that such property is a collateral. In case where the substituted property is a Claim, the collateral acquirer shall be entitled to set up such Claim against the debtor after a written notice has been given to the debtor.

The provisions of this section shall be applied to a property acquired from any disposal or exchange; or as a substitute for the collateral property and compensation for the loss or damage of such property.

Section 32 In case where the collateral property,

the commingled property or the substituted property under section 31 is the property used in the conduct of business and having revolving characteristics in nature, third parties who have acquired such property in a normal trade of such property or with the consent of the collateral acquirer shall acquire such property free from any security interest.

If the collateral property, the commingled property or the substituted property under section 31 is not the property under paragraph one, third parties who have acquired the property with the consent of the collateral acquirer shall acquire such property free from any security interest.

Section 33 In case where a property is assigned as collateral to secure the performance of obligations under this Act in favor of several collateral acquirers, the priority of such collateral acquirers shall rank according to the sequential order of the date and time of the registration. The collateral acquirer with earlier registration shall have the priority in payment of debt over the collateral acquirer with the later registration.

If the collateral property under this Act is also mortgagee, the priority of the collateral acquirers and the mortgagees shall rank according to the sequential order of date and time of registration. The collateral acquirer or the mortgagee with earlier registration shall have the priority in payment of debt over the collateral acquirer or the mortgagee

with the later registration.

Section 34 If a Claim is used as collateral, the collateral acquirer may set up its rights under the commercial collateral agreement against the debtor of such Claim only when a written notice regarding the use of such Claim as collateral has been given to such debtor.

Section 35 When a Claim used as collateral becomes due, the property which is the subject of the Claim shall be deemed as the collateral in lieu of such Claim, and the debtor of such Claim shall, in its performance of obligation, deliver such property to the collateral provider, unless otherwise agreed.

Section 36 When a preferential right conflicts with a right under the commercial collateral agreement, the priority shall be in the following orders:

(1) if the collateral property is a movable property, the collateral acquirer shall have the same rights as those of the pledgee under section 282 of the Civil and Commercial Code. If the movable property is the subject of the registered mortgage, the collateral acquirer shall have the same rights as those of the mortgagee under section 287 of the Civil and Commercial Code;

(2) if the collateral is an immovable property, the collateral acquirer shall have the same rights as those of the mortgagee under section 287 of the Civil and Commercial Code.

Chapter 5

Enforcement of Collateral which is Property

Section 37 In case where a property subject to mortgage under other laws is registered as collateral under this Act or where a property registered as collateral under this Act is also mortgaged under other laws, the mortgagee may enforce the mortgage by way of enforcement of collateral under this Act unless otherwise agreed

During the course of enforcement of mortgage pursuant to the law by the mortgagee, if there is a ground for enforcement of collateral under the commercial collateral agreement, upon being notified of such ground by the collateral acquirer under the commercial collateral agreement, the mortgagee shall enforce the mortgage by way of enforcement of collateral under this Act.

In case where a ground for enforcement of collateral under the commercial collateral agreement arises while the mortgage enforcement action is pending consideration of the Court, the collateral acquirer under such commercial collateral agreement shall submit a motion to request the Court to issue an order to stay the proceedings. In this regard, the Court shall promptly conduct an inquiry. If it appears to the Court that there is a ground for enforcement of collateral under the commercial collateral agreement, the Court shall issue the order to stay its proceedings. If there is no such ground,

the Court shall dismiss the motion. In case where the Court issues the order to stay the proceedings, the mortgagee shall enforce the mortgage by way of enforcement of collateral under this Act. However, if the ground for enforcement of collateral under the commercial collateral agreement arises

Section 38 The collateral acquirer may enforce the collateral by foreclosure or disposal of collateral property to apply proceeds thereof for payment of obligation.

Section 39 The collateral acquirer shall be prohibited from enforcing the collateral property by foreclosure except where the debtor has failed to pay the principal amount due in the amount equivalent to or exceeding the value of collateral property and interest accrued for ve years, and no other security interests or preferential rights are registered over such collateral property.

Section 40 When there is a ground for enforcement of collateral under the commercial collateral agreement and the collateral acquirer has given a written notice thereof, the collateral provider shall not dispose of or perform any acts that may destroy or cause impairment in value of the collateral property. In such case, the collateral acquirer shall be entitled to take possession of the collateral property.

The exercise of right to take possession of the collateral property under paragraph one shall not be contrary to public order or good morals.

Section 41 When there is a ground for enforcement

of collateral under the commercial collateral agreement and the collateral acquirer has given a written notice thereof, if the collateral provider or the possessor of the collateral property consents to deliver the possession of the collateral property to the collateral acquirer, other judgment creditors shall be prohibited from seizing or attaching such collateral property, but such creditors shall give a written notice to the collateral acquirer to request for participation in such property or proceeds of disposal thereof.

Within fifteen days from the date of possession of collateral property under paragraph one, the collateral acquirer shall give a written notice to the debtor and the collateral provider to perform the obligation within fifteen days from the receiving date of such notice, under which they shall also be notified that failure to perform such obligation within the time specified, collateral acquirer will enforce the collateral by foreclosure or disposal of collateral property to apply proceeds thereof for payment of obligation. In such case, the collateral acquirer shall also send copies of the notice to other collateral acquirers and creditors having the preferential right over the collateral property, whose names are listed in the registration record.

If the collateral property is of fresh and perishable nature or if the delay is likely to create a risk of damage or incur expenses exceeding the value of such property, the collateral acquirer may dispose of the collateral property

immediately by way it deems appropriate in order to satisfy the obligation out of the proceeds thereof without having to give a prior notice under paragraph two to the debtor.

In case where the collateral property is a Claim, after the collateral acquirer has given a written notice specifying a ground for enforcement of collateral to the debtor of such Claim, upon the receipt of notice, the debtor of such Claim shall be prohibited from performing his obligation towards the collateral provider but shall perform the obligation towards the collateral acquirer when such obligation has become due.

The written notice under this section shall be sent by registered mail with acknowledged receipt or by other means showing the receipt of the recipient.

Section 42 In case where the collateral acquirer does not receive the performance of obligations within the time specified in the written notice under section 41 paragraph two and will enforce the collateral by disposal of collateral acquirer shall dispose of the collateral in an open auction. In this regard, the collateral acquirer shall send, by registered mail with acknowledged receipt or by other means showing the receipt of the recipient, a written notice of not less than seven days prior to the disposal of collateral, specifying the date, time, place and method of disposal of collateral to the collateral provider, other collateral acquirers and other creditors with preferential rights over the collateral property whose names are listed in the registration record.

Section 43 In disposing of the collateral property under this Act, the collateral acquirer shall proceed with care in the same manner as a person of ordinary prudence would exercise in such circumstances.

Section 44 In the enforcement of collateral by way of disposal of property under this Act, the collateral property shall be transferred to the buyer free of any security interest and mortgage.

Section 45 In case where a collateral property is a right in deposits in Financial Institution and the collateral acquirer is a Financial Institution accepting such deposits for itself or acting as a depository for the benefit of all collateral acquirers, the collateral acquirer may immediately deduct such deposits to pay off the obligation when there is a ground for enforcement of collateral under the agreement. However, a written notice shall be given, within three days from the date of such deduction, to the collateral provider or other collateral acquirers by registered mail with acknowledged receipt or by other means showing the receipt of the recipient.

If the collateral provider and the collateral acquirer agree to make deposits with another Financial Institution acting as a depository, such Financial Institution may immediately deduct such deposits to pay off the obligation after the receipt of written notice from the collateral acquirer notifying the ground for enforcement of collateral.

The provisions of section 54 shall be applied to the

deduction of deposits to pay off the obligation under this section *mutatis mutandis*.

Section 46 In case where the collateral acquirer does not receive the performance of obligation within the time specified in the written notice under section 41 paragraph two and will enforce the collateral by foreclosure, if the collateral provider does not make a written objection within the time specified, the collateral property and the fruit thereof derived from the date on which the collateral acquirer is entitled to take possession of the collateral property shall be vested in the collateral acquirer. However, if the collateral acquirer receives a written objection within the time specified, the collateral acquirer shall enforce the collateral by way of disposal of collateral property and the provisions of section 42 and section 43 shall be applied to the disposal of collateral under this section.

The written objection under paragraph one shall be sent by registered mail with acknowledged receipt or by other means showing the receipt of the recipient.

Section 47 Prior to the disposal or foreclosure of collateral property, the collateral acquirer shall keep the collateral property in its possession in safe custody and take as much care of it as a person of ordinary prudence would take of his own property.

If the collateral property in the possession of the collateral acquirer is damaged or lost without a cause

attributable to the collateral provider, the amount of damages or loss shall be deducted from the amount of obligation liable by the collateral provider under the commercial collateral agreement.

Section 48 When there is a ground for enforcement of collateral under the commercial collateral agreement, if the collateral provider or the possessor of the collateral property refuses to deliver the possession of the collateral property, the collateral acquirer may apply by motion for the Court to render a judgment for the enforcement of collateral. Such motion shall specify whether the collateral property is to be enforced by foreclosure or disposal of property to apply proceeds thereof for payment of obligation.

Section 49 After the Court has received the motion under section 48, it shall promptly set the date for hearing and issue a summons for appearance of the collateral provider or the possessor of the collateral property. Such motion shall specify the ground for the motion, means for enforcement of collateral according to the motion and statement requiring the collateral provider to appear in Court to make an answer and to adduce evidence on the same day. The Court shall also order the collateral acquirer to appear in Court on such date.

The Court shall proceed with the hearings consecutively until the hearings are completed and shall render its judgment or order except in case of unavoidable special circumstances.

The parties shall appear in Court on every hear-

ing date. For the purpose of this section, the provisions of section 200, section 201, section 202, section 203, section 204, section 205 and section 206 of the Civil Procedure Code shall be applied to court proceedings under this section *mutatis mutandis*.

Section 50 In case where the Court finds that there is a ground for enforcement of collateral under the commercial collateral agreement and the provisions concerning the ground for enforcement of collateral as raised by the collateral acquirer are not contrary to public order or good morals, the Court shall render a judgment for the enforcement of collateral by the way requested by the collateral acquirer. However, if the collateral acquirer requests to enforce the collateral by way of foreclosure and the conditions under section 39 are not satisfied, the Court shall render its judgment to dispose the collateral property by way of public auction to apply proceeds thereof for payment of obligation.

If the Court finds that there is no ground for enforcement of collateral under the commercial collateral agreement or the agreements concerning the ground for enforcement of collateral as raised by the collateral acquirer are contrary to public order or good morals, the Court shall dismiss the motion.

An appeal of the judgment or order rendered under this section shall be made to the Court of Appeal within fifteen days and the provisions on the staying of execution of judgment or order under the Civil Procedure Code shall be

applied to the appeal under this section *mutatis mutandis*

A judgment or an order of the Court of Appeal shall be final.

Section 51 Together with the motion pursuant to section 48, the collateral acquirer may file a motion to the Court to seize or attach the collateral property temporarily until the Court renders its judgment or order under section 50. In this regard, the collateral acquirer shall deposit money or furnish security in an amount set by the Court for payment of damage that results from the seizure or attachment of the collateral property, the amount of which shall not be less than twenty-five percent of the maximum amount of debt agreed to be secured by the property.

Section 52 In case where the Court orders a temporary seizure or an attachment of the collateral property but it is necessary for the collateral provider to dispose of or transfer the collateral property in accordance with an agreement made with a third party, the Court may grant the collateral provider its permission to dispose of or transfer the collateral property after the collateral provider has made a request and has deposited money or furnished security in the amount the Court deems appropriate.

Section 53 In case where the collateral property is Registrable Property, when the collateral acquirer gives a written notice, with the consent of the collateral provider, to inform the disposal of collateral under section 41 paragraph three, section 42 or section 46; when the collateral acquirer

gives a written notice to inform facts and documents or evidence pertaining to the foreclosure under section 46; or when the collateral acquirer presents the judgment for the enforcement of collateral under section 50, the Registrar shall make an amendment to the registration of collateral property. In this regard, it shall be deemed that the notice to inform facts regarding the enforcement of collateral or the judgment for the enforcement of collateral is a declaration of intention by the collateral provider.

Section 54 The proceeds from the disposal of the collateral property and the fruits thereof derived from the date on which the collateral acquirer is entitled to take possession of the collateral property shall be appropriated in the following orders:

(1) expenses for the preservation of collateral property under section 47;

(2) reasonable expenses including fees or costs incurred in the enforcement of collateral;

(3) the payment to satisfy obligations owed to the collateral acquirer and other creditors having preferential rights over the collateral property whose names are listed in the registration record in order of sequence;

(4) the payment to satisfy obligations owed to other judgment creditors who have led motions to participate in the property or proceeds of disposal under section 41;

(5) the remaining amount, if any, shall be repaid to the

collateral provider.

The provisions of section 287, section 289, and section 319 of the Civil Procedure Code shall be applied to the payment to satisfy obligations owed to other creditors having preferential rights under (3) *mutatis mutandis*.

Upon the disposal of collateral property, if the net proceeds so received are less than the amount due, the collateral acquirer is entitled to claim the difference against the debtor except that the collateral provider is not the debtor.

Section 55 If the collateral acquirer enforces the collateral by foreclosure, it shall be deemed that the principal obligation and the obligation under the commercial collateral agreement shall be distinguished.

Chapter 6

Enforcement of Collateral which is Business

Part 1

Administrator

Section 56 Any person who can perform as Administrator shall obtain a license from the Registration Officer.

The applicant for an Administrator license shall have knowledge, expertise and experiences in the area of law, accounting, economics, business administration, and shall be independent, impartial and just in accordance with rules prescribed by the Minister, and shall not possess any of the

following prohibited characteristics:

(1) being or having been a dishonest bankrupt, being a bankrupt, or having been discharged from bankruptcy for less than five years

(2) having been imprisoned by a nal court judgment for an offense related to property or offense under section 92, section 93 or section 94;

(3) having been a director, manager or person with power of management of a Financial Institution whose license has been revoked unless an exception has been granted according to rules prescribed by the Minister;

(4) having been a director, manager or person with power of management of the collateral provider or the collateral acquirer;

(5) having been removed from the position as a chairman, director or manager according to section 144 or section 145 of the Securities and Exchange Act B.E. 2535 or any other laws;

(6) being a person having any prohibited characteristics as prescribed by the Minister.

In case where the applicant for an Administrator license is a juristic person, its director, manager, or other executives shall not have an employment record showing fraud or indicative conduct of fraud. Any personnel of such juristic person, who performs as the Administrator, shall have the qualifications and shall not possess the prohibited

characteristics under this section.

Section 58 The application for an Administrator license shall be filed with the Registration Officer pursuant to the form prescribed by the Minister.

Upon review, if the Registration officer finds that the applicant for an Administrator license under paragraph one has the qualifications and does not possess the prohibited characteristics under section 57, the Registration Officer shall issue an Administrator license.

The Registration Officer shall notify the applicant for an Administrator license as to whether the application reviewed under paragraph two is approved or disapproved within sixty days from the receiving date of the application under paragraph one

In case where the Registration Officer disapproves the application for an Administrator license, the applicant is entitled to appeal to the Minister within thirty days from the date being notified of such disapproval by filing an appeal with the Registration Officer.

The Minister shall complete the consideration of the appeal within sixty days from the receiving date of the appeal. The decision of the Minister shall be final.

Section 59 An Administrator license shall be valid for three years from its issuance date.

An application for the renewal of license and its renewal shall be made in compliance with rules, procedures

and conditions prescribed by the Minister.

In case where the Registration Officer disapproves the renewal of an Administrator license, the applicant is entitled to appeal to the Minister within thirty days from the date being notified of such disapproval by filing an appeal with the Registration Officer.

The Minister shall complete the consideration of the appeal within sixty days from the receiving date of the appeal. The decision of the Minister shall be final.

Section 60 In case where an Administrator license is lost or materially damaged, the Licensee may file an application for a replacement license with the Registration Officer.

An application for and issuance of a replacement license shall be made in compliance with rules, procedures and conditions prescribed by the Minister.

Section 61 If it is found that the Licensee does not have qualifications or possesses any prohibited characteristics pursuant to section 57, or if the Court renders a judgment to remove the Administrator from its position pursuant to section 79, the Registration Officer shall revoke an Administrator license.

The Licensee whose license has been revoked by the Registration Officer is entitled to appeal to the Minister within thirty days from the date being notified of such revocation by filing an appeal with the Registration Officer.

The Minister shall complete the consideration of the

appeal within sixty days from the receiving date of the appeal. The decision of the Minister shall be final.

During the period in which the appeal is not yet concluded, upon the request by the appellant, the Minister shall have the power to authorize such person to temporarily perform as the Administrator.

Section 62 The remuneration of the Administrator shall be in accordance with rates or amounts prescribed in the registration pursuant to section 18 (4).

Part 2

Enforcement Procedures of Collateral which is Business

Section 63 In case where Business is provided as collateral, the enforcement of such collateral shall be in compliance with the provisions of this Chapter.

Section 64 The provisions of Chapter 5 and relevant penalty provisions shall be applied to the enforcement of collateral which is Business under this Chapter *mutatis mutandis*.

Section 65 If there is a ground for enforcement of collateral under the commercial collateral agreement, the collateral acquirer shall send a written notice to the Administrator by registered mail with acknowledged receipt or by other means showing the receipt of the recipient.

The Administrator shall promptly set up the date, time and place for an inquiry not exceeding seven days from the receiving date of the notice under paragraph one, and send a written notice of the same without delay to the collateral provider and the collateral acquirer by registered mail with acknowledged receipt or by other means showing their receipt. In this regard, such notice shall contain the ground for enforcement of collateral, matters to be considered and a copy of the notice of the collateral acquirer under paragraph one.

In case where the Administrator is unable to perform duties due to death, disqualification or having prohibited characteristics under section 57, the parties shall mutually agree to select another Licensee to be the Administrator. In this regard, the provisions of section 12 paragraph two shall be applied to the selection of the Administrator under this section *mutatis mutandis*.

In case where the parties cannot reach an agreement on the selection of another Licensee to be the Administrator within fifteen days from the occurring date of events under paragraph three, either party may file a motion with the Court to order the appointment of one or more Licensees, as the Court may deem appropriate, to be a substitute Administrator.

Section 66 The collateral provider shall send a notice setting out details of Business provided as collateral as of the date the collateral provider has received the notice under

section 65 paragraph two to the Administrator within three days from the receiving date of such notice.

If the collateral provider fails to inform details of Business provided as collateral within the period prescribed under paragraph one, it shall be deemed that details of Business as of the date the collateral provider has received the notice under section 65 paragraph two shall be only those appeared in the registration.

Section 67 When the notice under section 65 paragraph two is received, the collateral provider shall not dispose the Business provided as collateral unless:

(1) such Business includes the property which is of fresh and perishable nature or if the delay is likely to create a risk of damage or incur expenses exceeding the value of the property; or the property which the collateral provider has the duty to deliver to third parties under an agreement or a juristic relation entered into prior to the receipt of the notice under section 65 paragraph two, the collateral provider may dispose of such property by any appropriate means provided that a prior written notice is sent to the Administrator setting forth the reasons and necessities for the disposal, the type and quantity of the property, the date, time and place for the disposal, the means for the disposal, and the market price of the property as of the or

(2) the collateral provider has deposited money or furnished security in an amount set by the Administrator

for payment of damage that results from the disposal of Business provided as collateral, the amount of which shall not be less than twenty-five percent of the maximum amount of debt agreed to be secured by the Business.

Section 68 With regard to an inquiry, the collateral provider or the collateral acquirer may act on its own behalf or authorize one or more persons or appoint one or more lawyers to act on its behalf.

The rules and procedures for an inquiry shall be as prescribed in the ministerial regulations.

Section 69 When an inquiry is complete, the Administrator shall make its decision as to whether there is a ground for enforcement of collateral.

If the parties agree to appoint several Administrators, the decision shall be made by a majority vote.

In case where there is a ground for enforcement of collateral and the collateral acquirer intends to enforce the collateral immediately, the Administrator shall make its decision to enforce the collateral accordingly. However, if the collateral acquirer agrees to waive in writing to the collateral provider that the ground for such enforcement of collateral has not arisen, the Administrator shall make its decision that there is no ground for enforcement of collateral and record the waiver of the collateral provider in its decision.

In case where there is no ground for enforcement of collateral, the Administrator shall make its decision to such

effect.

The decision shall be made in writing and shall consist of summary of facts, relevant issues of laws, rationales for the decision, signature of the Administrator and date of decision.

Section 70 The Administrator shall complete its decision on the motion seeking the enforcement of collateral within fifteen days from the first day of the inquiry.

Section 71 The Administrator shall send, by registered mail with acknowledged receipt or other means showing the receipt of the recipient, a written notice to inform the decision under section 69 to the debtor, the collateral provider, the collateral acquirer and other creditors who have preferential rights over the collateral property whose names are listed in the registration record. In case where there is a decision to enforce the collateral, the Administrator shall also send a written notice to inform such decision to the Registration officer, the Registrar as well as the registrar of relevant companies or juristic persons.

Upon the decision is being notified pursuant paragraph one, the Registration Officer, the Registrar and the registrar of relevant companies and juristic persons shall promptly record the decision in the registration.

Section 72 The objection to the decision pursuant to section 69 shall be prohibited except in case where an inquiry is not conducted in compliance with rules and procedures

under section 68 or the decision has a material defect in factual or legal aspect.

The objecting party under paragraph one shall file a motion with the Court within fifteen days from the receiving date of the notice of the decision.

The objection under this section shall not be a ground to stay the enforcement of collateral under the decision for the enforcement of collateral.

When the motion under paragraph two is received, the Court may require the applicant of such motion to deposit money or furnish security in an amount the Court deems appropriate. If such applicant fails to deposit money or furnish security as required by the Court, the Court shall dismiss the motion.

The Court shall promptly x the hearing date of the motion under paragraph two and proceed with the hearing on a daily basis without adjournment until the hearing is completed, and shall render its judgment or order except in case of unavoidable special circumstances.

In case where the Court finds that there is a ground for objection pursuant to paragraph one, the Court shall revoke the decision under section 69.

In case where the Court finds that there is no ground for objection pursuant to paragraph one, the Court shall dismiss the motion.

The judgment or order of the Court under this section

shall be final.

Section 73 In case where the Administrator makes its decision to enforce the collateral, all legal rights of the shareholders of the collateral provider in respect of the Business which is collateral, except for the right to dividend, shall be forthwith vested in the Administrator. In this regard, other judgment creditors shall be prohibited from seizing or attaching the Business which is collateral but shall send a written notice to the Administrator for a permission to participate in the property or proceeds of the disposal of such Business.

Section 74 Within three days from the receiving date of the decision to enforce the collateral, the collateral provider shall deliver to the Administrator the Business which is collateral, seals, accounts and documents related to properties, liabilities and rights concerning the operation of Business which is collateral.

If the collateral provider fails to comply with paragraph one, the Administrator may file a motion with the Court to seize or attach the Business which is collateral and to deliver the same to the Administrator.

Section 75 The Administrator shall have the power and duties to preserve, manage and operate the Business which is collateral until the disposal of such Business; examine and appraise the value of such Business; prescribe the appropriate means to dispose of such

Business; proceed with the disposal of such Business; and appropriate the proceeds from the disposal of such Business pursuant to section 76. For the purpose of this provision, the Administrator may dispose of, rent, lease out, perform or create an obligation or perform any act to create encumbrance on the Business, only to the extent necessary to enable the operation of Business to continue.

The conduct of the Administrator pursuant to paragraph one shall be deemed to have been performed according to the resolutions of the general meeting of shareholders of the collateral provider.

In carrying out the duties under this section, the Administrator shall apply the diligence of a person of profession who shall exercise in such circumstances

Section 76 The proceeds from the disposal of Business which is collateral shall be appropriated in the following orders:

(1) the fees for seizure or attachment under section 74, the expenses for preservation, management and operation of the Business of the collateral provider under section 75;

(2) the remuneration of the Administrator, the reasonable expenses incurred in the enforcement of collateral, the fees or costs of the enforcement of collateral and the fees for the disposal of Business which is collateral;

(3) the payment to satisfy obligations owed to the collateral acquirer and other creditors having preferential

rights over the collateral property whose names are listed in the registration record in order of sequence.

(4) the payment to satisfy obligations owed to other judgment creditors who have filed motions to participate in the property or proceeds of the disposal of such Business under section 41;

(5) the remaining amount, if any, shall be repaid to the collateral provider.

The provisions of section 54 paragraph two and paragraph three shall be applied to the appropriation of payment under this section *mutatis mutandis*.

Part 3

Objection Against the Administrator

Section 77 In the performance of its duties, the Administrator shall be impartial and independent, and shall disclose facts likely to raise suspicion of its impartiality and independence. In this regard, from the date of selection and appointment of the Administrator under the commercial collateral agreement, the Administrator shall disclose such facts to the parties without delay, unless a disclosure has already been made to the parties in advance.

Section 78 In case where the Administrator dishonestly or negligently performs its duties which causes or may cause damage to the collateral provider or the collateral acquirer; there are facts raising suspicion of

impartiality or independence on the part of the Administrator; or the Administrator is disqualified or has prohibited characteristics under section 57, the collateral provider or the collateral acquirer may file a motion with the Court for an order to remove of the Administrator.

When the motion under paragraph one is received, the Court may require the applicant of such motion to deposit money or furnish security in an amount the Court deems appropriate. If such applicant fails to deposit money or furnish security as required by the Court, the Court shall render an order to dismiss the motion. Such order shall be final.

The Court shall promptly fix the hearing date of the motion under paragraph one and proceed with the hearing on a daily basis without an adjournment until the hearing is completed, and shall render its judgment or order except in case of unavoidable special circumstances.

During the course of hearing, the Court may order the Administrator to cease its performance of duties until a judgment or an order is rendered by the Court. If the Court renders such order, the Court shall appoint a Licensee as it deems appropriate to act as an interim Administrator.

The applicant for the motion under paragraph one shall be responsible for the remuneration of the interim Administrator according to the rate or amount prescribed by the Court. In case where the Court renders a judgment to remove the Administrator, the remuneration of the interim

Administrator shall be deemed to be reasonable expenses incurred the enforcement of collateral under section 76 (2), and shall be appropriated as payment to the applicant for the motion under paragraph one.

Section 79 If the Court finds that there is a ground for objection against the Administrator under section 78 paragraph one, the Court shall render a judgment to remove the Administrator; however, if the Court finds that there is no such ground, the Court shall dismiss the motion.

An appeal of the judgment or order rendered under this section shall be made to the Court of Appeal within fifteen days. The judgment or order of the Court of Appeal shall be final.

In case where there is no appeal of the judgment or order of the Court within the time specified under paragraph two or where the Court of Appeal has rendered the judgment or order, as the case may be, the Court shall order the return of the deposit or security to the provider of such deposit or security under section 78 paragraph two.

Section 80 In case where the Court renders a judgment to remove the Administrator under section 79 and there remain business affairs to be performed, the Court shall appoint a Licensee as it deems appropriate to be the substitute Administrator.

The provisions of this Chapter concerning the Administrator shall be applied to the substitute Administrator

under paragraph one *mutatis mutandis*.

Section 81 The judgment of the Court to remove the Administrator under Section 79 shall not affect any acts performed by the Administrator prior to the rendering of such judgment by the Court.

Chapter 7

Extinction of Commercial Collateral Agreement

Section 82 The commercial collateral agreement shall be extinguished upon the followings:

- (1) the obligation secured is extinguished;
- (2) the collateral acquirer and the collateral provider agree in writing to terminate the commercial collateral agreement;
- (3) the collateral property is removed.
- (4) the collateral property is disposed in the enforcement of collateral or the collateral property is foreclosed by the collateral acquirer.

Section 83 The collateral acquirer may enforce the collateral even after the obligation secured has been barred by prescription but arrears of interest on the commercial collateral agreement cannot be enforce for more than five years.

Chapter 8

Penalties

Section 84 Any collateral provider or any collateral acquirer who dishonestly misrepresents or conceals the truth in carrying out the registration under section 16, or the application of registration under section 17, or the amendment of registration under section 20, or the cancellation of registration under section 21 or in carrying out the undertakings under section 53, shall be punishable with an imprisonment not exceeding three years or a fine not exceeding twice the amount of the secured obligation under an agreement, or both.

Section 85 Any collateral acquirer who, intentionally or by omission, fails to comply with section 20 paragraph one, section 21 paragraph two, section 42, section 45 paragraph one or section 46 paragraph one shall be punishable with a fine not exceeding one hundred thousand Baht.

Section 86 Any collateral provider who dishonestly fails to comply with section 20 paragraph two, section 24, section 25 paragraph one, or violates section 40 paragraph one or section 67 shall be punishable with an imprisonment not exceeding two years or a fine not exceeding two hundred thousand Baht, or both.

Section 87 Any collateral provider who dishonestly fails to comply with section 21 paragraph one shall be punishable with a fine not exceeding one hundred

thousand Baht.

Section 88 Any collateral provider who dishonestly takes away, damages, destroys, causes impairment in value, renders useless, removes, conceals, or transfers to other persons the collateral property which deprives the collateral acquirer of the ability to enforce the collateral, in whole or in part, shall be punishable with an imprisonment not exceeding two years and a fine not exceeding ve hundred thousand Baht.

Section 89 Any collateral acquirer who dishonestly misrepresents or conceals the truth in applying to the Court for a judgment to enforce the collateral under section 48, or in notifying the Administrator to render a decision to enforce the collateral under section 65, shall be punishable with an imprisonment not exceeding two years or a ne not exceeding twice the amount of the secured obligation under an agreement, or both.

Section 90 Any collateral provider who dishonestly delivers or shows falsfied seals, accounts and documents concerning properties, liabilities as well as any rights in relation to the collateral property to the collateral acquirer or the Administrator shall be punishable with an imprisonment not exceeding two years or a fine not exceeding five hundred thousand Baht, or both.

Section 91 Any collateral provider who dishonestly fails to comply with section 74 paragraph one shall be punishable

with an imprisonment not exceeding one year or a fine not exceeding one hundred thousand Baht, or both

Section 92 Any collateral acquirer or any Administrator acquiring knowledge or obtaining information or secret regarding business operation, or any other information of the collateral provider, which under normal condition of the collateral provider shall be kept confidential, discloses or uses such information or secret for its own benefit or the benefit of other persons, shall be punishable with an imprisonment not exceeding one year or a fine not exceeding one hundred thousand Baht, or both, except that such disclosure is made in connection with the performance of its duties as provided by law, or made for the purpose of investigation or trial, or made with the consent of the collateral provider.

Any person acquiring knowledge or obtaining information or secret from the person under paragraph one discloses such information or secret in a manner likely to cause damage to any person shall be punishable with the same penalties.

Section 93 Any Administrator who performs or omits to perform its duties, dishonestly acts or omits to act, or violates the provisions of this Act, with the intent to cause damage to the collateral provider or the collateral acquirer shall be punishable with an imprisonment not exceeding two years and a fine not exceeding two hundred thousand Baht.

Section 94 In case where an offender who is punishable

with a penalty under this Act is a juristic person, its managing director, managing partner or person punishable with a penalty under the provisions provided for particular offenses if his conduct falls within the scope of such offenses.

Section 95 The Registration Officer shall have the power to settle the case with respect to the offenses under section 85 and section 87. In this regard, the Registration Officer may assign an inquiry official to settle the case. The Registration Officer may fix rules or conditions for settlement as may be appropriate.

When the alleged offender pays the fine in the amount as fixed for the settlement within the fixed period of time, but not exceeding thirty days, the criminal case shall be terminated.

If the alleged offender does not agree to the settlement, or after having agreed thereto, does not pay the fine within the fixed period of time under paragraph two, the case shall proceed further.

Countersigned by
Prime Minister

Rate of Fees

(1) Application for the registration, the amendment of registration or the cancellation of registration of the commercial collateral agreement, 20 Baht per application.

(2) Registration of the commercial collateral agreement:

a. in case where the collateral property is land, equivalent to the mortgage fee;

b. in case where properties are Business and other properties except (a), not exceeding two percent of the amount agreed to be secured by the properties, with the maximum fees not exceeding 200,000 Baht.

(3) Amendment to the amount agreed to be secured by the properties, not exceeding two percent of the amount agreed to be secured by the properties, with the maximum fees not exceeding 200,000 Baht.

(4) Amendment to any item in the registration of commercial collateral agreement, except for the amount agreed to be secured by properties, 200 Baht per time.

(5) Cancellation of the registration of commercial collateral agreement, 200 Baht.

(6) Verification of the registration and the issuance of the evidence regarding the verification of registration, 500 Baht per time.

(7) Inspection of the registration, 50 Baht per time.

(8) Application for a license, 1,000 Baht per application.

(9) License, 20,000 Baht per license.

(10) Renewal of license, 10,000 Baht per time.

(11) Replacement license, 5,000 Baht per copy.

“กฎหมายหลักประกันธุรกิจ ช่วยสร้างความเสมอภาค
ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพิ่มขึ้นขีดความสามารถในการ
แข่งขันของผู้ประกอบการเตรียมความพร้อมให้กับ
ประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
และ ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ”

LAW REFORM COMMISSION OF THAILAND

สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

อาคารซอฟต์แวร์ พาร์ค ชั้น ๑๕ , ๑๖ และ ๑๗ เลขที่๙๙ หมู่๔ ถนนแจ้งวัฒนะ

ตำบลคลองเกลือ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

โทรศัพท์ ๐๒-๕๐๒-๖๐๐๐ ต่อ ๘๘๘๕ โทรสาร ๐๒-๕๐๒-๖๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๔,๘๒๗๗

Email : info@lrct.go.th www.lrct.go.th

